

9. TONK (SZW)

Wordt verlengd zonder aanvullende middelen.

10. Fiscale maatregelen (FIN)

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de verlengde fiscale maatregelen. Zouden oorspronkelijk aflopen op 30 juni 2021, maar worden verlengd tot 1 oktober 2021.

10	Overzicht fiscale maatregelen	Departement
	Onbelaste reiskostenvergoeding	FIN
	Uitstel administratieve verplichtingen rondom loonheffingen	FIN
	Akkoord met Duitsland en België belastingheffing grenswerkers	FIN
	Vrijstel van belasting aantal Duitse nett-uitkeringen	FIN
	Btw-nultarief op mondkapjes	FIN
	Btw-nultarief op uitleen van zorgpersoneel	FIN
	Btw-nultarief op COVID-19 vaccins en tekstkits	FIN
	Behoud hypotheekrenteaftrek bij hypotheekbetaalpauze	FIN

11. Aanvangsdatum aflossen opgebouwde belastingschuld: van 1 oktober 2021 naar 1 oktober 2022 (FIN)

Geeft ondernemers een adempauze om te herstellen en zich voor te bereiden op de aflossingsverplichting.

12. Betalingstermijn van 60 maanden (FIN)

Het kabinet verlengt de aflossingstermijn van de opgebouwde belastingschulden 36 naar 60 maanden. Hierdoor worden de maandelijkse termijnbedragen lager en is er meer financiële ruimte over om de continuïteit van de onderneming te borgen en noodzakelijke investeringen te kunnen doen.

13. Invorderingsrente stapsgewijs naar 4% op 1 januari 2024 (FIN)

Op 1 januari 2022 wordt het percentage invorderingsrente niet op 4% wordt vastgesteld, maar op 1%. Op 1 juli 2022 wordt de rente verhoogd naar 2%. Vervolgens wordt de rente jaarlijks verhoogd met één procentpunt naar het gebruikelijke tarief van 4%. De rente wordt op 1 januari 2023 op 3% wordt vastgesteld en vervolgens op 1 januari 2024 op 4%.

14. Groeifaciliteit uitbreiden (EZK)

De Groeifaciliteit beoogt investeringen van banken en participatiemaatschappijen in het risicodragend vermogen (achtergestelde leningen of aandelenkapitaal) van ondernemingen te stimuleren. Om deze faciliteit voor zo veel mogelijk bedrijven en financiers toegankelijk te maken wordt de maximale financiering die voor één onderneming onder garantie kan worden gebracht verhoogd van € 25 naar € 50 miljoen en de maximale financiering per financier gelijk te trekken naar € 25 miljoen euro voor alle financiers.

15. Verlenging kredietgarantieregelingen (EZK)

De BMKB-C is al verlengd t/m 31 december 2021. De garantieregelingen KKC, GO-C en de regeling Overbruggingskredieten via Qredits zullen worden verlengd t/m 31 december 2021. Doel van de kredietgarantieregelingen KKC (tot 50k), BMKB-C (tot 1,5 miljoen euro) en GO-C (tot 150 miljoen euro) is primair liquiditeitssteun, maar de regelingen kunnen door financiers ook worden benut voor kredieten om ondernemingen terug te brengen naar het omzet- en winstniveau van 2019. Zo kunnen de regelingen worden benut voor kredieten ten behoeve van heropbouw van voorraden- en debiteurenposities, terugbrengen van leverancierskredieten etc.

16. Signalering knelpunten in financiering

Brancheorganisaties hebben het meeste inzicht in de problematieken van bedrijven met betrekking tot (bancaire) financiering. Zij worden gevraagd deze signalen te verzamelen. MKB-NL coördineert deze inventarisatie om met de NVB eventuele knelpunten in financiering inzichtelijk te maken.

17. Garantieregelingen evenementen (EZK)

Mocht een georganiseerd evenement tussen 1 juli en 31 december niet door kunnen gaan vanwege contactbeperkingen, dan staat het Rijk garant voor de al gemaakte kosten (80% subsidie, 20% lening). Gesprekken met EC verlopen positief en we verwachten binnen enkele weken een formeel besluit op de regeling.

18. Versterken eigen vermogen mkb (Nederlands Comité voor Ondernemerschap) (EZK)

Op 21 april jl. is het briefadvies 'Versterk fundament ondernemerschap' van het Nederlands Comité voor Ondernemerschap ontvangen. Brief kondigt aan dat het kabinet na ontvangst zo snel mogelijk met een reactie komt.

19. Harmonisatie: Terugbetalingsregeling d.m.v. maatwerk UWV en RVO (EZK en SZW)

De brief geeft aan dat bij de termijn van terugbetalingen maatwerk de voorkeur verdient: er is geen uniforme lijn te kiezen die voor ieder optimaal is. Standaardtermijn is 6 weken. Indien niet haalbaar dan kan afspraak gemaakt worden over terugbetaling met UWV en RVO. UWV en RVO zijn coulant. Bij terugbetalingen van NOW en TVL worden bedragen onder de 500 euro niet geïnd.

20. Harmonisatie: Betaalpaauze mogelijk voor terugbetalingen UWV en RVO (EZK en SZW)

De brief kondigt aan geen generieke betaalpaauze ('pauzeknop') in te voeren, maar maatwerk per ondernemer toe te staan, zodat er RVO en UWV in contact blijven met ondernemers.

21. Harmonisatie: Startdatum terugbetalingstermijn Tozo: 1 januari met 5 jaar terugbetaaltermijn (SZW)

Terugbetaling van de Tozo-lening bedrijfskapitaal wordt uitgesteld tot 1 januari 2022 en looptijd wordt 5 jaar, met 2% rente.

22. Harmonisatie: Niet één loket, wel proactieve en coulante benadering UWV en RVO (SZW/EZK/FIN)

De brief geeft aan dat systemen van de UWV, RVO en Belastingdienst niet kunnen worden geïntegreerd. Uitvoeringsorganisaties werken zo servicegericht mogelijk door individuele afspraken te maken. Menselijke maat is van groot belang.

23. Schuldsanering: Stroomlijnen proces schuldherstructurering plus tijdelijk en gezamenlijk verruimen saneringsregels voor levensvatbare bedrijven (EZK en FIN)

Een soepele opstelling van de Belastingdienst helpt ondernemers alleen als andere schuldeisers zich ook coulant opstellen. Het kabinet geeft in deze brief aan mogelijkheden te verkennen om op basis van publiek-private afspraken te komen tot een herstructurering van onhoudbare schulden bij levensvatbare bedrijven. Dit is momenteel onderwerp van gesprek met andere schuldeisers, waaronder banken. Het kabinet informeert de Tweede Kamer over de uitkomsten van deze gesprekken.

24. TOA (Time Out Arrangement) krediet voor doorstart (EZK)

Het TOA-krediet helpt in de kern gezonde ondernemers om een doorstart te maken vanuit een WHOA-traject te maken. Hier is al 200 mln. voor vrijgemaakt en een aparte brief over gestuurd. Naar verwachting wordt het TOA krediet vanaf 1 juni door de non-bancaire financier Qredits verstrekt.

25. Brede aanpak instrumenten bedrijfsbeëindiging, waaronder WHOA en turboliquidatie (JenV)

Inzet is dat deze ondernemers kunnen stoppen en daarbij zoveel mogelijk voorkomen wordt dat zij bedrijfsmatige dan wel persoonlijke restschulden overhouden. Onder meer zullen de mogelijkheden van tijdelijke verlichting van de procedurekosten, waaronder bijvoorbeeld vergoeding voor griffierechten, bij WHOA en faillissement worden meegenomen.

26. Schuldhulpverlening/WHOA (EZK en SZW)

Intensivering van armoede en schuldaanpak om een impuls te geven aan de dienstverlening aan ondernemers. Er wordt samen met de schuldhulpverleningssector verkend of aan gemeenten die dit nog niet op orde hebben een tijdelijke schuldhulpvoorziening kan worden geboden. In verband met de coronacrisis en de recente inwerkingtreding van de WHOA zal daarbij de ondersteuning bij WHOA-liquidatietrajecten worden betrokken.

Corona garantieregelingen

Om de financiële problemen van ondernemers door de coronacrisis tegen te gaan worden vanuit EZK ook garantieregelingen ingezet. Het cluster garantieregelingen in het kader van de corona steunmaatregelen bestaat uit drie onderdelen¹:

- Klein Krediet Corona (KKC)
- Borgstelling MKB-kredieten (BMKB-C)
- Garantie Ondernemingsfinanciering corona (GO-C)

De BMKB-C en de GO-C zijn aanvullingen op de al langer bestaande BMKB- en GO-regeling. Andere bestaande regelingen zijn Qredits en Groeifaciliteit. Qredits heeft in Q1 2021 voor 25 mln euro (circa 1700) corona overbruggingsleningen verstrekt. Daarnaast nog uitstel van aflossingen van Qreditsleningen. De Groeifaciliteit is aangepast om marktinitiatieven zoals het solvabiliteitsfonds van de banken te kunnen onder de regeling te kunnen brengen.

Tabel Belangrijkste kenmerken van de garantieregelingen

	KKC	BMKB-C	GO-C
Periode	Startdatum 1 juni 2020	Startdatum 16 maart 2020	Startdatum 29 april 2020
Type	95% staatsgarantie op (non)bancaire kredieten tussen 10.000-50.000 per onderneming	90%* staatsgarantie op (non)bancaire kredieten tot 1,5 mln. per onderneming *op maximaal 75% van de totale financiering	80% (grootbedrijf) 90% (mkb) staatsgarantie op bancaire kredieten tussen 1,5-150 mln. per onderneming
Doelgroep	Kleine MKB	MKB	Grotere MKB en grootbedrijf
Garantiebudget (in €)	250 miljoen	1,5 miljard (NB samen met reguliere BMKB-regeling)	2,5 miljard (NB samen met reguliere GO-regeling)
Uitgebrachte kredietoffertes (in €), totaal leningbedrag, start t/m april 2021, bron: NVB	63 miljoen	732 miljoen BMKB-C 1.081 miljoen BMKB ----- 1.813 miljoen	867 miljoen GO-C 187 miljoen GO ----- 1.054 miljoen

¹ In dit cluster is de Borgstelling Landbouwkredieten (BL-C) niet meegenomen. Deze garantieregeling voor boeren en tuinders met liquiditeitsproblemen valt onder het ministerie van LNV.

Doel

Sinds de coronacrisis in maart 2020 uitbrak, helpen banken en andere kredietverstrekkers in Nederland (mkb) ondernemers om hen financieel meer lucht te geven. Onder andere door ondernemingen te voorzien in hun behoefte aan liquiditeit. EZK stimuleert dit o.a. door garantieregelingen in te zetten. Het cluster garantieregelingen dekt het spectrum van kleine kredietbehoefte tot de behoefte voor het aantrekken van grotere bankleningen. Door de garantieregelingen kunnen financiers ruimer krediet verstrekken aan (in de kern gezonde) mkb-ondernemingen en grotere bedrijven die zijn getroffen door corona.

Doelgroep

De KKC en BMKB-C regelingen richten zich vooral op het gemakkelijker en sneller krediet verstrekken aan het MKB. De GO-C richt zich om dezelfde reden meer op het grotere MKB en het grootbedrijf.

Werking garantieregeling instrumenten

KKC

Onder de KKC-regeling kunnen ondernemers sinds 29 mei 2020 bij hun bank (of alternatieve geaccrediteerde financier) een lening aanvragen van minimaal € 10.000 tot maximaal € 50.000. De lening staat open voor ondernemers met een omzet vanaf € 50.000 die voor de coronacrisis voldoende winstgevend waren en die zijn ingeschreven bij de KVK voor 1 januari 2019. De looptijd van de lening is maximaal vijf jaar en de rente bedraagt maximaal 4%. Daarnaast betalen ondernemers aan de staat een eenmalige premie van 2% als vergoeding. Het is mogelijk om als ondernemer meerdere keren gebruik te maken van de KKC-regeling, zolang de maximale limiet van € 50.000 nog niet is bereikt. De overheid staat voor 95% garant voor maximaal € 250 miljoen aan overbruggingskredieten in het kader van de KKC. Het feit dat de financiers nog steeds 5% van het risico dragen, zorgt voor een zorgvuldige risicobeoordeling, zodat de leningen worden verstrekt aan in de kern gezonde bedrijven met voldoende terugbetaalcapaciteit. De KKC-regeling valt onder het covid-19 tijdelijk staatssteunkader van de EU. De regeling zou aanvankelijk sluiten op 30 juni 2021, maar de openstelling zal worden verlengd tot 31 december 2021.

BMKB-C

Vanwege de coronacrisis is het garantiebudget (BMKB en BMKB-C gezamenlijk) verhoogd van € 765 miljoen tot € 1,5 miljard. Het borgstellingskrediet is verhoogd van 50 naar 75%. Dat houdt in dat het krediet met staatsgarantie maximaal 75 procent van de kredietverlening bedraagt in plaats van 50 procent. De overheid staat voor 90 procent borg op het borgstellingskrediet. De coronamodule (BMKB-C) biedt daardoor een hogere borgstelling van de overheid (67,5%; reguliere BMKB: 45%). Ook andere voorwaarden, zoals de looptijd van de garantie en de premie zijn versoepeld. De looptijd van een BMKB-C krediet is vier jaar, zodat ondernemers in principe voldoende tijd hebben om deze terug te betalen. De toegang tot de BMKB-C is laagdrempeliger via een omzettoets in plaats van via een uitgebreide liquiditeitsprognose. Daarnaast is de premie voor het coronaluk binnen de BMKB verlaagd van 3,9% naar 2% bij een looptijd tot en met 8 kwartalen. Voor leningen met een looptijd van 9 tot en met 16 kwartalen geldt een percentage van 3%. De BMKB-C ging open op 21 maart 2020 en loopt tot 31 december 2021.

GO-C

Met de GO-C kunnen banken een 90% staatsgarantie krijgen voor leningen aan MKB-bedrijven en een 80% staatsgarantie voor leningen aan grootbedrijf (in plaats van 50 procent bij de reguliere GO-regeling). Het percentage staatsgarantie is afhankelijk van de omzet van de onderneming. De leningen (minimaal € 1,5 miljoen en maximaal € 150 miljoen per onderneming) hebben een maximum looptijd van 6 jaar. Leningen van maximaal 150 miljoen euro zijn dus tot maximaal 135 miljoen euro gegarandeerd. Het garantieplafond van de GO is verhoogd van 400 miljoen euro naar 2,5 miljard miljard euro (GO en GO-C gezamenlijk). Hierdoor kunnen meer bedrijven aanspraak maken op deze regeling. Aanvragen konden vanaf 29 april 2020 door de banken bij RVO worden ingediend. De GO-C-regeling valt onder het covid-19 tijdelijk staatssteunkader van de EU. De regeling zou aanvankelijk sluiten op 30 juni 2021, maar de openstelling zal worden verlengd tot 31 december 2021.

2. TVL

Factsheet - Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL)

Berekening

Tegemoetkoming Vaste Lasten $_{Q3\ 2021} = \text{omzetverlies} \times \text{vaste lasten} \times \text{subsidiepercentage}$

Omzetverlies (in euro's) = omzet $_{Q3\ 2021}$ – omzet $_{Q3\ 2019\ of\ Q3\ 2020}$

Vaste lasten (%) = gemiddeld aandeel vaste lasten van omzet in sector (bijv. horeca 25%)

Subsidiepercentage = 100% (sinds Q2 2021)

- De hoogte van de vaste lasten zijn generiek per sector vastgesteld, bijv. de horeca heeft 25% en detailhandel 15% van de omzet. Hierdoor hebben sommige ondernemingen in praktijk meer vaste lasten (en ontvangen dus 'te weinig'), sommige ondernemingen ontvangen juist meer dan hun daadwerkelijke vaste lasten (overcompensatie). Indien ondernemer een bespaart op vaste lasten (bijv. huurkorting) heeft dit geen effect op subsidie. Het is onmogelijk de regeling zo in te richten dat een ondernemer subsidie ontvangt op diens daadwerkelijke vaste lasten.
- Voor starters, groeiende bedrijven en bedrijven die vanwege overige redenen (bijv. verbouwing) geen representatieve referentieperiode hebben is per TVL Q2 een keuzesystematiek ingebouwd waarbij de ondernemer kan kiezen of zijn omzetverlies op basis van een vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2019 of met het derde kwartaal van 2020 wordt berekend. Dit betekent tevens dat starters gebruik kunnen maken van de 'gewone' TVL en niet langer van de eerder geïntroduceerde losse startersregeling.

Voorwaarden en minima/maxima

- Het omzetverlies is tenminste 30% (sinds begin TVL)
- De minimum aan vaste lasten moet €1500 (sinds Q1 2021) zijn
- Het minimum subsidiebedrag moet €1500 zijn, indien bedrijf voldoet aan voorwaarden. (sinds Q1 2021 ingevoerd)
- Het maximum subsidiebedrag is € 550.000 per kwartaal voor mkb en € 600.000 voor niet-mkb. (sinds Q1 2021) Voor het niet-mkb is zojuist besloten om voor Q2 eenmalig een maximum van €1,2 miljoen te hanteren, in Q3 zal dit weer € 600.000 zijn.
 - Vanwege Europees staatssteunkader kan een bedrijf over de totale periode van maart 2020 tot en met eind 2021 maximaal €1,8 miljoen ontvangen.
- Vestigingsvereiste, je bedrijf moet op ander adres geregistreerd staan dan je woning, met uitzondering voor ambulante ondernemingen zoals taxi's. (sinds begin TVL)
- Bedrijf ingeschreven bij Kamer van Koophandel vóór 30 juni 2020. (sinds Q2 2021, na integratie startersregeling)
- Een groep verbonden ondernemingen met > 250 fte mag 1 aanvraag per groep indienen.
- Regeling is bedoeld voor vaste lasten, zoals huur, afschrijvingen, abonnementen, etc.
- Ondernemer ontvangt na aanvraag direct een voorschot van 80% van de TVL-subsidie (meestal binnen een week). Na afloop van het kwartaal stelt RVO de definitieve subsidie vast mede op basis van cijfers van de belastingdienst.

Wie is de doelgroep?

Alle bedrijven in NL (m.u.v. financiële sector) kunnen ondertussen aanspraak maken op de TVL. In de eerste TVL (derde kwartaal 2020) konden alleen bedrijven uit de direct getroffen sectoren aanspraak maken, bijv. horeca. In de TVL van het derde en vierde kwartaal 2020 kon alleen het mkb aanspraak maken, vanaf Q1 2021 kan ook grootbedrijf aanspraak maken. Grootste gebruikers van TVL zijn de horeca (28%) en de detailhandel (19%), zie bijlage 1 voor meer informatie.

TVL Q1 en TVL Q2 2021

- TVL Q1 voor MKB is 18 mei gesloten, TVL Q1 voor grote bedrijven is geopend op 10 mei en loopt door tot 10 juni.
- TVL Q2: geplande opening tweede helft juni.

Eerdere besproken aanpassingen in de TVL tav TVL Q3

- **Omzetdrempel van de TVL verhogen (nu 30%):** Dit verkleint de groep ondernemers die aanspraak kunnen maken op steun en stimuleert sectoren daarmee zich aan te passen, maar maakt verschil tussen net wel en net niet in TVL groter (verkleint omzetprikkel).
- **TVL-subsidiepercentage aanpassen:**
 - **Oplopend maken van 70-100 of 60-85%:** Subsidiepercentage afhankelijk van omzetverlies, daarmee ademt steun 'dubbel' mee (bijv. bij 30% omzetverlies 70%)

vergoedingspercentage; bij 100% omzetverlies 100% vergoedingspercentage). Hiermee blijven zwaarst getroffen sectoren maximaal gesteund, maar minder prikkel minder zwaar getroffen onderneming tot aanpassen.

- **Verlaging (vlak) tarief (bijv. 85%)** voorkomt overcompensatie en zorgt voor meer spreiding van kosten in de keten.
- **Sector-afbakening op basis van SBI-codes:** is beleidsmatig niet gewenst en niet uitvoerbaar. De SBI-afbakening is niet eenduidig, leidt tot ongewenste willekeur en is (onder andere niet volledig kloppend is (vanwege verkeerde en/of gedateerde registratie). Dat maakt het vanuit beleidsmatig oogpunt onwenselijk omdat een afbakening altijd arbitrair is, bijvoorbeeld omtrent afbakening van een sector.. Dit leidt ook tot veel juridische bezwaar-/beroepsprocedures die een goede en snelle uitvoering onmogelijk maken.

Bijlage 1: cijfers TVL

Kenmerk	TVL 1	TVL Q4 2020	TVL Q1 2021	TVL Q2 2021	TVL Q3 2021	Totaal
Periode	Juni – september 2020	Oktober – december 2020	Januari – maart 2021	April – juni 2021	Juli – september 2021	-
Subsidie percentage	50%	50-70%	85%	100%	100%	-
Openstelling	30 juni 2020	25 november 2020	15 februari 2021	2 ^e helft juni <u>verwacht</u>	September <u>verwacht</u>	-
Sluiting	30 oktober 2020	29 januari 2021	18 mei 2021 (mkb) 10 juni 2021 (grootbedrijf)	-	-	-
Ontvangen aanvragen	47.600	90.200	113.500	-	-	251.500
Toegekende aanvragen	42.400	79.200	95.500 (stijgt nog)	-	-	217.000
Subsidie toegekend	€ 555 mln.	€ 1,2 mrd.	€ 2.2 mrd. (stijgt nog)	-	-	€ 4 mrd. (stijgt nog)
Gemiddeld voorschot (80%)	€ 10.000	€ 12.000	€ 17.500	-	-	-
Aanvragen Afgehandeld (toegekend of afgewezen)	>99%	>99%	>96%			

Definitief vastgestelde subsidies	33.900 (80%)	39.500 (50%)	Nog niet gestart	-	-	
Aantal terugbetalingen	10.500 (25%)	8.500 (11%)	Nog niet gestart	-	-	

Bijlage 2: rekenvoorbeeld TVL + NOW

Café-onderneming

- Een doorsnee caféonderneming met per kwartaal een omzet van €120.000, een loonsom van €20.650* en €30.000** aan vaste lasten, ontvangt bij een omzetverlies van 40% in Q3 2021 voor dat kwartaal in totaal €21.833 aan subsidie vanuit de TVL en NOW (€12.000 TVL + €9.833 NOW).
- Bij een omzetverlies van 100% in het derde kwartaal van 2021 ontvangt deze onderneming voor dat kwartaal in totaal €54.582 aan subsidie vanuit de TVL en NOW (€30.000 TVL + €24.582 NOW).

* De loonsommen zijn gebaseerd op de totale personele kostenpercentages van de betreffende sectoren, gecorrigeerd voor de bijkomende personele lasten à 40% (Bron: CBS Statline)

** Hierbij is uitgegaan van het vastelastenpercentages voor eet- en drinkgelegenheden à 25%.

Redeneerlijn TVL

- De TVL belangrijke pijler van steunpakket. Dat blijkt ook wel uit alle aanvragen die zijn gedaan:
- 144.000 ondernemingen hebben tot dusver in 3 TVL openstellingen in totaal 246.000 aanvragen ingediend.
- 99% daarvan is inmiddels afgehandeld.
- Kabinet is van plan de TVL voort te zetten in het derde kwartaal.
- De regeling blijft open voor mkb én niet-mkb bedrijven.
- En het vergoedingspercentage blijft 100 procent.
- We moeten eerlijk zijn: hier kleven ook risico's aan.
Het kan zijn dat bedrijven hierdoor overgecompenseerd worden.

Een enkele ondernemer zal, bewust of onbewust, onterecht gebruik maken van de ruimhartige steun van de overheid. Dit wordt gelukkig grotendeels voorkomen door uitgebreide controles die RVO vooraf, tijdens en achteraf doet.

Maar in het dilemma tussen deze risico's - en het belang van een snelle, ruime en toegankelijke regeling, zul je uiteindelijk een keuze moeten maken.

- En die willen we hiermee maken, in het belang van de vele ondernemers die het nog altijd zwaar hebben.

Redeneerlijn cap

- Ook passen we een aantal zaken binnen de huidige TVL aan.
- Ten eerste voor grote ondernemingen.

Zij ervaren nu soms ongelijkheid ten opzichte van mkb'ers.

Want in de huidige regeling kunnen enkele mkb-bedrijven nu een hoger subsidiebedrag per kwartaal aanvragen dan grote ondernemingen.

Daarom verdubbelt het kabinet het subsidieplafond voor het niet-mkb voor het huidige - tweede - kwartaal tot 1,2 miljoen euro.

- Hiermee krijgen ook grote ondernemingen de mogelijkheid om nu al het maximale bedrag (van 1,8 miljoen euro) binnen de grens van de Europese kaders voor staatssteun te benutten.
- Dit kan ertoe leiden dat grote ondernemingen in het derde kwartaal minder steun kunnen ontvangen.
- Veel ondernemingen zullen echter nu méér behoefte aan steun hebben dan in het volgende kwartaal, als de economie waarschijnlijk nog verder opengaat.

Redeneerlijn referentiesystematiek

- Ten tweede hebben we zorgvuldig onderzoek gedaan naar starters, groeiers en ondernemers die last hebben van de zogenaamde referentiesystematiek.
- Zoals we twee weken geleden aan de Kamer hebben gemeld, kunnen ondernemers nu ook het 3e kwartaal van vorig jaar gebruiken als referentie voor omzetverlies in plaats van het tweede kwartaal van 2019.
- Dit is belangrijk voor bedrijven die gegroeid zijn óf die met de vaste referentieperiode in de knel kwamen.
- Door deze wijziging kunnen ook starters voor het huidige - tweede - kwartaal meedoen met de gewóne TVL in plaats van de startersregeling.
- Ook hier weer een lastige afweging.
- Want deze aanpassing vraagt extra werk van de uitvoering, die nu al zwaar belast is.
- We verwachten tot de tweede helft juni nodig te hebben om dit goed te regelen.

Redeneerlijn maatwerk

- Er is veel vraag naar aanpassingen en maatwerk binnen de TVL.
- Dat is heel begrijpelijk - maar tegelijkertijd ook heel ingewikkeld.
- Insteek vanaf het begin is generieke regelingen, voor snelle hulp en uitbetaling aan ondernemers.
- Hierbinnen is geprobeerd door het ontwerp van de regeling de steun zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de situatie van sectoren en ondernemers, bijvoorbeeld bij de bepaling vaste lasten, verlaging van de ondergrens vaste lasten en generieke, sector gebaseerde opslagen.
- Het gaat om enorme aantallen: tot nu toe hebben zo'n 144.000 ondernemingen afkomstig uit vrijwel alle sectoren TVL aangevraagd.
- Ongeveer een kwart van de Nederlandse bedrijven vroeg vorig jaar steun aan.
In de horecasector was dit zelfs bijna 85%.
In totaal is alleen al uit de TVL al bijna 3,7 miljard euro aan steun toegekend aan ons bedrijfsleven.
- Die enorme omvang zorgt ervoor dat je niet voor iedere ondernemer maatwerk kunt leveren.
- Maatwerk bij deze aantallen aanvragen zou leiden tot hele grote vertraging in de uitbetalingen, terwijl de regeling is ontworpen voor snelle liquiditeitssteun.
- De uitvoering is een mega-operatie die bij iedere aanpassing nog ingewikkelder wordt.

Waarom duurt het opnieuw langer voor ondernemers nieuwe TVL steun (Q2) krijgen?

- Ondernemers die in 2019 door omstandigheden veel minder omzet maakten, bijvoorbeeld door een verbouwing, konden tot nu toe beperkt gebruik maken van de Tegemoetkoming Vaste Lasten regeling.
- Om deze groep te helpen gaan we de regeling vanaf het tweede kwartaal aanpassen. Ondernemers kunnen dan kiezen of het omzetverlies wordt vergeleken met het 2e kwartaal van 2019 óf het 3e kwartaal van 2020.
- Daarmee is een grote groep ondernemers geholpen, maar het kost tijd om dit voor elkaar te krijgen.
- De regeling moet aangepast worden en de Europese Commissie moet toestemming geven.
- Natuurlijk vervelende boodschap voor ondernemers dat regeling daardoor later opengaat.
- Ik verwacht in de tweede helft van juni, maar alles is erop gericht zo snel mogelijk te openen.

Kan de wijziging van de referentiesystematiek van TVL Q2 2021 ook met terugwerkende kracht voor 2020 en Q1 2021?

- Aanpassingen gelden met ingang van het tweede kwartaal 2021. Terugwerkende kracht is niet mogelijk.
- Referentieperiode is een algemene voorwaarde van de regeling.
- Als daar iets aan veranderd wordt, zou dat voor alle ondernemers moeten gelden. Dat betekent dat meer dan 100.000 ondernemers opnieuw een aanvraag moeten indienen en voorschotten moeten worden herzien. Dat is zowel voor ondernemers als voor de uitvoering van de TVL zeer onwenselijk.
- Vastgestelde besluiten kunnen niet worden teruggedraaid. TVL Q4 is al voor een groot aantal ondernemers vastgesteld.
- Uitvoeringsorganisaties lopen tegen grenzen aan. Implementatie van de aangekondigde steun mag niet in gevaar komen.

Waarom niet nu beginnen met een voorschot voor TVL Q2 2021?

- Dat kan niet.
- De regeling moet eerst zijn goedgekeurd door de Europese Commissie voordat steun kan worden verstrekt.
- Anders geldt de steun als onrechtmatig en bestaat het risico dat het geld moet worden teruggevorderd.

Sommige bedrijven zullen na Q2 (of Q3) aan de staatssteungrens van 1,8 miljoen euro zitten met dit steunpakket. Waarom houdt u geen ruimte over voor steun in Q3 (en Q4)?

- Het klopt dat op termijn steeds meer bedrijven aan de staatssteungrens van de TVL zullen komen en daardoor geen steun voor vaste lasten meer kunnen ontvangen.
- Nu geldt dat alleen voor een enkeling, maar na het tweede kwartaal zullen mogelijk meer bedrijven aan de grens van 1,8 miljoen euro komen.
- Dit is echter nog steeds een beperkte groep: vooral voor grote bedrijven en bedrijven in sectoren die een opslag hebben ontvangen (bijv. detailhandel). Verreweg de meeste mkb-bedrijven (95%) in de TVL komen niet in de buurt van de cap.
- Daarnaast gaat het de goede kant op met de vaccinaties en zijn stapsgewijs meer versoepelingen mogelijk. Daarom denken we dat het gros van de bedrijven in Q3 niet of slechts beperkt omzetverlies zal hebben. Oftewel, de behoefte aan steun zal dit kwartaal naar verwachting groter zijn dan in volgende kwartalen.

Waarom verhoogt u de steun voor grote bedrijven niet ook in het derde kwartaal?

- Hier is niet voor gekozen, omdat dit niet de bedrijven helpt voor wie de steun bedoeld is: bedrijven die hard geraakt worden door de coronamaatregelen.
- Grote ondernemingen - met hoge kosten - die in het eerste en tweede kwartaal substantieel omzetverlies hadden, lopen in het derde kwartaal ook bij een cap van 600.000 waarschijnlijk al tegen de staatssteungrens van 1,8 mln euro aan. Een hogere cap in het derde kwartaal heeft voor die bedrijven geen zin.
- Door de cap desondanks te verhogen neemt het risico op oneigenlijk gebruik toe. Ondernemingen die nog geen beroep hebben gedaan op de steunmaatregelen en om een andere reden in het derde kwartaal met omzetverlies kampen, kunnen dan in één keer 1,2 mln euro aan steun ontvangen.

Waarom moeten grote bedrijven als gezamenlijk concern één aanvraag doen, terwijl mkb-ondernemingen met werkmaatschappijen meerdere aanvragen mogen doen?

- Voor grote bedrijven of een groep verbonden ondernemingen geldt de voorwaarde dat het bedrijf of de groep minimaal 30% omzetverlies heeft in vergelijking met het eerste kwartaal van 2019.
- Een concern/groot bedrijf is vaak opgedeeld in meerdere BV's, en het is gebruikelijk dat bedrijven schuiven met activiteiten en financiën tussen die BV's.
- Daardoor kunnen we het omzetverlies van individuele BV niet goed vaststellen en wordt het bepalen van het subsidiebedrag waar de onderneming recht op heeft praktisch onmogelijk.
- Naast de overwegingen met betrekking tot de controle op het omzetverlies is een belangrijk verschil met mkb dat grotere bedrijven over het algemeen meer mogelijkheden hebben om goed om te gaan met deze crisis. Zo hebben zij ruimere mogelijkheden voor financiering, aanpassen van het bedrijfsmodel en het spreiden van kosten binnen hun eigen concern en in de keten.
- We daarom uit van het solidariteitsbeginsel binnen concerns. Het gehele concern moet voldoen aan de 30% omzet verlies.
- Teven is de staatssteungrens voor een groep verbonden ondernemingen is 1,8 miljoen euro tot het einde van dit jaar. Dit geldt zowel voor het MKB als voor de grote bedrijven.
- Met de maximum subsidie in Q1 en Q2 samen wordt dit bedrag bereikt.

- Mkb-ondernemingen mogen per werkmaatschappij een aanvraag doen, dus meerdere per groep, maar ook maximaal tot voor de hele groep samen het staatssteunplafond is bereikt.
- MKB-ondernemingen lijken niet op grote bedrijven en zijn veel eenvoudiger. Daarom zijn de mogelijkheden om verliesgevende activiteiten onder te brengen bij aparte rechtspersonen beperkt.
- Bij het overgrote deel van de TVL aanvragen is geen sprake van ingewikkelde constructies. RVO kan daardoor goed controleren of mkb-ondernemingen aan de subsidievoorwaarden voldoen en gaan we de vanaf de eerste TVL openstelling ingezette werkwijze voor MKB niet wijzigen.

Bij doorvragen:

- Met de verhoging van de maximale subsidiebedragen in Q2 en het toelaten van niet-mkb bedrijven in Q1 kunnen grote ondernemingen nog steeds maar één aanvraag doen, maar wel een hoger bedrag.
- Met name middelgrote horecaondernemingen en grote bioscopen, reisorganisaties en grote evenementen-ondernemingen profiteren hiervan.
- Deze ondernemingen zijn minder dan de grote bedrijven in staat te lenen op de kapitaalmarkt.
- Het verhogen van de cap in Q2 heeft weinig meerwaarde voor het grootwinkelbedrijf (retail), omdat die een groot deel van Q2 open waren. Deze bedrijven hebben vooral hoge doorlopende kosten gehad in Q1.

Hoe grijpt u in bij fraude bij de TVL?

- Helaas proberen sommigen misbruik te maken van de steunmaatregelen. Het grootste deel van de pogingen tot misbruik strandt gelukkig op de uitgebreide controles die RVO vooraf uitvoert. Ook voert RVO zelf tussentijds en bij de vaststelling allerlei extra controles uit.
- Soms glippen er frauduleuze aanvragen doorheen. In januari zijn er een enkele honderden na signalen van banken aan het licht gekomen.
- Als er na onderzoek fraude wordt geconstateerd trekt RVO de subsidie in doet altijd aangifte. Er is tot nu toe 1.113 keer aangifte gedaan en 679 verleende subsidies zijn weer ingetrokken.
- Als na constatering van fraude een subsidie wordt ingetrokken, wordt vaak ook tijdelijk beslag gelegd op de rekening van de onderneming waar het subsidiegeld op is gestort.
- Als terugbetaling uitblijft en de wettelijke termijnen zijn verstreken, geeft RVO opdracht tot het opleggen van executoriaal beslag op de aangetroffen banktegoeden en bezittingen. Dat is tot nog toe 400x gebeurd.
- De RVO doet dat zeer zorgvuldig.

Welke stappen hebben jullie genomen om misbruik en oneigenlijk gebruik in de toekomst te voorkomen?

- Er is inmiddels overgestapt naar e-herkenning niveau 3. Dat is aanmerkelijk beter beveiligd.
- RVO gebruikt een risicomodel wat aan de hand van zo'n 20 indicatoren bepaalt of een ondernemer handmatig of automatisch gecontroleerd wordt.
- Sommige indicatoren zijn voldoende om direct in de handmatige controle terecht te komen, zoals een buitenlandse bankrekening. (let op: niet op nationaliteit).
- Andere indicatoren worden gewogen en alleen als aan meer indicatoren voldaan wordt, wordt de controle handmatig uitgevoerd.
- Belangrijkste controlemiddel is dat de aanvraag vanaf 11 januari in alle gevallen wordt vergeleken met de Btw-aangifte van de Belastingdienst.

Waarom wordt de omzetsdaling beoordeeld per kwartaal en niet per maand?

- 85% van ondernemers doet belastingaangifte per kwartaal en niet per maand.
- TVL subsidie wordt vastgesteld op basis van btw aangifte en officiële bewijsstukken.
- Bij maandelijkse beoordeling meer administratie en meer bewijsstukken nodig van ondernemer en meer controle van RVO wat in de uitvoering tot veel vertraging zou leiden, maar ook tot hogere regeldruk voor de ondernemer

Hoe kan het dat ondernemers TVL steun terug moeten betalen?

- Ondernemers die TVL-subsidie aanvragen en toegekend krijgen, ontvangen in eerste instantie een voorschot van 80% van het subsidiebedrag.
- Dat is belangrijk om ondernemers zo snel mogelijk van geld te kunnen voorzien.
- Het voorschot is gebaseerd op het verwachte omzetverlies van dat kwartaal.
- Als het omzetverlies *hoger* uitpakt dan verwacht, zal de ondernemer bij de nabetaling extra steun ontvangen. Als het omzetverlies *lager* uitpakt dan verwacht zal de ondernemer een kleinere nabetaling krijgen, of geld terug moeten storten.
- Het grootste deel van de ondernemers krijgt een nabetaling met extra steun in de vaststelling of hoeft niks terug te betalen. 75% in TVL1 en 89% in TVL Q4.
- Het is natuurlijk een vervelende boodschap als een ondernemer een deel van de steun terug moet betalen.
- Dat betekent in de meeste gevallen wel dat er sprake was van veel minder omzetverlies dan van tevoren verwacht, wat op zichzelf positief is.
- RVO hanteert voor ondernemers ruime betalingstermijnen om de te veel ontvangen steun terug te betalen: dit kan verspreid over 12 maanden en er is een mogelijkheid voor maatwerk zoals voor seizoensbedrijven.

Hoe gaat het kabinet om met ondernemers die (een deel van) de TVL subsidie moeten terugbetalen?

- Ondernemers die TVL-subsidie aanvragen en toegekend krijgen, ontvangen in eerste instantie een voorschot van 80% van het subsidiebedrag. Dat is belangrijk om ondernemers zo snel mogelijk van geld te kunnen voorzien.
- Het voorschot is gebaseerd op het verwachte omzetverlies van dat kwartaal. Als het omzetverlies hoger uitpakt dan verwacht, zal de ondernemer bij de nabetaling extra steun ontvangen. Als het omzetverlies lager uitpakt dan verwacht zal de ondernemer een kleinere nabetaling krijgen, of geld terug moeten storten.
- Terugbetaling betekent in de meeste gevallen wel dat er sprake was van veel minder omzetverlies dan van tevoren verwacht, wat op zichzelf positief is.
- RVO hanteert ruime betalingstermijnen om de te veel ontvangen steun terug te betalen: dit kan verspreid over 12 maanden en er is een mogelijkheid voor maatwerk.
- Bedragen onder de €500 worden niet ingevorderd
- Voor TVL1 2020 is 70% van de subsidies inmiddels vastgesteld, ongeveer 25% van deze ondernemers moet een bedrag terugbetalen. Dit is relatief hoog, omdat vorig jaar zomer de maatregelen versoepeld werden en bedrijven het daardoor beter deden dan verwacht.
- Voor TVL Q4 2020, waar ongeveer 50% is vastgesteld, is dit slechts 10%. [PM cijfers worden nog geactualiseerd]

Waarom geen TVL voor kleine ondernemers die vanuit huis werken?

- De TVL is bedoeld voor ondernemingen met hoge vaste bedrijfslasten. Zoals de huur of energierekening van een winkel, kantoor of ander bedrijfspand.
- Omdat kosten van een bedrijfsruimte vaak de belangrijkste vaste lasten zijn is een voorwaarde van de regeling dat de ondernemer minstens één vestiging van het bedrijf heeft anders dan het privéadres of een vestiging aan huis met een aparte voordeur/opgang.
- Als dit vereiste wordt losgelaten wordt het een hele andere regeling en wordt de regeling onuitvoerbaar.
- Dan zou RVO moeten controleren welke zakelijke vaste lasten ieder individueel bedrijf maakt.
- Daar is de regeling niet op ingericht en niet voor bedoeld.
- Voor dit doel en deze groep ondernemers zijn intussen andere regelingen gemaakt: de TOZO en TONK.

3. Specifieke groepen

Waarom is de startersregeling pas maandag (31 mei) opengegaan?

- Heel veel wijzigingen en uitbreidingen van steunmaatregelen tegelijkertijd. Er zitten grenzen aan wat ministerie en uitvoeringsorganisaties kunnen. Moet zorgvuldig gebeuren.
- Startersregeling overlapt deels met TVL. Daarom zorgvuldigheid belangrijk.
- Daarnaast ook een groep ondernemingen met beperkte geschiedenis, daarom moesten extra waarborgen (zoals derdenverklaring) worden ingebouwd om risico op misbruik en oneigenlijk gebruik te mitigeren.
- De regeling is inmiddels open. Nu kunnen ook ondernemers die ingeschreven zijn tussen 1 oktober 2019 en 30 juni 2020 een aanvraag doen voor steun.
- Een deel van deze ondernemers (gestart voor 15 maart) ontvangt al TVL steun.

Waarom kunt u de startersregeling niet met terugwerkende kracht voor Q4 2020 inzetten?

- Een grote groep ondernemers - gestart tussen 1 oktober 2019 en 1 januari 2020 - is toegevoegd aan de doelgroep van de startersregeling.
- Deze groep heeft al gebruik kunnen maken van TVL Q4 2020 en zou daarmee voor dezelfde periode dubbel subsidie ontvangen.
- Dat vind ik niet verdedigbaar tegenover de ondernemers die maar voor één regeling in aanmerking komen.
- TVL Q4 2020 is al eerder afgesloten. Deze periode heropenen voor startende ondernemers is een grote ingreep en zou de reguliere TVL en andere coronaregelingen kunnen vertragen, waar dat niet wenselijk is.

Waarom worden er niet meer ondernemers (gestart voor 1/10/2019 of na 30/6/2020) toegelaten tot de startersregeling?

- Voor ondernemers gestart voor 1 oktober 2019 biedt de TVL in de meeste gevallen al voldoende steun.
 - Toelaten van ondernemers gestart voor 1 oktober 2019 vergroot het aantal ondernemers dat uit twee regelingen subsidie ontvangt voor vaste lasten aanzienlijk.
 - Dat is niet verdedigbaar tegenover ondernemingen die maar van één regeling gebruik kunnen maken.
- Voor ondernemers gestart na 30 juni 2020 is geen referentieomzet vast te stellen.
 - In Q3 2020 is de omzet voor deze ondernemingen niet de omzet van een volledig kwartaal.
 - Andere kwartalen werden gekenmerkt door toenemende beperkende maatregelen, waardoor ook die kwartalen niet representatief zijn om een referentieomzet te kunnen vaststellen.

Komt er een starterregeling Q2?

- Nee, dit wordt verwerkt in de reguliere TVL vanaf Q2.
- Ondernemers kunnen dan kiezen uit Q2 2019 of Q3 2020. De startersregeling is dan niet meer nodig.

Waarom geen aparte regeling (zoals art. 3.12) voor het grootbedrijf?

- Begin dit jaar heeft het kabinet besloten de TVL ook open te stellen voor grotere bedrijven, zodat zij naast een subsidie voor de loonkosten ook een tegemoetkoming kregen voor hun vaste lasten.
- Belangrijk verschil met mkb is dat grotere bedrijven over het algemeen meer mogelijkheden hebben om goed om te gaan met deze crisis:
- Zo hebben zij ruimere mogelijkheden voor financiering, aanpassen van het bedrijfsmodel en het spreiden van kosten binnen hun eigen concern en in de keten.
- Zeker op het vlak van financiering is ook overheidsondersteuning mogelijk.
- We realiseren ons dat de laatste lockdown een flinke tegenslag was, maar zien dat de veerkracht van het bedrijfsleven groot is. Hoewel er nog altijd grote bedrijven zijn waar nog steeds weinig kan, is voor de meeste grote bedrijven, waaronder de winkelketens, al meer mogelijk.
- Zoals de brief ook schetst, heeft het kabinet in aanvulling op de maatwerksteun voor individuele bedrijven twee regelingen onderzocht:
 - Schaderegeling onder artikel 107, zoals de sector graag wilt;
 - Compensatieregeling onder artikel 3.12 van het Tijdelijk Europees Staatssteunkader.
- Een regeling onder 107 is uitgesloten.
- Ook heeft het kabinet besloten niet tot een regeling onder 3.12 over te gaan.

- Een dergelijke nieuwe subsidieregeling is complex en vergt veel van de uitvoering.
 - Zo moeten de daadwerkelijk gemaakte vaste kosten worden aangetoond. Controle daarop kan in de uitvoering enkele jaren in beslag nemen tot de subsidie kan worden vastgesteld.
- Daarnaast is deze regeling kostbaar en ongericht:
 - Deze regeling kost al snel 350 miljoen euro per kwartaal;
 - Bedrijven die het niet direct nodig hebben (zoals bouwmarkten en tuincentra die in 2020 een goed jaar hebben gehad) kunnen ervoor in aanmerking komen;
 - Het vermindert de prikkels bij eigenaren, verhuurders en schuldeisers om een deel van het verlies te nemen;
 - Doordat er geen beoordeling plaatsvindt van levensvatbaarheid van een onderneming, is er een risico dat een onderneming uiteindelijk alsnog failliet gaat en alleen schuldeisers geholpen worden;
 - Het is niet mogelijk om voldoende aanvullende voorwaarden te stellen die voorkomen dat steun onjuist wordt aangewend, zoals een verbod op bonussen voor het bestuur
 - Kans bestaat dat deel van de subsidie neerstrijkt bij vermogende aandeelhouders en vastgoedeigenaren.
- Kortom, we hebben dit zorgvuldig bekeken en hierover is ook veel overleg met betrokken partijen geweest.
- Alles overziend kiest het kabinet er daarom voor geen extra subsidieregeling voor het grootbedrijf in te voeren.

[Passief]

- Om faillissementen van maatschappelijk relevante én levensvatbare grote bedrijven te voorkomen is en blijft maatwerksteun mogelijk.
- Het kabinet zal de komende periode bezien of er nog onnodige drempels voor maatwerksteun weggenomen kunnen worden en capaciteit indien nodig kan worden uitgebreid.

Wat doet het kabinet wél voor het grootbedrijf?

- Begin dit jaar heeft het kabinet besloten de TVL ook open te stellen voor grotere bedrijven, zodat zij naast een subsidie voor de loonkosten ook een tegemoetkoming kregen voor hun vaste lasten.
- Daarnaast wordt cap voor Q2 verhoogd naar 1,2 miljoen. Dit zal enkele middelgrote bedrijven helpen.
- Belangrijk verschil met mkb is dat grotere bedrijven over het algemeen meer mogelijkheden hebben om goed om te gaan met deze crisis.
- Zo hebben zij ruimere mogelijkheden voor financiering, aanpassen van het bedrijfsmodel en het spreiden van kosten binnen hun eigen concern en in de keten.
- Daarnaast doet kabinet ook aantal dingen wel voor grootbedrijf:
 - Zij hebben toegang tot de NOW voor compensatie van loonkosten.
 - Er is overheidsondersteuning op vlak financiering, namelijk:
 - De GO-C biedt een hogere borgstelling van de overheid (80-90%) dan de reguliere GO (50%). Financiers kunnen hierdoor ruimer krediet verstrekken aan (in de kern gezonde) mkb-ondernemingen en grotere bedrijven die zijn getroffen door corona. Deze is verlengd tot 31 december 2021.
 - De Groeifaciliteit is verlengd tot medio 2023 en de maximale financiering die voor 1 onderneming onder garantie kan worden gebracht is verhoogd

van 25 naar 50 miljoen. De Groeifaciliteit beoogt investeringen van banken en participatiemaatschappijen in het risicodragend vermogen (achtergestelde leningen of aandelenkapitaal) van ondernemingen te stimuleren. Investeerders kunnen een garantie krijgen op ten hoogste 50% van hun geïnvesteerde kapitaal. Voor deze garantstelling betaalt de financier een kostendeekkende provisie aan de Nederlandse Staat.

- Daarnaast bestaat er het afwegingskader voor steun aan individuele bedrijven. Hiermee kunnen faillissementen van maatschappelijk relevante en levensvatbare grote bedrijven worden voorkomen.

Waarom voert u geen regeling in voor het grootbedrijf en sommige andere landen wel?

- Elk land heeft andere steunmaatregelen.
- Wij hebben in Nederland een ruimhartig steunpakket met naast de TVL voor de laste lasten ook de NOW voor de loonkosten.
- Ook hebben we voor grote bedrijven de GO-C en de voorgenomen aanpassing van de Groeifaciliteit.

De detailhandel heeft door gedwongen winkelsluiting forse verliezen geleden op voorraden. Waarom is een schaderegeling onder artikel 107 geen optie?

- Een regeling onder 107 is in aanleg fraudegevoelig, kan deuren openen naar rechtszaken en is zeer complex en tijdrovend in de uitvoering.
- Bovendien kan deze regeling tot ruim boven een miljard euro oplopen.
- Daarom vinden we een schaderegeling onder 107 een onhaalbare en onwenselijke optie.

Bij doorvragen:

- Een schadecompensatieregeling onder 107 moet de geleden schade aantoonbaar zijn.
De reden hiervoor is dat 107 zelfs volledige compensatie van de geleden schade mogelijk maakt.
- Er zijn dus grote risico's op overcompensatie en daarom is de Europese Commissie heel streng en worden stevige waarborgen gevraagd.
- Schattingen, modellen en aannames accepteert de Commissie niet. Het gaat om daadwerkelijke schade. Daadwerkelijk geleden schade is alleen heel moeilijk vast te stellen.

Waarom is een compensatie voor nertsenhouders en dierentuinen en eerder het OV onder 107 wel mogelijk en niet voor de retail met veel filialen?

- Dat is appels met peren vergelijken. In die gevallen zijn er namelijk hele specifieke redenen die een compensatieregeling onder 107 rechtvaardigen.

Waarom heeft het kabinet zo lang gestudeerd op een steun regeling voor het grootwinkelbedrijf?

- Voor meer inzicht in de specifieke problematiek heeft EZK intensief gesproken met brancheorganisaties van filiaalbedrijven en een aantal individuele winkelketens.
- Ook zijn van mogelijke varianten voor een maatregel de voor- en nadelen in kaart gebracht en is verkend wat haalbaar en wenselijk is.
- Een dergelijk proces vraagt om zorgvuldigheid en de nodige afstemming (interdepartementaal en met externe partijen), dat vraagt nu eenmaal tijd.

Redeneerlijn individuele steun aan bedrijven

- Door de uitbraak van het coronavirus is een recessie onvermijdelijk gebleken.
- Dit betekent dat veel bedrijven ondanks de genomen maatregelen in de problemen komen en er bedrijven om gaan vallen.
- Er zijn gevallen denkbaar waar een bedrijf van dusdanig groot belang is voor onze economie en maatschappij, dat de overheid in actie moet komen.
- Het gaat om bedrijven die:
 - Veel directe en indirecte banen leveren, waardoor het omvallen van het bedrijf grote regionale gevolgen heeft;
 - een cruciale positie innemen in een regionaal netwerk van bedrijven of over unieke en cruciale kennis en techniek beschikken waar de hele sector van afhankelijk is;
 - een omvangrijke bijdrage leveren aan maatschappelijke uitdagingen, zoals de energietransitie of gezondheid.
- Met steun aan individuele bedrijven willen we voorkomen dat gezonde ondernemingen die van vitaal publiek belang zijn door deze crisis onnodig omvallen en daarmee banen en kennis verloren gaan.
- Zoals aangekondigd in de Kamerbrief van 27 mei jl. wordt de komende periode bezien of er t.b.v. steun aan het grootbedrijf nog onnodige drempels voor maatwerksteun weggenomen kunnen worden en - mocht dat nodig blijken - capaciteit kan worden uitgebreid.

Wat gaat u doen om de drempel voor maatwerksteun te verlagen?

- Met steun aan individuele bedrijven willen we voorkomen dat levensvatbare ondernemingen die van een zeker maatschappelijk belang zijn door deze crisis onnodig omvallen en daarmee banen en kennis verloren gaan.
- Overheidssteun voor individuele bedrijven is in principe een laatste redmiddel.
- Daarom zijn hier doorgaans – bewust - strenge criteria en voorwaarden aan verbonden.
- Zo moet een bedrijf moet er zelf alles aan hebben gedaan om een faillissement te voorkomen: van iedere stakeholder wordt verwacht dat zij bijdragen aan de oplossing en meedelen in de risico's.
- Ook verwachten we bij overheidssteun een zekere wederkerigheid, zodat we niet alleen opdraaien voor de kosten als het slecht gaat, maar dat de belastingbetaler er ook van profiteert als goede tijden aanbreken.
- Deze uitgangspunten blijven onverkort van kracht.
- De komende periode zullen we verkennen of er onnodige drempels bestaan die verhinderen dat levensvatbare ondernemingen die van een zeker maatschappelijk belang zijn niet voor maatwerksteun in aanmerking komen.
- Het is nu te vroeg om vast te stellen of die er zijn, maar zullen uw Kamer hier nader over informeren.

Welke aanvullende maatregelen zijn er op andere terreinen?

- Het steunpakket voor cultuur en de creatieve industrie wordt in het derde kwartaal van 2021 voortgezet, zodat de culturele infrastructuur overeind blijft en banen behouden blijven.
- De in het eerste en tweede kwartaal geldende steunmaatregelen voor de sport zullen in principe met één kwartaal verlengd worden.
- Voor dierentuinen trekt het kabinet 42,5 miljoen euro uit voor de periode dat zij nog gesloten waren in het tweede kwartaal van 2021. Het bedrag is voor doorlopende kosten, zoals verzorging van de dieren. Dierentuinen zijn inmiddels weer open, met inachtneming van de nodige maatregelen.

Waarom gaan we niet weer op basis van SBI-codes een sectorspecifieke aanpassing doen in de TVL?

- Ervaring met de TVL heeft ons geleerd dat de SBI-codes niet uitgevonden zijn om op deze manier te gebruiken. Dat is ook één van de redenen waarom de TVL uiteindelijk verbreed is naar bijna alle SBI-codes.
- Toeleveranciers, zoals horecagroothandels, vallen door te werken met SBI-codes buiten de boot. Dit leidt tot ongewenste willekeur en doet geen recht aan de bredere impact van coronamaatregelen.
- Een ander voorbeeld is de evenementensector. Hier is geen aparte SBI-code voor. Ondernemers die zorgen voor het licht, geluid en tentverhuur vallen onder diverse SBI-codes.

Toelichting/Bij doorvragen:

- Neem de horeca of evenementensector als voorbeeld:
- Het type bedrijf dat zich hiermee bezighoudt is zeer divers en niet te ondervangen in één SBI-code. Denk aan de groothandel, de brouwers, de boeren, de schoonmakers, de beveiliging, de bloemisten, de evenementenplanners, dj's, etc.

Waarom geen herhaling van sectorspecifieke opslagen:

- Tot nu toe zijn enkele sectorspecifieke opslagen toegevoegd aan de TVL, die gekoppeld zijn aan een SBI-code. Deze opslag geldt dan voor alle ondernemingen die deze SBI-code als hoofdcodes hebben en hebben daardoor een generiek karakter.
- Deze opslagen waren voornamelijk gericht op (volledig) gesloten sectoren, zoals de horeca en detailhandel tijdens de lockdown, en de specifieke kosten die deze sectoren door sluiting moesten maken. Met de huidige heropeningsstappen liggen deze opslagen dus een stuk minder voor de hand.
- De opslag voor Horeca Voorraad & Aanpassingen (HVA) is een voorbeeld van zo'n opslag. De HVA was gekoppeld aan 4 horeca SBI-codes. De horeca SBI-code moest dan wel de hoofdcodes van de onderneming zijn.
- Dit had als gevolg dat wellnesscentra, bowlingbanen en winkels met een eet- of drinkgelegenheid niet in aanmerking kwamen voor de HVA opslag.
- Elke begrenzing door middel van een SBI-code veroorzaakt in de praktijk pijnlijke grensgevallen.

Reactie op voorstel ZZP-Nederland voor veeregeling zzp'ers in TVL

- De TVL is bedoeld voor het ondersteunen van substantiële vaste lasten. Inmiddels zijn er al meer dan 200.000 bedrijven die geholpen zijn met de TVL.
- Met deze aantallen is een generieke regeling noodzakelijk en is maatwerk niet mogelijk.
- Binnen de TVL zijn beleidsmatige keuzes gemaakt om voorwaarden te stellen aan de steun.
 - Bijvoorbeeld het instellen van een minimum vaste lasten drempel.
 - Bijvoorbeeld het instellen van een vestigingsvereiste (bedrijf moet eigen opgang hebben). Dit is een indicator voor het hebben van vaste lasten.
- Deze keuzes zijn gemaakt, omdat het kabinet wil dat de steun op de juiste plek terechtkomt.
- Voor ZZP'ers kunnen de voorwaarden van de TVL ervoor zorgen dat zij niet in aanmerking komen voor TVL. Maar dat geldt net zo goed voor andere bedrijven.
- Een aparte regeling voor zzp'ers betekent de facto het wijzigen van de voorwaarden van de TVL.
- Dit betekent ook maatwerk, wat met de grote aantallen aanvragen die voor de TVL worden ingediend niet mogelijk is.
- Het roept vragen op wie precies wel en niet in aanmerking komen en waarom dat dan wel voor ZZP'ers zou moeten gelden en voor andere ondernemingen niet.
- Daarnaast kunnen ZZP'ers reeds gebruikmaken van de TOZO en de TONK, juist omdat ze niet altijd in aanmerking komen voor TVL of NOW.

Wat doet de TVL voor ZZP'ers?

- ZZP'ers kunnen, als zij aan de voorwaarden van de regeling voldoen, TVL aanvragen. De regeling maakt geen onderscheid tussen wel of niet ZZP'er.
- Doordat ZZP'ers in veel gevallen relatief klein zijn en geen eigen opgang hebben voor de vestiging van hun bedrijf, voldoen zij vaak niet aan de voorwaarden van de regeling.
- Daarom is er naast de TVL ook de TONK en TOZO.

Waarom wordt het bedrag voor minimum vaste lasten niet verlaagd, zodat meer ZZP'ers in aanmerking kunnen komen?

- In TVL Q1 2021 is de ondergrens voor vaste lasten verlaagd, op verzoek van uw kamer (motie Gijs van Dijk, PVDA) naar €1500
- De TVL is bedoeld om substantiële vaste lasten te betalen, zoals huur en doorlopende kosten.
- Een verlaging van het bedrag zorgt er ook voor dat meer ondernemingen in aanmerking komen die in werkelijkheid weinig vaste lasten hebben.
- Daarmee wordt het risico op overcompensatie te groot.

Wat is het garantiefonds evenementen?

- Het Rijk staat garant voor de gemaakte kosten van een evenement (tussen 1 juli en 31 dec), mocht dit door corona onverhoopt niet door kunnen gaan.
- Het gaat om 80% subsidie en 20% lening.
- Ik hoop natuurlijk dat dit niet nodig is, en dat deze evenementen deze zomer gewoon plaats kunnen vinden.
- Met deze regeling willen we zekerheid en perspectief bieden

Er wordt gezegd dat de voorwaarden onduidelijk zijn, hoe zit dat?

- De voorwaarden waar aan voldaan moet worden zijn helder.
- Zo gaat het o.a. om evenementen:
 - die 2 voorgaande edities een annuleringsverzekering met pandemiedekking hadden;
 - plaatsvinden in Nederland;
 - plaatsvinden tussen 01 juli en 31 december;
 - gratis evenementen vallen niet onder de regeling;
 - 80% is een gift, 20% is een lening;
 - Er kan aanspraak op gemaakt worden als evenement geannuleerd wordt door de Rijksoverheid vanwege corona.
- Bij goedkeuring door de EC kunnen ondernemers de regeling aanvragen, mocht evenement onverhoopt niet doorgaan.

Wat is de stand van zaken van het garantiefonds evenementen?

- Omdat deze regeling een vorm van staatssteun is, is goedkeuring van de Europese Commissie noodzakelijk.
- Die gesprekken verlopen positief en wij verwachten daar binnen enkele weken een formele reactie op de regeling te krijgen.
- In de tussentijd kunnen ondernemers starten met het plannen en organiseren van evenementen tussen 1 juli en 31 december.
- Ondernemers kunnen de aanvraag alvast voorbereiden, zij kunnen hun aanvraag als het ware al klaarzetten via [RVO.nl](https://www.rvo.nl).

Hoe verhoudt zich dit tot resultaten Fieldlabs?

- In de tussentijd vonden en vinden de Fieldlab Evenementen plaats.
- We hebben de resultaten ontvangen van eerste fase ontvangen.
- We vragen het OMT om advies onder welke voorwaarden evenementen weer plaats kunnen vinden.
- Op die manier zijn we constant bezig om te zorgen voor perspectief en duidelijkheid richting de sector.

Welke steun krijgen kermissen en andere bedrijven in de evenementensector?

- Bedrijven in de evenementensector, en ook kermissen kunnen gebruik maken van de evenementenmodule van TVL. Deze is in het leven geroepen omdat in de herfst en winter evenementenbedrijven in het laagseizoen (herfst/winter) geen gebruik kunnen maken van de reguliere TVL omdat ze niet voldoen aan het minimum vaste-lasten vereiste.
- Ondernemers in de evenementenindustrie zijn afhankelijk van het evenementenseizoen en hebben door de opgelegde beperkingen veel omzet gemist.
- Over die periode hebben ze ook TVL1 Q3 2020 kunnen ontvangen.
- Als evenementenbedrijven vanwege seizoensinvloed geen gebruik kunnen maken van TVL in Q4 2020 en Q1 2021 vanwege beperkte omzet in de referentieperiode, dan is de evenementenmodule beschikbaar als vangnet.
- In de evenementenmodule Q1 is gesloten op 26 mei. Er hebben 436 ondernemers een aanvraag ingediend.

Kermis

- De kermissen gaan mee in de evenementenmodule.
- Vanwege de hoge kosten voor aanschaf van attracties, vervoer, verzekering, onderhoud en opslag zijn kermisondernemers bang niet genoeg financiële reserves te hebben om bij het begin van het seizoen te kunnen opstarten.
- Daarom bestaat de mogelijkheid voor kermisondernemers die geen gebruik kunnen maken van de TVL in Q4 2020 of Q1 2021 om gebruik te maken van de evenementenmodule. Voorwaarde hiervoor is wel dat deze ondernemers in Q3 2020 TVL hebben ontvangen.
- De kermissen claimen sinds aankondiging van evenementenmodule dat de gereserveerde €10 mln. voor de evenementenmodule specifiek zou zijn toegezegd aan de kermisbranche.
- De evenementenmodule, en de gereserveerde €10mln. zijn niet exclusief voor de kermissen, maar voor die evenementenbedrijven (incl. kermis) die in Q4 en Q1 niet aan de minimum vaste lasten komen doordat de referentieomzet laag is en is additioneel aan de reguliere TVL.
- Kermissen kunnen door de verlaging van de vaste lasten drempel meer gebruik van TVL Q1 20201.
- Deze sector heeft uit de Evenementenmodule, TVL en de TOGS in totaal iets minder dan €14,5 mln. ontvangen.
- Om de kermisexploitanten verder te begeleiden heeft RVO met brancheorganisaties overleg over de uitvoering en een spreekuur voor kermisexploitanten om ze te helpen met praktische zaken rondom de regeling.

Waarom is er geen Evenementenmodule in TVL Q2 en Q3?

- Evenementenbedrijven hebben piekomzet in zomer.
- Doordat zij in de winterperiode minder omzet genereren, haalden zij vaak de minimum vaste lasten drempel niet en kwamen daardoor niet in aanmerking voor steun in de TVL in Q4 en Q1. Via de evenementenmodule zij zijn geholpen.
- Indien ondernemers te maken hebben met omzetverlies van meer dan 30% komen zij in TVL Q2 en Q3 2021 aanmerking voor steun in de TVL.
- Met het verlagen van de vaste lastendrempel voor Q1 2021 is de TVL voor een groot deel van deze groep alsnog beschikbaar geworden,.
- Mede door het garantiefonds kunnen ondernemers starten met het plannen en organiseren van evenementen tussen 1 juli en 31 december.

4. Schulden en solvabiliteit

Algemene redeneerlijn schulden

- De maatregelen gericht op schulden en solvabiliteit zijn een belangrijk onderdeel van het pakket voor het derde kwartaal.
- Veel ondernemers komen uit deze crisis met een minder gunstige financiële situatie dan daarvoor doordat ze zijn ingeteerd op hun reserves.
- Voor deze bedrijven is het nu het belangrijkste dat zij weer open kunnen, wanneer dat epidemiologisch verantwoord is. Dan kunnen ze weer meer omzet maken en de inkomsten gebruiken voor het versterken van hun financiële positie.
- Om te voorkomen dat ondernemers in de problemen komen door het moeten terugbetalen van overheidsschulden, hoeven ze pas 1 oktober 2022 te beginnen met het terugbetalen van belastingsschulden en mogen ze daar vijf jaar over doen tegen een relatief lage rente.
- Dit brengt echter niet iedereen uit de problemen.
- Daarom neemt het kabinet ook maatregelen om het proces van herstructurering en sanering efficiënter te maken, om de kans te vergroten dat bedrijven een doorstart kunnen maken en een faillissement te voorkomen.
- Voor ondernemers voor wie bedrijfsbeëindiging onvermijdelijk is, wordt door de minister voor Rechtsbescherming in overleg met de praktijk een brede aanpak ontwikkeld om te voorkomen dat deze ondernemers met persoonlijke schulden achterblijven.
- Voor vragen op deze onderwerpen verwijs ik naar de minister van Financiën.

Hoe werkt de TOA? Hoe vaak is er gebruik van gemaakt?

- Time Out Arrangement (TOA) is ondersteuning voor ondernemers in zwaar weer bij het afwenden van een faillissement. Nadruk ligt op de realisatie van akkoorden met schuldeisers. Hierbij is de Wet Homologatie Onderhands Akkoord (WHOA) het centrale middel.
- Als onderdeel van het ondersteuningspakket van het TOA krijgen ondernemers ondersteuning (informatie, advies, doorverwijzing) bij financiële problemen, onder meer door het Zwaar Weer loket van de Kamer van Koophandel. Daarnaast krijgen ondernemers coaching van de ca. 300 coaches van het Ondernemersklankbord.
- Ook kunnen ondernemers vanaf 1 juni een TOA-krediet aanvragen om hun bedrijf vanuit een WHOA-traject door te starten.
- TOA is dus niet één regeling of knop, cijfers zijn dus alleen voor de losse onderdelen te geven.

Vanaf januari 2021 zijn er meer dan 110.000 sessies geweest op zwaar weer pagina's en de Youtube filmpjes zijn 2,5 miljoen keer bekeken (sept 2020 – apr 2021).
- Sinds begin 2021 zijn er elke maand ca 150 gesprekken tussen KvK-adviseurs en ondernemers.

Wat is het TOA-krediet?

- Het kabinet stelt 200 miljoen euro beschikbaar voor MKB-bedrijven in de vorm van leningen tegen lage rente.
- Het krediet is bedoeld voor ondernemers die vanuit een WHOA-procedure een doorstart willen maken met hun in de kern gezonde bedrijf
- Zij kunnen aanspraak maken op een lening van maximaal 100.000 euro: dat geld kunnen ze gebruiken voor herstarten, uitbreiden of aanpassen van hun bedrijfsactiviteiten.
- Een deel van het TOA-krediet (maximaal 30%) kan als achtergesteld vermogen worden verstrekt waardoor het voor de ondernemer gemakkelijker zal zijn om vervolgfianciering aan te trekken.
- Ook kan het TOA-krediet desgewenst een vergoeding voor (reeds gemaakte) procedurekosten omvatten.
- Voorwaarde voor verkrijgen is dat de mkb-bedrijven bindende afspraken met hun schuldeisers, via de WHOA, realiseren.
- De 200 miljoen is beschikbaar gesteld aan Qredits. Daar kunnen ondernemers vanaf 1 juni een aanvraag indienen.

Waarom kan het TOA-krediet niet worden benut voor herfinanciering van schulden?

- De Wet homologatie onderhands akkoord maakt het mogelijk om een akkoord met schuldeisers, waarmee niet alle schuldeisers instemmen, te laten bevestigen (=homologeren) door de rechter.
- Schuldeisers worden door de WHOA gestimuleerd om in te stemmen met een redelijk voorstel en daarmee een haircut op hun vorderingen.
- Een redelijk voorstel is een voorstel waarbij schuldeisers, in vergelijking met de situatie bij faillissement, gebaat zijn.
- Schuldeisers zullen daartoe snel geneigd zijn als het gaat om een bedrijf met bedrijfsactiviteiten die voldoende levensvatbaar zijn.
- Vervolgens hebben bedrijven werkkapitaal nodig om hun bedrijf door te starten/weer op te bouwen.
- Het TOA-krediet biedt bedrijven de hiervoor benodigde liquiditeit.

Wat is het default percentage, waarom is dat 200 miljoen en wat zijn achterliggende berekeningen?

Hoe kunnen we de TOA ook gebruiken voor ondernemers die willen stoppen?

Hoe ziet de aanpak voor brede bedrijfsbeëindiging eruit?

Komt er één loket waar ondernemers terecht kunnen?

- Ondernemers willen duidelijkheid over de hoogte van de schulden die zij hebben, welke betalingsregelingen voor die schulden gelden en wanneer zij communicatie over deze schulden kunnen verwachten.
- Daarom onderzoeken we de mogelijkheden om informatie vanuit het UWV, RVO en de Belastingdienst zoveel mogelijk te verzamelen in een informatiepunt.
- Bijvoorbeeld de bestaande portalen van de KvK, zoals het Ondernemersplein en/of het coronaloket, uitbreiden met (meer) overzichtelijke informatie over (terug)betalingsregelingen van de verschillende coronaregelingen.
- Hiermee kunnen we dan één centraal informatiepunt vanuit de overheid bieden.
- De uitvoeringsorganisaties UWV, RVO en Belastingdienst doen er veel aan het afhandelingsproces voor ondernemers zo zorgeloos mogelijk te maken.
- Zo doet RVO veel gebruikersonderzoek voor het verbeteren digitale en papieren communicatie, zijn de uitvoeringsorganisaties flexibel en coulant bij afspraken over terugbetaling
- Er is veel ruimte voor maatwerk afspraken over terugbetalingen: zoals voor seizoensbedrijven, Ook hanteert RVO bijvoorbeeld ruime betalingstermijnen om de te veel ontvangen steun terug te betalen: dit kan verspreid over 12 maanden en er is een mogelijkheid voor maatwerk.
- Bedragen onder de €500 worden niet ingevorderd

- Helaas is één loket voor betalingsregelingen bij UWV, RVO en de Belastingdienst juridisch technisch en praktisch een onmogelijke knoop.
- Zo zijn is voor dit delen van informatie toestemming nodig van alle individuele ondernemingen die het betreffen.
- Ook worden ondernemingen binnen UWV en RVO niet op dezelfde manier gedefinieerd en overlappen identificatiegegevens niet voldoende volledig. Dat maakt gegevensuitwisseling moeilijk en juridisch complex af te baken op deze grote schaal.

Wat wordt er gedaan voor ondernemers die weer open kunnen, maar nog een steuntje in de rug nodig hebben?

- Als grootste steuntje in de rug wordt de interactie tussen de TVL en de NOW weggenomen. Dit zorgt ervoor dat ondernemers iets meer ademruimte hebben.
- Alle ondernemers die een beroep doen op de TVL en de NOW gaan er hierdoor met terugwerkende kracht tot Q4 2020 qua steun op vooruit.
- Hoeveel een ondernemer hierop vooruitgaat hangt af van de hoogte van de vaste lasten en het omzetverlies.
- Een doorsnee café-onderneming met een omzetverlies van 40% en vaste lasten van 30.000 euro krijgt per saldo circa 2500 euro meer NOW-uitkering. Bij 100% omzetverlies is dat ruim 6000 euro.
- Daarnaast kunnen ondernemers die een laatste steuntje in de rug nodig hebben een lening afsluiten met behulp van de kredietgarantieregelingen.
- Met banken is afgesproken dat deze ook kunnen worden benut voor het opbouwen van voorraden of investeringen in vaste activa om weer terug te komen op het niveau van 2019.

Bij doorvragen over voorraadvergoeding:

- Er is niet gekozen voor een voorraadvergoeding via een opslag in de TVL.
- Een opslag voor specifieke sectoren via SBI-codes zou geen recht doen aan de doorwerking van problemen verderop in de keten.
- Het vergoedingspercentage in de TVL is al 100%, dus een opslag leidt tot overcompensatie.

Kunt u de accountantskosten voor de TVL verlagen (“zijn soms tot wel 20% van het subsidiebedrag”)?

- Uitvoeringsorganisaties hebben geen invloed op de kosten van het accountantsproduct. Accountants bepalen zelf hun prijs.
- Uiteraard kan het zijn dat de kosten bij een accountant verschillen per onderneming. Dit hangt bijvoorbeeld samen met de grootte van de administratie en de ingewikkeldheid van het dossier.
- Bij de TVL is gekozen voor een licht accountantsproduct die aansluit bij wat gangbaar is voor veel ondernemingen. Ook is het product alleen vereist bij subsidie boven de 125.000 euro.
- Dit betekent dat het accountantsproduct zo beperkt mogelijk is geprobeerd te houden en alleen bij hoge subsidies nodig is.
- Zo hoeft de accountant uitsluitend hoeft te verklaren over een aantal zaken:
 - Of een onderneming onderdeel is van een groep en welke andere ondernemingen er onderdeel zijn van die groep.
 - Wat de omzet was van de onderneming in de referentieperiode.
 - Wat de omzet was van de onderneming in de subsidieperiode
- Er is geen integrale controleverklaring nodig over de hele boekhouding. Hiermee is al beoogd de kosten voor de ondernemer zo laag mogelijk te houden.

Bij doorvragen over 20%:

- Ik kan alleen over de TVL spreken.

- De situatie waarin een onderneming 20% van zijn TVL-subsidie kwijt is aan accountantskosten ken ik niet. Dat zou dan een uitzondering betreffen.
- Een accountantsproduct is pas nodig vanaf een subsidiebedrag van €125.000. Dat zou betekenen dat een onderneming meer dan €20.000 voor een accountantsproduct zou moeten betalen.
- Dat kan ik mij, gegeven het relatief lichte accountantsproduct dat wij vragen, moeilijk voorstellen.

Hoe worden overgenomen bedrijven geholpen in de TVL?

- Bij een overname wordt een onderneming soms opnieuw ingeschreven in het handelsregister van het KVK. Dat hangt af van hoe de overname is geregistreerd.
- De inschrijfdatum wordt gebruikt om te bepalen of een ondernemer steun kan aanvragen of niet.
 - Als de inschrijfdatum voor 1 oktober 2019 ligt, kan de ondernemer TVL aanvragen.
 - Als de inschrijfdatum na deze datum ligt en uiterlijk op 30 juni 2020, kan in het eerste kwartaal gebruik gemaakt worden van de startersregeling (indien aan de voorwaarden van de regeling wordt voldaan).
- Startersregeling houdt in dat ondernemingen gestart in de genoemde periode voor Q1 een andere referentieperiode, namelijk kwartaal 3 van 2020, kunnen gebruiken om hun referentieomzet te bepalen. Dit is anders dan in de reguliere TVL voor Q1, waar alle ondernemers Q1 2019 als referentieperiode hebben.
- Door de wijziging van de referentiesystematiek kunnen ook ondernemingen gestart na 1 oktober 2019 en uiterlijk op 30 juni 2020 vanaf het tweede kwartaal gebruik maken van de TVL.
- Deze ondernemingen kunnen dan immers binnen de TVL, Q3 van 2020 als hun referentieomzet gebruiken.

Wat doet u voor schrijnende gevallen binnen de TVL?

- De RVO doet een aantal dingen om de TVL maximaal met de menselijke maat uit te voeren
 - Ze probeert zoveel mogelijk in het reguliere proces op te lossen, zodat ondernemers niet lang hoeven te wachten op een schrijnende gevallen commissie
 - RVO gaat ruimhartig om met het toekennen van bezwaren. Ongeveer de helft van de TVL bezwaren wordt toegewezen. Bij andere subsidieregelingen is dat gemiddeld 25%.
 - RVO belt vaak vooraf om schrijnende situaties te voorkomen. Bijvoorbeeld wanneer een ondernemer meer dan 20.000 euro terug moet betalen. Dat is minder schrikken en dan kunnen er maatwerk afspraken worden gemaakt.
 - RVO probeert ook waar mogelijk zelf administratieve fouten of vergissingen van de ondernemer te repareren.
 - Zoals een niet passende SBI code.
 - Of een tikfout, wanneer iemand per ongeluk bruto en netto door elkaar heeft gehaald op de aanvraag.
 - Of als iemand geen aanvraag heeft kunnen indienen omdat een wachtwoord kwijt was.
 - Uiteindelijk is er ook een laatste vangnet: de commissie schrijnende gevallen.
 - Hier worden aanvragen van ondernemers beoordeeld door RVO die door buitengewone omstandigheden geen gebruik kunnen maken van de regeling. Zoals bij brand of ernstige ziekte.
 - Vaak kan het alsnog in het reguliere proces worden opgelost.
- Eventueel ter toelichting voor verschillende groepen:*
- SBI-codes: hardheidsclausule waarmee de sbi-code bij RVO kan worden gewijzigd als kan worden aangetoond dat de feitelijke

activiteit op 15/3/2020 anders was dan de sbi-code die bij RVO bekend is

- ruim 9.000 ondernemers mee geholpen.
- Administratieve fouten/Rechtsvormwijzigingen: hiervoor corrigeert RVO in haar bestand. De inschrijfdatum wordt teruggezet naar de originele inschrijfdatum van de onderneming, waardoor deze in aanmerking komt voor TVL
 - ruim 1.300 ondernemers mee geholpen.
- Vergissingen zoals Tik- of bruto/netto fouten: worden handmatig door medewerkers gecorrigeerd
 - ruim 4.100 ondernemers mee geholpen.
- Commissie schrijvende gevallen: aparte commissie die gevallen behandelt van ondernemingen die buiten hun eigen handelen om geen omzet konden genereren (door bijvoorbeeld brand of ziekte).
 - Voor deze commissie zijn tot nu toe 347 ondernemers onderzocht.
 - Veel konden vervolgens in het reguliere proces worden geholpen. Zoals door een aanvraag versneld af te handelen.
- Overnames: deze categorie kan niet apart behandeld worden.
- Hier is namelijk vaak sprake van een wijziging van de bedrijfsstructuur
 - er wordt slechts een deel van de onderneming overgenomen,
 - er volgt een bezuiniging na overname
- Dit komt te vaak voor om per bedrijven de mate van deze wijzigingen te bepalen. Maatwerk is dus niet mogelijk Doordat deze ondernemingen meestal een nieuw KVK-nummer krijgen,

kunnen zij (indien geen onderdeel van een groep die al voor 1/10/2019 is gestart) gebruik maken van de startersregeling in Q1.

- Vanaf Q2 kunnen zij profiteren van de gewijzigde referentiesystematiek.

Waarom krijgen overgenomen ondernemingen geen TVL op basis van de boekhouding van de onderneming voordat hij was overgenomen?

- Bij een overname verandert vaak de bedrijfsstructuur. Een bedrijf wordt bijvoorbeeld gesplitst, verkleind of gaat op in verschillende andere ondernemingen.
- Het volledige omzetverlies is dus niet altijd te herleiden tot één onderneming.
- Daardoor kan RVO ook niet meer controleren of een eventuele subsidie op basis van omzetcijfers in de oude situatie, nog wel gerechtvaardigd is.
- Voor 100% overnames (bijvoorbeeld een familiebedrijf) lijkt dit vaak duidelijk, maar ook hier kunnen zaken spelen die beoordeling complex maken.
- Het is lastig te bepalen wanneer een overname 1 op 1 plaatsvindt. Dit is arbitrair en daarmee niet te beoordelen.

Tijdelijke subsidieregeling continuïteit bruine vloot.

- Het kabinet wil de historische zeilschepen met erfgoedkarakter niet laten verdwijnen en wil voorkomen dat er onherstelbare schade ontstaat omdat ondernemers noodzakelijk onderhoud niet kunnen betalen en verstrekt daarom aanvullende steun.
- Uw kamer is vorige week per brief geïnformeerd over de 'Tijdelijke subsidieregeling continuïteit bruine vloot'.
- Deze steun is aanvullend op het generieke steun- en herstelpakket.
- De regeling is bedoeld voor mkb-ondernemers die een zeilschip exploiteren dat 50 jaar of ouder is en heeft betrekking op de periode van het tweede tot en met het vierde kwartaal van 2020.
- Naast deze extra financiële steun is het uiteraard van groot belang dat ook deze sector vanaf 5 juni weer open gaat en voor recreatiedoeleinden kan gaan varen.

Factsheet 1 Bruine Vloot

Omschrijving sector

- De Bruine Vloot (onderdeel van de chartervaart, zie Kerncijfers sector) bestaat uit ca. 300 historische zeilschepen, die merendeels gebouwd zijn aan het begin van de 20e eeuw. Het is de grootste nog varende zeilvloot ter wereld.
- Steden rond het IJssel- en Markermeer en de Waddenzee hebben traditioneel een sterke band met de Zeilchartervaart, die van groot belang is voor het toerisme en de inwoners. De schepen van dit varend erfgoed verrijken de aanblik van onze havensteden en leveren een substantiële bijdrage aan de economie.
- De Bruine Vloot bestaat o.a. uit historische tjalken, klippers en aken die met betalende passagiers op de Nederlandse binnenwateren en het Wad varen, maar ook zeezeilschepen, of Tall Ships, zoals de klipper Oosterschelde en de bark Europa.
- Volgens Branchevereniging BBZ, die in de belangen voor de circa 400-450 motor en zeil chartervaartuigen (waaronder de 300 schepen behorende tot de zeilende Bruine Vloot) in Nederland behartigt, is er geen land ter wereld dat zo'n grote nog operationele historische vloot heeft.
- In tegenstelling tot andere landen worden de schepen in Nederland niet gesubsidieerd, maar varen zij 'commercieel'. In de zomermaanden wordt er met betalende passagiers gevaren en de wintermaanden zijn voor onderhoud aan het schip, veiligheidskeuringen en trainingen van de bemanning.

Situatieschets Bruine Vloot

- De chartervaart is afhankelijk van rondvaarten voor inkomen, hiermee wordt ook het onderhoud van de historische schepen gefinancierd.
- De beperkingen die sinds maart vorig jaar van kracht zijn raken de sector hard. Er worden geen nieuwe reizen geboekt en aanbetalingen van geannuleerde reizen moeten (in verband met de bepalingen ten aanzien van pakket reizen) terug betaald worden.
- Het gevolg is dat vele bedrijven in *cash flow* problemen zitten. Ondertussen blijven kosten voor keuringen, verzekeringen, havengelden en onderhoud doorlopen.
- Het varen op deze schepen is in het heropeningsplan (onder voorwaarden) weer mogelijk vanaf stap 3. Het ziet er naar uit dat vanaf stap 3 begin juni gezet zal worden waardoor deze schepen vanaf dat moment weer kunnen gaan varen.

Economische waarde Chartervaart

- De jaaromzet van de circa 400 schepen tellende sector was in 2019: 65 miljoen euro.
- Het ging hierbij om alle aan de BBZ gelieerde leden, dat zijn naast zeilende bruine vloot schepen dus ook motor schepen die passagiers vervoeren.
- De inschatting van de branchevereniging is dat het zeilende bruine vloot deel van de chartervaart goed is voor zo'n 45 miljoen euro omzet.
- De branchevereniging BBZ heeft (d.m.v. enquêtes) berekend dat het omzet verlies in 2020 zo'n 77% zal zijn.

Steunpakket Bruine Vloot

- De BBZ heeft namens de Chartervaart verschillende keren aandacht gevraagd voor de impact van het Covid-19 virus op de sector.
- Deze hulpverzoeken zijn aan SEZK en minister Van Nieuwenhuizen van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat gericht.
- De BBZ heeft er via deze weg meermaals op aangedrongen om naast de zeilende zeevaart net als de zeilende binnenvaart te erkennen als door het Covid-19 geraakte sector en op te nemen in de TOGS en de TVL-regeling. Dit is gebeurd door de uitbreiding van de TOGS beleidsregel van medio juni jl.
- Hiermee wordt dus ook de mogelijkheid geschapen dat de gehele Bruine Vloot gebruik kan maken van de TVL regeling en dus enige compensatie kan krijgen van de hoge vaste lasten die o.a. in het onderhoud van schepen zitten.
- Ondanks dat in eerste instantie de generieke steun voor deze sector niet leek te passen biedt het generieke steun- en herstellepakket na aanpassingen ook aan deze ondernemers goed steun. Berekend is dat ongeveer 27 miljoen euro aan steun wordt uitgekeerd aan ondernemers die tot de codes 5010, 5030 en 9103 behoren. Naast de bruine vloot schepen gaat het hierbij o.a. ook om motorschepen, moderne zeilboten en cruise schepen. Voor een verder toelichting zie factsheet steun.
- Aanvullend aan het generieke pakket aan maatregelen stelt het Kabinet extra middelen ter beschikking om deze zeilschepen te behouden voor ons land. Dit is belangrijk omdat deze

zeilschepen een belangrijke rol spelen in onze cultuur en een goed beeld schetsen hoe het in vroegere tijden geweest moest zijn om te wonen en leven op deze zeilschepen.

- Naast de Rijksoverheid kunnen ook gemeenten tegemoet komen in de lasten die deze schepen hebben. Een goed voorbeeld hiervan is de gemeente Kampen die de Bruine Vloot die haar standplaats in Kampen heeft een korting gegeven op het lig geld.

Tijdslijn Parlementair

- Tijdens het VAO Maritiem en Binnenvaart van 23 juni is een motie ingediend door Postma, Dijkstra, Schonis, Van der Graaf, Moorlag en Stoffer waarin de regering wordt verzocht om met een reactie te komen op de vragen van de sector, een reactie te geven op het gevraagde fonds en te onderzoeken hoe het voortbestaan van de historische zeilvloot gewaarborgd kan worden, en de Kamer daarover binnen twee weken te informeren. Deze motie is nog niet in stemming gebracht. Ter voorbereiding op de beantwoording heeft IenW ambtelijk contact met de BBZ.
- In de brief van 23 juni 2020 heeft de minister van IenW de Tweede Kamer geïnformeerd over de maatregelen die zijn getroffen om een oplossing te bieden aan het verlopen van certificaten die niet op tijd verlengd konden worden als gevolg van de Covid-19 situatie en het behoud van overgangsbepalingen bij verlopen certificaten als gevolg van de Covid-19. Toezichthouder ILT heeft aangegeven ruimte te bieden voor een verdere verlenging van de geldigheidsduur van scheepscertificaten en bemanningsdocumenten en dat er niet zal worden gehandhaafd zolang de veiligheid en een veilige vaart niet in het gedrang komt. In het najaar van 2020 is I&W hier mee gestopt.
- Op 28 augustus heeft het Kabinet in de Kamerbrief van het 2^e culturele steunpakket aangekondigd €15 miljoen beschikbaar te stellen voor het varende erfgoed (de zgn. bruine vloot). Naar aanleiding van het toekennen van deze middelen heeft I&W geconcludeerd dat hiermee de motie van 23 juni is voldaan.
- Op 2 november en 29 december zijn er door de Leden De Vries, Aartsen en Ei Yassini Kamervragen gesteld over steun aan de bruine vloot. De set Kamervragen van 2 november was in eerste instantie aan I&W gestuurd en zijn eind december over gedragen aan EZK. Op 22 januari is een uitstelbrief voor beide sets vragen verstuurd.
- Op dinsdag 26 januari 2021 zijn mondelinge vragen gesteld over de stavaza met betrekking tot het ontwikkelen van deze regeling. Tijdens dit mondelinge Kamerdebat heeft SEZK een doorkijkje gegeven hoe de regeling er uit zou komen te zien. Waarbij is aangegeven dat er voor bruine vloot schepen een extra tegemoetkoming in de kosten voor onderhoud en keuringen zal komen. Daarnaast is toegelicht dat het ontwikkelen van de aanvullende regeling voor de bruine vloot vertraging heeft opgelopen vanwege samenloop met de TVL en het feit dat deze een aantal keer is uitgebreid.
- Op 16 februari jl. zijn er schriftelijke vragen gesteld door de leden De Vries en Aartsen over de stand van zaken van deze regeling. Deze vragen en de brief die de Kamer hierover informeert hebben elkaar gekruist. Aangezien nog werd gewerkt aan de uitwerking van de regeling is besloten deze vragen niet te beantwoorden maar verdere uitwerking af te wachten en hiervoor een uitstel brief aan de Kamer te sturen. Dit is gebeurd op 18 maart jl.
- Op 17 februari jl. heeft SEZK per brief de Kamer geïnformeerd over de stand van zaken rondom de ontwikkeling van deze regeling. Gelijktijdig zijn de Kamervragen van 2 november en 29 december beantwoord.
- Op 13 april jl. hebben de leden De Jong, De Groot en Wuite (allen D66) geïnformeerd hoe de ontwikkeling van de regeling er voor staat.
- De antwoorden op de Kamervragen van 16 februari en 13 april zijn op 28 april 2021 aan de Kamer gestuurd.
- Op 10 mei 2021 zijn er op nieuw vragen gesteld over de uitwerking van regeling door Kamerleden Aukje de Vries en Aartsen (beiden VVD).
- Op 27 mei zijn de Kamervragen van 10 mei beantwoord en is de Kamer geïnformeerd over de uitwerking van deze regeling en de verwachte openstelling.

Tijdsplan in het kort:

- Sinds 26 januari (vorige mondelinge vraag) is een regeling bedacht die de zeilende bruine vloot ondernemers ondersteunt in de specifieke (variabele) lasten die samenhangen met het onderhoud van zo'n boot.
- Hierover is de Kamer op 17 februari jl. geïnformeerd.

- Op 2 maart is de SEZK geïnformeerd dat met zo'n regeling maar heel beperkt geld weggezet kon worden naar deze ondernemers. Daarom is het voorstel gedaan om voor de periode q2-q4 in 2020 een vergoedingspercentage aan deze ondernemers op de vaste- en niet vermijdbare variabele lasten te geven.
- Op 17 februari is de TK geïnformeerd dat de regeling op z'n vroegst einde 2^e kwartaal zal worden opengesteld. De verwachting is dat dit nog steeds haalbaar is ook met de regeling die op 2 maart is voorgesteld.
- Art. 53 blijkt complexer doordat de Bv-ondernemers ook vaak andere activiteiten heeft die niet gesubsidieerd mogen worden onder 53. Daarvoor moet heldere bewijsvoering voor worden overlegd.
- Daardoor bewijslast vóór art 53 nog onzeker en vandaar dat we dit aan Europa moeten voorleggen.
- NB hiervoor hoeft niet de hele regeling te worden voorgelegd, maar is het genoeg om de uitgangspunten in een non paper voor te leggen.
- De Kamer is op 28 april geïnformeerd hierover door middel van het beantwoorden van de sets Kamervragen van 16 februari en 13 april.
- Deze non paper is dinsdag 21 april verstuurd en op 29 april besproken met de Europese Commissie.
- Naar aanleiding van dit overleg is besloten de regeling nader uit te werken via het de-minimis kader. (voor een nadere toelichting zie bijlage 3: Factsheet regeling. De Kamer zal op donderdag 27 mei hierover worden geïnformeerd door middel van de brief over het steun en herstelpakket.
- De kostenraming voor deze regeling is € 8 miljoen. Mocht dit onvoldoende zijn dan kan het overige deel van de €15 miljoen worden gebruikt.

Brancheverenigingen en vertegenwoordigende organisaties in de sector.

BBZ

- De BBZ is de brancheorganisatie voor de zeilende passagiersschepen en kleine motorpassagiersschepen.
- De vereniging is in 1979 opgericht als belangenvereniging voor de beroepszeilvaart (BBZ) en in 1996 gefuseerd met Motor Chartervaart Nederland (MCVN).
- Deze vereniging vertegenwoordigt naast de circa 300-350 zeilende bruine vloot schepen ook een kleine 100 motor schepen en een 20-40 moderne jachten en replica's.
- De BBZ pleit er voor om naast historische zeilschepen ook historische motorschepen te ondersteunen en deze toegang te geven tot de Tijdelijke subsidieregeling continuïteit bruine vloot. We hebben er voor gekozen om dit niet te doen aangezien dit de onderbouwing van de regeling uit holt.

Branchevereniging HISWA-RECRON

- Naast de BBZ vertegenwoordigt ook de HISWA-RECRON de belangen van een deel van de bruine vloot schepen (zo'n 100 tal zeil en motorschepen) Veel van deze ondernemers zijn daarnaast ook lid van de BBZ.
- De branchevereniging is tot stand gekomen na een fusie tussen de Hiswa (branchevereniging watersport) en de Recron (de branchevereniging voor de (verblijfs)recreatiesector).
- De branche steunt het pleidooi van de BBZ (en de FVEN) om ook motorschepen tot deze regeling toe te laten.
- Naast de eigenaren van bruine vloot schepen vertegenwoordigt HISWA-RECRON ook de belangen van de grote boekingskantoren die de reizen op deze schepen verzorgen. Deze branchevereniging pleit ervoor dat de tijdelijke subsidieregeling continuïteit bruine vloot niet alleen de schippers helpt, maar ook aan de rest van de keten denkt en daarom ook open gesteld zou moeten worden voor deze boekingskantoren. We hebben er voor gekozen om dit niet te doen aangezien dit de onderbouwing van de regeling uit holt. Daarnaast zijn deze kantoren naar onze mening niet nodig om de schepen zelf te behouden.

Branchevereniging Federatie Varend Erfgoed Nederland (FVEN)

- De FVEN is de branchevereniging voor de varend erfgoed sector.
- Deze vereniging vertegenwoordigt zo'8000 scheepseigenaren met een historisch schip (50 jaar of ouder). Het gaat hierbij niet alleen om zeilschepen, maar ook om motor schepen, stoomboten en roeiboten.
- De FVEN is pleit er voor dat niet alleen historische (50 jaar of ouder) zeilschepen onder deze regeling zouden moeten vallen, maar dat dit ook zou moeten gelden voor oude motorschepen (salonboten in bijv. grachten van Amsterdam) die commercieel passagiers

vervoeren. We hebben er voor gekozen om dit niet te doen aangezien dit de onderbouwing van de regeling uit holt.

Moderne zeilschepen en replica's

- Een kleine 40 moderne zeilschepen en replica's worden vertegenwoordigd door Schipper Jouke Lemmers van Offshore Yacht Charter. Dit is een gelegenheidscoalitie die samen op trekt om de belangen van de moderne zeilschepen en de replica's onder de aandacht te brengen.
- Namens zijn achterban pleit Jouke er voor dat ook moderne zeilschepen en replica's onder de Tijdelijke subsidieregeling bruine vloot zouden moeten vallen. Dit omdat niet alleen schepen van 50 jaar oud, maar ook moderne zeiljachten te kampen hebben met hoge vaste lasten en net als oude schepen op dit moment geen of met heel weinig passagiers kunnen varen. We hebben er voor gekozen om dit niet te doen aangezien dit de onderbouwing van de regeling uit holt.

Factsheet 2 Steun bruine vloot (vanuit generieke steun- en herstelpakket).

- De bruine vloot sector laat zich niet afbakenen op basis van een of meerdere SBI-codes, aangezien de betreffende sbi-codes niet uitsluitend bruine-vloot ondernemers bevatten..
- Exact bepalen wat deze groep van ondernemers reeds hebben ontvangen uit de TOGS/TVL is dus niet mogelijk.
- In zijn algemeenheid kan gezegd worden dat ondernemers hun bedrijf veelal hebben geregistreerd onder de SBI-codes 5010 (zeevervaart) en 5030 (binnenvaart), 9103 (monumentenzorg).
- Naast deze schepen vallen ook cruiseschepen, motorboten en rondvaartboten in deze codes.

Hieronder de toegekende steun vanuit deze codes.

Toegekend bedrag (17 mei)	Zee- en kustvaart (passagiersvaart en veerdiensten)	Binnenvaart (passagiersvaart en veerdiensten)	Monumenten zorg	Totaal
TOGS	€ 256.000	€ 2.088.000	€ 588.000	€ 2.932.000
TVL1 (jun-sep 2020)	€ 893.102	€ 7.248.626	€ 903.432	€ 9.045.160
TVL Q4 2020	€ 462.837	€ 5.434.250	€ 810.837	€ 6.707.924
TVL Q1 2021	€ 893.255	€ 6.932.295	€ 626.740	€ 8.452.290
Totaal	€ 2.505.194	€ 21.703.171	€ 2.929.009	€ 27.137.374

Factsheet 3 Werking Tijdelijke subsidieregeling continuïteit bruine vloot

De Tijdelijke subsidieregeling continuïteit bruine vloot

- De subsidie is bedoeld voor mkb-ondernemers die aantoonbaar een *zeilschip* exploiteren dat 50 jaar of ouder is en in het handelsregister geregistreerd staan onder de SBI-codes 5010 (Zeevaart), 5030 (Binnenvaart) of 9103 (Monumenten zorg).
- Voor ondernemers die dezelfde activiteiten uitvoeren, maar een andere SBI-code hebben zal een gerichte hardheidsclausule worden opgenomen in de regeling, vergelijkbaar met de TVL.
- Deze afbakening betekent dat andere ondernemers zoals de exploitanten van 50 jaar of oudere motorschepen of de ondernemers die een modern of replica zeilschip hebben *niet* in aanmerking komen voor deze regeling.
- Zowel de Federatie Varend Erfgoed Nederland als de Branchevereniging voor de chartervaart hebben al een aantal keer aandacht gevraagd voor deze schepen. Ook de moderne zeilschepen en replica's voeren onder aanvoering van Jouke Lemmers van Offshore Charter een actieve lobby om hun achterban ook onder deze regeling te laten vallen. (zie ook factsheet bruine vloot).
- Het is niet uit te sluiten dat voornoemde (of andere) groepen bij de rechter alsnog een beroep zullen doen op uitbreiding van de regeling. De onderbouwing voor de gekozen afbakening van de groep is kwetsbaar. Daarom valt niet uit te sluiten dat deze afbakening politiek en/of juridisch onhoudbaar zal blijken.
- De subsidie bedraagt 50% van een deel van de vaste en variabele lasten over de periode van 1 april 2020 tot en met 31 december 2020. Bruine vloot ondernemers hebben in deze periode gemiddeld slechts 35% tegemoetkoming over hun vaste lasten kunnen ontvangen uit de TOGS en de TVL.
- Het percentage van 50% subsidievergoeding is zo gekozen dat ook met samenloop met de TOGS en TVL geen overcompensatie ontstaat.
- De subsidie wordt als volgt berekend: Referentieomzet 2019 * percentage omzetverlies 2020 * vaste lasten percentage van 43% + variabele lasten percentage van 30%* subsidiepercentage van 50%.
- Het maximumbedrag dat deze ondernemers kunnen aanvragen is €124.999
- Om in aanmerking te komen voor deze subsidie moeten ondernemers minimaal 30% omzetverlies hebben in deze maanden in 2020 ten opzichte van dezelfde maanden in 2019. Met een minimum van €1000 aan vaste lasten.
- De conclusie na gesprek met Europese Commissie eind april was dat het steunkader voor cultuur en de instandhouding van erfgoed hier niet passend is. Derhalve zal voor de regeling gebruik gemaakt worden van het de-minimiskader, wat betekent dat de ondernemers moeten verklaren over een periode van drie belastingjaren niet meer dan €200.000 aan steun op grond van dit steunkader te hebben ontvangen. Zie verdere uitwerking in de toelichting.
- Vanwege het feit dat het gaat om een subsidie over 2020, wordt de subsidie direct vastgesteld en hoeft er geen voorschot te worden verleend.
- De kostenraming voor deze regeling is € 8 miljoen. Mocht dit onvoldoende zijn dan kan het overige deel van de €15 miljoen worden gebruikt.

Planning:

- Op dit moment wordt laatste hand aan de subsidieregeling gelegd.
- De regeling wordt uitgevoerd door RVO, die parallel de voorbereidingen voor het openstellen van deze regeling.
- Zoals aangekondigd in de Kamerbrief van 17 februari jl. (Kamerstuk 35420, nr.231) verwacht RVO dat deze regeling eind juni 2021 open kan.

Keuze voor de-minimis steunkader (i.p.v. artikel 53 AGVV)

- Op donderdag 29 april 2021 is er een informeel overleg geweest met het case team van DG Competitie om van gedachten te wisselen over de mogelijkheden om de COVID-19 regeling voor de bruine vloot staatssteun technisch te kunnen rechtvaardigen via artikel 53 van de Algemene groepsvrijstellingverordening (AGVV).
- Eerder was hiertoe een non paper aan de EC gestuurd met het verzoek om te bezien of deze regeling onder het steunkader voor cultuur en instandhouding van het erfgoed (artikel 53 van de AGVV) gebracht kan worden.
- Het gesprek betrof met name de vraag of de berekening van het subsidiebedrag past binnen de uitgangspunten van het kader voor cultuur en de instandhouding van erfgoed.

- De EC gaf in het gesprek duidelijk aan dat het uitgangspunt voor het gebruik van voornoemde steunkader is dat het uit te keren steunbedrag niet hoger mag zijn dan de daadwerkelijke kosten van de individuele bruine vloot onderneming. Het steunbedrag mag niet hoger zijn dan het verschil tussen de in aanmerking komende kosten en de exploitatiewinst van de investering. In het geval van exploitatiesteun (dat zouden hier de variabele kosten kunnen zijn voor personeel, brandstof en liggelden) is het steunbedrag niet hoger dan wat nodig is om de exploitatietekorten plus een redelijke winst over de betrokken periode te dekken.
- In de conceptregeling wordt - net als bij de TVL - een vooraf vastgesteld percentage (op basis van CBS data) voor de vaste lasten van de bruine vlootondernemingen gehanteerd. NL voldoet daarmee niet voldoet aan de calculatiemethode van artikel 53 van de AGVV.
- De EC wees er voorts op dat voor gebruik van artikel 53 van de AGVV vereist is dat de subsidie alleen wordt gebruikt voor de restauratie en behoud van de historische schepen en niet mag worden ingezet voor de mogelijke andere activiteiten van de ondernemingen.
- Volgens RVO is het uitvoeringstechnisch niet mogelijk de berekeningsmethode van het steunkader voor cultuur en instandhouding van erfgoed te volgen, mede omdat het niet mogelijk is te verifiëren of de subsidie uitsluitend ten goede is gekomen aan de activiteiten van het behoud en onderhoud van de historische schepen van de betreffende bruine vloot onderneming.
- De EC deed de suggestie om de minimisverordening of titel 3.1 van het Tijdelijk Steunkader COVID-19 in te zetten voor de subsidie voor de bruine vloot regeling. Voor een subsidieregeling met gebruikmaking van de de-minimisverordening is geen notificatietraject bij de EC nodig.
- Er is daarom gekozen om de regeling te rechtvaardigen met het de-minimiskader, zodat er geen extra vertraging in het opstellen van de regeling plaatsvindt.
- Nadeel van dit kader is wel dat ondernemers moeten verklaren in de voorgaande 3 belastingjaren niet meer dan 2 ton aan steun te hebben ontvangen van dit kader. Dit betekent ook dat ondernemers die al (te) veel de-minimissteun hebben ontvangen mogelijk niet de maximale subsidie op grond van deze regeling kunnen ontvangen.
- De NOW en de TVL maken geen gebruik van dit kader, maar bijvoorbeeld de TOGS en de BMKB-regeling wel.

Factsheet 4 Overzicht TOGS/TVL: besluitvorming, wijzigingen en implementatie (stand 19 april 2021)

TVL /TOGS openstelling	Datum besluitvorming	Titel brief aan de kamer	Inhoud	Datum (pre-*) notificatie**
TOGS	17 maart 2020	Noodpakket benen en economie	Tegemoetkoming bedrijven met €4000 als voldaan aan voorwaarden	nvt
TVL juni-sept 2020	20 mei 2020 35.420 38	Noodpakket 2.0	Aankondiging TVL: - Looptijd 3 maanden.	Pre-notificatie: 5 juni 2020 Notificatie: 18 juni 2020
	28 mei 2020 35.420 42	Noodpakket banen en economie	Wijziging TVL: - Verlenging TVL naar 4 maanden - Maximum subsidie €50.000	
TVL 4^e kwartaal 2020	28 augustus 2020 35.420 105	Steun en herstellpakket	Aankondiging TVL Q4: - Verlenging TVL met 9 maanden (3* 3 maanden). - Maximum €90.000.	Pre-notificatie: 25 september Notificatie 13 november
	27 oktober 2020 35.420 193	De economische impact van het coronavirus en contactbeperkende maatregelen	Wijziging Q4: - Opslag voorraad en aanpassingskosten horeca, 5,6% opslag op VL - Verbreding TVL Q4 naar alle sectoren. - Aankondiging Evenementenmodule Q4 €11 mln.	
	9 december 2020.	Aanpassingen in het economische steun en herstellpakket als gevolg van de ontwikkeling in de bestrijding van het coronavirus	Wijziging Q4: - Aanpassing subsidiepercentage Q4 (en Q1) naar lineair oplopend 50-70%. - Evenementenbranchemodule uitwerkt: 2 maal openstelling, budget verdeeld over Q4 en Q1.	Pre-notificatie: 11 december 2020 Notificatie: 4 januari
	18 december 2020 35.420 214	Specifieke aanpassingen in economische steun- en herstellpakket	Wijziging Q4: - Voorraadsubsidie gesloten detailhandel Q4, 5,6% opslag VL%	
TVL 1^e kwartaal 2021	9 december 2020	Aanpassingen in het economische steun en herstellpakket als gevolg van de ontwikkeling in de bestrijding van het coronavirus	Wijziging Q1: - Afbouwpad loslaten voor Q1: 30% omzetverlies blijft grens. - Handhaven verbreding in Q1.	Pre-notificatie : 11 december 2020 Notificatie: 4 Januari
	21 januari 2021	Uitbreiding economische steun en herstellpakket	Wijziging Q1: - Subsidiepercentage naar vast 85% - Openstelling TVL naar niet-mkb bedrijven. - Verhoging maximum subsidiebedrag €330.000-€400.000 - Verlengen en verhogen Opslag Gesloten detailhandel (21%), max €200.000 - Verlaging vaste lasten-drempel naar €2000	Pre-notificatie: 16 februari 2021 Notificatie: 8 maart 2021
	8 februari 2021 (stemming 9 Feb 2021)	Toezeggingen en moties debat steunpakket d.d. 28 januari 2021	Wijziging Q1: - Verlaging vaste lasten-drempel naar €1500	
	24 februari 2021	Tegemoetkoming Vaste Lasten	Wijziging Q1: - Verhoging maximum subsidie €550.000-€600.000 (niet MKB) - Verhoging maximum opslag Gesloten detailhandel naar €300.000	
	Eerste helft maart 2021	SBI-codes in TVL	Toevoeging specifieke hardheidsclausule aan TVL	
TVL 2^e kwartaal 2021	21 januari 2021	Uitbreiding economische steun en herstellpakket	Voor Q2: - Handhaving voorwaarden ook in Q2 2021, geldt niet opslagen reissector en detailhandel.	Pre-notificatie en notificatie volgt.

	8 februari 2021 (stemming 9 Feb 2021)	Toezeggingen en moties debat steunpakket d.d. 28 januari 2021	Voor Q2: - Doorzetten extra subsidie landbouw naar Q2 2021.	
	12 maart 2021	Aanvullingen op het economisch steun- en herstelpakket	Voor Q2: - Subsidiepercentage naar 100%	
Regeling Vaste lasten Starters	21 januari 2021	Uitbreiding economische steun en herstelpakket	Extra regeling: - Aangekondigd separate regeling starters	Pre-notificatie: 25 maart 2021 Notificatie volgt

* Prenotificatie: Aankondiging van voorgenomen wijzigingen in de regeling

**Notificatie: formele verzoek tot goedkeuring van een regeling, voorzien van de definitie versie van de (wijzigings)regeling

Aanbevelingen Fieldlab Evenementen (routekaart, OMT-advies)

- Het Kabinet heeft het 115^e OMT-advies ontvangen en u bent hierover geïnformeerd.
- Het OMT-advies gaat o.a. in op onder welke voorwaarden Type 2 (indoor concerten) en Type 4 (festivals) kunnen worden georganiseerd.
- Het OMT adviseert dat onder voorwaarden vanaf het risicoprofiel "Zorgelijk" deze weer mogelijk zijn met 100% capaciteit bezetting en zonder de basisregels zoals de 1,5m afstandsnorm en mondkapjesplicht.
- De belangrijkste randvoorwaarde uit het OMT-advies is dat alle aanwezigen in het bezit moeten zijn van een negatief testbewijs bij het betreden van het Evenement.
- Dit is een positieve ontwikkeling die dankzij het onderzoeksprogramma Fieldlab Evenementen tot stand is gekomen.
- Het Kabinet gaat deze uitkomsten nog goed bestuderen hoe deze het best geïmplementeerd kunnen worden vanaf Stap 4 in het openingsplan. Het kabinet hoopt volgende week duidelijkheid te kunnen geven hierover.
- Specifiek voor meerdaagse Type 4 evenementen met een overnachting, zal het kabinet op basis van het advies van het OMT nader ambtelijk advies vragen aan het RIVM over mitigerende maatregelen voor meerdaagse evenementen in juli en augustus. Dit advies wordt door het kabinet betrokken bij de besluitvorming.

Garantiefonds Evenementen

- Garantieregeling ligt sinds 13 mei ter notificatie in Brussel. Pre-notificatie startte 14 april. Vandaag schriftelijke vragen beantwoord. Escalatie ingezet om urgentie te benadrukken. Verwachting is half juni groen licht uit Brussel.
- Maandag 31 mei oa Garantieregeling besproken in veiligheidsberaad als onderdeel van de opening van het evenementenseizoen.
- RVO heeft loket al opengesteld om aanvragen voor te bereiden. Hiervan wordt al goed gebruik gemaakt.
- Als stap 4 en 5 op 30 juni in gaan is dat vóór de ingangsdatum van de garantieregeling en hoeven organisatoren geen aanspraak te maken op de subsidie.

Voucherkredietfaciliteit

- Samen met de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR) en in overleg met de sector is een kredietfaciliteit gemaakt zodat reisondernemers krediet kunnen krijgen om reissommen van pakketreizen aan de consument terug te betalen.
- De Europese Commissie heeft op 30 maart met de kredietfaciliteit ingestemd.
- De uitvoering is snel daarna voortvarend gestart. De Staat heeft middelen beschikbaar gesteld aan SGR. Op 25 mei had SGR 130 aanvragen goedgekeurd, nog 39 aanvragen in behandeling en 4 aanvragen afgewezen. Er is inmiddels € 223 mio toegekend en 111 mio uitbetaald aan reisondernemers.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: FW: mailing GO / acties komende vandaag / maandag en overige GO acties communicatie
Datum: vrijdag 4 juni 2021 11:49:59

Dag allemaal,

Even onderstaande mail ter kennisname omdat jullie deze week daar al over ingelicht zijn of mee hebben gedacht / input hebben geleverd.

Gelet op verschillende risico's heb ik binnen RVO aantal stappen ondernomen, de brief gaat gerichter worden omdat de afbakening groep scherper wordt; namelijk de groep waarvan wij verwachten dat er sprake is van een grote onderneming. Tevens gaan we beter aangeven wat dan de verolgacties voor ondernemers zijn. Dat vraagt om een meer specifieke brief ipv de algemene brief die we nu hebben.

Voordat de brief uitgaan zullen jullie daarvan op de hoogte worden gesteld en voorstel brief zien.

Groeten, [redacted]

[redacted]
Programmamanager TVL
RVO Project- en Organisatiefinanciering
 Prinses Beatrixlaan 2, Den Haag
 Croeselaan 15, Utrecht
 Postbus 40225 | 8004 DE | Zwolle
 t [redacted] | e [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
Verzonden: vrijdag 4 juni 2021 11:45
Aan: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>; [redacted] <[redacted]@rvo.nl>; [redacted] <[redacted]@rvo.nl>; [redacted] <[redacted]@rvo.nl>; [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>; [redacted] <[redacted]@deloitte.nl>; [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
Onderwerp: mailing GO / acties komende vandaag / maandag en overige GO acties communicatie

Dag allemaal,

Zojuist met elkaar de acties doorgenomen mbt mailing inzake aanvragers MKB waarvan wij vermoeden dat zij in het GO spoor thuis horen. Gelet op de complexiteit en mogelijke gevoeligheden hebben we een aantal afspraken gemaakt zodat wij vanuit klantperspectief en handhaving de juiste acties hebben uitgezet voor sluiting GO op 10 juni. De insteek is zojuist aangepast. Hieronder overzicht:

- Einde a.s maandag / dinsdag ochtend mailing uit
- Mailing maandag langs SG en afstemmen EZK / inlichten woordvoerders
- Afbakening groep is vereist zodat de juiste ondernemers worden bereikt (inschatting dat we op ongeveer 2.000 ondernemers uitkomen die de mail krijgen)
- Afbakening groep is een actie die vandaag en maandag in gang wordt gezet > collega's

5.1.2.e en ondersteuning vanuit KAI op maandag. Actie: 5.1.2.e en 5.1.2.e stemmen dat onderling af met als resultaat dat maandag de lijst is doorgelicht en we afbakening groep hebben

- 5.1.2.e schiet overleg maandag in (in de loop van de dag) om groepsafbakening en brief te bespreken (laatste stand van zaken)
- 5.1.2.e zorgt voor brief (dat wordt een combi van de reeds bestaande brief van 5.1.2.e en wat er nu al ligt). Nu de brief gerichter wordt gestuurd aan ondernemers die mogelijk toch GO zijn vereist dat ook een aanpassing, tevens nemen we scenario 1 in de brief op (gaat om de pro forma variant).
- 5.1.2.e en 5.1.2.e hebben contact over scenario 1 (pro forma aanvraag GO), maandag afgestemd zodat na versturen mailing alles klaar staat.
- 5.1.2.e zorgt voor reminder komende week sluiting GO en website zal worden aangepast omtrent GO toetsing

Vervolgacties:

- Proces inrichten voor pro forma aanvragen GO (niet alleen de mogelijkheid later bieden (eind juli) maar ook alle reeds ingediende aanvragen verlening / vaststelling afgehandeld hebben van de betrokken ondernemingen)
- As. Dinsdag wekelijks overleg om GO / handhaving goed af te stemmen komende tijd (5.1.2.e zorgt voor planning reeks)
- Belactie van boven naar beneden bij de fiscale eenheden > grote spelers eerst > op het moment dat het alleen nog maar MKB bedrijven zijn, aantal steekproeven en dan stoppen met bellen (in afstemming met SG)

Groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e
Programmamanager TVL

RVO Project- en Organisatiefinanciering
Prinses Beatrixlaan 2, Den Haag
Croeselaan 15, Utrecht
Postbus 40225 | 8004 DE | Zwolle

5.1.2.e 5.1.2.e
t | e

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: Kamervraag Stoffer over "Het bericht dat grootwinkels aan de rand van de afgrond staan"
Datum: donderdag 10 juni 2021 13:49:53

Ha [redacted]

[redacted] gesproken: ziet in de toelichting op de Duitse schadecompensatiemaatregel niet iets dat afbreuk doet aan onze overwegingen rond 107. Ik zal met een korte bullet Mezk informeren over de Duitse 107.

Groeten [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Verzonden: donderdag 10 juni 2021 13:09

Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted]
 <[redacted]@minezk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted]
 [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Kamervraag Stoffer over "Het bericht dat grootwinkels aan de rand van de afgrond staan"

Hoi [redacted]

Laat maar in domus zetten voor de snelheid. Maar fijn als je parallel nog even contact opneemt met [redacted] over de Duitse regeling. Even een check of dit nog nieuwe inzichten oplevert die afbreuk doen aan onze argumentatie rond 107.

Groet,
 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Verzonden: woensdag 9 juni 2021 17:36

Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted]
 <[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Kamervraag Stoffer over "Het bericht dat grootwinkels aan de rand van de afgrond staan"

Allen,

Hierbij een nieuwe, geschoonde versie waarin de opmerkingen van [redacted] zijn meegenomen.

Eveneens bijgevoegd de oplegnota. Ik heb hierin de minister niet geïnformeerd over CIE-melding van een Duitse schaderegeling onder artikel 107

(https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_2701).

Reden: Deze melding dateert van 28 mei jl. en Kamerleden hebben dit bericht niet aangehaald in het debat over het steunpakket, 2 juni jl. Ook omdat de motie Stoffer gisteren is verworpen verwacht/hoop ik niet dat de Kamer hier alsnog een punt van zal maken. Als jullie dat anders inschatten kan ik er alsnog melding van maken.

@ [redacted] is beantwoording dusdanig dat behandeling in Domus kan worden opgestart?

Groeten, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Verzonden: woensdag 9 juni 2021 16:40

Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Kamervraag Stoffer over "Het bericht dat grootwinkels aan de rand van de afgrond staan"

Ha [redacted]

Dank voor de update! Bijgaand tref je nog een aantal suggesties van mijn kant.

Groeten,
[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Verzonden: woensdag 9 juni 2021 15:22

Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; Win, ir.
[redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Kamervraag Stoffer over "Het bericht dat grootwinkels aan de rand van de afgrond staan"

Juist ... nu mét attachment ;)

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 9 juni 2021 15:22

Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
[redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Kamervraag Stoffer over "Het bericht dat grootwinkels aan de rand van de afgrond staan"

Beste allen,

Bijgevoegd een nieuwe versie van de beantwoording, waarbij idd dankbaar/veelvuldig gebruik is gemaakt van de brief en Q&A's.
Graag jullie opmerkingen en aanvullingen!

Groeten,
[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Verzonden: maandag 7 juni 2021 15:30

Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
[redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Kamervraag Stoffer over "Het bericht dat grootwinkels aan de rand van de afgrond staan"

Ha collega's,

[redacted] heeft eerder een concept-beantwoording gemaakt die is aangehouden in afwachting van het proces rond een evt. compensatiemaatregel. Ik stel voor dat [redacted] die in overleg met [redacted] en [redacted] verder oppakt. Denk dat het niet veel werk meer is met al het voorwerk voor de kamerbrief en Q&A's die hiervoor zijn gemaakt.

@ [redacted] lukt het om woensdag de beantwoording de lijn in te doen?

Groet

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Verzonden: maandag 7 juni 2021 13:51

Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted] [redacted]
<[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: Kamervraag Stoffer over "Het bericht dat grootwinkels aan de rand van de afgrond staan"

Hi [redacted] en [redacted]

Bijgevoegde set Kamervragen stond nog open in afwachting van de brief en de stemming over de motie Stoffer/Van Haga. Stemming is morgen en dan is het daarmee denk ik een goed om moment om bijgevoegde set te beantwoorden.

Kunnen jullie op basis van de Kamerbrief deze week beantwoording voorbereiden? Als het lukt, zou het mooi zijn als deze in weekendtas meekan en week erna uit?
Als ik de beantwoording donderdagochtend heb, kan het donderdagmiddag naar [redacted] en vrijdag naar MEZK.

Ik denk graag mee, dus laat weten of dit zo lukt en of jullie verder iets nodig hebben.

Groet,

Van: [redacted]@minezk.nl <[redacted]@minezk.nl>

Verzonden: woensdag 3 februari 2021 13:28

Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted]
[redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>;
[redacted] <[redacted]@minezk.nl>

CC: Delphi KV-SV <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: Nieuwe Kamervraag over "Het bericht dat grootwinkels aan de rand van de afgrond staan"

Geachte mevrouw/heer,

Er is een nieuwe Kamervraag binnengekomen voor uw directie met als onderwerp "Het bericht dat grootwinkels aan de rand van de afgrond staan".

Wilt u s.v.p. een beleidsmedewerker kiezen bij dit stuk?

U kunt dit stuk vinden door te zoeken in de module "Kamervragen" met het nummer 7875 of door op onderstaande link te klikken.

[link naar detailrapport.](#)

Met vriendelijke groet,
Delphi

Dit is een automatisch aangemaakt en verstuurd bericht. Het afzenderadres kan niet worden gebruikt voor verdere mailwisseling.

Voor eventuele vragen kunt u contact opnemen met uw secretariaat.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: Info over regeling winkelbedrijf voor MEZK
Datum: woensdag 23 juni 2021 13:42:17
Bijlagen: [27_05_2021 Notitie grootbedrijf.docx](#)
[DOMUS-21117065-v1-19_04_2021 Factsheet grote detailhandel bedrijven \(003\)CK.DOCX](#)
[210623 verzoek meer info grootwinkelbedrijf.docx](#)
[210623 QAs grootwinkelbedrijf.docx](#)

Dank [redacted]! Dit is dat de hele set, met:

- Oplegger, incl passage uit Kamerbrief
- Recente notitie
- Factsheet
- QA's, incl QA over afwegingskader steun.

Zonder tegenbericht geef ik dit vanmiddag zo mee (MEZK vertrekt hier rond 16.00).

Hartelijke groet,

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: woensdag 23 juni 2021 11:26
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: RE: Info over regeling winkelbedrijf voor MEZK

Ha [redacted]

Het bundelen van de meest relevante stukken in een overzichtelijk pakket kan dan inderdaad geen kwaad.

Bijgaand tref je in ieder geval:

- De meest recente nota die hierover richting MEZK is gegaan, en
- De laatste versie van de tabel/factsheet met de maatregelen. Eventueel kan de optie van het confectiemodel daar nog uit, aangezien dat uiteindelijk geen serieus overwogen optie meer was.

Voor wat betreft de Q&A's, zijn die van het debat volgens mij afdoende. Misschien nog wel handig om specifiek de Q&A met de vraag of we nog onnodige drempels bij maatwerksteun zien nog op te nemen. Daar geven we aan dat we bij maatwerksteun om goede redenen strenge criteria hanteren en we in principe aan die uitgangspunten vast blijven houden. Hierover heb ik ook nog doorgesproken met [redacted] en ook hij zag weinig drempels bij maatwerksteun die niet voortkomen uit de zorgvuldig gekozen uitgangspunten uit het Afwegingskader steun individuele bedrijven (en bijhorend concretiseringsdocument).

Laat maar weten als je verder nog iets nodig hebt!

Groeten,

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: woensdag 23 juni 2021 10:51
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

<[redacted]@minezk.nl> [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted]@minezk.nl>
cc: [redacted] [redacted]@minezk.nl> [redacted] [redacted] [redacted]@minezk.nl>
[redacted]@minezk.nl> [redacted] [redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: Info over regeling winkelbedrijf voor MEZK

Hi [redacted] en [redacted]

Net in dagstart gaf MEZK aan dat hij verwacht weer door grootwinkelbedrijf benaderd te gaan worden voor extra steun. We hebben hem natuurlijk in voorbereiding op debat al bijgepraat, maar kennelijk heeft hij het toch niet helemaal scherp.

Daarom wil ik een pakket voor hem maken met relevante stukken. Als ik het goed heb, is er eind april/begin mei een nota gegaan naar vorige MEZK. Bijgevoegd de laatste versie die ik kan vinden; maar ik denk dat er nog een latere versie is gegaan met uitkomsten.

Kortom, mijn voorstel is om voor MEZK pakketje te maken met:

- Eerder nota (graag jullie check of er nog een recentere versie is)
- Bijgevoegde tabel ([redacted] is dit de laatste versie?)
- QA's die zijn voorbereid voor debat (zie bijgevoegd de laatste versie: hebben jullie nog aanvullingen?)
- Deze korte samenvatting (die jullie al eerder hebben gezien):
"In overleg met sector zijn opties onderzocht, maar kabinet heeft ervoor gekozen geen aanvullende steun te geven, want:
 - Nieuwe subsidieregeling is complex en vergt veel van uitvoering.
 - Dergelijke regeling is kostbaar: kosten worden geschat op 350 miljoen per kwartaal
 - Dergelijke regeling is ongericht:
 - Deze steun komt ook terecht bij bedrijven die het niet nodig hebben (omdat ze bv in 2020 goed jaar hebben gedraaid) of die mogelijk alsnog failliet gaan.
 - Niet mogelijk om voldoende aanvullende voorwaarden te stellen om te voorkomen dat de steun onjuist wordt aangewend, zoals verbod op bonussen voor het bestuur. De kans bestaat dat de subsidie neerstrijkt bij vermogende aandeelhouders en vastgoedeigenaren."

Kunnen jullie voor 14.00 aanvullende stukken/updates sturen? Dan geef ik die mee en kijken we of MEZK daar voldoende aan heeft.

Dank!

[redacted]

Notitie steun grootbedrijf

Aanleiding

- Het grootwinkelbedrijf heeft vanaf begin van dit jaar gepleit voor aanvullende steun en hiervoor zelf een voorstel gedaan en deze nader verkent in technische gesprekken met EZK.
- Op 19 mei is besloten om geen nieuwe regeling voor het grootwinkelbedrijf op te zetten.
 - Een regeling ter tegemoetkoming van vaste lasten onder art. 3.12 is uitvoerbaar, maar nog steeds complex in de uitvoering en bovenal ongericht.
 - Voor MFIN was een harde eis dat een dergelijke regeling alleen doorgang zou mogen vinden als alle voorwaarden die ook bij maatwerksteun (verbod uitkering dividend, ontslagvergoeding RvB etc) worden gesteld ook bij een nieuwe regeling van toepassing zouden zijn. Dit is echter niet voor alle voorwaarden uitvoerbaar.
- T.b.v. verkenning van de problematiek is ook met individuele winkel bedrijven gesproken
- Voorliggende notitie schetst de voornaamste afwegingen bij een keuze voor:
 - a) maatwerkaanpak (staand beleid);
 - b) regeling onder 3.12 (uitvoerbaar maar ongericht); of
 - c) een schademaatregel onder art. 107(2)(b) VWEU (onuitvoerbaar en ongericht)
- Besluit: Alles overziend kiest het kabinet ervoor geen extra subsidieregeling voor het grootbedrijf in te voeren. Een nieuwe subsidieregeling is complex in de uitvoering en is erg ongericht. Daarnaast zijn niet alle aanvullende voorwaarden die gehanteerd worden bij maatwerksteun zoals een verbod op bonussen en ontslagvergoedingen voor het bestuur uitvoerbaar bij een generieke steunmaatregel. Om faillissementen van levensvatbare grote bedrijven te voorkomen blijft maatwerksteun de meest doelgerichte optie. Het kabinet zal daarom de komende periode bezien of er nog onnodige drempels voor maatwerksteun weggenomen kunnen worden en de beoordelingscapaciteit indien nodig kan worden uitgebreid.

Probleem

- In januari 2021 is besloten de TVL ook open te stellen voor het niet-mkb. Dit heeft geleid tot nieuwe dilemma's en vraagstukken.
- EZK voert regelmatig gesprekken met winkelketens, maar ook met andere grote bedrijven zoals de horeca-groothandels en de reisbranche.
- In deze gesprekken komt naar voren dat door het maximum subsidiebedrag van € 600.000 per kwartaal of € 1,8 mln. in totaal, de TVL voor veel grote bedrijven nog steeds ontoereikend is om de grote klappen op te vangen.
- Dit resulteert bijvoorbeeld bij grote ketens tot aanzienlijk minder steun per filiaal dan bij kleine bedrijven uit dezelfde sector (zie voorbeeld hieronder).

Voorbeelden ongelijke behandeling in TVL

Middelgrote winkelketen: 50 filialen

- Ontvangt in Q1 maximaal 900.000 euro.
- Is 18.000 euro per filiaal. Huidige TVL aanvraag is gemiddeld ca 13.000 euro

Grote winkelketens: 300 filialen

- Kan in Q1 maximaal 900.000 euro ontvangen
- Is 3.000 euro per filiaal. Is 10-20% van waar deze recht op zouden hebben zonder CAP

Grote bedrijven: bijv bedrijf 800 filialen,

Rreisector, horecagroothandels

- Vergoeding uit TVL is minimaal t.o.v. omzetverlies.

Omvang van probleem

- Hoewel er voor de grote winkelketens alweer iets meer mogelijk is qua bezoekersaantallen, zijn er ook grote bedrijven waar nog maar weinig kan zoals bij de grote horecaketens, bioscopen en de grote bedrijven uit de reisbranche.
- Daar komt bij dat de contactbeperkende maatregelen langer dan voorzien voortduren, veel grote ondernemingen lange tijd overheidswege gesloten zijn en een relatief klein deel van hun lasten vergoed zien worden.
- Het terug moeten vallen op maatwerksteun waarbij de kosten primair bij de onderneming en diens stakeholders zelf komen te liggen kan in dit licht als onrechtvaardig gezien worden.

- Ook wordt door zowel de Kamer als de sector het risico gezien dat de winkelstraat langdurig of zelfs permanent verschaalt en banen wegvallen wanneer grote ketens failliet gaan of zich gedwongen zien om filialen te sluiten.
- Hoewel wij deze analyse ambtelijk niet kunnen verifiëren, hebben zowel de Kamer als de brancheverenigingen meermaals gevraagd om op korte termijn met aanvullende maatregelen richting het niet-MKB en meer specifiek filiaalbedrijven te komen.

Dit neemt niet weg dat aanvullende steun wel enkele nadelen kent en in eerste instantie niet de meest doelmatige optie is voor het voorkomen van faillissementen van levensvatbare bedrijven:

- Aanvullende steun gaat ten koste van de prikkels bij private schuldeisers en aandeelhouders om een deel van het verlies te nemen. In de praktijk kan additionele steun bij vastgoedeigenaren neerstrijken.
- Grote bedrijven hebben (in vergelijking met MKB) betere toegang tot marktfinanciering en zijn door hun omvang en onderhandelingsmacht beter in staat om kosten te snijden.
- Het risico bestaat dat een groot terechtkomt bij bedrijven die niet het risico lopen om uit het straatbeeld te verdwijnen (grote deadweight-loss). Veelal is er niet een onmiddellijk liquiditeitsprobleem, faillissementen zijn tot dusver uitgebleven en de meest stringente maatregelen voor de detailhandel zijn reeds opgeheven.

Beleidsopties

Daar waar de doelstelling is om faillissementen van levensvatbare bedrijven te voorkomen ligt maatwerksteun (optie 1) het meest voor de hand.

Vanuit rechtvaardigheidsperspectief, het verkleinen van de ongelijke behandeling tussen MKB en niet-MKB en tegemoetkoming voor langdurige sluiting, ligt een compensatiemaatregel onder 3.12 (optie 2) meer voor de hand.

Optie 1. Maatwerksteun (doelgroep: levensvatbaar en maatschappelijk relevant grootbedrijf dat tegen faillissement aanloopt)

In aanvulling op de generieke maatregelen binnen het steun- en herstelpakket is het in bepaalde gevallen reeds mogelijk om als Rijk (als allerlaatste redmiddel) bij te springen. Overwogen kan worden de capaciteit uit te breiden en deze maatregel meer proactief aan te dragen als oplossing om faillissementen van in de kern gezonde grootbedrijven te voorkomen, mocht dit risico materialiseren.

Nadelen/risico's

Dit is in principe de meest gerichte maatregel, maar tegelijkertijd geen oplossing voor de ongelijke behandeling tussen MKB en niet-MKB:

- Maatwerksteun kent een beperkt steun-element en is door de ingrijpende gevolgen van maatwerk voor het bedrijf een weinig aantrekkelijke route voor aandeelhouders;
- Deze aanpak is afgebakend tot in de kern gezonde ondernemingen die door coronamaatregelen in de problemen zijn gekomen en die zonder steun onnodig failliet gaan. Het draagt dan ook niet bij aan de hulp voor bedrijven die het moeilijk hebben maar nog niet op omvallen staan.
- Daar komt bij dat de maatwerkaanpak, gezien de bewerkelijkheid per casus en benodigde specialistische kennis, momenteel voor slechts een beperkt aantal bedrijven uitvoerbaar is. Het is op voorhand moeilijk te voorspellen of een grote toename aan steunaanvragen opgevangen kan worden met een capaciteitsuitbreiding.

Optie 2. Compensatiemaatregel 3.12 Tijdelijk steunkader COVID-19 (doelgroep: (middel)grootbedrijf)

Zou gaan om rechtvaardigheid. Een dergelijke regeling kan grote bedrijven ondersteunen die niet failliet gaan, maar het wel zwaar hebben. Daarbij biedt het ruimte om rekening te houden met de mogelijkheden die grotere partijen hebben voor alternatieve bronnen van omzet, om kapitaal aan te trekken in de markt en om de pijn te verdelen in de keten en binnen het concern.

Een regeling onder artikel 3.12 zou bij een omzetverliesdrempel van tenminste 30% een tegemoetkoming van ten hoogste 70% in de feitelijke vaste lasten die nog niet gedekt worden in de TVL bieden, tot een maximum van € 10 mln. Een voorraadvergoeding is hierbij uitgesloten. Om de steun zo goed mogelijk te richten en rekenschap te geven van het onderscheid tussen mkb en grootbedrijf zal nog moeten worden bezien welke parameters en voorwaarden bovenop de minimale Europese vereisten gesteld zullen worden.

Met de bovenstaande parameters, waarin de volledige ruimte die de Europese Commissie biedt wordt benut, worden de kosten van een compensatieregeling onder 3.12 geschat op € 350 mln. per kwartaal (of 300 mln indien alleen toegankelijk voor niet-mkb). Afhankelijk van de uiteindelijk aanvullende en scherpere criteria en voorwaarden zullen de kosten lager uitvallen. Het ligt voor de hand om de regeling voor in ieder geval voor het eerste kwartaal en mogelijk ook het tweede kwartaal van 2021 te laten gelden omdat er toen (deels) een volledige lockdown was.

Nadelen/risico's

- Dit vermindert de prikkels bij eigenaren en schuldeisers om verlies te nemen. Kans bestaat daarmee dat een deel van de subsidie neerstrijkt bij vastgoedeigenaren en vermogende aandeelhouders.
- Doordat geen beoordeling plaatsvindt van levensvatbaarheid van een onderneming, is er een risico dat een onderneming uiteindelijk alsnog failliet gaat en de middelen alleen schuldeisers helpen (dit geldt overigens ook voor de huidige TVL).

- Duidelijk is ook dat dit niet voor alle grote bedrijven soelaas zal bieden. Niet alle winkelketens zullen bijvoorbeeld in het 1^e kwartaal aan de omzetverliesdrempel komen, omdat er ook gezonde onderdelen van het concern zijn die wel voldoende omzet hebben gemaakt. En ook het maximum van € 10 mln. zal door de grootste bedrijven snel bereikt worden.
- Bij afbakening enkel naar niet-mkb bedrijven kunnen mkb-bedrijven zich op hun beurt benadeeld kunnen voelen, omdat zij dan een cap hebben van 550.000 euro i.p.v. 10 mln. euro.

Optie 3. Schademaatregel onder art. 107 (doelgroep: (middel) grootbedrijf)

De detailhandel heeft een voorstel gedaan voor een schade-compensatieregeling onder 107(2)(b) VWEU waarbij zij vragen om vergoeding van de vaste lasten én een voorraadvergoeding voor de waarde-derving van de voorraad.

Er is geen beperking van de cap vereist en er kan tot 100% van de (aantoonbare) schade worden vergoed.

Bij de steunregelingen die tot nu toe ingezet zijn, is sprake van een tegemoetkoming/subsidie vanuit de overheid.

Het inzetten van een schademaatregel impliceert handelen van de overheid dat gecompenseerd moet worden.

Deze maatregel wordt om onderstaande redenen ten zeerste ontraden.

Nadelen/risico's

- Dit opent de deur naar rechtszaken van ondernemingen die vinden dat ook hun gemaakte kosten als schade dienen te worden aangemerkt en kan leiden tot een verschuiving van gebruik van de TVL naar de regeling onder art 107(2)(b) VWEU, met alle uitvoeringslasten van dien.
- Hoewel een budgettaire schatting momenteel lastig te geven is, zal dit aanzienlijk hoger liggen dan bij een "reguliere" compensatieregeling onder art. 3.12. Voorbeelden uit bijvoorbeeld Denemarken laten zien dat dit snel tot ruim boven een miljard euro kan oplopen.
- Dit vermindert de prikkels bij eigenaren en schuldeisers om verlies te nemen. Kans bestaat daarmee dat een deel van de subsidie neerstrijkt bij vastgoedeigenaren en vermogende aandeelhouders.
- En doordat geen beoordeling plaatsvindt van levensvatbaarheid van een onderneming, is er een risico dat een onderneming uiteindelijk alsnog failliet gaat en de middelen alleen schuldeisers helpen (dit geldt overigens ook voor de huidige TVL).
- Schadecompensatie van voorraadverliezen onuitvoerbaar. Schadecompensatie van vaste lasten zeer moeilijk uitvoerbaar en bijzonder tijdrovend.

Bijlage 2 Factsheet steun grote (detailhandel) bedrijven

	Maatwerk	Confectiemodel (maatwerk door banken óf overheid met groter steunelement)	Art 3.12 Compensatieregeling cap 10 mln	art. 107.2b Schaderegeling Geen cap	Geen extra maatregelen
Wat	- Garanties - (hybride) leningen, - kapitaal	- Garanties (als overheid zelf meer risico op ons nemen) - (hybride) leningen (zachte leningen tot max. 6 jaar), - Kapitaal (evt. in vorm gift tot 10mln onder 3.12) - Confectie als voorwaarde voor 3.12	- Gift: vergoeding vaste lasten tot 70%	- Gift: vergoeding vaste lasten van X% - Gift: voorraadvergoeding van X% van waardederving voorraad	TVL, NOW, uitstel belastingbetaling, bestaande krediet- en garantieregelingen zoals GO-C en recent verruimde groeifaciliteit
Primair motief	- Maatschappelijk belang (1) - Voorkomen omvallen levensvatbaar bedrijf	- Maatschappelijk belang (1) - Voorkomen omvallen <u>en verbeteren</u> positie levensvatbaar bedrijf	- Rechtvaardigheid: gelijke behandeling met mkb (2) - Voorkomen omvallen en verbeteren positie bedrijven (weliswaar tegen hoge kosten vanwege ongerichtheid van een generieke regeling)	- Rechtvaardigheid: gelijke behandeling & omzetverlies erkennen als schade (2)	Voldoende bestaande mogelijkheden om blijvende economische schade door omvallen gezonde bedrijven te voorkomen Additionele steun komt al snel primair ten goede aan vastgoed-eigenaren en andere crediteuren
Criteria (afbakening)	- In de kern gezond (evt. na herstructurering) - Maatschappelijk belang - Bail-in (3)	- Op lange termijn mogelijk gezond (evt. na herstructurering) <i>Optioneel:</i> - Bail-in (3) - Niet-MKB	- Omzetverlies: 30-50% in Q1 (en evt. Q2) 2021 t.o.v. 2019 <i>Optioneel:</i> - Omzetverlies à 30% in heel 2020 t.o.v. 2019 - Niet-MKB	- >10 vestigingen - Niet-MKB - Kosten inkoop goederen >40% vd totale kosten - Bedrijven verplicht gesloten gedurende lockdown - Vanwege precedentwerking sectorafbakening niet mogelijk - <i>Evt:</i> omzetverlies	n.v.t.
Hoe	- Overheid met externe adviseurs	- Publiek of privaat	- RVO	- RVO en/of extern	n.v.t.
Kosten	- Afhankelijk van orde-grootte problematiek	- Afhankelijk van orde-grootte problematiek	- +/-700 mln. voor de kwartalen Q1 én Q2	- Aanzienlijk meer dan compensatieregeling onder 3.12 vanwege afwezigheid cap en compensatie die verder strekt dan vaste lasten.	n.v.t.

Uitvoerbaarheid	- Alleen bij kleine aantallen uitvoerbaar <20 - Daarmee alleen reactief als bedrijf aanklopt.	- Zeer complex, afhankelijk van publieke of private uitvoering. - Uitgevoerd vanuit de overheid alleen bij kleine aantallen uitvoerbaar - Kan vele maanden duren	- Complex - Werkelijk gemaakte vaste lasten - Verrekening met TVL - Alleen mogelijk bij vooraf gedefinieerde vaste lasten	- Zeer complex - Werkelijk gemaakte vaste lasten. Vooraf definiëren vaste lasten niet mogelijk - Voorraad-vergoeding niet vast te stellen/verkeerde prikkels - Verrekening met TVL	n.v.t.
Voorwaarden (gedrag)	- Geen dividenden, inkoop eigen aandelen, bonussen, of ruime ontslagvergoedingen voor leden RvB. - Fiscale voorwaarden uit Kamerbrief van 19 juni jl (4) - Per geval wordt bekeken of aanvullende voorwaarden gesteld worden.	Mogelijkheden: - Geen dividenden, inkoop eigen aandelen, bonussen, of ruime ontslagvergoedingen voor leden RvB. - Fiscale voorwaarden uit Kamerbrief van 19 juni jl (4)	Mogelijkheden: - Geen dividenden, inkoop eigen aandelen, bonussen, of ruime ontslagvergoedingen voor leden RvB. - Fiscale voorwaarden uit Kamerbrief van 19 juni jl (4)	Mogelijkheden: - Geen dividenden, inkoop eigen aandelen, bonussen, of ruime ontslagvergoedingen voor leden RvB. - Fiscale voorwaarden uit Kamerbrief van 19 juni jl (4)	n.v.t.
Effectiviteit	- Last-resort oplossing met sterke prikkel om er zonder de overheid uit te komen. Enkel geschikt voor bedrijven met de beste toekomstperspectief. - Minimale kans overcompensatie	- Kleine kans overcompensatie	- Komt terecht bij bedrijven die het nodig hebben, maar ook bij bedrijven die niet levensvatbaar zijn of zelf voldoende middelen hebben - Grote kans op overcompensatie - Beperkt prikkel terugbrengen vaste lasten	- Komt terecht bij bedrijven die het nodig hebben, maar ook bij bedrijven die niet levensvatbaar zijn of zelf voldoende middelen hebben - Zeer grote kans op overcompensatie - Beperkt prikkel reduceren vaste lasten & waardeverlies voorraad	n.v.t.
Doelgroep	- Grootbedrijf	- Middelgroot- en grootbedrijf	- Klein grootbedrijf en middel-grootbedrijf: bedrijven die over gehele staatssteunperiode aan het maximum van 1.8mln van de TVL komt.	- Al het grootbedrijf	n.v.t.
Aantal bedrijven	- 10	- 200	- 400-450	- 400-450	n.v.t.

¹ Bijvoorbeeld voortbestaan individueel bedrijf/keten is van belang voor de winkelstraat, horeca-groothandel van belang voor bevoorrading vitale sectoren/horeca.

² Grote bedrijven in getroffen sectoren zijn al langere tijd gesloten of hebben te maken met ernstige beperkingen en ontvangen aanzienlijk minder steun per filiaal dan kleine bedrijven uit dezelfde sectoren. Dit kan worden opgevat als een concurrentienadeel. Tegelijkertijd hebben grotere bedrijven echter meer toegang tot de kapitaalmarkt, méér onderhandelingsmacht richting ketenpartners en meer mogelijkheden voor alternatieve bronnen van omzet. Volledige gelijke behandeling kan daarom ook gezien worden als onrechtvaardig.

³ De mogelijkheden om met de relevante stakeholders de problemen op te lossen moeten zijn uitgeput. Het gaat hierbij om: Verstrekters van eigen vermogen, vreemd vermogen en ketenpartners.

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/06/19/fiscale-voorwaarden-bij-individuele-steunverlening>

Budgettaire beslag regeling 3.12

Raming voor een regeling onder 3.12. Voorlopig budgettaire beslag à **650-700 miljoen euro** (totaal voor zowel Q1 als Q2), bij een regeling onder 3.12 die open staat voor zowel MKB als niet-MKB, met een omzetverliesdrempel à 30%, een vergoedingspercentage à 70% en een algemene cap van 10 miljoen euro (berekening o.b.v. uitputting NOW). Het stellen van aanvullende criteria zoals een omzetverlies van minimaal 30% over heel 2020 t.o.v. 2019, de regeling enkele toegankelijk maken voor het niet-MKB en/of de regeling enkele voor één kwartaal invoeren kan de kosten verder drukken.

Niet-MKB per kwartaal in regeling	400
Steun per grootbedrijf in regeling	€ 1.304.302
Steun per grootbedrijf na correctie TVL-steun	€ 704.302
Totale verwachte steun niet-MKB per kwartaal	€ 281.720.965
Totale verwachte steun niet-MKB Q1 + Q2	€ 563.441.929
Steun mkb onder 3.12 Q1+Q2 (a 20% van grootbedrijf)	€ 112.688.386
Totale verwachte steun Q1 + Q2	€ 676.130.315

Overzicht bestaande steun- en herstelmaatregelen verschillende groepen detailhandel

	Groot MKB/klein grootbedrijf	Middelgrootbedrijf	Grootbedrijf
Omvang winkelketen	25-50 filialen	50-100 filialen	100+ filialen
Aantal in NL	112 winkelketens	61 winkelketens	49 winkelketens
Voorbeelden	5.1.5	5.1.5	5.1.5
Kenmerken	Zijn regionaal of alleen in grote steden, vaak familiebedrijven, individueel faillissement beperkt of regionaal effect op winkelstraat, relatief beperkte online verkoop, relatief beperkt toegang tot marktfinanciering, wel redelijke onderhandelingspositie t.o.v. keten (bijv. 5.1.5 recentelijk huurverlaging van 50% gerealiseerd).	Voornamelijk vergelijkbaar met klein grootbedrijf, maar meer landelijke dekking en iets betere toegang tot marktfinanciering.	Zitten in vrijwel alle steden, bekende namen, individueel faillissement groot effect op winkelstraat, excellente onderhandelingspositie t.o.v. keten en goede toegang tot marktfinanciering. Grote verschillen binnen groep.
TVL	Komt aan cap, maar nog steeds redelijk geholpen	Beperkt geholpen	Niet of nauwelijks geholpen
Verruimde groeifaciliteit	Niet of nauwelijks geholpen	Beperkt geholpen	Beperkt geholpen
Individueel steunkader	Niet geschikt	Zeep beperkt geschikt	Kan oplossing zijn, maar is altijd last resort en publiciteit heeft hierbij afschrikwekkende werking.
NOW, GO-c, belasting-uitstel	Geschikt en gebruikt. GO 5.1.5	Geschikt en gebruikt	Geschikt en gebruikt. NOW-1 (Q2 2020); 5.1.5 5.1.5 (24 mln) 5.1.5 heeft recentelijk 150 mln aan garanties ontvangen, dit is niet publiek.

Disclaimer: dit is een zeer grove classificatie, ook binnen de groepen verschillen de bedrijven erg van elkaar. Zo zitten hier ook opticiens/drogisten bij die wel open zijn, bouwmarkten die recordwinsten hebben behaald in 2020 of bedrijven die grote online verkoopkanalen hebben (bijv. 5.1.5). Daarnaast werken sommige ketens meer met franchises, bij de 5.1.5. ongeveer de helft, waardoor ze per winkel steun krijgen en dus vanuit de TVL een stuk meer (voor NOW geen verschil). Tot slot, betreft dit het aantal winkelketens, dit is een groter aantal dan de hoeveelheid ondernemingen omdat sommigen samen in een holding zitten (bijv. 5.1.5). 5.1.5

Hi ,

Vanochtend in dagstart vroeg je om meer informatie over grootwinkelbedrijf. Bijgevoegd vind je een eerdere nota met de onderzochte opties, een schematische weergave daarvan in een factsheet, de set QA's over grootwinkelbedrijf die je eerder hebt gekregen als debatvoorbereiding en de passage hierover in de Kamerbrief over het steunpakket in Q3.

Een korte samenvatting van wat er is besproken en onderzocht is, is:

- In overleg met sector zijn opties onderzocht, maar kabinet heeft ervoor gekozen geen aanvullende steun te geven, want:
- Nieuwe subsidieregeling is complex en vergt veel van uitvoering.
- Dergelijke regeling is kostbaar: kosten worden geschat op 350 miljoen per kwartaal
- Dergelijke regeling is ongericht:
 - o Deze steun komt ook terecht bij bedrijven die het niet nodig hebben (omdat ze bv in 2020 goed jaar hebben gedraaid) of die mogelijk alsnog failliet gaan.
 - o Niet mogelijk om voldoende aanvullende voorwaarden te stellen om te voorkomen dat de steun onjuist wordt aangewend, zoals verbod op bonussen voor het bestuur. De kans bestaat dat de subsidie neerstrijkt bij vermogende aandeelhouders en vastgoedeigenaren."

We horen graag of je hier voldoende aan hebt, of je behoefte hebt aan meer informatie of dat je hier nog een keer over wilt doorspreken.

Groet,

Passage uit Kamerbrief

3.3 Groot(winkel)bedrijven

In januari 2021 is besloten de TVL ook open te stellen voor het niet-mkb. De TVL was daarvoor gericht op het mkb, omdat grotere bedrijven doorgaans beter in staat zijn zelf financiering te regelen, ze schaalvoordelen kennen en over het algemeen een sterkere onderhandelingspositie hebben in de keten (om zo hun doorlopende vaste lasten te beperken). Maar door de maatregelen teert een deel van de grote en middelgrote bedrijven inmiddels al geruime tijd op hun buffers in. Toegang tot marktfinanciering is door een verslechterde solvabiliteitspositie voor een deel van deze bedrijven daardoor soms moeilijker. Daarom is in januari 2021 besloten de TVL op dit punt uit te breiden. Dit leidt echter tot nieuwe dilemma's.

Het maximum subsidiebedrag resulteert bij grote ketens tot minder steun per filiaal dan kleine bedrijven uit dezelfde sectoren per filiaal ontvangen als compensatie voor hun vaste lasten. Ook de Tweede Kamer vraagt hiervoor aandacht. Zo hebben de leden Stoffer en Van Haga in een motie¹ de regering verzocht de financiële steun voor filiaalbedrijven zo snel mogelijk te verruimen. Daarom is zoals onder meer aangegeven in de Kamerbrief op 12 maart jl.² nader bekeken in hoeverre aanvullende ondersteuning van de grote bedrijven (naast de bestaande steunmaatregelen als de NOW) nodig, wenselijk en haalbaar is.

Het is echter lastig om zicht te krijgen op de omvang van de daadwerkelijke problematiek. Er blijken grote verschillen tussen de bedrijven. Hoewel er nog altijd grote bedrijven zijn waar nog steeds weinig kan, is voor de meeste grote bedrijven, waaronder de winkelketens, al meer mogelijk. Hoewel het kabinet ziet dat de veerkracht van het Nederlandse bedrijfsleven groot is en een toename aan faillissementen uit lijkt te blijven, realiseert het kabinet zich dat de laatste lockdown een flinke tegenslag was.

Maatwerksteun

Om faillissementen bij maatschappelijk relevante levensvatbare bedrijven te voorkomen biedt het bestaande maatwerktraject voor steun, zoals toegelicht in Kamerbrieven van 1 mei 2020³ en 12 maart 2021,⁴ een gerichte en kostenefficiënte oplossing. Steun aan grote bedrijven vergt maatwerk en het afwegingskader biedt reeds de mogelijkheid om impact op het straatbeeld/winkelaanbod en werkgelegenheidseffecten mee te wegen bij eventuele steunverlening. Deze aanpak is afgebakend tot in de kern gezonde ondernemingen, die door coronamaatregelen in de problemen zijn gekomen en die zonder steun onnodig failliet gaan. Maatwerk is in principe een laatste redmiddel. Zo is het niet bedoeld voor bedrijven die het nu moeilijk hebben maar niet op omvallen staan. Ook wordt een maximale bijdrage van eigenaren, schuldeisers en andere stakeholders gevraagd, voordat bekeken wordt welke overheidsbijdrage nodig en mogelijk is. Deze voorwaarden zijn bewust gekozen zodat aanvullende maatwerksteun alleen in beeld komt als het echt nodig is om onnodige faillissementen te voorkomen en tegelijkertijd zeker te stellen dat ook andere stakeholders hier een bijdrage aan leveren.

Gegeven de bewerkelijkheid per casus en de benodigde specialistische kennis vraagt de behandeling van steunverzoeken veel capaciteit van de overheid. Als de aanvragen toenemen kan de capaciteit worden opgeschaald, al zijn de mogelijkheden hiertoe beperkt. Aangezien grootschalige

¹ Kamerstuk II 25295, nr. 1122

² Kamerstuk 35420, nr. AI

³ Kamerstuk 35420, nr. I

⁴ Kamerstuk 35420, nr. AI

faillissementen tot op heden zijn uitgebleven en de meest stringente maatregelen voor het grootwinkelbedrijf zijn opgeheven, lijkt de druk op de capaciteit op basis van de nu beschikbare informatie geen knelpunt te zijn. Het kabinet zal de komende tijd desondanks onderzoeken wat de mogelijkheden zijn in het geval dat de capaciteitsvraag onverhoopt toch aanzienlijk zou toenemen.

Aanvullend op de bestaande mogelijkheden heeft het kabinet gekeken naar de mogelijkheden om de grote bedrijven extra te ondersteunen op een wijze die zo gericht mogelijk is. Zodat de ondersteuning terechtkomt bij bedrijven die hard door de coronacrisis zijn getroffen en daarbij het risico lopen op faillissement op een manier die uitvoeringstechnisch (zowel voor de bedrijven als uitvoeringsorganisaties) haalbaar is. Daarnaast is het voor het kabinet van belang dat aanvullende steun voor het groot(winkel)bedrijf zoveel als mogelijk gepaard gaat met voorwaarden die ook bij maatwerksteun worden gehanteerd. Om te voorkomen dat steun wordt aangewend voor andere doelen dan het behoud van economische activiteiten en zoveel mogelijk werkgelegenheid.⁵

Het kabinet heeft twee opties onderzocht: (1) een schadecompensatiemaatregel onder *art. 107(2)b VWEU* en (2) een compensatiemaatregel onder artikel 3.12 van het Europees Steunkader. De voor- en nadelen van deze opties staan hieronder beschreven, gevolgd door de afweging die het kabinet maakt.⁶

Optie 1: schadecompensatiemaatregel onder art. 107(2)b VWEU

Een schadecompensatiemaatregel onder art. 107(2)b VWEU biedt naast een compensatie voor ongedekte vaste lasten ook ruimte voor vergoeding van voorraadschade, tot 100% van de geleden schade. Dit brengt grote risico's op overcompensatie met zich mee. De Europese Commissie schrijft daarom voor dat de geleden schade daadwerkelijk en aantoonbaar moet zijn. Het bepalen van daadwerkelijke schade is echter bijzonder lastig, fraudegevoelig en kan leiden tot verkeerde prikkels. Het meest duidelijk is dat bij voorraadschade: daar zijn allerlei keuzes die de schade kunnen beperken (zoals opslaan en later verkopen) of juist maximeren (tegen bodemprijzen afstaan aan een andere partij). Ook is de reële marktwaarde op een gegeven peildatum niet goed vast te stellen. Dit maakt een voorraadvergoeding feitelijk niet uitvoerbaar. Bovendien impliceert het inzetten van een schademaatregel handelen van de overheid dat gecompenseerd moet worden. Dit kent een aanzienlijke precedentwerking en opent de deur naar rechtszaken. Daarbij is deze optie zeer complex en tijdrovend in de uitvoering: het definiëren en vaststellen van "schade" onder deze regeling kan jaren duren. Met een dergelijke termijn zijn ondernemers niet geholpen. Hoewel een budgettaire schatting momenteel lastig te geven is, zal dit aanzienlijk hoger liggen dan bij een "reguliere" compensatieregeling onder art. 3.12. Een dergelijke regeling kan al snel tot ruim boven een miljard euro kan oplopen. Het kabinet ziet een maatregel onder 107(2)b VWEU derhalve bij voorbaat al als een onhaalbare en onwenselijke optie.

Optie 2: Compensatieregeling onder Europees Steunkader 3.12

Ook een aparte compensatieregeling voor ongedekte vaste lasten onder het Europees steunkader artikel 3.12 is verkend. Een dergelijke regeling kan grote bedrijven ondersteunen die niet failliet gaan, maar wel met significante omzetsderving te maken hebben. Een regeling onder artikel 3.12 kent als voorwaarden een omzetverliesdrempel van tenminste 30% en een tegemoetkoming van maximaal 70% in de feitelijke vaste lasten die nog niet gedekt worden in de TVL, tot een maximum van 10 miljoen euro. Een voorraadvergoeding is hierbij uitgesloten. Uitgaande van het benutten van de volledige ruimte die de Europese Commissie biedt, worden de kosten van een compensatieregeling

⁵ Kamerstuk 35420, nr. I

⁶ Hiermee voldoet het kabinet ook aan het verzoek van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat van 17 mei 2021 (kenmerk 201Z08179).

onder 3.12 geschat op 350 miljoen euro per kwartaal. Hoewel een regeling onder 3.12 minder complex is dan een regeling onder 107(2)b VWEU, is ook een regeling onder 3.12 complex en vergt deze veel van de uitvoering. Eventuele steun via zo'n regeling zou daarmee ook pas na de zomer kunnen worden uitbetaald.

Een regeling onder 3.12 is beperkt doeltreffend en niet doelmatig. Ook deze regeling is kostbaar en ongericht. Zo kunnen bedrijven die het niet direct nodig hebben (bijvoorbeeld bouwmarkten en tuincentra voor wie 2020 een goed jaar is geweest, maar in Q1 van 2021 de omzetrempel halen) ervoor in aanmerking komen. Ook vermindert deze regeling de prikkels bij eigenaren, verhuurders en schuldeisers om verlies te nemen. Daarnaast bestaat de kans dat een deel van de subsidie neerstrijkt bij vermogende aandeelhouders en vastgoedeigenaren. En doordat geen beoordeling plaatsvindt van levensvatbaarheid van een onderneming, is er een risico dat een onderneming uiteindelijk alsnog failliet gaat en de middelen alleen schuldeisers helpen. Duidelijk is ook dat dit niet voor alle grote bedrijven soelaas zal bieden. Niet alle winkelketens zullen bijvoorbeeld in het 1^e kwartaal aan de omzetverliesdrempel komen, omdat er ook gezonde onderdelen van het concern zijn die wel voldoende omzet hebben gemaakt. En ook het maximum van 10 miljoen euro zal door de heel grote bedrijven snel bereikt worden.

Alles overziend kiest het kabinet ervoor geen extra subsidieregeling voor het grootbedrijf in te voeren. Een nieuwe subsidieregeling is complex in de uitvoering en is erg ongericht. Daarnaast zijn niet alle aanvullende voorwaarden die gehanteerd worden bij maatwerksteun zoals een verbod op bonussen en ontslagvergoedingen voor het bestuur uitvoerbaar bij een generieke steunmaatregel. Om faillissementen van levensvatbare grote bedrijven te voorkomen blijft maatwerksteun de meest doelgerichte optie. Het kabinet zal daarom de komende periode bezien of er nog onnodige drempels voor maatwerksteun weggenomen kunnen worden en de beoordelingscapaciteit indien nodig kan worden uitgebreid.

Waarom geen aparte regeling (zoals art. 3.12) voor het grootbedrijf?

- Begin dit jaar heeft het kabinet besloten de TVL ook open te stellen voor grotere bedrijven, zodat zij naast een subsidie voor de loonkosten ook een tegemoetkoming kregen voor hun vaste lasten.
- Belangrijk verschil met mkb is dat grotere bedrijven over het algemeen meer mogelijkheden hebben om goed om te gaan met deze crisis:
- Zo hebben zij ruimere mogelijkheden voor financiering, aanpassen van het bedrijfsmodel en het spreiden van kosten binnen hun eigen concern en in de keten.
- Zeker op het vlak van financiering is ook overheidsondersteuning mogelijk.
- We realiseren ons dat de laatste lockdown een flinke tegenslag was, maar zien dat de veerkracht van het bedrijfsleven groot is. Hoewel er nog altijd grote bedrijven zijn waar nog steeds weinig kan, is voor de meeste grote bedrijven, waaronder de winkelketens, al meer mogelijk.
- Zoals de brief ook schetst, heeft het kabinet in aanvulling op de maatwerksteun voor individuele bedrijven twee regelingen onderzocht:
 - Schaderegeling onder artikel 107, zoals de sector graag wilt;
 - Compensatieregeling onder artikel 3.12 van het Tijdelijk Europees Staatssteunkader.
- Een regeling onder 107 is uitgesloten.
- Ook heeft het kabinet besloten niet tot een regeling onder 3.12 onder 3.12 over te gaan.

- Een dergelijke nieuwe subsidieregeling is complex en vergt veel van de uitvoering.
- Zo moeten de daadwerkelijk gemaakte vaste kosten worden aangetoond. Controle daarop kan in de uitvoering enkele jaren in beslag nemen tot de subsidie kan worden vastgesteld.
- Daarnaast is deze regeling kostbaar en ongericht:
 - Deze regeling kost al snel 350 miljoen euro per kwartaal;
 - Bedrijven die het niet direct nodig hebben (zoals bouwmarkten en tuincentra die in 2020 een goed jaar hebben gehad) kunnen ervoor in aanmerking komen;
 - Het vermindert de prikkels bij eigenaren, verhuurders en schuldeisers om een deel van het verlies te nemen;
 - Doordat er geen beoordeling plaatsvindt van levensvatbaarheid van een onderneming, is er een risico dat een onderneming uiteindelijk alsnog failliet gaat en alleen schuldeisers geholpen worden;
 - Het is niet mogelijk om voldoende aanvullende voorwaarden te stellen die voorkomen dat steun onjuist wordt aangewend, zoals een verbod op bonussen voor het bestuur
 - Kans bestaat dat deel van de subsidie neerstrijkt bij vermogende aandeelhouders en vastgoedeigenaren.
- Kortom, we hebben dit zorgvuldig bekeken en hierover is ook veel overleg met betrokken partijen geweest.
- Alles overziend kiest het kabinet er daarom voor geen extra subsidieregeling voor het grootbedrijf in te voeren.

[Passief]

- Om faillissementen van maatschappelijk relevante én levensvatbare grote bedrijven te voorkomen is en blijft maatwerksteun mogelijk.
- Het kabinet zal de komende periode bezien of er nog onnodige drempels voor maatwerksteun weggenomen kunnen worden en capaciteit indien nodig kan worden uitgebreid.

Wat doet het kabinet wél voor het grootbedrijf?

- Begin dit jaar heeft het kabinet besloten de TVL ook open te stellen voor grotere bedrijven, zodat zij naast een subsidie voor de loonkosten ook een tegemoetkoming kregen voor hun vaste lasten.
- Daarnaast wordt cap voor Q2 verhoogd naar 1,2 miljoen. Dit zal enkele middelgrote bedrijven helpen.
- Belangrijk verschil met mkb is dat grotere bedrijven over het algemeen meer mogelijkheden hebben om goed om te gaan met deze crisis.
- Zo hebben zij ruimere mogelijkheden voor financiering, aanpassen van het bedrijfsmodel en het spreiden van kosten binnen hun eigen concern en in de keten.
- Daarnaast doet kabinet ook aantal dingen wel voor grootbedrijf:
 - Zij hebben toegang tot de NOW voor compensatie van loonkosten.
 - Er is overheidsondersteuning op vlak financiering, namelijk:
 - De GO-C biedt een hogere borgstelling van de overheid (80-90%) dan de reguliere GO (50%). Financiers kunnen hierdoor ruimer krediet verstrekken aan (in de kern gezonde) mkb-ondernemingen en grotere bedrijven die zijn getroffen door corona. Deze is verlengd tot 31 december 2021.
 - De Groeifaciliteit is verlengd tot medio 2023 en de maximale financiering die voor 1 onderneming onder garantie kan worden gebracht is verhoogd

van 25 naar 50 miljoen. De Groeifaciliteit beoogt investeringen van banken en participatiemaatschappijen in het risicodragend vermogen (achtergestelde leningen of aandelenkapitaal) van ondernemingen te stimuleren. Investeerders kunnen een garantie krijgen op ten hoogste 50% van hun geïnvesteerde kapitaal. Voor deze garantstelling betaalt de financier een kostendekkende provisie aan de Nederlandse Staat.

- Daarnaast bestaat er het afwegingskader voor steun aan individuele bedrijven. Hiermee kunnen faillissementen van maatschappelijk relevante en levensvatbare grote bedrijven worden voorkomen.

Waarom voert u geen regeling in voor het grootbedrijf en sommige andere landen wel?

- Elk land heeft andere steunmaatregelen.
- Wij hebben in Nederland een ruimhartig steunpakket met naast de TVL voor de laste lasten ook de NOW voor de loonkosten.
- Ook hebben we voor grote bedrijven de GO-C en de voorgenomen aanpassing van de Groeifaciliteit.

De detailhandel heeft door gedwongen winkelsluiting forse verliezen geleden op voorraden. Waarom is een schaderegeling onder artikel 107 geen optie?

- Een regeling onder 107 is in aanleg fraudegevoelig, kan deuren openen naar rechtszaken en is zeer complex en tijdrovend in de uitvoering.
- Bovendien kan deze regeling tot ruim boven een miljard euro oplopen.
- Daarom vinden we een schaderegeling onder 107 een onhaalbare en onwenselijke optie.

Bij doorvragen:

- Een schadecompensatieregeling onder 107 moet de geleden schade aantoonbaar zijn.
De reden hiervoor is dat 107 zelfs volledige compensatie van de geleden schade mogelijk maakt.
- Er zijn dus grote risico's op overcompensatie en daarom is de Europese Commissie heel streng en worden stevige waarborgen gevraagd.
- Schattingen, modellen en aannames accepteert de Commissie niet. Het gaat om daadwerkelijke schade. Daadwerkelijk geleden schade is alleen heel moeilijk vast te stellen.

Waarom is een compensatie voor nertsenhouders en dierentuinen en eerder het OV onder 107 wel mogelijk en niet voor de retail met veel filialen?

- Dat is appels met peren vergelijken. In die gevallen zijn er namelijk hele specifieke redenen die een compensatieregeling onder 107 rechtvaardigen.

Waarom heeft het kabinet zo lang gestudeerd op een steun regeling voor het grootwinkelbedrijf?

- Voor meer inzicht in de specifieke problematiek heeft EZK intensief gesproken met brancheorganisaties van filiaalbedrijven en een aantal individuele winkelketens.
- Ook zijn van mogelijke varianten voor een maatregel de voor- en nadelen in kaart gebracht en is verkend wat haalbaar en wenselijk is.
- Een dergelijk proces vraagt om zorgvuldigheid en de nodige afstemming (interdepartementaal en met externe partijen), dat vraagt nu eenmaal tijd.

Redeneerlijn individuele steun aan bedrijven

- Door de uitbraak van het coronavirus is een recessie onvermijdelijk gebleken.
- Dit betekent dat veel bedrijven ondanks de genomen maatregelen in de problemen komen en er bedrijven om gaan vallen.
- Er zijn gevallen denkbaar waar een bedrijf van dusdanig groot belang is voor onze economie en maatschappij, dat de overheid in actie moet komen.
- Het gaat om bedrijven die:
 - Veel directe en indirecte banen leveren, waardoor het omvallen van het bedrijf grote regionale gevolgen heeft;
 - een cruciale positie innemen in een regionaal netwerk van bedrijven of over unieke en cruciale kennis en techniek beschikken waar de hele sector van afhankelijk is;
 - een omvangrijke bijdrage leveren aan maatschappelijke uitdagingen, zoals de energietransitie of gezondheid.
- Met steun aan individuele bedrijven willen we voorkomen dat gezonde ondernemingen die van vitaal publiek belang zijn door deze crisis onnodig omvallen en daarmee banen en kennis verloren gaan.
- Zoals aangekondigd in de Kamerbrief van 27 mei jl. wordt de komende periode bezien of er t.b.v. steun aan het grootbedrijf nog onnodige drempels voor maatwerksteun weggenomen kunnen worden en - mocht dat nodig blijken – capaciteit kan worden uitgebreid.

Wat gaat u doen om de drempel voor maatwerksteun te verlagen?

- Met steun aan individuele bedrijven willen we voorkomen dat levensvatbare ondernemingen die van een zeker maatschappelijk belang zijn door deze crisis onnodig omvallen en daarmee banen en kennis verloren gaan.
- Overheidssteun voor individuele bedrijven is in principe een laatste redmiddel.
- Daarom zijn hier doorgaans – bewust - strenge criteria en voorwaarden aan verbonden.
- Zo moet een bedrijf moet er zelf alles aan hebben gedaan om een faillissement te voorkomen: van iedere stakeholder wordt verwacht dat zij bijdragen aan de oplossing en meedelen in de risico's.
- Ook verwachten we bij overheidssteun een zekere wederkerigheid, zodat we niet alleen opdraaien voor de kosten als het slecht gaat, maar dat de belastingbetaler er ook van profiteert als goede tijden aanbreken.
- Deze uitgangspunten blijven onverkort van kracht.
- De komende periode zullen we verkennen of er onnodige drempels bestaan die verhinderen dat levensvatbare ondernemingen die van een zeker maatschappelijk belang zijn niet voor maatwerksteun in aanmerking komen.
- Het is nu te vroeg om vast te stellen of die er zijn, maar zullen uw Kamer hier nader over informeren.

Van: [5.1.2.e]
Aan: [5.1.2.e]
Onderwerp: afstemmen GO / MKB handhaving
Datum: woensdag 21 juli 2021 18:06:40

Dag [5.1.2.e]

Zoals je weet zijn we bezig met handhaving MKB / GO, ik wil je even kort informeren over een paar punten en ik heb meteen de werkwijze er achter gezet.

Vraag van jou is of je nog risico's ziet die ik nu over het hoofd zie, want anders gaan we door met onze uitvoering. Ik hoor graag of je eens bent met de werkwijze, ik vind het belangrijk dat je weet hoe we uitvoeren.

- Ondernemer heeft aanvraag gedaan als GO terwijl hij MKB is > oorzaken: met name foutief gedaan / te snel ingevuld > oplossing: ondernemer wordt gebeld en gevraagd in te trekken en een juiste MKB aanvraag te doen. In dergelijke gevallen geen sprake van MO, we maken hierbij wel een knip, mocht het bedrag > 550.000 zijn dan nader onderzoek met oog op mogelijke MO.
- Ondernemer heeft aanvraag gedaan als MKB terwijl hij GO is > oorzaken: juridische procedure starten, info verkeer geïnterpreteerd van website / telefoon of onachtzaamheid > oplossing: de aanvraag wordt ingetrokken of afgewezen, juridisch gezien is wel een aanvraag gedaan en kunnen we één GO aanvraag laten indienen (via pro forma traject) op het moment dat de onjuiste MKB aanvraag is terugbetaald en dan pas afhandeling starten GO aanvraag. Dit vraagt goede communicatie en zullen we op stakeholdersniveau oppakken, met name KHN zal hierbij extra aandacht krijgen.
- Gelet op voorgaande kan er in een paar gevallen misschien sprake zijn van MO (bewust opzettelijk) maar is er wel sprake van oneigenlijk gebruik van de regeling, ondernemer heeft wel vinkje gezet in aanvraagformulier. Vanuit MO perspectief willen we wel een lijst bijhouden van ondernemers die als MKB hebben ingediend maar GO zijn. We zullen dan met de fraudesectie bespreken of deze lijst met OM gedeeld gaat worden.
- Extra aandacht voor het volgende. In de gevallen waarin sprake is van GO zit er een groepssamenstelling er achter. In ons onderzoek hebben we vaak contact met het aanspreekpunt van een dergelijke groep en die geeft dan antwoord op onze handhavingsvragen mbt MKB / GO. Juridisch gezien moet je als je afgaat op een dergelijke mededeling alle andere ondernemers binnen de groep horen voordat je een besluit neemt, ons voorstel vanuit de uitvoering is dat niet te doen want vraagt veel tijd en juridisch gezien kan je dat oplossen in bezwaar. Het risico wat je mogelijk loopt is publicitair, ondernemers binnen de groep krijgen een afwijzing terwijl er één aanspreekpunt is, ze voelen zich overvallen. Dit risico kan je verkleinen door goede communicatie vooraf aan oa brancheverenigingen en na intrekking MKB aanvraag en terugbetaling kan de groep nog wel een GO aanvraag doen, en lopen ze dus niets mis. Daar hebben we een speciale pro forma procedure voor.
- Op dit moment ligt [5.1.2.i] voor mij om te handhaven, ik heb dat voor nu even tegen gehouden gelet op de gesprekken die ze voeren met EZK inzake evenementen. Ik wil niet een ander proces doorkruisen. Ook het vragen stellen aan [5.1.2.i] over groepssamenstelling en verbonden ondernemingen heb ik niet uit laten gaan. Ik wil de komende twee weken even afwachten. Ter info, ze geven zelf een groepsgrootte aan waar twijfels over bestaan op basis van info die wij hebben, wil natuurlijk niet zeggen dat

het klopt maar dat moeten we bij de ondernemers gaan checken.

Laat me weten als je vragen hebt. Ik hoor graag van je.

Groeten, ^{5.1.2.e}

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: afstemmen GO / MKB handhaving
Datum: donderdag 22 juli 2021 08:50:34

Hoi [redacted]

Willen jullie ook even meekijken? Zowel vanuit inhoud als politiek/communicatieve risico's.

Goet,

Van: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
Verzonden: woensdag 21 juli 2021 18:07
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: afstemmen GO / MKB handhaving

Dag [redacted]

Zoals je weet zijn we bezig met handhaving MKB / GO, ik wil je even kort informeren over een paar punten en ik heb meteen de werkwijze er achter gezet.

Vraag van jou is of je nog risico's ziet die ik nu over het hoofd zie, want anders gaan we door met onze uitvoering. Ik hoor graag of je eens bent met de werkwijze, ik vind het belangrijk dat je weet hoe we uitvoeren.

- Ondernemer heeft aanvraag gedaan als GO terwijl hij MKB is > oorzaken: met name foutief gedaan / te snel ingevuld > oplossing: ondernemer wordt gebeld en gevraagd in te trekken en een juiste MKB aanvraag te doen. In dergelijke gevallen geen sprake van MO, we maken hierbij wel een knip, mocht het bedrag > 550.000 zijn dan nader onderzoek met oog op mogelijke MO.
- Ondernemer heeft aanvraag gedaan als MKB terwijl hij GO is > oorzaken: juridische procedure starten, info verkeer geïnterpreteerd van website / telefoon of onachtzaamheid > oplossing: de aanvraag wordt ingetrokken of afgewezen, juridisch gezien is wel een aanvraag gedaan en kunnen we één GO aanvraag laten indienen (via pro forma traject) op het moment dat de onjuiste MKB aanvraag is terugbetaald en dan pas afhandeling starten GO aanvraag. Dit vraagt goede communicatie en zullen we op stakeholdersniveau oppakken, met name KHN zal hierbij extra aandacht krijgen.
- Gelet op voorgaande kan er in een paar gevallen misschien sprake zijn van MO (bewust opzettelijk) maar is er wel sprake van oneigenlijk gebruik van de regeling, ondernemer heeft wel vinkje gezet in aanvraagformulier. Vanuit MO perspectief willen we wel een lijst bijhouden van ondernemers die als MKB hebben ingediend maar GO zijn. We zullen dan met de fraudesectie bespreken of deze lijst met OM gedeeld gaat worden.
- Extra aandacht voor het volgende. In de gevallen waarin sprake is van GO zit er een groepssamenstelling er achter. In ons onderzoek hebben we vaak contact met het aanspreekpunt van een dergelijke groep en die geeft dan antwoord op onze handhavingsvragen mbt MKB / GO. Juridisch gezien moet je als je afgaat op een dergelijke mededeling alle andere ondernemers binnen de groep horen voordat je een besluit neemt, ons voorstel vanuit de uitvoering is dat niet te doen want vraagt veel tijd en juridisch gezien kan je dat oplossen in bezwaar. Het risico wat je mogelijk loopt is publicitair, ondernemers binnen de groep krijgen een afwijzing terwijl er één

aanspreekpunt is, ze voelen zich overvallen. Dit risico kan je verkleinen door goede communicatie vooraf aan oa brancheverenigingen en na intrekking MKB aanvraag en terugbetaling kan de groep nog wel een GO aanvraag doen, en lopen ze dus niets mis. Daar hebben we een speciale pro forma procedure voor.

- Op dit moment ligt 5.1.2. voor mij om te handhaven, ik heb dat voor nu even tegen gehouden gelet op de gesprekken die ze voeren met EZK inzake evenementen. Ik wil niet een ander proces doorkruizen. Ook het vragen stellen aan 5.1.2.i over groepssamenstelling en verbonden ondernemingen heb ik niet uit laten gaan. Ik wil de komende twee weken even afwachten. Ter info, ze geven zelf een groepsgrootte aan waar twijfels over bestaan op basis van info die wij hebben, wil natuurlijk niet zeggen dat het klopt maar dat moeten we bij de ondernemers gaan checken.

Laat me weten als je vragen hebt. Ik hoor graag van je.

Groeten, 5.1.2.e

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: afstemmen GO / MKB handhaving
Datum: donderdag 22 juli 2021 12:29:51

Ha [redacted] en [redacted]

Ik sluit mij aan bij het commentaar van [redacted] In blauw enkele aanvullingen.
 Groeten,
 [redacted]

Van: [redacted] ([redacted]) <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: donderdag 22 juli 2021 11:33
Aan: [redacted] ([redacted]) <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] ([redacted]) <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: RE: afstemmen GO / MKB handhaving

Dag [redacted]

Op zich duidelijk. Heb hieronder een paar punten:

- Wat is de consequentie van het delen van een lijst met ondernemers die een verkeerde aanvraag gedaan hebben met het OM? Liggen ze dan vervolgens de komende drie jaar onder een vergrootglas? Als het, zoals [redacted] zegt, waarschijnlijk om een 'paar gevallen' van bewuste MO gaat, is dat lijkt me dat wel zwaar. Zeker aangezien hun aanvraag gewoon al moeten terugbetalen. Als bedrijven daar later dan last van hebben krijg je daar evt weer zielige verhalen van. Ik zie dat [redacted] hier wel een afweging maakt als het mkb-bedrijf fors meer dan €550.000 subsidie heeft aangevraagd. Dat is namelijk boven de mkb-grens en in Q2 kunnen grote ondernemingen maximaal €1.2 miljoen krijgen. Dus die gedachte van melden bij OM volg ik wel. Dat kun je niet meer afdoen als vergissing. Bovendien moeten alle ondernemingen (ook grote) de mkb-toets doen voor aanvraag. Er zit dus ook een extra check in het aanvraagproces.
- Wb het aanspreken van het aanspreekpunt van een groep, ipv de individuele BV's: vallen er geen eisen te stellen aan het gesprek met die groepsvertegenwoordiger? Dat hij/zij minstens een/twee keer een update moet geven van de voortgang van de gesprekken aan de groepsleden? Lijkt me inderdaad zuur als je uit het niets overvallen wordt door een afwijzing van een verzoek waar je zelf geen invloed uit hebt kunnen oefenen (en een publicitair dingetje). Eens. Bij de aanvraag heeft de groep overigens moeten verklaren dat de groepsvertegenwoordiger namens hen aanvraagt. Verdere afstemming binnen de groep werd gezien als hun eigen verantwoordelijkheid. Maar publicitair kan dat zeker anders geframed worden. In het geval van handhaving zou het aanvullend (schriftelijk) wijzen op die verantwoordelijkheid een extra zekerheid bieden aan RVO. Of je dat als eis kan stellen, moet een jurist bekijken.
- Tot slot kan je die keuze om de handhaving van 5.1.2.uit te stellen volgens mij best vervelend framen. Ik snap dat het 't proces met EZK doorkruist, maar aan de andere kant vind ik het best goed uit te leggen dat je dat juist niet doet, ook aan 5.1.2.i 't is een rijdende trein, die niet stopt voor individuele gevallen als deze'). Is wellicht bijna even apart dat de dag dat de gesprekken zijn afgelopen, er een handhavingsverzoek bij ze binnenkomt. Zet evt ook wel kwaad bloed. Dat ligt even de gekozen aanpak. Ik snap wel dat [redacted] dit meeweegt. Als ik zijn mail goed begrijp dan gaat het hier vooral om een inhoudelijke check naar de groepssamenstelling en nog niet om een keiharde terugvordering. Daarbij speelt natuurlijk ook de tone of voice een belangrijke rol. Uitstel

verkleint in dit geval niet direct het publicitaire risico. Als er over twee weken geen oplossing is, dan zal de druk nog verder zijn opgelopen en wordt zo'n gesprek nog lastiger. Het is wel van belang dat de collega's die in gesprek zijn met ^{5.1.2.i} hiervan weten, zodat ze daar niet door overvallen worden. Mijn advies zou dus zijn om niet af te wachten met deze informatiecheck, maar wel met een vriendelijke tone of voice.

Groet,

^{5.1.2.e}

^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e} Van: ^{5.1.2.e} <^{5.1.2.e}@minezk.nl>

Verzonden: donderdag 22 juli 2021 08:51

^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e} Aan: ^{5.1.2.e} <^{5.1.2.e}@minezk.nl> <^{5.1.2.e}@minezk.nl>

Onderwerp: FW: afstemmen GO / MKB handhaving

Hoi ^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e}

Willen jullie ook even meekijken? Zowel vanuit inhoud als politiek/communicatieve risico's.

Groet,

^{5.1.2.e}

^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e} Van: ^{5.1.2.e} <^{5.1.2.e}@rvo.nl>

Verzonden: woensdag 21 juli 2021 18:07

^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e} ^{5.1.2.e} Aan: ^{5.1.2.e} <^{5.1.2.e}@minezk.nl>

Onderwerp: afstemmen GO / MKB handhaving

Dag ^{5.1.2.e}

Zoals je weet zijn we bezig met handhaving MKB / GO, ik wil je even kort informeren over een paar punten en ik heb meteen de werkwijze er achter gezet.

Vraag van jou is of je nog risico's ziet die ik nu over het hoofd zie, want anders gaan we door met onze uitvoering. Ik hoor graag of je eens bent met de werkwijze, ik vind het belangrijk dat je weet hoe we uitvoeren.

- Ondernemer heeft aanvraag gedaan als GO terwijl hij MKB is > oorzaken: met name foutief gedaan / te snel ingevuld > oplossing: ondernemer wordt gebeld en gevraagd in te trekken en een juiste MKB aanvraag te doen. In dergelijke gevallen geen sprake van MO, we maken hierbij wel een knip, mocht het bedrag > 550.000 zijn dan nader onderzoek met oog op mogelijke MO.
- Ondernemer heeft aanvraag gedaan als MKB terwijl hij GO is > oorzaken: juridische procedure starten, info verkeerd geïnterpreteerd van website / telefoon of onachtzaamheid > oplossing: de aanvraag wordt ingetrokken of afgewezen, juridisch gezien is wel een aanvraag gedaan en kunnen we één GO aanvraag laten indienen (via pro forma traject) op het moment dat de onjuiste MKB aanvraag is terugbetaald en dan pas afhandeling starten GO aanvraag. Dit vraagt goede communicatie en zullen we op stakeholdersniveau oppakken, met name KHN zal hierbij extra aandacht krijgen.
- Gelet op voorgaande kan er in een paar gevallen misschien sprake zijn van MO (bewust opzettelijk) maar is er wel sprake van oneigenlijk gebruik van de regeling, ondernemer heeft wel vinkje gezet in aanvraagformulier. Vanuit MO perspectief willen we wel een lijst

bijhouden van ondernemers die als MKB hebben ingediend maar GO zijn. We zullen dan met de fraudesectie bespreken of deze lijst met OM gedeeld gaat worden.

- Extra aandacht voor het volgende. In de gevallen waarin sprake is van GO zit er een groepssamenstelling er achter. In ons onderzoek hebben we vaak contact met het aanspreekpunt van een dergelijke groep en die geeft dan antwoord op onze handhavingsvragen mbt MKB / GO. Juridisch gezien moet je als je afgaat op een dergelijke mededeling alle andere ondernemers binnen de groep horen voordat je een besluit neemt, ons voorstel vanuit de uitvoering is dat niet te doen want vraagt veel tijd en juridisch gezien kan je dat oplossen in bezwaar. Het risico wat je mogelijk loopt is publicitair, ondernemers binnen de groep krijgen een afwijzing terwijl er één aanspreekpunt is, ze voelen zich overvallen. Dit risico kan je verkleinen door goede communicatie vooraf aan oa brancheverenigingen en na intrekking MKB aanvraag en terugbetaling kan de groep nog wel een GO aanvraag doen, en lopen ze dus niets mis. Daar hebben we een speciale pro forma procedure voor.
- Op dit moment ligt 5.1.2.i voor mij om te handhaven, ik heb dat voor nu even tegen gehouden gelet op de gesprekken die ze voeren met EZK inzake evenementen. Ik wil niet een ander proces doorkruizen. Ook het vragen stellen aan 5.1.2.i over groepssamenstelling en verbonden ondernemingen heb ik niet uit laten gaan. Ik wil de komende twee weken even afwachten. Ter info, ze geven zelf een groepsgrootte aan waar twijfels over bestaan op basis van info die wij hebben, wil natuurlijk niet zeggen dat het klopt maar dat moeten we bij de ondernemers gaan checken.

Laat me weten als je vragen hebt. Ik hoor graag van je.

Groeten, 5.1.2.e

Van: [5.1.2.e] [5.1.2.e] [5.1.2.e]
Aan: [5.1.2.e]
Cc: [5.1.2.e] [5.1.2.e] [5.1.2.e]
Onderwerp: FW: afstemmen GO / MKB handhaving
Datum: vrijdag 23 juli 2021 12:31:08

Hoi [5.1.2.e]

Ik heb ook even met [5.1.2.e] en [5.1.2.e] naar de GO/MKB-lijn gekeken. En eens met jouw lijn met betrekking tot de 1^e drie punten.

5.1.2.i vind ik lastiger, blijf hinken of twee gedachten die ik ook terug zie in de observaties van [5.1.2.e] en [5.1.2.e] (zie hieronder). Ik heb daarom even een overlegje laten plannen maandag met [5.1.2.e] en [5.1.2.e]

Kun je ten aanzien van punt 4.: de groep en individuele BV's iets mee duiding geven om hoeveel partijen je dan zou moeten horen in zo'n groep? En zou je de groepsleden niet kunnen informeren dat je met het aanspreekpunt spreekt? En gaat het hier dan om 1 GO aanvraag of meerdere MKB-aanvragen, en hoe bepaal je dan de groepsvertegenwoordiger? Ik merk dat ik deze nog niet helemaal begrijp. Kunnen we hier nog even over bellen?

Groet,

- Wb het aanspreken van het aanspreekpunt van een groep, ipv de individuele BV's: vallen er geen eisen te stellen aan het gesprek met die groepsvertegenwoordiger? Dat hij/zij minstens een/twee keer een update moet geven van de voortgang van de gesprekken aan de groepsleden? Lijkt me inderdaad zuur als je uit het niets overvallen wordt door een afwijzing van een verzoek waar je zelf geen invloed uit hebt kunnen oefenen (en een publicitair dingetje). **Eens. Bij de aanvraag heeft de groep overigens moeten verklaren dat de groepsvertegenwoordiger namens hen aanvraagt. Verdere afstemming binnen de groep werd gezien als hun eigen verantwoordelijkheid. Maar publicitair kan dat zeker anders geframed worden. In het geval van handhaving zou het aanvullend (schriftelijk) wijzen op die verantwoordelijkheid een extra zekerheid bieden aan RVO. Of je dat als eis kan stellen, moet een jurist bekijken.**
- Tot slot kan je die keuze om de handhaving van [5.1.2.i] uit te stellen volgens mij best vervelend framen. Ik snap dat het 't proces met EZK doorkruist, maar aan de andere kant vind ik het best goed uit te leggen dat je dat juist niet doet, ook aan [5.1.2.i] ("t is een rijdende trein, die niet stopt voor individuele gevallen als deze"). Is wellicht bijna even apart dat de dag dat de gesprekken zijn afgelopen, er een handhavingverzoek bij ze binnenkomt. Zet evt ook wel kwaad bloed. **Dat ligt even de gekozen aanpak. Ik snap wel dat [5.1.2.e] dit meeweegt. Als ik zijn mail goed begrijp dan gaat het hier vooral om een inhoudelijke check naar de groepssamenstelling en nog niet om een keiharde terugvordering. Daarbij speelt natuurlijk ook de tone of voice een belangrijke rol. Uitstel verkleint in dit geval niet direct het publicitaire risico. Als er over twee weken geen oplossing is, dan zal de druk nog verder zijn opgelopen en wordt zo'n gesprek nog lastiger. Het is wel van belang dat de collega's die in gesprek zijn met [5.1.2.i] hiervan weten, zodat ze daar niet door overvallen worden. Mijn advies zou dus zijn om niet af te wachten met deze informatiecheck, maar wel met een vriendelijke tone of voice.**

Van: [5.1.2.e] [5.1.2.e] [5.1.2.e] [5.1.2.e] <[5.1.2.e]@rvo.nl>

Verzonden: woensdag 21 juli 2021 18:07

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: afstemmen GO / MKB handhaving

Dag 5.1.2.e,

Zoals je weet zijn we bezig met handhaving MKB / GO, ik wil je even kort informeren over een paar punten en ik heb meteen de werkwijze er achter gezet.

Vraag van jou is of je nog risico's ziet die ik nu over het hoofd zie, want anders gaan we door met onze uitvoering. Ik hoor graag of je eens bent met de werkwijze, ik vind het belangrijk dat je weet hoe we uitvoeren.

- Ondernemer heeft aanvraag gedaan als GO terwijl hij MKB is > oorzaken: met name foutief gedaan / te snel ingevuld > oplossing: ondernemer wordt gebeld en gevraagd in te trekken en een juiste MKB aanvraag te doen. In dergelijke gevallen geen sprake van MO, we maken hierbij wel een knip, mocht het bedrag > 550.000 zijn dan nader onderzoek met oog op mogelijke MO.
- Ondernemer heeft aanvraag gedaan als MKB terwijl hij GO is > oorzaken: juridische procedure starten, info verkeerd geïnterpreteerd van website / telefoon of onachtzaamheid > oplossing: de aanvraag wordt ingetrokken of afgewezen, juridisch gezien is wel een aanvraag gedaan en kunnen we één GO aanvraag laten indienen (via pro forma traject) op het moment dat de onjuiste MKB aanvraag is terugbetaald en dan pas afhandeling starten GO aanvraag. Dit vraagt goede communicatie en zullen we op stakeholdersniveau oppakken, met name KHN zal hierbij extra aandacht krijgen.
- Gelet op voorgaande kan er in een paar gevallen misschien sprake zijn van MO (bewust opzettelijk) maar is er wel sprake van oneigenlijk gebruik van de regeling, ondernemer heeft wel vinkje gezet in aanvraagformulier. Vanuit MO perspectief willen we wel een lijst bijhouden van ondernemers die als MKB hebben ingediend maar GO zijn. We zullen dan met de fraudesectie bespreken of deze lijst met OM gedeeld gaat worden.
- Extra aandacht voor het volgende. In de gevallen waarin sprake is van GO zit er een groepssamenstelling er achter. In ons onderzoek hebben we vaak contact met het aanspreekpunt van een dergelijke groep en die geeft dan antwoord op onze handhavingsvragen mbt MKB / GO. Juridisch gezien moet je als je afgaat op een dergelijke mededeling alle andere ondernemers binnen de groep horen voordat je een besluit neemt, ons voorstel vanuit de uitvoering is dat niet te doen want vraagt veel tijd en juridisch gezien kan je dat oplossen in bezwaar. Het risico wat je mogelijk loopt is publicitair, ondernemers binnen de groep krijgen een afwijzing terwijl er één aanspreekpunt is, ze voelen zich overvallen. Dit risico kan je verkleinen door goede communicatie vooraf aan oa brancheverenigingen en na intrekking MKB aanvraag en terugbetaling kan de groep nog wel een GO aanvraag doen, en lopen ze dus niets mis. Daar hebben we een speciale pro forma procedure voor.
- Op dit moment ligt 5.1.2 voor mij om te handhaven, ik heb dat voor nu even tegen gehouden gelet op de gesprekken die ze voeren met EZK inzake evenementen. Ik wil niet een ander proces doorkruisen. Ook het vragen stellen aan 5.1.2 over groepssamenstelling en verbonden ondernemingen heb ik niet uit laten gaan. Ik wil de komende twee weken even afwachten. Ter info, ze geven zelf een groepsgrootte aan waar twijfels over bestaan op basis van info die wij hebben, wil natuurlijk niet zeggen dat

het klopt maar dat moeten we bij de ondernemers gaan checken.

Laat me weten als je vragen hebt. Ik hoor graag van je.

Groeten, 5.1.2.e

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Onderwerp: RE: afstemmen GO / MKB handhaving
Datum: vrijdag 23 juli 2021 16:15:56

Dag [REDACTED]

Ik heb wat op een rij gezet, goed om maandag nog even te bespreken.

In de uitvoering werkt het zo dat als we een groep hebben we vaak zien dat de MKB aanvragen door één persoon wordt ingediend, deze contact persoon gebruiken we dan om voor te leggen hoe de MKB toets is toegepast binnen de groep en of er niet sprake is van GO. De communicatielij is dan duidelijk en iedereen binnen de groep is dan op de hoogte. We handelen dan verder conform de punten 1-3. In de gevallen waarin niet duidelijk is of één iemand namens iedereen optreedt hebben we twee signaalmomenten hierover: 1) via de telefoon / mail stellen we vragen in het kader van de handhaving, en na onderzoek sluiten we dat altijd af met een mail aan de contactpersoon en dan wijzen we hem / haar erop de overige leden van de groep hierover te informeren. Tevens in de gevallen waarin dit speelt nemen we in het handhavingsbesluit op met wie contact is geweest zodat de groepsdeelnemer daarmee contact kan opnemen voor de laatste stand van zaken en waarom zijn / haar aanvraag bv is ingetrokken.

ID&T:

- Ze hebben zelf een brief gestuurd en aangegeven nog net onder de 1,8 mln te zitten op basis van hun huidige aanvragen
- Uit de ingediende aanvragen die we kunnen herleiden gaat het om 21 MKB aanvragen die door twee contactpersonen zijn ingediend, ziet ongeveer op een bedrag van ongeveer € 900.000 dat is verleend
- Voor Q1 heeft [REDACTED] een GO aanvraag ingediend voor 600.000, deze is in behandeling
- Voor Q2 is ook een GO aanvraag ingediend door [REDACTED] voor een bedrag van 1,8 mln, ook deze is in behandeling.
- Voor GO aanvragen geldt ook dat we de accountantsproducten nodig hebben, waarin de groepssamenstelling ook aan de orde komt, dat geeft RVO meer inzicht; deze zijn nog niet aangeleverd

Op basis van onderzoek aan de hand van openbare gegevens maar ook gegevens van de beoordelaars komt het volgende naar voren:

- Moederbedrijf is [REDACTED] en hier valt een hele constructie onder aan ondernemingen (al dan niet dochterondernemingen 100%) > hiervan onduidelijk of het al dan niet MKB is
- Tegen deze achtergrond over de groepsgrootte kunnen we meer aanvragen herleiden in de TVL die allemaal als MKB zijn ingediend; gaat dan om een aantal van ongeveer 70 aanvragen die voor een bedrag van 5 mln hebben aangevraagd; merendeel is hiervan ook al verleend

Op dit moment wil RVO gaan onderzoeken hoe groot de groep daadwerkelijk is en hoe de MKB aanvragen zich hiertoe verhouden. Het is lastig om nu al op de zaken vooruit te lopen omdat we eerst terug willen leggen bij [REDACTED] wie wel / niet MKB is in het kader van een zorgvuldige handhaving. Centraal staat hierbij wie tot het moederbedrijf [REDACTED] behoort. Zo op eerste gezicht zou de groep groter kunnen zijn dan [REDACTED] zelf aangeeft maar hier zal eerst zorgvuldig onderzoek plaatsvinden. Start hiervan is eerst een aantal vragen te gaan stellen, en zal er pas handhaving worden ingezet als het duidelijk is geworden.

Groeten, [REDACTED]

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 23 juli 2021 12:31

Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: FW: afstemmen GO / MKB handhaving

Hoi Remco,

Ik heb ook even met 5.1.2.i en 5.1.2.e naar de GO/MKB-lijn gekeken. En eens met jouw lijn met betrekking tot de 1^e drie punten.

5.1.2.i vind ik lastiger, blijf hinken of twee gedachten die ik ook terug zie in de observaties van en 5.1.2.i (zie hieronder). Ik heb daarom even een overlegje laten plannen maandag met en 5.1.2.e

Kun je ten aanzien van punt 4.: de groep en individuele BV's iets mee duiding geven om hoeveel partijen je dan zou moeten horen in zo'n groep? En zou je de groepsleden niet kunnen informeren dat je met het aanspreekpunt spreekt? En gaat het hier dan om 1 GO aanvraag of meerdere MKB-aanvragen, en hoe bepaal je dan de groepsvertegenwoordiger? Ik merk dat ik deze nog niet helemaal begrijp. Kunnen we hier nog even over bellen?

Groet,

5.1.2.e

- Wb het aanspreken van het aanspreekpunt van een groep, ipv de individuele BV's: vallen er geen eisen te stellen aan het gesprek met die groepsvertegenwoordiger? Dat hij/zij minstens een/twee keer een update moet geven van de voortgang van de gesprekken aan de groepsleden? Lijkt me inderdaad zuur als je uit het niets overvallen wordt door een afwijzing van een verzoek waar je zelf geen invloed uit hebt kunnen oefenen (en een publicitair dingetje). Eens. Bij de aanvraag heeft de groep overigens moeten verklaren dat de groepsvertegenwoordiger namens hen aanvraagt. Verdere afstemming binnen de groep werd gezien als hun eigen verantwoordelijkheid. Maar publicitair kan dat zeker anders geframed worden. In het geval van handhaving zou het aanvullend (schriftelijk) wijzen op die verantwoordelijkheid een extra zekerheid bieden aan RVO. Of je dat als eis kan stellen, moet een jurist bekijken.
- Tot slot kan je die keuze om de handhaving van 5.1.2.e uit te stellen volgens mij best vervelend framen. Ik snap dat het 't proces met EZK doorkruist, maar aan de andere kant vind ik het best goed uit te leggen dat je dat juist niet doet, ook aan 5.1.2.e ("t is een rijdende trein, die niet stopt voor individuele gevallen als deze"). Is wellicht bijna even apart dat de dag dat de gesprekken zijn afgelopen, er een handhavingsverzoek bij ze binnenkomt. Zet evt ook wel kwaad bloed. Dat ligt even de gekozen aanpak. Ik snap wel dat 5.1.2.e dit meeweegt. Als ik zijn mail goed begrijp dan gaat het hier vooral om een inhoudelijke check naar de groepssamenstelling en nog niet om een keiharde terugvordering. Daarbij speelt natuurlijk ook de tone of voice een belangrijke rol. Uitstel verkleint in dit geval niet direct het publicitaire risico. Als er over twee weken geen oplossing is, dan zal de druk nog verder zijn opgelopen en wordt zo'n gesprek nog lastiger. Het is wel van belang dat de collega's die in gesprek zijn met 5.1.2.e hiervan weten, zodat ze daar niet door overvallen worden. Mijn advies zou dus zijn om niet af te wachten met deze informatiecheck, maar wel met een vriendelijke tone of voice.

Van: [REDACTED]@rvo.nl>

Verzonden: woensdag 21 juli 2021 18:07

Aan: [REDACTED]@minezk.nl>

Onderwerp: afstemmen GO / MKB handhaving

Dag [REDACTED],

Zoals je weet zijn we bezig met handhaving MKB / GO, ik wil je even kort informeren over een paar punten en ik heb meteen de werkwijze er achter gezet.

Vraag van jou is of je nog risico's ziet die ik nu over het hoofd zie, want anders gaan we door met onze uitvoering. Ik hoor graag of je eens bent met de werkwijze, ik vind het belangrijk dat je weet hoe we uitvoeren.

- Ondernemer heeft aanvraag gedaan als GO terwijl hij MKB is > oorzaken: met name foutief gedaan / te snel ingevuld > oplossing: ondernemer wordt gebeld en gevraagd in te trekken en een juiste MKB aanvraag te doen. In dergelijke gevallen geen sprake van MO, we maken hierbij wel een knip, mocht het bedrag > 550.000 zijn dan nader onderzoek met oog op mogelijke MO.
- Ondernemer heeft aanvraag gedaan als MKB terwijl hij GO is > oorzaken: juridische procedure starten, info verkeer geïnterpreteerd van website / telefoon of onachtzaamheid > oplossing: de aanvraag wordt ingetrokken of afgewezen, juridisch gezien is wel een aanvraag gedaan en kunnen we één GO aanvraag laten indienen (via pro forma traject) op het moment dat de onjuiste MKB aanvraag is terugbetaald en dan pas afhandeling starten GO aanvraag. Dit vraagt goede communicatie en zullen we op stakeholdersniveau oppakken, met name KHN zal hierbij extra aandacht krijgen.
- Gelet op voorgaande kan er in een paar gevallen misschien sprake zijn van MO (bewust opzettelijk) maar is er wel sprake van oneigenlijk gebruik van de regeling, ondernemer heeft wel vinkje gezet in aanvraagformulier. Vanuit MO perspectief willen we wel een lijst bijhouden van ondernemers die als MKB hebben ingediend maar GO zijn. We zullen dan met de fraudesectie bespreken of deze lijst met OM gedeeld gaat worden.
- Extra aandacht voor het volgende. In de gevallen waarin sprake is van GO zit er een groepssamenstelling er achter. In ons onderzoek hebben we vaak contact met het aanspreekpunt van een dergelijke groep en die geeft dan antwoord op onze handhavingsvragen mbt MKB / GO. Juridisch gezien moet je als je afgaat op een dergelijke mededeling alle andere ondernemers binnen de groep horen voordat je een besluit neemt, ons voorstel vanuit de uitvoering is dat niet te doen want vraagt veel tijd en juridisch gezien kan je dat oplossen in bezwaar. Het risico wat je mogelijk loopt is publicitair, ondernemers binnen de groep krijgen een afwijzing terwijl er één aanspreekpunt is, ze voelen zich overvallen. Dit risico kan je verkleinen door goede communicatie vooraf aan oa brancheverenigingen en na intrekking MKB aanvraag en terugbetaling kan de groep nog wel een GO aanvraag doen, en lopen ze dus niets mis. Daar hebben we een speciale pro forma procedure voor.
- Op dit moment ligt [REDACTED] voor mij om te handhaven, ik heb dat voor nu even tegen gehouden gelet op de gesprekken die ze voeren met EZK inzake evenementen. Ik wil niet een ander proces doorkruisen. Ook het vragen stellen aan [REDACTED] over groepssamenstelling en verbonden ondernemingen heb ik niet uit laten gaan. Ik wil de komende twee weken even afwachten. Ter info, ze geven zelf een groeps grootte aan

waar twijfels over bestaan op basis van info die wij hebben, wil natuurlijk niet zeggen dat het klopt maar dat moeten we bij de ondernemers gaan checken.

Laat me weten als je vragen hebt. Ik hoor graag van je.

Groeten,

Van: [5.12.e]
Aan: [5.12.e]
Cc: [5.12.e]
Onderwerp: laatste stand van zaken handhaving MKB / GO
Datum: maandag 2 augustus 2021 17:18:38

Dag [5.12.e]

Ik heb met [5.12.e] afgesproken dat ik [5.12.e] een overzicht zou sturen omtrent handhaving MKB / GO. Zoals we in maart met onder andere [5.12.e] hebben besproken zijn we parallel aan het openstellen van het grote bedrijven spoor ook met gerichte handhaving op het onderscheid MKB en een Grote onderneming gestart, omdat er uit data analyse op basis van een fiscale eenheden dataset bleek dat een beperkt aantal grote ondernemingen toch in het MKB verwerkt was. Vaak is dat geautomatiseerd gebeurd. Snel is het risicomodel hierop aangepast (zie ook de bijgewerkte risicoanalyses van medio mei). Ook in de recente voortgangsrapportage naar de Kamer hebben we dit gemeld. De handhaving is in volle gang en ik wil je over de laatste stand van zaken inlichten en meenemen wat er nog op de planning staat.

Proces tot nu toe:

Er is een zoeklijst van MKB aanvragen die mogelijk van een grote onderneming zijn geweest (hierna GO) op basis van gegevens over fiscale eenheden, signalen van medewerkers of gegevens uit het KVK. Bedrijven die meer dan € 600.000 hebben ontvangen worden sowieso meegenomen in deze analyse.

Deze ondernemingen worden onderzocht door een handhavingsteam op de correctheid van de door hun opgegeven MKB verklaring. In het kader van de zorgvuldigheid wordt in al deze gevallen vanuit RVO contact gezocht met de ondernemer over de MKB verklaring en verzocht om aanvullende informatie toe te sturen. Op basis van de aanvullende gegevens, informatie over eigendoms- en zeggenschapsrelaties vanuit KVK en Company Info wordt bepaald of de onderneming voldoet aan de MKB verklaring. In het geval er sprake is van GO zal de ondernemer een handhavingsbesluit ontvangen en wordt (afhankelijk of er al is verleend) de subsidie ingetrokken of afgewezen. Als er sprake is van een juiste MKB verklaring wordt de ondernemer hierover geïnformeerd en vervolgd de subsidieverlening zijn normale route.

Geen MKB en dan?

In het geval uit het onderzoek naar voren is gekomen dat er ten onrechte een MKB aanvraag is ingediend dan zijn er drie opties mogelijk (afhankelijk waarvan de aanvraag zich in het proces bevindt):

1. Lopende aanvragen worden afgewezen.
2. Indien aanvragen reeds zijn verleend maar nog niet vastgesteld dan worden deze aanvragen ambtshalve ingetrokken (start vorige week).
3. Indien aanvragen zijn vastgesteld dan zullen we nog samen met jullie bespreken welke insteek we dan aanhouden. Vanuit RVO zullen we een voorstel doen binnenkort.

Het gaat om een kleine groep grote ondernemingen die per verbonden onderneming (concern) meestal enkele tientallen aanvragen heeft ingediend. Bijvoorbeeld een schoenenketen die dat voor al zijn 58 vestigingen heeft gedaan, maar die vanwege de eigendomsrelaties telt als grote ondernemingen en dus maar 1 aanvraag in het grote bedrijven spoor had mogen doen. De aantallen aanvragen en bedragen lopen dus relatief snel op, maar zijn vaak terug te voeren op een kleine groep unieke ondernemingen.

Cijfers:

- Er is een onderzoek gestart naar 510 fiscale eenheden (479 o.b.v. zoek criteria en 31 o.b.v. meldingen)
- De 510 fiscale eenheden hebben samen ongeveer 3.286 aanvragen toegekend gekregen voor een bedrag van ongeveer 390 mln.
- Tot nu toe zijn er 300 (58%) fiscale eenheden onderzocht, waar 2.011 aanvragen voor 240 mln. aan toegekend waren.
- Na onderzoek bleek dat 212 (70%) fiscale eenheden géén grote onderneming waren, gaat om 1.299 aanvragen en 169 mln. aan toegekende subsidie.
- Na onderzoek bleek dat 88 (30%) fiscale eenheden onderdeel te zijn van een groep zijn die kwalificeren als GO, dit ziet op 712 aanvragen en een toegekend bedrag van 71 mln.

Deze zullen worden ingetrokken en teruggevorderd.

- Er zijn nog 210 fiscale eenheden (42%) in onderzoek, voor 1.275 aanvragen voor een toegekend bedrag van 150 mln. Eind augustus hebben we deze fiscale eenheden onderzocht en daar waar nodig actie ingezet.

Op het tot nu toe verleende bedrag van 4.5 mld. is dat:

Te onderzoeken: toegekend bedrag van 390 mln. (8,6%)

Onderzoek afgerond, geen grote onderneming in het spoor: 169 mln. (3,7%)

Onderzoek afgerond, wel grote onderneming in het MKB spoor: 71 mln. (1,5%)

Nog in onderzoek: 150 mln. (3,3%)

NB: er kunnen ook door grote ondernemingen buiten een fiscale eenheid om zijn ingediend, die alsnog onderdeel van een groep zijn en tellen als verbonden onderneming. Voor de leesbaarheid heb ik die hier bij fiscale eenheden opgeteld.

Handhaving tot dusver:

De 88 fiscale eenheden die aangemerkt zijn als grote onderneming hebben tot nu toe (deels lopen hier nog wel acties op):

- 712 aanvragen toegekend gekregen voor afgerond 71 mln. aan subsidie, deze worden ingetrokken dan wel afgewezen.
- Van de 712 waren er 135 lopende aanvragen voor 22 mln, deze zijn afgewezen.
- Van de 712 toegekende aanvragen zijn 163 verleende aanvragen ingetrokken, voor ongeveer 9,6 mln.
- Totaal is er nu aan handhavingsacties voor een totaal van ongeveer 31,6 mln afgewezen en ingetrokken.
- Van de 712 toegekende aanvragen waren er 253 ook al vastgesteld (voor 40 mln.), hiervan zal de vaststelling worden herroepen. Ik kom hier nog op terug omdat dit in overleg met jullie nog in gang moet worden gezet.
- Overige aanvragen worden binnenkort opgepakt.

Juridische procedures:

Naar aanleiding van de intrekkingen en handhaving acties zijn er tot op heden nog geen bezwaren binnengekomen. Op dit moment doen we nog een extra check om hier zeker van te zijn, met name omdat het bezwaartermijn is verstreken van een aantal handhavingsbesluiten van grote groepen zoals 5.1.2.i en 5.1.2.i. Laatste had aangegeven te willen procederen, sindsdien echter niets meer voorbij zien komen. Ook aan de telefoon zijn er weinig signalen binnengekomen omtrent de reeds ingezette acties.

5.1.2.i

Hierover afgesproken dat we vorige week een informatie mail gaan sturen omtrent de groepssamenstelling. Na reactie te hebben gekregen zullen we de resultaten eerst met jullie delen voordat we actie ondernemen. Overigens heeft 5.1.2.i wel zelf aangegeven zich bewust te zijn dat ze een GO zijn (in een brief benoemd aan ons), de vraag is echter alleen even hoe groot de groep is.

Toekomst:

- Op dit moment zijn er nog 163 fiscale eenheden in onderzoek, na aanvullende stukken te hebben gekregen zullen we de vervolgstappen zetten.
- Ondernemingen waarin we mogelijke risico's verwachten op zowel juridisch als publicitair vlak zal ik vooraf bij jou melden, tot op heden is dat alleen 5.1.2.i

Overig:

Daar waar we ondernemers hun verkeerde aanvraag kunnen laten intrekken en nog een nieuwe (juiste) aanvraag voor een grote bedrijven spoor in een lopende of toekomstige TVL openstelling gedaan kan worden zullen we daar ondernemers altijd op wijzen. Dat hebben we bij het merendeel van deze groep ook op tijd kunnen doen, niet iedereen heeft daar gebruik van gemaakt.

In het geval we nieuwe stappen in het proces zetten of er nieuwe (inhoudelijke) ontwikkelingen zijn zal ik je vooraf daarover informeren. Ik zal eind augustus / begin sept een totaal overzicht sturen. Nu we dagelijks handhaven zijn de cijfers morgen al weer achterhaald.

Voor vragen weet je me te vinden.

Groeten,

RVO Project- en Organisatiefinanciering
Prinses Beatrixlaan 2, Den Haag
Croeselaan 15, Utrecht
Postbus 40225 | 8004 DE | Zwolle

t | e

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: FW: laatste stand van zaken handhaving MKB / GO
Datum: dinsdag 3 augustus 2021 11:33:13

Hoi [redacted]

Graag attendeer ik je op onderstaande informatie, die we gisteren kregen van [redacted]. In een notendop geeft hij aan dat: RVO een onderzoek is gestart naar enkele honderden bedrijven die TVL hebben aangevraagd als MKB-bedrijf, maar mogelijk een groot bedrijf zijn. Van de 300 bedrijven (fiscale eenheden) die tot nu onderzocht zijn, en die bij de aanvraag een MKB-verklaring hadden aangeleverd, bleek een derde geen MKB- maar een groot-bedrijf te zijn. Ruim 200 bedrijven worden op dit moment nog onderzocht. RVO gaat onterecht toegekende en uitgekeerde subsidies terugvorderen. Het gaat om grote bedragen, tot nu om 71 miljoen.

[redacted] hoorde dit gisteren en zal verdere info inwinnen en zich beraden over (de timing van) het informeren van de Stas, die op dit moment natuurlijk vakantie heeft.

Ik informeer jou vast, omdat dit ook in de media terecht kan komen, zeker omdat RVO nu bezig is met het intrekken en invorderen van eerder toegekende subsidies. Dat zou twee kanten op kunnen gaan:

- Een ondernemer wordt geconfronteerd met een intrekking / terugvordering door RVO en richt zich tot de media, omdat hij/zij het onterecht vindt. Of start een rechtszaak en het komt via die route in de media.
- Het feit dat een derde van de onderzochte bedrijven (fors percentage!) op basis van een niet kloppende MKB-verklaring een hogere subsidie heeft gekregen dan waar het recht op had kan in de media, als dit bekend wordt, als frauduleus gedrag door groot-bedrijven bestempeld worden.

Als je nog vragen hebt weet je me te vinden. Ik hou jou in de loop!

Groet, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 3 augustus 2021 09:21
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: FW: laatste stand van zaken handhaving MKB / GO

Hi [redacted]

Dit is de mail waar ik net aan refereerde.

[redacted]
[redacted]
T [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
Verzonden: maandag 2 augustus 2021 17:19
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Cc: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
Onderwerp: laatste stand van zaken handhaving MKB / GO

Dag 5.12e

Ik heb met 5.12e afgesproken dat ik een overzicht zou sturen omtrent handhaving MKB / GO. Zoals we in maart met onder andere 5.12e hebben besproken zijn we parallel aan het openstellen van het grote bedrijven spoor ook met gerichte handhaving op het onderscheid MKB en een Grote onderneming gestart, omdat er uit data analyse op basis van een fiscale eenheden dataset bleek dat een beperkt aantal grote ondernemingen toch in het MKB verwerkt was. Vaak is dat geautomatiseerd gebeurd. Snel is het risicomodel hierop aangepast (zie ook de bijgewerkte risicoanalyses van medio mei). Ook in de recente voortgangsrapportage naar de Kamer hebben we dit gemeld. De handhaving is in volle gang en ik wil je over de laatste stand van zaken inlichten en meenemen wat er nog op de planning staat.

Proces tot nu toe:

Er is een zoeklijst van MKB aanvragen die mogelijk van een grote onderneming zijn geweest (hierna GO) op basis van gegevens over fiscale eenheden, signalen van medewerkers of gegevens uit het KVK. Bedrijven die meer dan € 600.000 hebben ontvangen worden sowieso meegenomen in deze analyse.

Deze ondernemingen worden onderzocht door een handhavingsteam op de correctheid van de door hun opgegeven MKB verklaring. In het kader van de zorgvuldigheid wordt in al deze gevallen vanuit RVO contact gezocht met de ondernemer over de MKB verklaring en verzocht om aanvullende informatie toe te sturen. Op basis van de aanvullende gegevens, informatie over eigendoms- en zeggenschapsrelaties vanuit KVK en Company Info wordt bepaald of de onderneming voldoet aan de MKB verklaring. In het geval er sprake is van GO zal de ondernemer een handhavingsbesluit ontvangen en wordt (afhankelijk of er al is verleend) de subsidie ingetrokken of afgewezen. Als er sprake is van een juiste MKB verklaring wordt de ondernemer hierover geïnformeerd en vervolg de subsidieverlening zijn normale route.

Geen MKB en dan?

In het geval uit het onderzoek naar voren is gekomen dat er ten onrechte een MKB aanvraag is ingediend dan zijn er drie opties mogelijk (afhankelijk waarvan de aanvraag zich in het proces bevindt):

1. Lopende aanvragen worden afgewezen.
2. Indien aanvragen reeds zijn verleend maar nog niet vastgesteld dan worden deze aanvragen ambtshalve ingetrokken (start vorige week).
3. Indien aanvragen zijn vastgesteld dan zullen we nog samen met jullie bespreken welke insteek we dan aanhouden. Vanuit RVO zullen we een voorstel doen binnenkort.

Het gaat om een kleine groep grote ondernemingen die per verbonden onderneming (concern) meestal enkele tientallen aanvragen heeft ingediend. Bijvoorbeeld een schoenenketen die dat voor al zijn 58 vestigingen heeft gedaan, maar die vanwege de eigendomsrelaties telt als grote ondernemingen en dus maar 1 aanvraag in het grote bedrijven spoor had mogen doen. De aantallen aanvragen en bedragen lopen dus relatief snel op, maar zijn vaak terug te voeren op een kleine groep unieke ondernemingen.

Cijfers:

- Er is een onderzoek gestart naar 510 fiscale eenheden (479 o.b.v. zoek criteria en 31 o.b.v. meldingen)
- De 510 fiscale eenheden hebben samen ongeveer 3.286 aanvragen toegekend gekregen voor een bedrag van ongeveer 390 mln.
- Tot nu toe zijn er 300 (58%) fiscale eenheden onderzocht, waar 2.011 aanvragen voor 240 mln. aan toegekend waren.
- Na onderzoek bleek dat 212 (70%) fiscale eenheden géén grote onderneming waren, gaat om 1.299 aanvragen en 169 mln. aan toegekende subsidie.
- Na onderzoek bleek dat 88 (30%) fiscale eenheden onderdeel te zijn van een groep zijn die kwalificeren als GO, dit ziet op 712 aanvragen en een toegekend bedrag van 71 mln. Deze zullen worden ingetrokken en teruggevorderd.
- Er zijn nog 210 fiscale eenheden (42%) in onderzoek, voor 1.275 aanvragen voor een toegekend bedrag van 150 mln. Eind augustus hebben we deze fiscale eenheden onderzocht en daar waar nodig actie ingezet.

Op het tot nu toe verleende bedrag van 4.5 mld. is dat:

Te onderzoeken: toegekend bedrag van 390 mln. (8,6%)

Onderzoek afgerond, geen grote onderneming in het spoor: 169 mln. (3,7%)

Onderzoek afgerond, wel grote onderneming in het MKB spoor: 71 mln. (1,5%)

Nog in onderzoek: 150 mln. (3,3%)

NB: er kunnen ook door grote ondernemingen buiten een fiscale eenheid om zijn ingediend, die alsnog onderdeel van een groep zijn en tellen als verbonden onderneming. Voor de leesbaarheid heb ik die hier bij fiscale eenheden opgeteld.

Handhaving tot dusver:

De 88 fiscale eenheden die aangemerkt zijn als grote onderneming hebben tot nu toe (deels lopen hier nog wel acties op):

- 712 aanvragen toegekend gekregen voor afgerond 71 mln. aan subsidie, deze worden ingetrokken dan wel afgewezen.
- Van de 712 waren er 135 lopende aanvragen voor 22 mln, deze zijn afgewezen.
- Van de 712 toegekende aanvragen zijn 163 verleende aanvragen ingetrokken, voor ongeveer 9,6 mln.
- Totaal is er nu aan handhavingsacties voor een totaal van ongeveer 31,6 mln afgewezen en ingetrokken.
- Van de 712 toegekende aanvragen waren er 253 ook al vastgesteld (voor 40 mln.), hiervan zal de vaststelling worden herroepen. Ik kom hier nog op terug omdat dit in overleg met jullie nog in gang moet worden gezet.
- Overige aanvragen worden binnenkort opgepakt.

Juridische procedures:

Naar aanleiding van de intrekkingen en handhaving acties zijn er tot op heden nog geen bezwaren binnengekomen. Op dit moment doen we nog een extra check om hier zeker van te zijn, met name omdat het bezwaartermijn is verstreken van een aantal handhavingsbesluiten van grote groepen zoals 5.1.2.i. Laatste had aangegeven te willen procederen, sindsdien echter niets meer voorbij zien komen. Ook aan de telefoon zijn er weinig signalen binnengekomen omtrent de reeds ingezette acties.

5.1.2.i

Hierover afgesproken dat we vorige week een informatie mail gaan sturen omtrent de groepssamenstelling. Na reactie te hebben gekregen zullen we de resultaten eerst met jullie delen voordat we actie ondernemen. Overigens heeft 5.1.2.i wel zelf aangegeven zich bewust te zijn dat ze een GO zijn (in een brief benoemd aan ons), de vraag is echter alleen even hoe groot de groep is.

Toekomst:

- Op dit moment zijn er nog 163 fiscale eenheden in onderzoek, na aanvullende stukken te hebben gekregen zullen we de vervolgstappen zetten.
- Ondernemingen waarin we mogelijke risico's verwachten op zowel juridisch als publicitair vlak zal ik vooraf bij jou melden, tot op heden is dat alleen ID&T.

Overig:

Daar waar we ondernemers hun verkeerde aanvraag kunnen laten intrekken en nog een nieuwe (juiste) aanvraag voor een grote bedrijven spoor in een lopende of toekomstige TVL openstelling gedaan kan worden zullen we daar ondernemers altijd op wijzen. Dat hebben we bij het merendeel van deze groep ook op tijd kunnen doen, niet iedereen heeft daar gebruik van gemaakt.

In het geval we nieuwe stappen in het proces zetten of er nieuwe (inhoudelijke) ontwikkelingen zijn zal ik je vooraf daarover informeren. Ik zal eind augustus / begin sept een totaal overzicht sturen. Nu we dagelijks handhaven zijn de cijfers morgen al weer achterhaald.

Voor vragen weet je me te vinden.

Groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

RVO Project- en Organisatiefinanciering
Prinses Beatrixlaan 2, Den Haag
Croeselaan 15, Utrecht
Postbus 40225 | 8004 DE | Zwolle

5.1.2.e
t

5.1.2.e
| e

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: laatste stand van zaken handhaving MKB / GO
Datum: dinsdag 3 augustus 2021 12:10:45

Hoi [redacted]

Dank voor het seintje. Grote kans inderdaad dat dit de media de komende tijd bereikt. Zie jij kans om een aanzet te doen voor een woordvoeringslijn?

Als ik het goed heb begrepen moeten aanvragers verklaren (iets aanvinken) dat ze een mkb-bedrijf zijn, en kunnen ze als ze twijfelen een mkb-toets doen. Dat lijkt mij goed om te noemen. Daarnaast wat er gebeurt als RVO na uitgebreid onderzoek concludeert dat de aanvraag onterecht was, en (reactief bij vragen) hoe het kan dat bedrijven die een GO zijn een voorschot krijgen of zelfs subsidie toegekend hebben gekregen, en of dat nog steeds kan gebeuren.

Dankjewel alvast. En laat vooral weten als het handig om even te sparren.

Vriendelijke groet,

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 3 augustus 2021 11:33
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: FW: laatste stand van zaken handhaving MKB / GO

Hoi [redacted]

Graag attendeer ik je op onderstaande informatie, die we gisteren kregen van [redacted]. In een notendop geeft hij aan dat: RVO een onderzoek is gestart naar enkele honderden bedrijven die TVL hebben aangevraagd als MKB-bedrijf, maar mogelijk een groot bedrijf zijn. Van de 300 bedrijven (fiscale eenheden) die tot nu onderzocht zijn, en die bij de aanvraag een MKB-verklaring hadden aangeleverd, bleek een derde geen MKB- maar een groot-bedrijf te zijn. Ruim 200 bedrijven worden op dit moment nog onderzocht. RVO gaat onterecht toegekende en uitgekeerde subsidies terugvorderen. Het gaat om grote bedragen, tot nu om 71 miljoen.

[redacted] hoorde dit gisteren en zal verdere info inwinnen en zich beraden over (de timing van) het informeren van de Stas, die op dit moment natuurlijk vakantie heeft.

Ik informeer jou vast, omdat dit ook in de media terecht kan komen, zeker omdat RVO nu bezig is met het intrekken en invorderen van eerder toegekende subsidies. Dat zou twee kanten op kunnen gaan:

- Een ondernemer wordt geconfronteerd met een intrekking / terugvordering door RVO en richt zich tot de media, omdat hij/zij het onterecht vindt. Of start een rechtszaak en het komt via die route in de media.
- Het feit dat een derde van de onderzochte bedrijven (fors percentage!) op basis van een niet kloppende MKB-verklaring een hogere subsidie heeft gekregen dan waar het recht op had kan in de media, als dit bekend wordt, als frauduleus gedrag door groot-bedrijven bestempeld worden.

Als je nog vragen hebt weet je me te vinden. Ik hou jou in de loop!

Groet,

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 3 augustus 2021 09:21

Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: FW: laatste stand van zaken handhaving MKB / GO

Hi [redacted]

Dit is de mail waar ik net aan refereerde.

[redacted]
[redacted]
T [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]f@rvo.nl>

Verzonden: maandag 2 augustus 2021 17:19

Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@rvo.nl>

Onderwerp: laatste stand van zaken handhaving MKB / GO

Dag [redacted]

Ik heb met [redacted] afgesproken dat ik een overzicht zou sturen omtrent handhaving MKB / GO. Zoals we in maart met onder andere [redacted] hebben besproken zijn we parallel aan het openstellen van het grote bedrijven spoor ook met gerichte handhaving op het onderscheid MKB en een Grote onderneming gestart, omdat er uit data analyse op basis van een fiscale eenheden dataset bleek dat een beperkt aantal grote ondernemingen toch in het MKB verwerkt was. Vaak is dat geautomatiseerd gebeurd. Snel is het risicomodel hierop aangepast (zie ook de bijgewerkte risicoanalyses van medio mei). Ook in de recente voortgangsrapportage naar de Kamer hebben we dit gemeld. De handhaving is in volle gang en ik wil je over de laatste stand van zaken inlichten en meenemen wat er nog op de planning staat.

Proces tot nu toe:

Er is een uitzoeklijst van MKB aanvragen die mogelijk van een grote onderneming zijn geweest (hierna GO) op basis van gegevens over fiscale eenheden, signalen van medewerkers of gegevens uit het KVK. Bedrijven die meer dan € 600.000 hebben ontvangen worden sowieso meegenomen in deze analyse.

Deze ondernemingen worden onderzocht door een handhavingsteam op de correctheid van de door hun opgegeven MKB verklaring. In het kader van de zorgvuldigheid wordt in al deze gevallen vanuit RVO contact gezocht met de ondernemer over de MKB verklaring en verzocht om aanvullende informatie toe te sturen. Op basis van de aanvullende gegevens, informatie over eigendoms- en zeggenschapsrelaties vanuit KVK en Company Info wordt bepaald of de onderneming voldoet aan de MKB verklaring. In het geval er sprake is van GO zal de ondernemer een handhavingsbesluit ontvangen en wordt (afhankelijk of er al is verleend) de subsidie ingetrokken of afgewezen. Als er sprake is van een juiste MKB verklaring wordt de ondernemer hierover geïnformeerd en vervolgd de subsidieverlening zijn normale route.

Geen MKB en dan?

In het geval uit het onderzoek naar voren is gekomen dat er ten onrechte een MKB aanvraag is ingediend dan zijn er drie opties mogelijk (afhankelijk waarvan de aanvraag zich in het proces bevindt):

1. Lopende aanvragen worden afgewezen.
2. Indien aanvragen reeds zijn verleend maar nog niet vastgesteld dan worden deze aanvragen ambtshalve ingetrokken (start vorige week).
3. Indien aanvragen zijn vastgesteld dan zullen we nog samen met jullie bespreken welke insteek we dan aanhouden. Vanuit RVO zullen we een voorstel doen binnenkort.

Het gaat om een kleine groep grote ondernemingen die per verbonden onderneming (concern)

meestal enkele tientallen aanvragen heeft ingediend. Bijvoorbeeld een schoenenketen die dat voor al zijn 58 vestigingen heeft gedaan, maar die vanwege de eigendomsrelaties telt als grote ondernemingen en dus maar 1 aanvraag in het grote bedrijven spoor had mogen doen. De aantallen aanvragen en bedragen lopen dus relatief snel op, maar zijn vaak terug te voeren op een kleine groep unieke ondernemingen.

Cijfers:

- Er is een onderzoek gestart naar 510 fiscale eenheden (479 o.b.v. zoek criteria en 31 o.b.v. meldingen)
- De 510 fiscale eenheden hebben samen ongeveer 3.286 aanvragen toegekend gekregen voor een bedrag van ongeveer 390 mln.
- Tot nu toe zijn er 300 (58%) fiscale eenheden onderzocht, waar 2.011 aanvragen voor 240 mln. aan toegekend waren.
- Na onderzoek bleek dat 212 (70%) fiscale eenheden géén grote onderneming waren, gaat om 1.299 aanvragen en 169 mln. aan toegekende subsidie.
- Na onderzoek bleek dat 88 (30%) fiscale eenheden onderdeel te zijn van een groep zijn die kwalificeren als GO, dit ziet op 712 aanvragen en een toegekend bedrag van 71 mln. Deze zullen worden ingetrokken en teruggevorderd.
- Er zijn nog 210 fiscale eenheden (42%) in onderzoek, voor 1.275 aanvragen voor een toegekend bedrag van 150 mln. Eind augustus hebben we deze fiscale eenheden onderzocht en daar waar nodig actie ingezet.

Op het tot nu toe verleende bedrag van 4.5 mld. is dat:

Te onderzoeken: toegekend bedrag van 390 mln. (8,6%)

Onderzoek afgerond, geen grote onderneming in het spoor: 169 mln. (3,7%)

Onderzoek afgerond, wel grote onderneming in het MKB spoor: 71 mln. (1,5%)

Nog in onderzoek: 150 mln. (3,3%)

NB: er kunnen ook door grote ondernemingen buiten een fiscale eenheid om zijn ingediend, die alsnog onderdeel van een groep zijn en tellen als verbonden onderneming. Voor de leesbaarheid heb ik die hier bij fiscale eenheden opgeteld.

Handhaving tot dusver:

De 88 fiscale eenheden die aangemerkt zijn als grote onderneming hebben tot nu toe (deels lopen hier nog wel acties op):

- 712 aanvragen toegekend gekregen voor afgerond 71 mln. aan subsidie, deze worden ingetrokken dan wel afgewezen.
- Van de 712 waren er 135 lopende aanvragen voor 22 mln, deze zijn afgewezen.
- Van de 712 toegekende aanvragen zijn 163 verleende aanvragen ingetrokken, voor ongeveer 9,6 mln.
- Totaal is er nu aan handhavingsacties voor een totaal van ongeveer 31,6 mln afgewezen en ingetrokken.
- Van de 712 toegekende aanvragen waren er 253 ook al vastgesteld (voor 40 mln.), hiervan zal de vaststelling worden herroepen. Ik kom hier nog op terug omdat dit in overleg met jullie nog in gang moet worden gezet.
- Overige aanvragen worden binnenkort opgepakt.

Juridische procedures:

Naar aanleiding van de intrekkingen en handhaving acties zijn er tot op heden nog geen bezwaren binnengekomen. Op dit moment doen we nog een extra check om hier zeker van te zijn, met name omdat het bezwaartermijn is verstreken van een aantal handhavingsbesluiten van grote groepen zoals 5.1.2.i. Laatste had aangegeven te willen procederen, sindsdien echter niets meer voorbij zien komen. Ook aan de telefoon zijn er weinig signalen binnengekomen omtrent de reeds ingezette acties.

5.1.2.i

hierover afgesproken dat we vorige week een informatie mail gaan sturen omtrent de groepssamenstelling. Na reactie te hebben gekregen zullen we de resultaten eerst met jullie delen voordat we actie ondernemen. Overigens heeft 5.1.2.i wel zelf aangegeven zich bewust te

zijn dat ze een GO zijn (in een brief benoemd aan ons), de vraag is echter alleen even hoe groot de groep is.

Toekomst:

- Op dit moment zijn er nog 163 fiscale eenheden in onderzoek, na aanvullende stukken te hebben gekregen zullen we de vervolgstappen zetten.
- Ondernemingen waarin we mogelijke risico's verwachten op zowel juridisch als publicitair vlak zal ik vooraf bij jou melden, tot op heden is dat alleen ID&T.

Overig:

Daar waar we ondernemers hun verkeerde aanvraag kunnen laten intrekken en nog een nieuwe (juiste) aanvraag voor een grote bedrijven spoor in een lopende of toekomstige TVL openstelling gedaan kan worden zullen we daar ondernemers altijd op wijzen. Dat hebben we bij het merendeel van deze groep ook op tijd kunnen doen, niet iedereen heeft daar gebruik van gemaakt.

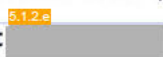
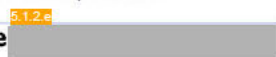
In het geval we nieuwe stappen in het proces zetten of er nieuwe (inhoudelijke) ontwikkelingen zijn zal ik je vooraf daarover informeren. Ik zal eind augustus / begin sept een totaal overzicht sturen. Nu we dagelijks handhaven zijn de cijfers morgen al weer achterhaald.

Voor vragen weet je me te vinden.

Groeten,

RVO Project- en Organisatiefinanciering
Prinses Beatrixlaan 2, Den Haag
Croeselaan 15, Utrecht
Postbus 40225 | 8004 DE | Zwolle

t | e

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: laatste stand van zaken handhaving MKB / GO
Datum: dinsdag 3 augustus 2021 12:10:45

Hoi [redacted]

Dank voor het seintje. Grote kans inderdaad dat dit de media de komende tijd bereikt. Zie jij kans om een aanzet te doen voor een woordvoeringslijn?

Als ik het goed heb begrepen moeten aanvragers verklaren (iets aanvinken) dat ze een mkb-bedrijf zijn, en kunnen ze als ze twijfelen een mkb-toets doen. Dat lijkt mij goed om te noemen. Daarnaast wat er gebeurt als RVO na uitgebreid onderzoek concludeert dat de aanvraag onterecht was, en (reactief bij vragen) hoe het kan dat bedrijven die een GO zijn een voorschot krijgen of zelfs subsidie toegekend hebben gekregen, en of dat nog steeds kan gebeuren.

Dankjewel alvast. En laat vooral weten als het handig om even te sparren.

Vriendelijke groet,

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 3 augustus 2021 11:33
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: FW: laatste stand van zaken handhaving MKB / GO

Hoi [redacted]

Graag attendeer ik je op onderstaande informatie, die we gisteren kregen van [redacted]. In een notendop geeft hij aan dat: RVO een onderzoek is gestart naar enkele honderden bedrijven die TVL hebben aangevraagd als MKB-bedrijf, maar mogelijk een groot bedrijf zijn. Van de 300 bedrijven (fiscale eenheden) die tot nu onderzocht zijn, en die bij de aanvraag een MKB-verklaring hadden aangeleverd, bleek een derde geen MKB- maar een groot-bedrijf te zijn. Ruim 200 bedrijven worden op dit moment nog onderzocht. RVO gaat onterecht toegekende en uitgekeerde subsidies terugvorderen. Het gaat om grote bedragen, tot nu om 71 miljoen.

[redacted] hoorde dit gisteren en zal verdere info inwinnen en zich beraden over (de timing van) het informeren van de Stas, die op dit moment natuurlijk vakantie heeft.

Ik informeer jou vast, omdat dit ook in de media terecht kan komen, zeker omdat RVO nu bezig is met het intrekken en invorderen van eerder toegekende subsidies. Dat zou twee kanten op kunnen gaan:

- Een ondernemer wordt geconfronteerd met een intrekking / terugvordering door RVO en richt zich tot de media, omdat hij/zij het onterecht vindt. Of start een rechtszaak en het komt via die route in de media.
- Het feit dat een derde van de onderzochte bedrijven (fors percentage!) op basis van een niet kloppende MKB-verklaring een hogere subsidie heeft gekregen dan waar het recht op had kan in de media, als dit bekend wordt, als frauduleus gedrag door groot-bedrijven bestempeld worden.

Als je nog vragen hebt weet je me te vinden. Ik hou jou in de loop!

Groet, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 3 augustus 2021 09:21

Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: FW: laatste stand van zaken handhaving MKB / GO

Hi [redacted]

Dit is de mail waar ik net aan refereerde.

[redacted]
[redacted]
T [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]f@rvo.nl>

Verzonden: maandag 2 augustus 2021 17:19

Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@rvo.nl>

Onderwerp: laatste stand van zaken handhaving MKB / GO

Dag [redacted]

Ik heb met [redacted] afgesproken dat ik een overzicht zou sturen omtrent handhaving MKB / GO. Zoals we in maart met onder andere [redacted] hebben besproken zijn we parallel aan het openstellen van het grote bedrijven spoor ook met gerichte handhaving op het onderscheid MKB en een Grote onderneming gestart, omdat er uit data analyse op basis van een fiscale eenheden dataset bleek dat een beperkt aantal grote ondernemingen toch in het MKB verwerkt was. Vaak is dat geautomatiseerd gebeurd. Snel is het risicomodel hierop aangepast (zie ook de bijgewerkte risicoanalyses van medio mei). Ook in de recente voortgangsrapportage naar de Kamer hebben we dit gemeld. De handhaving is in volle gang en ik wil je over de laatste stand van zaken inlichten en meenemen wat er nog op de planning staat.

Proces tot nu toe:

Er is een uitzoeklijst van MKB aanvragen die mogelijk van een grote onderneming zijn geweest (hierna GO) op basis van gegevens over fiscale eenheden, signalen van medewerkers of gegevens uit het KVK. Bedrijven die meer dan € 600.000 hebben ontvangen worden sowieso meegenomen in deze analyse.

Deze ondernemingen worden onderzocht door een handhavingsteam op de correctheid van de door hun opgegeven MKB verklaring. In het kader van de zorgvuldigheid wordt in al deze gevallen vanuit RVO contact gezocht met de ondernemer over de MKB verklaring en verzocht om aanvullende informatie toe te sturen. Op basis van de aanvullende gegevens, informatie over eigendoms- en zeggenschapsrelaties vanuit KVK en Company Info wordt bepaald of de onderneming voldoet aan de MKB verklaring. In het geval er sprake is van GO zal de ondernemer een handhavingsbesluit ontvangen en wordt (afhankelijk of er al is verleend) de subsidie ingetrokken of afgewezen. Als er sprake is van een juiste MKB verklaring wordt de ondernemer hierover geïnformeerd en vervolgd de subsidieverlening zijn normale route.

Geen MKB en dan?

In het geval uit het onderzoek naar voren is gekomen dat er ten onrechte een MKB aanvraag is ingediend dan zijn er drie opties mogelijk (afhankelijk waarvan de aanvraag zich in het proces bevindt):

1. Lopende aanvragen worden afgewezen.
2. Indien aanvragen reeds zijn verleend maar nog niet vastgesteld dan worden deze aanvragen ambtshalve ingetrokken (start vorige week).
3. Indien aanvragen zijn vastgesteld dan zullen we nog samen met jullie bespreken welke insteek we dan aanhouden. Vanuit RVO zullen we een voorstel doen binnenkort.

Het gaat om een kleine groep grote ondernemingen die per verbonden onderneming (concern)

meestal enkele tientallen aanvragen heeft ingediend. Bijvoorbeeld een schoenenketen die dat voor al zijn 58 vestigingen heeft gedaan, maar die vanwege de eigendomsrelaties telt als grote ondernemingen en dus maar 1 aanvraag in het grote bedrijven spoor had mogen doen. De aantallen aanvragen en bedragen lopen dus relatief snel op, maar zijn vaak terug te voeren op een kleine groep unieke ondernemingen.

Cijfers:

- Er is een onderzoek gestart naar 510 fiscale eenheden (479 o.b.v. zoek criteria en 31 o.b.v. meldingen)
- De 510 fiscale eenheden hebben samen ongeveer 3.286 aanvragen toegekend gekregen voor een bedrag van ongeveer 390 mln.
- Tot nu toe zijn er 300 (58%) fiscale eenheden onderzocht, waar 2.011 aanvragen voor 240 mln. aan toegekend waren.
- Na onderzoek bleek dat 212 (70%) fiscale eenheden géén grote onderneming waren, gaat om 1.299 aanvragen en 169 mln. aan toegekende subsidie.
- Na onderzoek bleek dat 88 (30%) fiscale eenheden onderdeel te zijn van een groep zijn die kwalificeren als GO, dit ziet op 712 aanvragen en een toegekend bedrag van 71 mln. Deze zullen worden ingetrokken en teruggevorderd.
- Er zijn nog 210 fiscale eenheden (42%) in onderzoek, voor 1.275 aanvragen voor een toegekend bedrag van 150 mln. Eind augustus hebben we deze fiscale eenheden onderzocht en daar waar nodig actie ingezet.

Op het tot nu toe verleende bedrag van 4.5 mld. is dat:

Te onderzoeken: toegekend bedrag van 390 mln. (8,6%)

Onderzoek afgerond, geen grote onderneming in het spoor: 169 mln. (3,7%)

Onderzoek afgerond, wel grote onderneming in het MKB spoor: 71 mln. (1,5%)

Nog in onderzoek: 150 mln. (3,3%)

NB: er kunnen ook door grote ondernemingen buiten een fiscale eenheid om zijn ingediend, die alsnog onderdeel van een groep zijn en tellen als verbonden onderneming. Voor de leesbaarheid heb ik die hier bij fiscale eenheden opgeteld.

Handhaving tot dusver:

De 88 fiscale eenheden die aangemerkt zijn als grote onderneming hebben tot nu toe (deels lopen hier nog wel acties op):

- 712 aanvragen toegekend gekregen voor afgerond 71 mln. aan subsidie, deze worden ingetrokken dan wel afgewezen.
- Van de 712 waren er 135 lopende aanvragen voor 22 mln, deze zijn afgewezen.
- Van de 712 toegekende aanvragen zijn 163 verleende aanvragen ingetrokken, voor ongeveer 9,6 mln.
- Totaal is er nu aan handhavingsacties voor een totaal van ongeveer 31,6 mln afgewezen en ingetrokken.
- Van de 712 toegekende aanvragen waren er 253 ook al vastgesteld (voor 40 mln.), hiervan zal de vaststelling worden herroepen. Ik kom hier nog op terug omdat dit in overleg met jullie nog in gang moet worden gezet.
- Overige aanvragen worden binnenkort opgepakt.

Juridische procedures:

Naar aanleiding van de intrekkingen en handhaving acties zijn er tot op heden nog geen bezwaren binnengekomen. Op dit moment doen we nog een extra check om hier zeker van te zijn, met name omdat het bezwaartermijn is verstreken van een aantal handhavingsbesluiten van grote groepen zoals 5.1.2.i. Laatste had aangegeven te willen procederen, sindsdien echter niets meer voorbij zien komen. Ook aan de telefoon zijn er weinig signalen binnengekomen omtrent de reeds ingezette acties.

5.1.2.i

hierover afgesproken dat we vorige week een informatie mail gaan sturen omtrent de groepssamenstelling. Na reactie te hebben gekregen zullen we de resultaten eerst met jullie delen voordat we actie ondernemen. Overigens heeft 5.1.2.i wel zelf aangegeven zich bewust te

zijn dat ze een GO zijn (in een brief benoemd aan ons), de vraag is echter alleen even hoe groot de groep is.

Toekomst:

- Op dit moment zijn er nog 163 fiscale eenheden in onderzoek, na aanvullende stukken te hebben gekregen zullen we de vervolgstappen zetten.
- Ondernemingen waarin we mogelijke risico's verwachten op zowel juridisch als publicitair vlak zal ik vooraf bij jou melden, tot op heden is dat alleen ID&T.

Overig:

Daar waar we ondernemers hun verkeerde aanvraag kunnen laten intrekken en nog een nieuwe (juiste) aanvraag voor een grote bedrijven spoor in een lopende of toekomstige TVL openstelling gedaan kan worden zullen we daar ondernemers altijd op wijzen. Dat hebben we bij het merendeel van deze groep ook op tijd kunnen doen, niet iedereen heeft daar gebruik van gemaakt.

In het geval we nieuwe stappen in het proces zetten of er nieuwe (inhoudelijke) ontwikkelingen zijn zal ik je vooraf daarover informeren. Ik zal eind augustus / begin sept een totaal overzicht sturen. Nu we dagelijks handhaven zijn de cijfers morgen al weer achterhaald.

Voor vragen weet je me te vinden.

Groeten,

RVO Project- en Organisatiefinanciering
Prinses Beatrixlaan 2, Den Haag
Croeselaan 15, Utrecht
Postbus 40225 | 8004 DE | Zwolle

t | e

Van: [5.12.e] [5.12.e a-e]
Aan: [5.12.e] [5.12.e]
Onderwerp: Graag zsm checken: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO
Datum: dinsdag 3 augustus 2021 16:00:40
Bijlagen: [Woordvoeringslijn Grote bedrijven die TVL als MKB.docx](#)

Hoi [5.12.e] en [5.12.e]

Op verzoek van DC heb ik een woordvoeringslijn inclusief factsheet opgesteld. Deze kwestie kan immers de media bereiken en is vanwege de aantallen en bedragen gevoelig. Daarom bereiden we ons hier vast op voor.

@ [5.12.e] Wil jij door de tekst lopen om te kijken of alles klopt en eventuele wijzigingen doorvoeren? Ik heb me gebaseerd op jouw mail en diverse pagina's van de website van RVO en Rijksoverheid.nl.

@ [5.12.e] En ben jij akkoord met deze versie (met eventuele wijzigingen van [5.12.e] erin verwerkt)?

Ik hoor graag zsm van jullie!

Groet, [5.12.e]

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: Re: laatste stand van zaken handhaving MKB / GO
Datum: dinsdag 3 augustus 2021 18:21:42

Hoi [redacted]

Tussentijds is gelet op het onderwerp wel handig.
 Volgende week woensdag einde dag is er een mogelijkheid om een aantal nota's aan de Stas voor te leggen. Kan jij nota dinsdag de lijn door hebben?

Graag nota ook richten aan Minister gelet op grootbedrijf.

Dank alvast

[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 3 aug. 2021 om 13:40 heeft [redacted] ([redacted])
 <[redacted]@minezk.nl> het volgende geschreven:

Hi [redacted]

Kan ik even iets voorleggen? RVO is momenteel bezig met een handhavingsactie voor bedrijven die als MKB een TVL aanvraag hebben ingediend, terwijl ze dat eigenlijk als grote onderneming hadden moeten doen.

Ik voeg de mail die we van RVO hierover hebben ontvangen bij. In een notendop: RVO is een onderzoek gestart naar enkele honderden bedrijven die TVL hebben aangevraagd als MKB-bedrijf, maar mogelijk een groot bedrijf zijn. Van de 300 bedrijven (fiscale eenheden) die tot nu onderzocht zijn, en die bij de aanvraag een MKB-verklaring hadden aangeleverd, bleek bijna een derde geen MKB- maar een groot-bedrijf te zijn. Ruim 200 bedrijven worden op dit moment nog onderzocht. RVO gaat onterecht toegekende en uitgekeerde subsidies terugvorderen. Het gaat om € 71 miljoen. Ten opzichte van het totaal (4,5 mld) is dit beperkt, maar het blijft natuurlijk een groot bedrag.

Naar aanleiding van de intrekkingen en handhaving acties zijn er tot op heden nog geen bezwaren binnengekomen. Op dit moment doet RVO nog een extra check om hier zeker van te zijn, met name omdat het bezwaartermijn is verstreken van een aantal handhavingsbesluiten van grote groepen zoals Bastion Hotels en Van der Valk. Laatste had aangegeven te willen procederen, sindsdien hebben ze echter niets meer voorbij zien komen. Ook aan de telefoon zijn er weinig signalen binnengekomen omtrent de reeds ingezette acties.

De vraag is of de stas hierover nu al geïnformeerd wil worden? Of dat we haar eind augustus informeren, als RVO het gehele onderzoek afgerond heeft? Wordvoering ([redacted]) is op de hoogte van onderstaande mail, voor het geval het in de media terecht komt. Of een ondernemer die een incorrecte MKB verklaring heeft ingediend en daardoor niet voor de MKB aanvraag in aanmerking komt, zelf daarover de media zal benaderen, lijkt minder waarschijnlijk, daar lopen ze vast niet zo graag mee te koop.

[redacted]

5.12.e
[redacted]
[redacted]
T [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
Verzonden: maandag 2 augustus 2021 17:19
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
<[redacted]@rvo.nl>
Onderwerp: laatste stand van zaken handhaving MKB / GO

Dag [redacted]

Ik heb met [redacted] afgesproken dat ik een overzicht zou sturen omtrent handhaving MKB / GO. Zoals we in maart met onder andere [redacted] hebben besproken zijn we parallel aan het openstellen van het grote bedrijven spoor ook met gerichte handhaving op het onderscheid MKB en een Grote onderneming gestart, omdat er uit data analyse op basis van een fiscale eenheden dataset bleek dat een beperkt aantal grote ondernemingen toch in het MKB verwerkt was. Vaak is dat geautomatiseerd gebeurd. Snel is het risicomodel hierop aangepast (zie ook de bijgewerkte risicoanalyses van medio mei). Ook in de recente voortgangsrapportage naar de Kamer hebben we dit gemeld. De handhaving is in volle gang en ik wil je over de laatste stand van zaken inlichten en meenemen wat er nog op de planning staat.

Proces tot nu toe:

Er is een uitzoeklijst van MKB aanvragen die mogelijk van een grote onderneming zijn geweest (hierna GO) op basis van gegevens over fiscale eenheden, signalen van medewerkers of gegevens uit het KVK. Bedrijven die meer dan € 600.000 hebben ontvangen worden sowieso meegenomen in deze analyse.

Deze ondernemingen worden onderzocht door een handhavingsteam op de correctheid van de door hun opgegeven MKB verklaring. In het kader van de zorgvuldigheid wordt in al deze gevallen vanuit RVO contact gezocht met de ondernemer over de MKB verklaring en verzocht om aanvullende informatie toe te sturen. Op basis van de aanvullende gegevens, informatie over eigendoms- en zeggenschapsrelaties vanuit KVK en Company Info wordt bepaald of de onderneming voldoet aan de MKB verklaring. In het geval er sprake is van GO zal de ondernemer een handhavingsbesluit ontvangen en wordt (afhankelijk of er al is verleend) de subsidie ingetrokken of afgewezen. Als er sprake is van een juiste MKB verklaring wordt de ondernemer hierover geïnformeerd en vervolgd de subsidieverlening zijn normale route.

Geen MKB en dan?

In het geval uit het onderzoek naar voren is gekomen dat er ten onrechte een MKB aanvraag is ingediend dan zijn er drie opties mogelijk (afhankelijk waarvan de aanvraag zich in het proces bevindt):

1. Lopende aanvragen worden afgewezen.
2. Indien aanvragen reeds zijn verleend maar nog niet vastgesteld dan worden deze aanvragen ambtshalve ingetrokken (start vorige week).
3. Indien aanvragen zijn vastgesteld dan zullen we nog samen met jullie bespreken welke insteek we dan aanhouden. Vanuit RVO zullen we een voorstel doen binnenkort.

Het gaat om een kleine groep grote ondernemingen die per verbonden onderneming (concern) meestal enkele tientallen aanvragen heeft ingediend. Bijvoorbeeld een schoenenketen die dat voor al zijn 58 vestigingen heeft gedaan, maar die vanwege de eigendomsrelaties telt als grote ondernemingen en dus maar 1 aanvraag in het grote bedrijven spoor had mogen doen. De aantallen aanvragen en bedragen lopen dus relatief snel op, maar zijn vaak terug te voeren op een kleine groep unieke ondernemingen.

Cijfers:

- Er is een onderzoek gestart naar 510 fiscale eenheden (479 o.b.v. zoek criteria en 31 o.b.v. meldingen)
- De 510 fiscale eenheden hebben samen ongeveer 3.286 aanvragen toegekend gekregen voor een bedrag van ongeveer 390 mln.
- Tot nu toe zijn er 300 (58%) fiscale eenheden onderzocht, waar 2.011 aanvragen voor 240 mln. aan toegekend waren.
- Na onderzoek bleek dat 212 (70%) fiscale eenheden géén grote onderneming waren, gaat om 1.299 aanvragen en 169 mln. aan toegekende subsidie.
- Na onderzoek bleek dat 88 (30%) fiscale eenheden onderdeel te zijn van een groep zijn die kwalificeren als GO, dit ziet op 712 aanvragen en een toegekend bedrag van 71 mln. Deze zullen worden ingetrokken en teruggevorderd.
- Er zijn nog 210 fiscale eenheden (42%) in onderzoek, voor 1.275 aanvragen voor een toegekend bedrag van 150 mln. Eind augustus hebben we deze fiscale eenheden onderzocht en daar waar nodig actie ingezet.

Op het tot nu toe verleende bedrag van 4.5 mld. is dat:

Te onderzoeken: toegekend bedrag van 390 mln. (8,6%)

Onderzoek afgerond, geen grote onderneming in het spoor: 169 mln. (3,7%)

Onderzoek afgerond, wel grote onderneming in het MKB spoor: 71 mln. (1,5%)

Nog in onderzoek: 150 mln. (3,3%)

NB: er kunnen ook door grote ondernemingen buiten een fiscale eenheid om zijn ingediend, die alsnog onderdeel van een groep zijn en tellen als verbonden onderneming. Voor de leesbaarheid heb ik die hier bij fiscale eenheden opgeteld.

Handhaving tot dusver:

De 88 fiscale eenheden die aangemerkt zijn als grote onderneming hebben tot nu toe (deels lopen hier nog wel acties op):

- 712 aanvragen toegekend gekregen voor afgerond 71 mln. aan subsidie, deze worden ingetrokken dan wel afgewezen.
- Van de 712 waren er 135 lopende aanvragen voor 22 mln, deze zijn afgewezen.
- Van de 712 toegekende aanvragen zijn 163 verleende aanvragen ingetrokken, voor ongeveer 9,6 mln.
- Totaal is er nu aan handhavingsacties voor een totaal van ongeveer 31,6 mln afgewezen en ingetrokken.
- Van de 712 toegekende aanvragen waren er 253 ook al vastgesteld (voor 40 mln.), hiervan zal de vaststelling worden herroepen. Ik kom hier nog op terug omdat dit in overleg met jullie nog in gang moet worden gezet.
- Overige aanvragen worden binnenkort opgepakt.

Juridische procedures:

Naar aanleiding van de intrekkingen en handhaving acties zijn er tot op heden nog geen bezwaren binnengekomen. Op dit moment doen we nog een extra check om hier zeker van te zijn, met name omdat het bezwaartermijn is verstreken van een aantal handhavingsbesluiten van grote groepen zoals 5.1.2.i
5.1.2.i Laatste had aangegeven te willen procederen, sindsdien echter niets meer voorbij zien komen. Ook aan de telefoon zijn er weinig signalen binnengekomen omtrent de reeds ingezette acties.

5.1.2.i

Hiervoor afgesproken dat we vorige week een informatie mail gaan sturen omtrent de groepssamenstelling. Na reactie te hebben gekregen zullen we de resultaten eerst met jullie delen voordat we actie ondernemen. Overigens heeft ID&T wel zelf

aangegeven zich bewust te zijn dat ze een GO zijn (in een brief benoemd aan ons), de vraag is echter alleen even hoe groot de groep is.

Toekomst:

- Op dit moment zijn er nog 163 fiscale eenheden in onderzoek, na aanvullende stukken te hebben gekregen zullen we de vervolgstappen zetten.
- Ondernemingen waarin we mogelijke risico's verwachten op zowel juridisch als publicitair vlak zal ik vooraf bij jou melden, tot op heden is dat alleen

5.1.2.i

Overig:

Daar waar we ondernemers hun verkeerde aanvraag kunnen laten intrekken en nog een nieuwe (juiste) aanvraag voor een grote bedrijven spoor in een lopende of toekomstige TVL openstelling gedaan kan worden zullen we daar ondernemers altijd op wijzen. Dat hebben we bij het merendeel van deze groep ook op tijd kunnen doen, niet iedereen heeft daar gebruik van gemaakt.

In het geval we nieuwe stappen in het proces zetten of er nieuwe (inhoudelijke) ontwikkelingen zijn zal ik je vooraf daarover informeren. Ik zal eind augustus / begin sept een totaal overzicht sturen. Nu we dagelijks handhaven zijn de cijfers morgen al weer achterhaald.

Voor vragen weet je me te vinden.

Groeten,

5.1.2.e

<image001.jpg>

5.1.2.e

RVO Project- en Organisatiefinanciering

Prinses Beatrixlaan 2, Den Haag
Croeselaan 15, Utrecht
Postbus 40225 | 8004 DE | Zwolle

t

5.1.2.e

e

5.1.2.e

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: laatste stand van zaken handhaving MKB / GO
Datum: woensdag 4 augustus 2021 08:15:46

Prima, ik kijk graag mee. Met de input van de mail heb je volgens mij de insteek van de nota.

Groeten, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 3 augustus 2021 18:25
Aan: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
Onderwerp: FW: laatste stand van zaken handhaving MKB / GO

Hi [redacted]

In het TOP overleg vanmorgen met [redacted] en [redacted] was bij BBR voorgelegd of de stas op de hoogte gebracht moest worden van deze handhaving, gezien toch de mogelijke gevoeligheid hierin en eventuele publicitaire aandacht. Nu geeft [redacted] aan dat een nota inderdaad wenselijk is. Deze zal ik aan de hand van jouw mail opstellen.

[redacted]
[redacted]
T [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 3 augustus 2021 18:22
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: Re: laatste stand van zaken handhaving MKB / GO

Hoi [redacted]

Tussentijds is gelet op het onderwerp wel handig. Volgende week woensdag einde dag is er een mogelijkheid om een aantal nota's aan de Stas voor te leggen. Kan jij nota dinsdag de lijn door hebben?

Graag nota ook richten aan Minister gelet op grootbedrijf.

Dank alvast

[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 3 aug. 2021 om 13:40 heeft [redacted] ([redacted])
<[redacted]@minezk.nl> het volgende geschreven:

Hi [redacted]

Kan ik even iets voorleggen? RVO is momenteel bezig met een handhavingsactie voor bedrijven die als MKB een TVL aanvraag hebben ingediend, terwijl ze dat eigenlijk als grote onderneming hadden moeten doen.

Ik voeg de mail die we van RVO hierover hebben ontvangen bij. In een notendop: RVO is een onderzoek gestart naar enkele honderden bedrijven die TVL hebben aangevraagd als MKB-bedrijf, maar mogelijk een groot bedrijf zijn. Van de 300 bedrijven (fiscale eenheden) die tot nu onderzocht zijn, en die bij de aanvraag een MKB-verklaring hadden aangeleverd, bleek bijna een derde geen MKB- maar een groot-bedrijf te zijn. Ruim 200 bedrijven worden op dit moment nog onderzocht. RVO gaat onterecht toegekende en uitgekeerde subsidies terugvorderen. Het gaat om € 71 miljoen. Ten opzichte van het totaal (4,5 mld) is dit beperkt, maar het blijft natuurlijk een groot bedrag.

Naar aanleiding van de intrekkingen en handhaving acties zijn er tot op heden nog geen bezwaren binnengekomen. Op dit moment doet RVO nog een extra check om hier zeker van te zijn, met name omdat het bezwaartermijn is verstreken van een aantal handhavingsbesluiten van grote groepen zoals Bastion Hotels en Van der Valk. Laatste had aangegeven te willen procederen, sindsdien hebben ze echter niets meer voorbij zien komen. Ook aan de telefoon zijn er weinig signalen binnengekomen omtrent de reeds ingezette acties.

De vraag is of de stas hierover nu al geïnformeerd wil worden? Of dat we haar eind augustus informeren, als RVO het gehele onderzoek afgerond heeft? Wordvoering ([redacted]) is op de hoogte van onderstaande mail, voor het geval het in de media terecht komt. Of een ondernemer die een incorrecte MKB verklaring heeft ingediend en daardoor niet voor de MKB aanvraag in aanmerking komt, zelf daarover de media zal benaderen, lijkt minder waarschijnlijk, daar lopen ze vast niet zo graag mee te koop.

[redacted]

[redacted]

T [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
Verzonden: maandag 2 augustus 2021 17:19
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>, [redacted] <[redacted]@rvo.nl>

Onderwerp: laatste stand van zaken handhaving MKB / GO

Dag [redacted]

Ik heb met [redacted] afgesproken dat ik een overzicht zou sturen omtrent handhaving MKB / GO. Zoals we in maart met onder andere [redacted] hebben besproken zijn we parallel aan het openstellen van het grote bedrijven spoor ook met gerichte handhaving op het onderscheid MKB en een Grote onderneming gestart, omdat er uit data analyse op basis van een fiscale eenheden dataset bleek dat een beperkt aantal grote ondernemingen toch in het MKB verwerkt was. Vaak

is dat geautomatiseerd gebeurd. Snel is het risicomodel hierop aangepast (zie ook de bijgewerkte risicoanalyses van medio mei). Ook in de recente voortgangsrapportage naar de Kamer hebben we dit gemeld. De handhaving is in volle gang en ik wil je over de laatste stand van zaken inlichten en meenemen wat er nog op de planning staat.

Proces tot nu toe:

Er is een uitzoeklijst van MKB aanvragen die mogelijk van een grote onderneming zijn geweest (hierna GO) op basis van gegevens over fiscale eenheden, signalen van medewerkers of gegevens uit het KVK. Bedrijven die meer dan € 600.000 hebben ontvangen worden sowieso meegenomen in deze analyse.

Deze ondernemingen worden onderzocht door een handhavingsteam op de correctheid van de door hun opgegeven MKB verklaring. In het kader van de zorgvuldigheid wordt in al deze gevallen vanuit RVO contact gezocht met de ondernemer over de MKB verklaring en verzocht om aanvullende informatie toe te sturen. Op basis van de aanvullende gegevens, informatie over eigendoms- en zeggenschapsrelaties vanuit KVK en Company Info wordt bepaald of de onderneming voldoet aan de MKB verklaring. In het geval er sprake is van GO zal de ondernemer een handhavingsbesluit ontvangen en wordt (afhankelijk of er al is verleend) de subsidie ingetrokken of afgewezen. Als er sprake is van een juiste MKB verklaring wordt de ondernemer hierover geïnformeerd en vervolgd de subsidieverlening zijn normale route.

Geen MKB en dan?

In het geval uit het onderzoek naar voren is gekomen dat er ten onrechte een MKB aanvraag is ingediend dan zijn er drie opties mogelijk (afhankelijk waarvan de aanvraag zich in het proces bevindt):

1. Lopende aanvragen worden afgewezen.
2. Indien aanvragen reeds zijn verleend maar nog niet vastgesteld dan worden deze aanvragen ambtshalve ingetrokken (start vorige week).
3. Indien aanvragen zijn vastgesteld dan zullen we nog samen met jullie bespreken welke insteek we dan aanhouden. Vanuit RVO zullen we een voorstel doen binnenkort.

Het gaat om een kleine groep grote ondernemingen die per verbonden onderneming (concern) meestal enkele tientallen aanvragen heeft ingediend. Bijvoorbeeld een schoenenketen die dat voor al zijn 58 vestigingen heeft gedaan, maar die vanwege de eigendomsrelaties telt als grote ondernemingen en dus maar 1 aanvraag in het grote bedrijven spoor had mogen doen. De aantallen aanvragen en bedragen lopen dus relatief snel op, maar zijn vaak terug te voeren op een kleine groep unieke ondernemingen.

Cijfers:

- Er is een onderzoek gestart naar 510 fiscale eenheden (479 o.b.v. zoek criteria en 31 o.b.v. meldingen)
- De 510 fiscale eenheden hebben samen ongeveer 3.286 aanvragen toegekend gekregen voor een bedrag van ongeveer 390 mln.
- Tot nu toe zijn er 300 (58%) fiscale eenheden onderzocht, waar 2.011 aanvragen voor 240 mln. aan toegekend waren.
- Na onderzoek bleek dat 212 (70%) fiscale eenheden géén grote onderneming waren, gaat om 1.299 aanvragen en 169 mln. aan toegekende subsidie.
- Na onderzoek bleek dat 88 (30%) fiscale eenheden onderdeel te zijn van een groep zijn die kwalificeren als GO, dit ziet op 712 aanvragen en een toegekend bedrag van 71 mln. Deze zullen worden ingetrokken en teruggevorderd.
- Er zijn nog 210 fiscale eenheden (42%) in onderzoek, voor 1.275 aanvragen voor een toegekend bedrag van 150 mln. Eind augustus hebben we deze fiscale eenheden onderzocht en daar waar nodig actie ingezet.

Op het tot nu toe verleende bedrag van 4.5 mld. is dat:

Te onderzoeken: toegekend bedrag van 390 mln. (8,6%)

Onderzoek afgerond, geen grote onderneming in het spoor: 169 mln. (3,7%)

Onderzoek afgerond, wel grote onderneming in het MKB spoor: 71 mln. (1,5%)

Nog in onderzoek: 150 mln. (3,3%)

NB: er kunnen ook door grote ondernemingen buiten een fiscale eenheid om zijn ingediend, die alsnog onderdeel van een groep zijn en tellen als verbonden onderneming. Voor de leesbaarheid heb ik die hier bij fiscale eenheden opgeteld.

Handhaving tot dusver:

De 88 fiscale eenheden die aangemerkt zijn als grote onderneming hebben tot nu toe (deels lopen hier nog wel acties op):

- 712 aanvragen toegekend gekregen voor afgerond 71 mln. aan subsidie, deze worden ingetrokken dan wel afgewezen.
- Van de 712 waren er 135 lopende aanvragen voor 22 mln, deze zijn afgewezen.
- Van de 712 toegekende aanvragen zijn 163 verleende aanvragen ingetrokken, voor ongeveer 9,6 mln.
- Totaal is er nu aan handhavingsacties voor een totaal van ongeveer 31,6 mln afgewezen en ingetrokken.
- Van de 712 toegekende aanvragen waren er 253 ook al vastgesteld (voor 40 mln.), hiervan zal de vaststelling worden herroepen. Ik kom hier nog op terug omdat dit in overleg met jullie nog in gang moet worden gezet.
- Overige aanvragen worden binnenkort opgepakt.

Juridische procedures:

Naar aanleiding van de intrekkingen en handhaving acties zijn er tot op heden nog geen bezwaren binnengekomen. Op dit moment doen we nog een extra check om hier zeker van te zijn, met name omdat het bezwaartermijn is verstreken van een aantal handhavingsbesluiten van grote groepen zoals Bastion Hotels en Van der Valk. Laatste had aangegeven te willen procederen, sindsdien echter niets meer voorbij zien komen. Ook aan de telefoon zijn er weinig signalen binnengekomen omtrent de reeds ingezette acties.

ID&T:

Hierover afgesproken dat we vorige week een informatie mail gaan sturen omtrent de groepssamenstelling. Na reactie te hebben gekregen zullen we de resultaten eerst met jullie delen voordat we actie ondernemen. Overigens heeft ID&T wel zelf aangegeven zich bewust te zijn dat ze een GO zijn (in een brief benoemd aan ons), de vraag is echter alleen even hoe groot de groep is.

Toekomst:

- Op dit moment zijn er nog 163 fiscale eenheden in onderzoek, na aanvullende stukken te hebben gekregen zullen we de vervolgstappen zetten.
- Ondernemingen waarin we mogelijke risico's verwachten op zowel juridisch als publicitair vlak zal ik vooraf bij jou melden, tot op heden is dat alleen ID&T.

Overig:

Daar waar we ondernemers hun verkeerde aanvraag kunnen laten intrekken en nog een nieuwe (juiste) aanvraag voor een grote bedrijven spoor in een lopende of toekomstige TVL openstelling gedaan kan worden zullen we daar ondernemers altijd op wijzen. Dat hebben we bij het merendeel van deze groep ook op tijd kunnen doen, niet iedereen heeft daar gebruik van gemaakt.

In het geval we nieuwe stappen in het proces zetten of er nieuwe (inhoudelijke) ontwikkelingen zijn zal ik je vooraf daarover informeren. Ik zal eind augustus / begin sept een totaal overzicht sturen. Nu we dagelijks handhaven zijn de cijfers morgen al weer achterhaald.

Voor vragen weet je me te vinden.

Groeten, ^{5.1.2.e} [redacted]

<image001.jpg>

RVO Project- en Organisatiefinanciering

Prinses Beatrixlaan 2, Den Haag
Croeselaan 15, Utrecht
Postbus 40225 | 8004 DE | Zwolle

^{5.1.2.e} t [redacted] | ^{5.1.2.e} e [redacted] [@rvo.nl](mailto:[redacted]@rvo.nl)

Van: [5.12.e]
Aan: [5.12.e]
Onderwerp: RE: Graag zsm checken: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO
Datum: woensdag 4 augustus 2021 13:06:16
Bijlagen: [Woordvoeringslijn Grote bedrijven die TVL als MKB.docx](#)

Dag [5.12.e]

Het is wel een enorme stuk tekst geworden, hierbij mijn opmerkingen.

Ik stuur zo nog even stappenplan toe, handig om te hebben.

Groeten, [5.12.e]

Van: [5.12.e] <[5.12.e.12.e]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 3 augustus 2021 16:01
Aan: [5.12.e] <[5.12.e]@rvo.nl>; [5.12.e]
 [5.12.e]@minezk.nl>
Onderwerp: Graag zsm checken: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO

Hoi [5.12.e] en [5.12.e]

Op verzoek van DC heb ik een woordvoeringslijn inclusief factsheet opgesteld. Deze kwestie kan immers de media bereiken en is vanwege de aantallen en bedragen gevoelig. Daarom bereiden we ons hier vast op voor.

@ [5.12.e] Wil jij door de tekst lopen om te kijken of alles klopt en eventuele wijzigingen doorvoeren? Ik heb me gebaseerd op jouw mail en diverse pagina's van de website van RVO en Rijksoverheid.nl.

@ [5.12.e] En ben jij akkoord met deze versie (met eventuele wijzigingen van [5.12.e] erin verwerkt)?

Ik hoor graag zsm van jullie!

Groet, [5.12.e]

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Graag zsm checken: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO
Datum: woensdag 4 augustus 2021 14:13:10

Nog ter aanvulling stappenplan:

Het is belangrijk zeker te weten of u een mkb-onderneming of grote onderneming bent. Bent u bijvoorbeeld een grote onderneming en hoort u tot een groep verbonden ondernemingen? Dan is maar één aanvraag per groep mogelijk. Een grote onderneming die apart aanvraagt, krijgt dan een afwijzing.

Een mkb-onderneming die tot een groep behoort, kan wel apart aanvragen. Die moet dan – net als grote ondernemingen – doorgeven met welke ondernemingen zij tot een groep behoort. Krijgen wij onvolledige of verkeerde informatie, dan duurt de behandeling van een aanvraag langer.

Bepaal de volgende zaken voordat u TVL aanvraagt:

1) Bepaal of u een mkb-onderneming of een grote onderneming bent

U controleert of u een mkb-onderneming of een grote onderneming bent met de [mkb-toets](#). Het gaat hierbij om alle partner- en verbonden ondernemingen in Nederland en het buitenland.

Een mkb-onderneming voldoet daarbij aan de volgende criteria:

maximaal 250 fte in dienst (meerdere medewerkers kunnen 1 fte vervullen) of;
 een netto omzet van maximaal € 50 miljoen en een balanstotaal van maximaal € 43 miljoen.

Een grote onderneming voldoet daarbij aan de volgende criteria:

meer dan 250 fte in dienst (meerdere medewerkers kunnen 1 fte vervullen) of;
 een netto omzet van meer dan € 50 miljoen en een balanstotaal van meer dan € 43 miljoen.

2) Bepaal of u tot een fiscale eenheid behoort

Bij een btw-fiscale eenheid worden meerdere ondernemers samen gezien als 1 ondernemer voor de btw. Als u deel uitmaakt van een fiscale eenheid, maakt u automatisch deel uit van een groep. Een fiscale eenheid bestaat vaak uit een moedermaatschappij en 1 of meer dochtermaatschappijen.

Het vormen van een fiscale eenheid heeft gevolgen voor de btw. De fiscale eenheid doet bijvoorbeeld 1 btw-aangifte voor alle ondernemingen samen. Ook betaalt een fiscale eenheid geen btw over leveringen van goederen en diensten tussen de ondernemingen.

Voor het vormen van een fiscale eenheid gelden een aantal voorwaarden. De ondernemingen moeten:

een eenheid vormen op financieel, organisatorisch en economisch gebied;

elk ondernemer zijn voor de btw;
gevestigd zijn in Nederland.

3) Bepaal of u tot een groep verbonden ondernemingen behoort

Dit is een aantal ondernemingen zodanig verbonden dat ze samen een groep of concern vormen. Dat kan op verschillende manieren:

Een onderneming heeft meer dan 50% van de aandelen in een andere onderneming;

Een onderneming kan de meerderheid van het bestuur of de raad van commissarissen van een andere onderneming benoemen of ontslaan;

Een onderneming heeft als enige het recht om te beslissen over een andere onderneming;

Een onderneming kan op hoofdlijnen instructies opleggen aan een andere onderneming;

Een franchisenemer die niet los staat van de franchisegever.

Uitgebreide informatie staat op [TVL Q1 2021 voor grote ondernemingen](#)

4) Wat vult u in bij de aanvraag

Geef aan of u een mkb-onderneming of grote onderneming hebt.

Als u tot een groep behoort: vul de gegevens in van alle verbonden ondernemingen. Overleg dit eventueel met de overige ondernemers binnen uw groep zodat iedereen de volledige informatie heeft.

Als de gegevens van ondernemers in een groep onderling afwijken, moeten we alle aanvragen van die groep onderzoeken. Dit levert helaas vertraging op voor alle aanvragers in de groep.

Groeten,

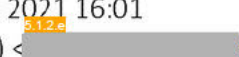
Van:
Verzonden: woensdag 4 augustus 2021 13:06
Aan: <@minezk.nl>; () <@minezk.nl>
Onderwerp: RE: Graag zsm checken: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO

Dag

Het is wel een enorme stuk tekst geworden, hierbij mijn opmerkingen.

Ik stuur zo nog even stappenplan toe, handig om te hebben.

Groeten,

Van: <@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 3 augustus 2021 16:01
Aan: <@rvo.nl>; ()

^{5.1.2.e}
<[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: Graag zsm checken: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO

Hoi ^{5.1.2.e} en ^{5.1.2.e}

Op verzoek van DC heb ik een woordvoeringslijn inclusief factsheet opgesteld. Deze kwestie kan immers de media bereiken en is vanwege de aantallen en bedragen gevoelig. Daarom bereiden we ons hier vast op voor.

@ ^{5.1.2.e} Wil jij door de tekst lopen om te kijken of alles klopt en eventuele wijzigingen doorvoeren? Ik heb me gebaseerd op jouw mail en diverse pagina's van de website van RVO en ^{5.1.2.e} Rijksoverheid.nl.

@ ^{5.1.2.e} En ben jij akkoord met deze versie (met eventuele wijzigingen van ^{5.1.2.e} erin verwerkt)?

Ik hoor graag zsm van jullie!

Groet, ^{5.1.2.e}

Van: [Redacted]
Aan: [Redacted]
Cc: [Redacted]
Onderwerp: Liefst uiterlijk do. om 10.00 uur je reactie: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO
Datum: woensdag 4 augustus 2021 16:54:42
Bijlagen: [Woordvoeringslijn Grote bedrijven die TVL als MKB.docx](#)
Prioriteit: Hoog

Dank voor je reactie

Je hebt gelijk, ik had teveel informatie in de tekst opgenomen. De informatiedichtheid van jouw email was erg hoog, en ik wilde het allemaal graag kwijt in mijn tekst. Nu flink gesnoeid!

Ik heb nog een nieuw stukje toegevoegd, nav een specifieke vraag van onze woordvoerder. Wil je hier nog naar kijken voordat ik het geheel doorzet naar DC? (zie hieronder voor het gemak, en in de bijlage voor als je wilt schrappen/wijzigen).

Bedankt en groet!

Reactief bij vragen:

Wat doet RVO als na onderzoek blijkt dat een aanvraag onterecht als MKB-bedrijf is gedaan?

- Onterecht uitgekeerde subsidie wordt teruggevorderd, als de subsidie in een eerder stadium al was toegekend en (deels) uitgekeerd.
- Als de aanvraag nog loopt, wijst RVO de aanvraag af en wijst de onderneming op de juiste route voor een TVL-aanvraag als grote onderneming.

Hoe is het mogelijk dat grote bedrijven subsidie toegekend krijgen op verkeerde gronden? En wat doet RVO om te voorkomen dat dit in de toekomst kan gebeuren?

De TVL is erop gericht snel te zorgen voor liquiditeit voor ondernemers die getroffen zijn door maatregelen. Bij veel steunmaatregelen is sprake van een verhoogd risico op misbruik en oneigenlijk gebruik. Er is daarom bij de TVL een uitgebreid systeem van risicobeheersing opgezet, zoals het werken met risicoprofielen en het uitvoeren van handmatige controles.

Als zich nieuwe vormen van misbruik of oneigenlijk gebruik van de TVL aandienen, dan wordt het risicomodel van RVO hierop aangepast. Daarom is RVO, parallel aan de openstelling van de TVL voor grote bedrijven, gestart met handhaving op het onderscheid tussen MKB-bedrijven en grote ondernemingen. Op basis van diverse gegevensbronnen worden sommige aanvragen door het handhavingsteam van RVO extra gecontroleerd op juistheid van o.a. de MKB-verklaring. In al deze gevallen neemt RVO contact op met de ondernemer over de MKB-verklaring en wordt er gevraagd om aanvullende informatie toe te sturen.

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@rvo.nl>

Verzonden: woensdag 4 augustus 2021 13:06

Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> ([redacted]) <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Graag zsm checken: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO

Dag

Het is wel een enorme stuk tekst geworden, hierbij mijn opmerkingen.

Ik stuur zo nog even stappenplan toe, handig om te hebben.

Groeten, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 3 augustus 2021 16:01

Aan: 5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Graag zsm checken: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO

Hoi 5.1.2.e en 5.1.2.e,

Op verzoek van DC heb ik een woordvoeringslijn inclusief factsheet opgesteld. Deze kwestie kan immers de media bereiken en is vanwege de aantallen en bedragen gevoelig. Daarom bereiden we ons hier vast op voor.

@ 5.1.2.e: Wil jij door de tekst lopen om te kijken of alles klopt en eventuele wijzigingen doorvoeren? Ik heb me gebaseerd op jouw mail en diverse pagina's van de website van RVO en Rijksoverheid.nl.

@ 5.1.2.e: En ben jij akkoord met deze versie (met eventuele wijzigingen van 5.1.2.e erin verwerkt)?

Ik hoor graag zsm van jullie!

Groet, 5.1.2

Grote bedrijven die TVL als MKB-bedrijf aanvragen

Woordvoeringslijn en factsheet

Woordvoeringslijn:

- Sinds het eerste kwartaal van dit jaar is de TVL ook open gesteld voor grote ondernemingen. Tot die tijd was de TVL enkel bestemd voor MKB-ondernemingen.
- Grote bedrijven en bedrijven die behoren tot een groep (en niet MKB zijn) mogen slechts 1 aanvraag voor de hele groep doen. Filialen mogen niet elk afzonderlijk een aanvraag indienen. Denk hierbij aan ketens in de horeca-, de retail- of de hotelsector.
- Dit heeft te maken met de staatssteungrens: een ondernemer mag in totaal niet meer dan 1,8 miljoen euro aan overheidssteun ontvangen. De individuele subsidies van verschillende filiaalbedrijven zouden, bij elkaar opgeteld, dit maximum snel kunnen overschrijden.
- Voor bedrijven die twijfelen of zij een MKB-bedrijf of een groot-bedrijf zijn is er een [MKB-toets](#). Het resultaat van deze toets, die aangeboden wordt op de website van RVO, sturen bedrijven mee bij hun TVL-aanvraag.
- Tijdens de TVL-aanvraag verklaren bedrijven of ze MKB-bedrijf zijn, of een groot bedrijf. Bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor het verstrekken van de juiste informatie.
- RVO onderzoekt momenteel enkele honderden bedrijven die als MKB-bedrijf een TVL-aanvraag hebben gedaan, maar mogelijk toch onder de definitie van een grote onderneming vallen.
- Een derde van de tot nu toe onderzochte aanvragen bleek onterecht als MKB-bedrijf TVL te hebben aangevraagd.
- Het gaat om 88 van de (tot nu toe) 300 onderzochte 'fiscale eenheden'. Hiermee is een bedrag van 71 miljoen euro onterecht uitgekeerde TVL-subsidie gemoeid (verspreid over 712 verschillende subsidieaanvragen).
- RVO is op dit moment bezig met het onderzoeken van nog eens 210 fiscale eenheden op de juistheid van de aanvraag.
- RVO is reeds gestart met het afwijzen van lopende aanvragen en het terugvorderen van reeds uitgekeerde subsidies.

Voorbeeld:

Een retail-keten voldoet aan de criteria van een grote onderneming. De groep mag maar 1 aanvraag doen voor de TVL. In plaats daarvan heeft de ondernemer voor alle 50 vestigingen afzonderlijk subsidieaanvragen gedaan.

Reactief bij vragen:

Wat doet RVO als na onderzoek blijkt dat een aanvraag onterecht als MKB-bedrijf is gedaan?

- Onterecht uitgekeerde subsidie wordt teruggevorderd, als de subsidie in een eerder stadium al was toegekend en (deels) uitgekeerd.
- Als de aanvraag nog loopt, wijst RVO de aanvraag af en wijst de onderneming op de juiste route voor een TVL-aanvraag als grote onderneming.

Hoe is het mogelijk dat grote bedrijven subsidie toegekend krijgen op verkeerde gronden? En wat doet RVO om te voorkomen dat dit in de toekomst kan gebeuren?

De TVL is erop gericht snel te zorgen voor liquiditeit voor ondernemers die getroffen zijn door maatregelen. Bij veel steunmaatregelen is sprake van een verhoogd risico op misbruik en oneigenlijk gebruik. Er is daarom bij de TVL een uitgebreid systeem van risicobeheersing opgezet, zoals het werken met risicoprofielen en het uitvoeren van handmatige controles.

Als zich nieuwe vormen van misbruik of oneigenlijk gebruik van de TVL aandienen, dan wordt het risicomodel van RVO hierop aangepast. Daarom is RVO, parallel aan de openstelling van de TVL voor grote bedrijven, gestart met handhaving op het onderscheid tussen MKB-bedrijven en grote

ondernemingen. Op basis van diverse gegevensbronnen worden sommige aanvragen door het handhavingsteam van RVO extra gecontroleerd op juistheid van o.a. de MKB-verklaring. In al deze gevallen neemt RVO contact op met de ondernemer over de MKB-verklaring en wordt er gevraagd om aanvullende informatie toe te sturen.

Factsheet

Achtergrondinformatie:

- **Definitie Grote Onderneming:** Een onderneming is een grote onderneming als deze meer dan 250 arbeidsplaatsen heeft of een netto omzet van meer dan €50 miljoen en een balanstotaal van meer dan € 43 miljoen.
- Wanneer 2 of meer ondernemingen **aan elkaar verbonden** zijn, is er sprake van **een groep**. Afzonderlijke bedrijfsonderdelen met een eigen inschrijving in het Handelsregister kunnen niet apart TVL aanvragen als ze onderdeel uitmaken van een groep die voldoet aan de definitie van een grote onderneming.
- Bij twijfel kan een onderneming **de mkb-toets** doen om vast te stellen of het een grote- of een mkb-onderneming is. Dit is vooral belangrijk voor ondernemingen die niet zeker zijn of zij samen met eventuele partner- en verbonden ondernemingen een grote onderneming vormen.
- **RVO is een onderzoek gestart** naar 510 zogenaamde 'fiscale eenheden', die bij elkaar opgeteld ruim 3200 TVL-aanvragen hebben gedaan. 300 Van deze 510 fiscale eenheden zijn inmiddels onderzocht. Hieruit bleek het in 88 gevallen (30%) om fiscale eenheden te gaan die onderdeel zijn van een groep en daarmee kwalificeren als grote onderneming.

Werkwijze RVO bij onterechte MKB-aanvragen:

- In het geval uit het onderzoek naar voren is gekomen dat er ten onrechte een MKB-aanvraag is ingediend dan zijn er drie opties mogelijk (afhankelijk van waar de aanvraag zich in het proces bevindt):
 - Lopende aanvragen worden afgewezen. Bedrijven worden verzocht opnieuw een aanvraag te doen via het grote bedrijven-spoor.
 - Indien aanvragen reeds zijn verleend maar nog niet vastgesteld dan worden deze aanvragen ambtshalve ingetrokken (gestart laatste week juli).
 - De werkwijze voor aanvragen uit eerdere TVL-kwartalen die inmiddels al zijn vastgesteld, wordt momenteel door RVO uitgewerkt.
- RVO is inmiddels gestart met de intrekking en terugvordering van de onterecht uitgekeerde subsidies.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: Liefst uiterlijk do. om 10.00 uur je reactie: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO
Datum: woensdag 4 augustus 2021 17:45:18
Bijlagen: [Woordvoeringslijn Grote bedrijven die TVL als MKB1.docx](#)

Hierbij mijn opmerkingen, [redacted] jij nog wat toe te voegen als expert?

Groeten, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: woensdag 4 augustus 2021 16:55
Aan: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
CC: [redacted] ([redacted]) <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: Liefst uiterlijk do. om 10.00 uur je reactie: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO
Urgentie: Hoog

Dank voor je reactie [redacted]!

Je hebt gelijk, ik had teveel informatie in de tekst opgenomen. De informatiedichtheid van jouw email was erg hoog, en ik wilde het allemaal graag kwijt in mijn tekst. Nu flink gesnoeid!

Ik heb nog een nieuw stukje toegevoegd, nav een specifieke vraag van onze woordvoerder. Wil je hier nog naar kijken voordat ik het geheel doorzet naar DC? (zie hieronder voor het gemak, en in de bijlage voor als je wilt schrappen/wijzigen).

Bedankt en groet!

Reactief bij vragen:

Wat doet RVO als na onderzoek blijkt dat een aanvraag onterecht als MKB-bedrijf is gedaan?

- Onterecht uitgekeerde subsidie wordt teruggevorderd, als de subsidie in een eerder stadium al was toegekend en (deels) uitgekeerd.
- Als de aanvraag nog loopt, wijst RVO de aanvraag af en wijst de onderneming op de juiste route voor een TVL-aanvraag als grote onderneming.

Hoe is het mogelijk dat grote bedrijven subsidie toegekend krijgen op verkeerde gronden? En wat doet RVO om te voorkomen dat dit in de toekomst kan gebeuren?

De TVL is erop gericht snel te zorgen voor liquiditeit voor ondernemers die getroffen zijn door maatregelen. Bij veel steunmaatregelen is sprake van een verhoogd risico op misbruik en oneigenlijk gebruik. Er is daarom bij de TVL een uitgebreid systeem van risicobeheersing opgezet, zoals het werken met risicoprofielen en het uitvoeren van handmatige controles.

Als zich nieuwe vormen van misbruik of oneigenlijk gebruik van de TVL aandienen, dan wordt het risicomodel van RVO hierop aangepast. Daarom is RVO, parallel aan de openstelling van de TVL voor grote bedrijven, gestart met handhaving op het onderscheid tussen MKB-bedrijven en grote ondernemingen. Op basis van diverse gegevensbronnen worden sommige aanvragen door het handhavingsteam van RVO extra gecontroleerd op juistheid van o.a. de MKB-verklaring. In al deze gevallen neemt RVO contact op met de ondernemer over de MKB-verklaring en wordt er gevraagd om aanvullende informatie toe te sturen.

Van: [redacted] <[redacted]f@rvo.nl>
Verzonden: woensdag 4 augustus 2021 13:06
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: RE: Graag zsm checken: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO

Dag [redacted]

Het is wel een enorme stuk tekst geworden, hierbij mijn opmerkingen.

Ik stuur zo nog even stappenplan toe, handig om te hebben.

Groeten, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 3 augustus 2021 16:01
Aan: [redacted] <[redacted]f@rvo.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: Graag zsm checken: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO

Hoi [redacted] en [redacted]

Op verzoek van DC heb ik een woordvoeringslijn inclusief factsheet opgesteld. Deze kwestie kan immers de media bereiken en is vanwege de aantallen en bedragen gevoelig. Daarom bereiden we ons hier vast op voor.

@ [redacted] Wil jij door de tekst lopen om te kijken of alles klopt en eventuele wijzigingen doorvoeren? Ik heb me gebaseerd op jouw mail en diverse pagina's van de website van RVO en Rijksoverheid.nl.

@ [redacted] En ben jij akkoord met deze versie (met eventuele wijzigingen van [redacted] erin verwerkt)?

Ik hoor graag zsm van jullie!

Groet, [redacted]

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: Liefst uiterlijk do. om 10.00 uur je reactie: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO
Datum: donderdag 5 augustus 2021 08:40:13

Ik heb geen aanvullingen.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
Verzonden: woensdag 4 augustus 2021 17:45
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: RE: Liefst uiterlijk do. om 10.00 uur je reactie: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO

Hierbij mijn opmerkingen, [redacted] jij nog wat toe te voegen als expert?

Groeten, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: woensdag 4 augustus 2021 16:55
Aan: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: Liefst uiterlijk do. om 10.00 uur je reactie: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO
Urgentie: Hoog

Dank voor je reactie [redacted]!

Je hebt gelijk, ik had teveel informatie in de tekst opgenomen. De informatiedichtheid van jouw email was erg hoog, en ik wilde het allemaal graag kwijt in mijn tekst. Nu flink gesnoeid!

Ik heb nog een nieuw stukje toegevoegd, nav een specifieke vraag van onze woordvoerder. Wil je hier nog naar kijken voordat ik het geheel doorzet naar DC? (zie hieronder voor het gemak, en in de bijlage voor als je wilt schrappen/wijzigen).

[redacted] Bedankt en groet!

Reactief bij vragen:

Wat doet RVO als na onderzoek blijkt dat een aanvraag onterecht als MKB-bedrijf is gedaan?

- Onterecht uitgekeerde subsidie wordt teruggevorderd, als de subsidie in een eerder stadium al was toegekend en (deels) uitgekeerd.
- Als de aanvraag nog loopt, wijst RVO de aanvraag af en wijst de onderneming op de juiste route voor een TVL-aanvraag als grote onderneming.

Hoe is het mogelijk dat grote bedrijven subsidie toegekend krijgen op verkeerde gronden? En wat doet RVO om te voorkomen dat dit in de toekomst kan gebeuren?

De TVL is erop gericht snel te zorgen voor liquiditeit voor ondernemers die getroffen zijn door maatregelen. Bij veel steunmaatregelen is sprake van een verhoogd risico op misbruik en oneigenlijk gebruik. Er is daarom bij de TVL een uitgebreid systeem van risicobeheersing opgezet, zoals het werken met risicoprofielen en het uitvoeren van handmatige controles.

Als zich nieuwe vormen van misbruik of oneigenlijk gebruik van de TVL aandienen, dan wordt het risicomodel van RVO hierop aangepast. Daarom is RVO, parallel aan de openstelling van de TVL voor grote bedrijven, gestart met handhaving op het onderscheid tussen MKB-bedrijven en grote ondernemingen. Op basis van diverse gegevensbronnen worden sommige aanvragen door het handhavingsteam van RVO extra gecontroleerd op juistheid van o.a. de MKB-verklaring. In al deze gevallen neemt RVO contact op met de ondernemer over de MKB-verklaring en wordt er gevraagd om aanvullende informatie toe te sturen.

Van: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
Verzonden: woensdag 4 augustus 2021 13:06
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: RE: Graag zsm checken: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO

Dag [redacted]

Het is wel een enorme stuk tekst geworden, hierbij mijn opmerkingen.

Ik stuur zo nog even stappenplan toe, handig om te hebben.

Groeten, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 3 augustus 2021 16:01
Aan: [redacted] <[redacted]@rvo.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: Graag zsm checken: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO

Hoi [redacted] en [redacted]

Op verzoek van DC heb ik een woordvoeringslijn inclusief factsheet opgesteld. Deze kwestie kan immers de media bereiken en is vanwege de aantallen en bedragen gevoelig. Daarom bereiden we ons hier vast op voor.

@ [redacted] Wil jij door de tekst lopen om te kijken of alles klopt en eventuele wijzigingen doorvoeren? Ik heb me gebaseerd op jouw mail en diverse pagina's van de website van RVO en Rijksoverheid.nl.

@ [redacted] En ben jij akkoord met deze versie (met eventuele wijzigingen van [redacted] erin verwerkt)?

Ik hoor graag zsm van jullie!

Groet, [redacted]

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: Liefst uiterlijk do. om 10.00 uur je reactie: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO
Datum: donderdag 5 augustus 2021 11:36:16

Hoi [redacted]

Dank voor je suggesties. Ik neem vrijwel alles over.

De wijzigingen die je doorgevoerd hebt in het voorbeeld neem ik liever niet over om de volgende reden:

Ik begreep van [redacted] dat er verschil is tussen een groep verbonden ondernemingen, en een groep verbonden ondernemingen die als grote onderneming kwalificeren. De eerste groep kan nog steeds in de categorie MKB vallen en dan mogen de filialen apart TVL aanvragen (staatssteun grens telt wel). De tweede categorie niet, omdat het een groep is die ook als grote onderneming kwalificeert.

Maw: niet elke groep verbonden ondernemingen valt automatisch in de categorie 'grote ondernemingen' en de regels die daarvoor gelden.

Dit verschil had ik eerder niet scherp. Het maakt het verhaal ook wel lastiger. Ik heb daarom alle teksten die hier niet duidelijk over zijn aangepast. Jouw wijzigingen aan het voorbeeld zijn eigenlijk een wijziging terug naar hoe het in de eerste versie was, en troubleren dit weer iets. Daarom hou ik het liever zoals het was in de versie die ik gisteren rondstuurde.

Groet, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: donderdag 5 augustus 2021 10:15
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
Onderwerp: RE: Liefst uiterlijk do. om 10.00 uur je reactie: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO

Hi [redacted]

Dank je wel hiervoor. Goed dat er een woordvoeringslijn ligt. Deze is voor achter de hand, toch? Voor het geval er vragen over komen?

Ik heb een paar zaken nog wat aangescherpt.

Vandaag stel ik een nota op voor de stas hierover, die volgende week dinsdag of woensdag in de tas gaat.

[redacted]
 [redacted]
 T [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: donderdag 5 augustus 2021 09:42
Aan: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: Re: Liefst uiterlijk do. om 10.00 uur je reactie: Concept woordvoeringslijn + factsheet handhaving MKB / GO

Dank beiden. Ik zet door naar DC.

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e mr. E.P. (Els); Kampen, S.S. van 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
Onderwerp: Correspondentie 5.1.2.e-RVO
Datum: maandag 9 augustus 2021 11:19:14
Bijlagen: RE 5.1.2.i msg
 RE 5.1.2.i msg
 1180 - 77
 5.1.2.i

Goedemorgen allemaal,

Zoals besproken stuur ik jullie hierbij de relevante correspondentie tussen RVO en 5.1.2.i

Kort samengevat:

- 5.1.2.i heeft in ieder geval voor TVL Q4 veel verschillende aanvragen ingediend (voor alle vestigingen). De verleende voorschotten zijn later door RVO ingetrokken toen bleek dat 5.1.2.i niet aan het MKB-criterium voldeed. In de bijlagen staan voorbeelden van deze afwijzingsbrief en beschikking tot intrekking.
- Voor TVL MKB Q1 zijn alle aanvragen van 5.1.2.i afgewezen. Er zijn voor zover bekend nog geen bezwaren binnengekomen op die afwijzingen.
- 5.1.2.i heeft in Q1 een aanvraag GO ingediend. Deze is nog in behandeling. Voor Q2 ligt er nog geen aanvraag voor zover ik heb gehoord, maar de regeling staat nog open tot 20 augustus.

5.1.2.e Ben jij er toevallig al aan toe gekomen om onze eerste input voor BZ in de 5.1.2.i-zaak op papier te zetten? Dan kan ik dat wellicht nog aanvullen/uitwerken, mocht dat nodig zijn.

Groet,
5.1.2.e

Groeten,

A. **Briefing Van Dissel**

- Loopt bijgevoegde presentatie door, langs lijn van het (nog te verschijnen) OMT-advies.
- Redeneerlijn / logica; de hele groep van 1,8mln mensen gaat op enig moment ziek worden en in zkh/ic komen. Dat moet niet te snel gaan, willen we het in de zorg kunnen opvangen.
- Opvallend: waarschuwt voor DGP/F1: 200k mensen bij elkaar in 3 dagen echt groot risico.

B. **Maatregelenpakket (sheets bijgevoegd in versie voorafgaand aan BWO, deze niet verder verspreiden!)**

- Lange discussie over loslaten 1,5m in onderwijs: ingangsdatum 30/8 of 20/9
- Doordat mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen, en door met een max van 75 te werken (geen grote hoorcolleges dus), acht kabinet het verantwoord en in lijn met OMT-advies om te kiezen voor 30/8
- Stap B vervolgens 3 weken later, op 20 september. Dan vervalt in hele maatschappij de 1,5m norm. Maar, wel bij groepen van meer dan 75 blijven werken met coronatoegangsbewijzen (ctb-en); ook in onderwijs. Daarbij geen onderscheid tussen geplaatst/ongeplaatst of binnen/buiten. Behoeft nadere uitwerking, want wat betekent dit voor bruiloften/huwelijken, en er ontstaat een slecht uit te leggen verschil tussen doorstroomlocaties (geen beperkingen meer, ook niet 1 per 5) en andere locaties. Bovendien een verplichting om ctb-en te gebruiken; dat zal niet overal goed worden ontvangen. Voorts wil nog wel een OMT-advies vragen over deze datum. En: is er wel voldoende testcapaciteit?
- Stap C (ook stoppen met ctb-en) voorzien per 1 november. Onze bwp hebben aangegeven sterk te hechten aan het duidelijk en zo onvoorwaardelijk mogelijk communiceren van deze datum, voor het benodigde perspectief.
- Verder kwam MP uit eigen initiatief met de conclusie dat de steunregelingen voor evenementen dan wel doorgetrokken moeten worden tot 20 september (GR en ATE). Sheets moeten op dit punt aangepast/aangevuld.
- Los eindje: nachthoreca. VWS/NCTV lijken terughoudend te willen zijn met het openen van nachthoreca, ook in stap B. Vraag of het af te bakenen is. Behoeft nadere uitwerking.

5.1.2.e

M : 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e @minezk.nl
Secretariaat: 5.1.2.e @minezk.nl / 070 379 6652
Secretariaat: 5.1.2.e @minezk.nl / 070 379 7350

Bureau Bestuursraad
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AV | Den Haag

Q: Tot wanneer kunnen er uiterlijk beslissingen worden genomen voor steun in Q4?

A:

- NOW: voor continuering moet UWV uiterlijk begin oktober uitsluitel hebben om het loket in november te kunnen openen.
- TVL: verlening van het staatssteunkader is een harde voorwaarde voor TVL Q4. De pre-notificatie van de regeling moet uiterlijk eind september naar Brussel. Naar verwachting kan medio-eind november de openstelling plaatsvinden. Daarnaast geldt in het algemeen:
 - Er zit 6 weken tussen versturen van de prenotificatie aan Brussel en het kunnen openstellen van de TVL-regeling.
 - Om het notificatieproces soepel te laten verlopen, moet bij pre-notificatie eind september ook de belangrijke steunelementen bekend zijn (zoals omzetsdrempel en subsidiepercentages).
 - Bij definitieve besluitvorming eind september kan niet gegarandeerd worden dat de regeling eind september afgerond is voor pre-notificatie. Het definitief maken van de regeling na besluitvorming kost tijd, dat afhankelijk is van de omvang van de wijzigingen.

Q: Tot wanneer is het uiterlijk nog mogelijk om aanpassingen te doen aan de omzetsdrempel of het subsidiepercentage van de TVL voor het vierde kwartaal? Is het mogelijk om de regeling (parameters) gedurende het vierde kwartaal nog aan te passen?

A:

- Wijziging van parameters zoals het subsidiepercentage en de omzetsdrempel kan tot aan de pre-notificatie eind september.
 - Naar beneden aanpassen kan vanaf dat moment juridisch gezien niet vanwege de rechtszekerheid van het verleningsbesluit. Zie daarvoor ook de Kamerbrief van 29 juni jl. over heroverweging van het steunpakket in het derde kwartaal.
 - Naar boven aanpassen kan niet, omdat dit een te hoge belasting zou betekenen voor RVO: Verhoging van de parameters vraagt een nieuwe notificatie aan Brussel (vertraging: anderhalve maand). Dit levert ook een vertraging op voor de vaststelling van Q3. Aanpassing van de TVL na openstelling introduceert bovendien te veel complexiteit, nu de verschillende TVL-openstellingen cumuleren voor het staatssteunplafond.
- Grotere wijzigingen (bijvoorbeeld het aanpassen van de referentiesystematiek), moeten mee met de pre-notificatie, en kunnen dus uiterlijk eind september gemaakt worden.

Van: [Record en Informatiebeheer: DI](#)
Aan: [SecretariaatsG:](#)
Onderwerp: STUK RETOUR BEWINDSPERSOON Nota: Handhaving MKB / Grote Ondernemingen
Datum: dinsdag 17 augustus 2021 09:16:12
Bijlagen: [DOMUS-21207078-STUK_RETOUR_BEWINDSPERSOON_Nota_Handhaving_MKB_Grote_Ondernemingen.PDF.DRF](#)

Geachte Collega's,

Hierbij ontvangt u een nota retour van de bewindspersoon. Graag deze nota verder afhandelen conform de eventuele opmerkingen van de bewindspersoon. U bent zelf verantwoordelijk voor de eventuele noodzakelijke afstemming binnen/met uw eigen DG en/of anderen.

PS: Auteur krijg automatisch een melding van opnieuw gescande Nota/Document.

Met vriendelijke groet,
 Afdeling Digitale Informatievoorziening /IS
 E-mail: Domus@minez.nl
 Tst ; (optie 3)

TER INFORMATIE

Aan de Minister EZK

Aan de Staatssecretaris EZK

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Topsectoren en
Industriebeleid

Auteur

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl

Datum

6 augustus 2021

Kenmerk

DGBI-TOP / 21207078

BHM 21208487

Kopie aan

5.1.2.e

Bijlage(n)

nota

handhaving MKB / Grote ondernemingen

Parafenroute

SG

5.1.2.e

WJZ

5.1.2.e

FEZ

5.1.2.e

TOP

5.1.2.e

RVO

5.1.2.e

bbr

5.1.2.e

Aanleiding

RVO is vanaf het moment dat de TVL werd opengesteld voor grote ondernemingen gestart met gerichte controle op het onderscheid tussen het MKB en grote ondernemingen. Gebleken is dat een aantal ondernemingen ten onrechte een aanvraag heeft ingediend voor de TVL voor het MKB, aangezien zij kwalificeerden als grote onderneming. Op dit moment is RVO bezig met het controleren van deze onterecht ingediende aanvragen.

In de tweede voortgangsrapportage van de TVL, verstuurd aan de Kamer op 28 juni jl., hebben we de controle van de TVL nader toegelicht. Deze is nu in volle gang. Over de eerste inzichten willen we u graag informeren.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota.

Kernpunten

- Sinds het eerste kwartaal van dit jaar is de TVL ook opengesteld voor grote ondernemingen. Tot en met TVLQ4 2020 was de TVL enkel bestemd voor MKB-ondernemingen.
- Voor bedrijven die twifelen of zij een MKB-bedrijf of een grote onderneming zijn, is er een MKB-toets. Tijdens de TVL-aanvraag verklaren bedrijven of ze MKB-bedrijf zijn of een grote onderneming. Bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor het verstrekken van de juiste informatie.
- RVO onderzoekt momenteel enkele honderden bedrijven die als MKB-bedrijf een TVL-aanvraag hebben gedaan, maar mogelijk toch onder de definitie van een grote onderneming vallen. Dit onderzoek richt zich op alle TVL-kwartalen, dus vanaf TVL1 2020.
- Een derde van de tot nu toe onderzochte aanvragen bleek onterecht als MKB-bedrijf TVL te hebben aangevraagd. Het gaat om 88 van de (tot nu toe) 300 onderzochte fiscale eenheden. Een fiscale eenheid houdt in dat meerdere ondernemers voor de btw samen gezien worden als één ondernemer. Het bestaat vaak uit een moedermaatschappij en één of meerdere dochtermaatschappijen.

Ontvangen BBR

2-9-2021

- Hiermee is een bedrag van 71 miljoen euro onterecht uitgekeerde TVL-subsidie gemoeid, verspreid over 712 verschillende subsidieaanvragen.
- RVO heeft haar onderzoek gericht op fiscale eenheden aangezien deze eenheden uit meerdere verbonden ondernemingen bestaan, waardoor de kans groter is dat zij kwalificeren als grote onderneming.
- RVO is op dit moment nog bezig met het onderzoeken van nog eens 210 fiscale eenheden op de juistheid van de aanvraag.
- Onterecht toegekende en (deels) uitgekeerde subsidie wordt teruggevorderd.
- Als de aanvraagprocedure nog loopt, wijst RVO de aanvraag af en wijst de onderneming op de juiste route voor een TVL-aanvraag als grote onderneming.
- RVO meldt vooraf handhavingsacties aan EZK die zien op ondernemingen die media- of juridisch gevoelig zijn. Tot op heden is dat ID&T, Bastion en Van der Valk.
- RVO stelt ondernemers in de gelegenheid een verkeerde aanvraag in te trekken en een nieuwe (juiste) aanvraag, via het grote bedrijfspoor, in te dienen. RVO informeert ondernemers actief over die mogelijkheid.
- Met DC is een (reactieve) woordvoeringlijn opgesteld voor het geval er media-aandacht is. De verwachting is dat de bedrijven zelf de media hierover niet zullen opzoeken. Tegen de reeds genomen besluiten naar aanleiding van de controles is nog geen bezwaar gemaakt.

Toelichting

Proces tot nu toe:

Er is een zoeklijst van MKB-aanvragen, die mogelijk van een grote onderneming zijn geweest, op basis van gegevens over fiscale eenheden, signalen van medewerkers of gegevens uit het KVK. Bedrijven die meer dan € 600.000 hebben ontvangen worden sowieso meegenomen in deze analyse.

Deze ondernemingen worden onderzocht door een handhavingsteam op de correctheid van de door hun opgegeven MKB-verklaring. In het kader van de zorgvuldigheid wordt in al deze gevallen vanuit RVO contact gezocht met de ondernemer over de MKB-verklaring en wordt verzocht aanvullende informatie toe te sturen. Op basis van de aanvullende gegevens en informatie over eigendoms- en zeggenschapsrelaties (aangeleverd door de KVK en Company.info) wordt bepaald of de onderneming voldoet aan het MKB-criterium. Als inderdaad sprake is van een grote onderneming wordt (afhankelijk van of er al subsidie is verleend) de aanvraag afgewezen of de subsidie ingetrokken. Als er sprake is van een juiste MKB-verklaring wordt de ondernemer hierover geïnformeerd en vervolgt het subsidietraject zijn normale route.

Geen MKB en dan?

Als uit het onderzoek naar voren komt dat er ten onrechte een MKB-aanvraag is ingediend, dan zijn er drie opties mogelijk. Afhankelijk van waar de aanvraag zich in het proces bevindt wordt:

- 1) een lopende aanvraag afgewezen.
- 2) een subsidie die reeds verleend is, maar nog is niet vastgesteld ambtshalve ingetrokken (start vorige week).
- 3) Voor subsidies die reeds zijn vastgesteld geldt dat, op grond van de Awb, de vaststelling kan worden ingetrokken of ten nadele van de ontvanger kan worden gewijzigd indien de subsidieontvanger niet aan de

subsidievoorwaarden voldeed. Hoe dit precies vorm zal krijgen zal in overleg tussen RVO en het kerndepartement worden besproken.

Kenmerk
DGBI-TOP / 21207078

Bij de aanvragen die onterecht zijn ingediend door grote ondernemingen gaat het om een kleine groep grote ondernemingen die per concern (dat bestaat uit meerdere verbonden ondernemingen) meestal enkele tientallen aanvragen heeft ingediend. Bijvoorbeeld een schoenenketen die dat voor al zijn 58 vestigingen heeft gedaan, maar die vanwege de eigendomsrelaties telt als grote onderneming en dus maar één aanvraag als grote onderneming had mogen doen. De aantallen aanvragen en bedragen lopen dus relatief snel op, maar zijn vaak terug te voeren op een kleine groep ondernemingen.

Cijfers:

	<i>Fiscale eenheden</i>	<i>aanvragen</i>	<i>Toegekende bedrag €</i>	<i>% op totaal verleende bedrag van € 4,5 mld</i>
<i>Totaal aantal te onderzoeken</i>	510	3.286	390 mln	8,6%
<i>Onderzochte fiscale eenheden</i>	300	2.011	240 mln	5,3%
<i>Aantal MKB van de reeds onderzochte fiscale eenheden</i>	212	1.299	169 mln	3,7%
<i>Aantal grote ondernemingen *</i>	88	712	71 mln	1,5%
<i>Nog in onderzoek **</i>	210	1.275	150 mln	3,3%

**deze zullen worden ingetrokken en teruggevorderd*

*** eind augustus heeft RVO deze onderzocht en waar nodig actie ingezet*

Juridische procedures:

Naar aanleiding van de controles en de ingetrokken subsidies zijn tot op heden geen bezwaren binnengekomen. Op dit moment doet RVO nog een extra controle om dit na te gaan.

De bezwaartermijn van een aantal besluiten tot afwijzing van de subsidieaanvraag of intrekking van de subsidie is reeds verstreken, waaronder die van Bastion Hotels en Van der Valk. Bastion Hotels heeft een zaak aangespannen bij het Europese Hof van Justitie over de rechtmatigheid van het goedkeuringsbesluit van de Europese Commissie op de TVL. De klacht ziet op het gemaakte onderscheid

3-9-2021

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Topsectoren en
Industriebeleid

tussen MKB en grote ondernemingen. Van der Valk had eerder aangegeven te willen procederen. Sindsdien hebben wij hierover niets meer vernomen.

Kenmerk
DGBI-TOP / 21207078

Vervolg:

RVO zal ons informeren bij nieuwe ontwikkelingen, of wanneer nieuwe stappen in dit proces genomen worden. RVO streeft ernaar u begin september een totaaloverzicht van deze handhavingsactie te sturen.

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Aanzet Q&A groot bedrijf
Datum: dinsdag 17 augustus 2021 10:49:33
Bijlagen: [Q&A TVL Groot bedrijf Staatsteungrens.docx](#)

Hoi [REDACTED]

Bij deze een aanzet voor de Q&A over het grote bedrijven die de staatsteungrens bereiken. Misschien wel wat lang nog, raakt eigenlijk aan meerdere punten (1 aanvraag per concern, waarom geen aparte regeling)

Ik heb mij gebaseerd op oude lijntjes en de kamerbrief over steun Q3
<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-economische-zaken-en-klimaat/documenten/kamerstukken/2021/05/27/kamerbrief-over-steun--en-herstelpakket-in-het-derde-kwartaal-van-2021>

Zouden jullie de def versie met mij willen delen voor het geval we persvragen krijgen?

Vriendelijke groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED] <[@gmail.com](#)>
Onderwerp: grootbedrijf 3.12 en 107
Datum: woensdag 18 augustus 2021 14:37:04
Bijlagen: [Document1.docx](#)

Grootbedrijf

Waarom is er geen aparte regeling voor het grootbedrijf?

- Begin dit jaar heeft het kabinet besloten de TVL ook open te stellen voor grotere bedrijven, zodat zij naast een subsidie voor de loonkosten ook een tegemoetkoming kregen voor hun vaste lasten.
- Belangrijk verschil met mkb is dat grotere bedrijven over het algemeen meer mogelijkheden hebben om goed om te gaan met deze crisis.
- Zo hebben zij ruimere mogelijkheden voor financiering, aanpassen van het bedrijfsmodel en het spreiden van kosten binnen hun eigen concern en in de keten.
- Zeker op het vlak van financiering is ook overheidsondersteuning mogelijk. Bijvoorbeeld met de GO-C en de voorgenomen aanpassing van de Groeifaciliteit.
- We realiseren ons dat de laatste lockdown een flinke tegenslag was, maar zien dat de veerkracht van het bedrijfsleven groot is en een toename aan faillissementen uit lijkt te blijven. Hoewel er nog altijd grote bedrijven zijn waar nog steeds weinig kan, is voor de meeste grote bedrijven, waaronder de winkelketens, al meer mogelijk.
- Alles overziend kiest het kabinet ervoor geen extra subsidieregeling voor het grootbedrijf in te voeren. Een nieuwe subsidieregeling is complex in de uitvoering en is erg ongericht.
- Om faillissementen van levensvatbare grote bedrijven te voorkomen blijft maatwerksteun de meest doelgerichte optie.

- Het kabinet zal daarom de komende periode bezien of er nog onnodige drempels voor maatwerksteun weggenomen kunnen worden en capaciteit indien nodig kan worden uitgebreid.

De detailhandel heeft door gedwongen winkelsluiting forse verliezen geleden op voorraden. Waarom is een schaderegeling onder artikel 107 geen optie?

- Een regeling onder 107 is in aanleg fraudegevoelig, kan deuren openen naar rechtszaken en is zeer complex en tijdrovend in de uitvoering.
- Bovendien kan deze regeling tot ruim boven een miljard euro oplopen.
- Daarom vinden we een schaderegeling onder 107 een onhaalbare en onwenselijke optie.

Bij doorvragen:

- Een schadecompensatieregeling onder 107 moet de geleden schade aantoonbaar zijn.
De reden hiervoor is dat 107 zelfs volledige compensatie van de geleden schade mogelijk maakt.
- Er zijn dus grote risico's op overcompensatie en daarom is de Europese Commissie heel streng en worden stevige waarborgen gevraagd.
- Schattingen, modellen en aannames accepteert de Commissie niet. Het gaat om daadwerkelijke schade. Daadwerkelijk geleden schade is alleen heel moeilijk vast te stellen.

Waarom is een compensatie voor nertsenhouders en dierentuinen en eerder het OV onder 107 wel mogelijk en niet voor de retail met veel filialen?

- Dat is appels met peren vergelijken. In die gevallen zijn er namelijk hele specifieke redenen die een compensatieregeling onder 107 rechtvaardigen.

Waarom geen regeling onder 3.12?

- Deze regeling is heel kostbaar en ongericht. Ook bedrijven die het niet direct nodig hebben (zoals bouwmarkten en tuincentra) kunnen ervoor in aanmerking komen.
- Ook vermindert dit de prikkels bij eigenaren, vastgoedeigenaren/verhuurders en schuldeisers om verlies te nemen en kans bestaat dat een deel van de subsidie neerstrijkt bij vermogende aandeelhouders.

Bij doorvragen over andere landen:

- Elk land heeft andere steunmaatregelen. Wij hebben in Nederland een ruimhartig steunpakket met naast de TVL voor de laste lasten ook de NOW voor de loonkosten.

Van: 5.1.2.e
Aan: [REDACTED]@gmail.com"
Onderwerp: Document1 incl 3.12
Datum: woensdag 18 augustus 2021 14:44:01
Bijlagen: [Document1.docx](#)

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: Fwd: Aanvulling Vijfhoek op de drie uitzoekpunten
Datum: woensdag 18 augustus 2021 18:34:23
Bijlagen: [DOMUS-21216736-v4-Aanvullende informatie t b v politieke vijfhoek 19 augustus 2021.docx](#)

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Datum: 18 augustus 2021 om 18:18:39 CEST
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>, [redacted]
Kopie: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>, [redacted]
 [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: FW: Aanvulling Vijfhoek op de drie uitzoekpunten

Ter info. Morgen de vijfhoek (dagje uitgesteld).

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: woensdag 18 augustus 2021 18:11
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: Aanvulling Vijfhoek op de drie uitzoekpunten

Hi [redacted]

Na de voorbespreking van de Vijfhoek vanochtend stonden nog drie punten open:

1. Wat kost het continueren van NOW en TVL in Q4 en wat kost een mogelijk flankerend pakket bestaande uit de beleidsopties 1 t/m 8 uit de vijfhoeknotitie?
2. Reisbranche/voucherregeling: wat kost het de overheid aan garanties als reisbureaus omvallen en wat kosten de op de reisbranche gerichte steunopties?
3. Wat is de stand van zaken in het overleg met de NCTV over de afbakening van nachthoreca met het oog op de toegezegde gerichte steun?

Zie bijgevoegd een notitie met toelichting op deze vragen. Laat het weten als je nog verdere vragen hebt of meer verduidelijking wilt.

Fijne avond!

Hartelijke groet,

[redacted]

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

TER INFORMATIE

Aan de minister van EZK
CC: de staatssecretaris van EZK

Chief Economist
Directie Algemene Economische
Politiek

Auteur
5.1.2.e MSc
T 5.1.2.e
@minezk.nl

Datum
18 augustus 2021

Kenmerk
CE-AEP / 21216736

nota

Aanvullende informatie t.b.v. politieke vijfhoek 19
augustus 2021

Kopie aan
5.1.2.e

Parafenroute

CE
5.1.2.e

MT AEP

5.1.2.e

BBR

5.1.2.e

Bijlage(n)

Aanleiding

Op 19 augustus 2021 vindt de (verplaatste) politieke vijfhoek plaats waarin wordt gesproken over het steunpakket in Q4. Tijdens de voorbespreking op 18 augustus zijn drie uitzoekpunten ter sprake gekomen. Deze worden hieronder verder toegelicht. Tevens treft u daarbij een spreeklijn aan voor in de politieke vijfhoek aangaande de gerichte steun voor nachthoreca.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota.

Kernpunten

Hieronder wordt per vraag een toelichting gegeven:

1. Wat kost het continueren van NOW en TVL in Q4 en wat kost een mogelijk flankerend pakket bestaande uit de beleidsopties 1 t/m 8 uit de vijfhoeknotitie?
2. Reisbranche/voucherregeling: wat kost het de overheid aan garanties als reisbureaus omvallen en wat kosten de op de reisbranche gerichte steunopties nr. 15 en 16 uit de vijfhoeknotitie?
3. Wat is de stand van zaken in het overleg met de NCTV over de afbakening van nachthoreca met het oog op de toegezegde gerichte steun?

Ontvangen BBR

Toelichting

1. Ramingen steun- en herstellpakket

- Tabel 1 geeft een overzicht van het additionele budgettaire beslag van (1) doortrekken TVL en NOW; (2) variant 2 met beleidsopties 1 t/m 8 uit de vijfhoeknotitie; en (3) variant 2 met beleidsopties 4 t/m 8 (exclusief maatregelen met betrekking tot aanvullende post).
- Een grove schatting laat zien dat het doortrekken van de TVL en NOW naar verwachting 1,4 mld. – 1,7 mld. euro kost. Hiervan is circa 700 mln. voor TVLQ4 en 0,7-1,0 mld.¹ voor NOW5. Deze schatting gaat ervan uit dat de %-daling in steun Q2 t.o.v. Q1 ook zo doorzet naar Q4. Steunbedragen Q3 zijn nog in beweging, daarom is aanname vanuit Q2.
- Deze bedragen zijn met grote onzekerheden en assumpties omgeven:
 - Ontwikkeling van het epidemiologisch beeld en daarmee de benodigde contactbeperkende maatregelen zijn onzeker. Indien capaciteit beperkende maatregelen na 22 september en/of 1 november nodig zijn, heeft dit een directe impact op de aangevraagde steun. Ook beperkingen elders hebben effect op de steunaanvraag van o.a. de reisbranche en cultuursector.
 - De sluiting tot 1 november behelst één derde van Q4. Daarmee is het onzeker of en hoeveel direct getroffen ondernemers (discotheken en nachtclubs) boven de omzetverliesdrempel van 30% uitkomen.
 - Steeds meer niet-corona gerelateerde oorzaken van omzetverlies worden meegenomen, zoals Brexit, marktomstandigheden en slecht business model. Deze bijvangst zou in de honderden miljoenen kunnen lopen.
 - Naarmate de TVL vordert, neemt het aantal ondernemers dat tegen het staatssteunplafond aanloopt toe. Zij kunnen dan geen steun meer ontvangen.
 - Referentieperiode van de TVLQ4 is nog onduidelijk: naast 2019Q4, wordt de mogelijkheid 2020Q3 of 2020Q4 verkend. 2020Q3 is hoogseizoen voor sectoren zoals evenementen, waardoor omzetverliesdrempel snel gehaald wordt in TVL Q4. 2020Q4 kende nog een lockdown, waardoor onzeker is of ondernemers in aanmerking komen.
- Naar verwachting zal MSZW, n.a.v. uw pleidooi voor optie 8 (regeling omscholing naar krapteberoepen), pleiten voor optie 9 (Uitbreiding van het STAP budget). SZW acht optie 8 een grote intensivering, die evt. verdeeld zou moeten worden met optie 9. Optie 9 betreft een aanvullende intensivering van 27 mln. euro en is niet meegenomen in tabel 1.

Tabel 1. Budgettaire beslag steun- en herstellpakket Q4

Doortrekken TVL+NOW	Variant 2 met beleidsopties 1 t/m 8 ^{1,2}	Variant 2 met beleidsopties 4 t/m 8, (excl. aanvullende post) ^{1,2}
Totaal: 1,4 – 1,7 mld. NOW: 0,7 – 1,0 mld. TVL: 0,7 mld.	Totaal beslag: circa 1,0 mld. Waarvan intensivering: 0,32 tot 0,34 mld.	Totaal beslag: circa 0,5 mld. Waarvan intensivering: 0,32 tot 0,34 mld.

1: Voor optie 7: 'Praktijkleren in het MBO' is sprake van een kasschuif van 2021 naar 2022 van 22,5 mln. en daarom niet meegenomen.

2: Voor optie 5: 'Tijdelijke transitie Bbz in Q4 2021' is onduidelijk of wordt vastgehouden aan jaarsystematiek. Dan valt het budget 22 mln. hoger uit in 2021.

¹ Gebaseerd op optie 42 uit vijfhoeknotitie: NOW aangepast continueren. Bovenkant bandbreedte is bij terugkeer naar 2x dagloonvergoeding en originele omzetdrempel (20%).

2. Reisbranche / voucherkredietregeling

- Het klopt dat de overheid financiële risico's loopt als bedrijven/ondernemers in de reisbranche zouden omvallen; in totaal is inmiddels voor 235 miljoen aan kredieten verstrekt (met maxima van 50 miljoen per reisaanbieder).
- Voorts is het zo dat naar de huidige plannen vanaf/in Q4 weliswaar geen maatregelen meer gelden voor de reisbranche die directe impact hebben, maar indirect gelden natuurlijk nog wel veel rode reisadviezen (buiten Europa) en is de markt voor reizen nog langere tijd verstoord.
- Om die reden kunnen *specifieke* steunregelingen voor de reisbranche worden overwogen; het kabinet verlaagt daarmee ook risico's om af te moeten schrijven op de kredieten (235 miljoen). De opties nr.15 (verruiming voucherkredietfaciliteit) en nr.16 (compensatie (annulerings)schade reisbranche) uit de vijfhoeknotitie worden daarbij als uitvoerbaar geacht. Nr.17 (opslag op TVL) is alleen mogelijk als de TVL zou worden doorgetrokken en het staatssteunkader wordt verlengd.
- Een exacte rekensom is hier niet te maken, onder meer omdat (1) wij geen inzicht hebben in welke reisaanbieder welke lening heeft uitstaan en (2) de kans dat een reisaanbieder omvalt bij het uitblijven van verdere steun niet precies is vast te stellen. Wel is het zo dat de twee opties gericht op de reisbranche (nr.15+16) grotendeels zien op het anders aanwenden van al gereserveerde middelen (nr.15: 150 miljoen) en het additioneel om een relatief klein bedrag gaat (nr.16: 20-40 miljoen).
- In feite spitst de afweging zich daarbij toe op het risico dat de exposure van inmiddels 235 miljoen bij omvallen van bedrijven zich materialiseert vs. een intensivering (via optie nr.16) van 20 tot 40 mln (optie nr.15 betreft aanwending van al gereserveerde middelen).

Achtergrond

- Aanbieders van pakketreizen (reisaanbieders zoals 5.1.5 etc.) zijn verplicht de door de consument betaalde reissommen terug te betalen. In de eerste periode van de coronacrisis betaalden veel reisorganisaties niet terug, maar werden vouchers uitgegeven.
- De Nederlandse overheid is (vanuit de richtlijn pakketreizen) verplicht ervoor te zorgen dat er een garantiefonds is waaruit consumenten de betaalde reissommen kunnen worden terugbetaald in geval van een faillissement van de reisorganisatie. In Nederland zijn er vanuit deze verplichting verschillende garantiefondsen ontstaan waarvan 5.1.5 en 5.1.5 de grootste zijn. Aan het begin van de coronacrisis hebben deze drie garantiefondsen gevraagd om een extra buffer mocht een van de reisorganisaties failliet gaan. EZK/Fin zijn akkoord gegaan en hebben de drie garantiefondsen toegezegd extra middelen beschikbaar te stellen bij faillissement van een of meerdere reisaanbieders. SGR: 150 miljoen; GGTO: 4 miljoen en VZR Garant 2,5 miljoen. Deze toezeggingen liepen in eerste instantie tot eind Q2, maar zullen (als Europa instemt) worden verlengd.
- Daarnaast is, om ervoor te zorgen dat reisaanbieders voldoende liquide middelen hebben om consumenten terug te betalen, het voucherkredietfonds ontwikkeld.
- Samen met de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR, waar het overgrote deel van de reissector bij is aangesloten) en in overleg met de

Chief Economist

Directie Algemene Economische
Politiek

Kenmerk

CE-AEP / 21216736

sector is deze kredietfaciliteit gemaakt zodat reisondernemers krediet kunnen krijgen om reissommen van pakketreizen aan de consument terug te betalen.

- In totaal stelt het kabinet 400 miljoen euro beschikbaar aan SGR die vervolgens door dit garantiefonds door geleend kan worden aan reisorganisaties om hun klanten terug te betalen. Op dit moment heeft SGR een kleine 235 miljoen euro aan kredieten verstrekt. Dat betekent dat ze nog 165 miljoen euro in kas hebben.
- Afgesproken is dat reisaanbieders nooit meer dan 80% van de uitstaande reissommen kunnen lenen met een maximum van 50 miljoen per reisaanbieder.
- Naast de SGR zijn er nog twee kleine garantiefondsen in de reissector: GGTO en VZR Garant. Ook met hen heeft het kabinet gesproken over het opstellen van een voucherkredietfaciliteit, maar beide organisaties hebben uiteindelijk aangegeven dat deze faciliteit niet past. (Kleine)reisaanbieders die bij deze garantiefondsen zijn aangesloten kiezen liever voor het doorschuiven van reizen of het terug betalen van de reissom uit eigen middelen of door middel van een (gunstigere) lening via BMKB-C of Qredits.

3. Nachthoreca/specifieke compensatie

- De discussie met VWS en NCTV over welke nachthoreca/dansgelegenheden gesloten blijven tot 1 november loopt volop. Er is nog geen sprake van een eenduidige definitie.
- Advies is om over deze nog uit te werken regeling voor nu enkel het volgende in te brengen in de politieke vijfhoek:
 - *In de MCC van vrijdag is afgesproken dat er gerichte compensatie komt voor de dansgelegenheden, vanuit de gedachte dat dit de enige sub-sector is die in (een deel van) Q4 nog gesloten is*
 - *We denken momenteel na over de afbakening daarvan; dat is complex omdat dansgelegenheden geen afgebakend begrip is.*

Desgewenst:

- *Onze inzet hierbij is om een tot een strak onderscheid te komen samen met de handhavers en de NCTV: echte discotheken en nachtclubs die geheel gesloten zijn, en overige horeca-instellingen waaronder cafés die gewoon helemaal open kunnen. Als we daar niet strak in zijn is het helemaal onmogelijk om te komen tot iets van een gerichte tegemoetkoming.*
- *Ik reken hierbij op de hulp van de collega's van de trojka, en in het bijzonder van SZW, omdat de aanleiding voor een gerichte oplossing immers ligt in het stoppen met het generieke steunpakket, de TVL én de NOW.*

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Infokopie nota: Aanvullende informatie t.b.v. politieke vijfhoek 19 augustus 2021
Datum: donderdag 19 augustus 2021 09:32:39
Bijlagen: [DOMUS-21216736-v4-Aanvullende informatie t b v politieke vijfhoek 19 augustus 2021.DOCX](#)

Hierbij nog aanvullende informatie tbv politieke vijfhoek deze ochtend

1. Wat kost het continueren van NOW en TVL in Q4 en wat kost een mogelijk flankerend pakket bestaande uit de beleidsopties 1 t/m 8 uit de vijfhoeknotitie?
2. Reisbranche/voucherregeling: wat kost het de overheid aan garanties als reisbureaus omvallen en wat kosten de op de reisbranche gerichte steunopties nr. 15 en 16 uit de vijfhoeknotitie?
3. Wat is de stand van zaken in het overleg met de NCTV over de afbakening van nachthoreca met het oog op de toegezegde gerichte steun?

5.1.2e

T

Van: [redacted] <[redacted]> @minezk.nl>
Verzonden: donderdag 19 augustus 2021 09:19
Aan: [redacted] <[redacted]> @minezk.nl>;
 [redacted] <[redacted]> @minezk.nl>;
 [redacted] <[redacted]> @minezk.nl>;
 [redacted] <[redacted]> @minezk.nl>;
 [redacted] <[redacted]> @minezk.nl>; SecretariaatCF <[redacted]> @minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]> @minezk.nl>;
 [redacted] <[redacted]> @minezk.nl>;
 [redacted] <[redacted]> @minezk.nl>;
 [redacted] <[redacted]> @minezk.nl>; Secretariaat AEP <[redacted]> @minezk.nl>

Onderwerp: Infokopie nota: Aanvullende informatie t.b.v. politieke vijfhoek 19 augustus 2021

Met vriendelijke groet,

Managementondersteuner

Directie Algemene Economische Politiek
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B zuid 2
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

M

Aanwezig: maandag, dinsdag, donderdag, vrij-ochtend

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Issuenota debat steunpakket
Datum: woensdag 8 september 2021 12:54:33
Bijlagen: [Issuenota debat steunpakket Q4.docx](#)

Hi

Willen jullie meekijken in deze issuenota van het debat steunpakket.
 En meedenken over Q&A's die we tijdens het debat kunnen krijgen?

[redacted]
 [redacted]
 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: maandag 6 september 2021 10:04
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: Issuenota debat steunpakket

Beste collega's,

Nadat vorige week de Kamerbrief over het beëindigen van het steunpakket is verstuurd, verwachten we dat we, nu de Kamer terugkomt van reces, op niet al te lange termijn zullen horen wanneer hierover een debat plaatsvindt. In aanloop daarnaartoe hebben we vast op een rij gezet welke onderwerpen mogelijk aan de orde kunnen komen in dat debat. Zie bijgevoegde conceptnota.

Graag zouden we dit stuk aanvullen met enkele onderwerpen die mogelijk ook aan de orde kunnen komen in dit debat. We denken dan in ieder geval aan:

- Advies Comité voor Ondernemerschap [O]
- N.a.v. sopa's en brandbrief: achtergestelde leningen/kapitaalintensieve bedrijven [O]
- Svz regeling nachthoreca [TOP]
- En andere actualiteiten die vragen om een lijn/Q&A [TOP/O].

Zouden jullie voor zover mogelijk input kunnen leveren op deze en evt. andere actualiteiten waarmee we dit stuk kunnen aanvullen. Daarnaast ook graag jullie check en evt. opmerkingen op de huidige conceptnota.

We gaan nog na bij BBR wanneer de issuenota richting minister moet, maar het zou denk ik mooi zijn als we ergens in de loop van morgenmiddag deze aanvulling gereed hebben. Ik laat het jullie weten mochten we het toch eerder al nodig hebben.

Alvast bedankt, en bij vragen, laat het even weten.

Groet
 [redacted]

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Issuenota debat steunpakket
Datum: woensdag 8 september 2021 14:22:58
Bijlagen: [Issuenota debat steunpakket Q4.docx](#)

Ha [redacted] zie bijlage.

Moet iig geupdate worden met de nieuwste ontwikkelingen, maar dat zijn natuurlijk uurkoersen..

Daar hangen ook de Q&A vanaf. Mogelijke extra Q&A vanuit TVL is natuurlijk hoe de nachthoreca regeling eruit gaat zien. Maar dat hangt af van of ze (wie dan ook) dicht gaat.

Of wat er anders wordt bedacht. Dus kunnen we nog niet maken nu.

Ik neem aan dat Q&As over het niet doorzetten van steunpakket algemeen door AEP zelf worden voorbereid.

Verder kunnen we wel weer even door de oude TVL Q&A, mogelijk een update over

- Wanneer start toekenningen Q3
- Waarom duurt het allemaal zo lang bij RVO... antwoord: stapeling van dossiers, zal worden toegelicht in de voortgangsrapportage die u een dezer dagen ontvangt/net heeft ontvangen

Groet,

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: woensdag 8 september 2021 12:55
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@rvo.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: FW: Issuenota debat steunpakket

Hi

Willen jullie meekijken in deze issuenota van het debat steunpakket.
 En meedenken over Q&A's die we tijdens het debat kunnen krijgen?

[redacted]
 [redacted]
 T [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: maandag 6 september 2021 10:04
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: Issuenota debat steunpakket

Beste collega's,

Nadat vorige week de Kamerbrief over het beëindigen van het steunpakket is verstuurd, verwachten we dat we, nu de Kamer terugkomt van reces, op niet al te lange termijn zullen horen wanneer hierover een debat plaatsvindt. In aanloop daarnaartoe hebben we vast op een rij gezet welke onderwerpen mogelijk aan de orde kunnen komen in dat debat. Zie bijgevoegde conceptnota.

Graag zouden we dit stuk aanvullen met enkele onderwerpen die mogelijk ook aan de orde kunnen komen in dit debat. We denken dan in ieder geval aan:

- Advies Comité voor Ondernemerschap [O]
- N.a.v. sopa's en brandbrief: achtergestelde leningen/kapitaalintensieve bedrijven [O]
- Svz regeling nachthoreca [TOP]
- En andere actualiteiten die vragen om een lijn/Q&A [TOP/O].

Zouden jullie voor zover mogelijk input kunnen leveren op deze en evt. andere actualiteiten waarmee we dit stuk kunnen aanvullen. Daarnaast ook graag jullie check en evt. opmerkingen op de huidige conceptnota.

We gaan nog na bij BBR wanneer de issuenota richting minister moet, maar het zou denk ik mooi zijn als we ergens in de loop van morgenmiddag deze aanvulling gereed hebben. Ik laat het jullie weten mochten we het toch eerder al nodig hebben.

Alvast bedankt, en bij vragen, laat het even weten.

Groet

5124

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: grote ondernemingen in TVL
Datum: woensdag 8 september 2021 15:57:11

Ha [redacted]

Dank voor het snelle uitzoekwerk! Ik stuur het meteen door naar [redacted]

@ [redacted] zie hier wat er in de TK is gezegd over de vraag waarom TVL alleen gold voor MKB. In Kamervragen oid is niks gevonden. Zoals [redacted] aangeeft is hier in het begin weinig tot geen discussie over geweest. De discussie over grote bedrijven kwam pas later.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: woensdag 8 september 2021 15:47
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: grote ondernemingen in TVL

Ha maureen, ik krijg [redacted] er [redacted] niet te pakken, maar ovlgens mij is het in het begin van de TVL erg weinig over grote bedrijven gegaan. Ik kan geen kamervragen oid vinden. In het debat nav de brief waarin TVL voor MKB is aangekondigd, hieronder de paar stukjes die er over gaan. Gaat dan over middelgrote ondernemingen die tussen wal en schip zouden vallen, het grotere mkb waar 50.000 te weinig voor is.

transcript kamerdebat 28 mei 2020 (nav brief waarin TVL voor MKB werd aangekondigd: Wilder zegt nog iets dat het logisch is, want bij grote bedrijven anders, Stoffer vraagt nog naar wat er bijvoorbeeld voor grotere bouwbedrijven wordt gedaan, en Baudet geeft aan de TVL niet helpt voor grotere MKB.

De toon is verder vooral dat bij bedrijven het voor wat hoort wat moet zij, dat zzp'ers benadeeld worden tov de werknemers (now vs TOZO). Dus ook zeker geen sentiment dat grote bedrijven niet voldoende zouden krijgen. Dat is echt pas later gaan spelen, volgens mij begon het bij Q4, maar uiteindelijk dus in januari-besluitvorming er door gekomen. De lijn hier was nog meer dat niet alles bij de belastingbetaler moets komen.

Kun je hier iets mee?

Als ik [redacted] of herm nog spreek wellicht nog aanvulling.

Groet,
[redacted]

Hieronder de discussie uit het transcript:

MEZK:

Het tweede wat ik moet benadrukken is dat we ook niet alles vergoeden. Dat zou misschien wel kunnen, grosso modo, maar het is niet de keuze. Grotere bedrijven zullen meer verantwoordelijkheden hebben dan kleinere. Bij loonkosten gaan we om begrijpelijke redenen verder dan bij vergoedingen van vaste lasten, want aan loonkosten hangen direct banen die anders misschien wel meteen zouden verdwijnen, terwijl dat bij vaste lasten toch genuanceerder ligt. Dus ook daar: nee, het is niet het volle pond. Het is op bijna alle terreinen mogelijk om een hele verstandige vraag te stellen met: waarom niet meer? Waarom niet hoger? Meer sectoren?

Een hogere cap, ook bij grotere bedrijven? Dat zijn allemaal legitieme vragen. We hebben grenzen getrokken. Dat betekent dat niet alles terechtkomt bij de belastingbetaler. Ja, er blijven nog rafelranden en witte vlekken.

De heer Wilders (PVV): Het realisme dat niet alles kan, leeft inderdaad bij iedereen denk ik, zoals de minister terecht zegt. Dat het bij grote bedrijven anders is dan bij kleine bedrijven, snapt ook iedereen nog. Maar die rafelranden van u, die zijn voor sommige mensen wel even wat erger dan een rafelrandje. Ik heb het in de interruptie op de collega van de VVD al genoemd: kijk bijvoorbeeld naar de zzp'ers

De heer Wilders (PVV): Ten slotte op dit punt. Ik ben het totaal oneens met het schrappen van die ontslagboete, zoals u weet. Los daarvan denk ik dat u heel veel mensen, waaronder ondernemers, redelijk bedient. U bedient ze met maximaal €50.000 voor de vaste lasten en men krijgt tot een groot bedrag 90% van de loonkosten terug.

MEZK:

Er is een andere vraag van de heer Segers. Dat is een vraag die al veel meer de diepte in gaat: waarom niet meer? De heer Segers heeft erop gewezen dat er ketens zijn: de kapper wel, maar de kappersgroothandel niet. Los van het feit dat kappers nu vermoedelijk wel aan hun omzet komen — ik zie alleen de heer Klaver nog als kandidaat, maar voor de rest is het met de omzet goed gekomen, denk ik — is de ketenvraag een redelijke. Dat is niet in alle gevallen gehonoreerd. Dat is waar. Het is tegelijkertijd zo dat hier ook een grens gesteld is. Voor elke sector is er een verhaal. Als wij alle sectoren van de economie zouden nemen, dan zou dat naar ruwe schatting toch 4 of 5 miljard extra kosten. Dat zijn hele hoge bedragen. En dan moet ik altijd het gesprek in mijn hoofd niet alleen voeren met de onderneming die het krijgt, maar ook met de belastingbetaler die betaalt. Dan sta ik echt tussen twee vuren. Dus we hebben het hier beperkt gehouden; niet alle sectoren zitten erin. Dat geldt voor die vaste lasten; bij de NOW, de grote jongen, de echte spierballen, zitten alle sectoren erin, maar in de vastelastenregeling zitten niet alle sectoren. Dat klopt; daar liggen ook keuzes aan ten grondslag. Wel hebben we, juist omdat sommige sectoren daar niet in zitten, zoals de maakindustrie die niet in die vastekostenregeling zit, de NOW-regeling opgerekt. Collega Koolmees zal daar zo meteen nog iets over zeggen. Het doel is om via die weg ook iets extra's te doen en ook indirect iets bij te dragen aan die vaste lasten, want de nood wordt op zich wel gezien. De heer Segers stelde ook een soortgelijke vraag als de heer Stoffer: letten we nou wel goed op in de verfijning? Want de uitvoering is altijd grofstoffelijk; het gaat op basis van codes. De eerste vraag is altijd: sluiten die codes helemaal aan? De computer moet die codes wel goed begrijpen, dus je zit aan codes vast waarbij je soms ziet dat er onder één code werkelijk een baaiert aan verschillende dingen zit. Maar de andere vraag is: heeft een bedrijf wel de goede code? Nou, het antwoord is nee, die heeft een bedrijf niet altijd. Er zijn meer dan 20.000 meldingen gekomen van bedrijven waarbij de code niet aansluit. Daarvoor doen we alle pogingen om dat te corrigeren. Dus dat wordt in behandeling genomen. Er zijn duizenden ondernemers die inmiddels toegang hebben gekregen tot die oude TOGSregeling, maar omdat voor een nieuwe regeling ook de codering moet gelden, gaan we daar vrolijk mee door. Een van de voorbeelden die de staatssecretaris van EZK noemde, was het verschil tussen de warme bakkers en de koude bakkers. Dat zijn dingen die je ontzettend graag wil aanpakken. We proberen dat maatwerk te leveren, maar we willen wel maat houden omdat de belastingbetaler het uiteindelijk betaalt.

MEZK:

De heer Van Aartsen heeft er ook op gewezen dat de tegemoetkoming vaste lasten ook als omzet ... Wat zei ik? Van Aartsen? Kijk, ik maak hem chiquer, een veradellijking van de heer Aartsen in deze zaal. Hij heeft er terecht op gewezen dat de tegemoetkoming vaste lasten ook als omzet wordt meegeteld in de NOW-regeling. Dat klopt en dat is ook bekend. Bij de uitvoering van de NOW-regeling is dat niet te herstellen. Alle regelingen moeten nog worden uitgewerkt. We komen overal nog knelpunten tegen. Ook hier wordt naar gekeken, maar ik loop niet vooruit op wat er mogelijk is. Ik heb geleerd dat als je gaat freestylen over uitvoering en over allerlei kwesties die met elkaar te maken hebben en in elkaar grijpen, je al snel helemaal de verkeerde weg inslaat. Ondertussen is wel het plafond opgehoogd. Daarmee is het grotere mkb al beter bediend.

5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
TOP en TVL

.....
Directie Topsectoren en Industriebeleid
Bezuidenhoutseweg 73
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....
5.1.2.e
@minezk.nl

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Akkoord met brief GO als mkb aangevraagd?
Datum: donderdag 16 september 2021 08:41:54

Hoi [REDACTED]

Heb jij al naar de brief kunnen kijken die we naar de grote ondernemingen sturen die als MKB hebben aangevraagd. We willen deze heel erg graag versturen om deze klanten te informeren.

Met vriendelijke groet,

.....
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Mandemaat 3 | 9405 TG | Assen
Postbus 322 | 9400 AH | Assen
.....

M [REDACTED]
E [REDACTED]@rvo.nl
www.rvo.nl

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: [ter check | DL 16:00] nota steunpakket: overleg voor reces
Datum: donderdag 30 september 2021 14:26:37
Bijlagen: [DOMUS-21120153-v4-STUK_RETOUR_BEWINDSPERSOON_Inzet_steun- en herstelpakket.pdf](#)

Ha [redacted]

Zie bijgevoegd de nota. De reden dat er een 'hit' is op F1 is, omdat we hebben gesproken over beleidsoptie 'F1'. Ongerelateerd dus.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: donderdag 30 september 2021 11:48
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted]
<[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: FW: [ter check | DL 16:00] nota steunpakket: overleg voor reces

Hoi [redacted] (en [redacted] ik zie dat [redacted] er niet is)

Ik ben bezig met een WOB-verzoek naar de grand prix, en uit een eerste sweep van DIV komt ok deze nota naar voren, waarschijnlijk vanwege de zoekterm F1 (een van de opties).

Als ik zelf in domus zoek kan ik hem niet vinden, maar blijkbaar wel een keer langs geweest als concept in mijn mailbox

Als de formule 1/ grand prix ook in de definitieve versie niet is genoemd kan hij van mijn lijst. Kun jij dat even checken? Dan hoef ik ook verder niet moeilijk te doen. Of is deze helemaal verwijderd?

Hoor het graag, dank!
Groet, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: donderdag 22 april 2021 15:54
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: FW: [ter check | DL 16:00] nota steunpakket: overleg voor reces

Wil jij nog even meelezen?

[redacted]
[redacted]
T [redacted]
E [redacted]@rvo.nl

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: donderdag 22 april 2021 14:59
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted]
<[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>;
[redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>;
[redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>;

[redacted]@minezk.nl> [redacted] [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted]
[redacted] <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: Steunpakket: overleg voor reces

Hi allen,

Op verzoek van minister zitten we vrijdagmiddag 14.00 nog een keer met elkaar (mezk, sez en steunpakketteam) om te spreken over EZK-inzet voor het steunpakket.

Doel van overleg is dat we allemaal hetzelfde beeld hebben wat de EZK-inzet is voor het steunpakket, zodat daar ambtelijk verder aan gewerkt kan worden en we op 10 mei de draad meteen weer op kunnen pakken.

Vraagt om twee dingen:

- Ik hoor graag **wie er aansluiten** vanuit O, TOP, AEP en FEZ op MT-niveau voor dit overleg. Kunnen jullie mij 1 persoon per directie doorgeven?
- Om bwp rust te geven is het goed om op 1 A4 op een rij te zetten welke elementen volgens ons in steunpakket moeten zitten en wat daar EZK-inzet op is.
Denk aan (zeker niet uitputtend): TVL en NOW (incl parameters), schuldenproblematiek (voor onderneming en persoonlijk) incl terugbetaling, eigen vermogen (incl bestaande regelingen), grootbedrijf, starters.
- Als bijlage daarbij goed om op een rij te zetten welke punten waarschijnlijk politiek onvermijdbaar zijn.
@AEP, [redacted] en [redacted] kunnen jullie voortouw in nemen? Ik bel jullie nog om te overleggen.
- Actuele planning (maak ik vandaag)

Als ik iets over het hoofd zie of bij vragen, geef een seintje.

Dank alvast!

Hartelijke groet,

[redacted]

[redacted]
[redacted]
Bureau Bestuursraad
[redacted]@minezk.nl
[redacted]

Van:**Aan:****Onderwerp:****Datum:****Bijlagen:**

Q&A's VLN regeling - graag jullie kritische blik

maandag 1 november 2021 16:34:47

[Aanvullende Q&A VLN subsidie 20211101.docx](#)

Beste allen,

Hierbij ontvangen jullie een reeks aanvullende Q&A's over de VLN regeling. Deze zijn aanvullend aan de informatie die al op [Rijksoverheid.nl](#) en bij RVO en KVK is gepubliceerd. Graag jullie kritische blik. Het liefst voor donderdagochtend 4 november.

Alvast dank.

Groeten,

5.12.e

BComn

EZK | Directie Topsectoren & Industriebeleid

5.12.e

[@minezk.nl](#)

Van:
Aan:
Cc:

Onderwerp: RE: Q&A's VLN regeling - graag jullie kritische blik
Datum: dinsdag 2 november 2021 15:23:48
Bijlagen: [Aanvullende QA VLN subsidie 20211101-MS.docx](#)

Hi

Dank weer! Zie in de bijlage nog een aantal opmerkingen/aanpassingen.

Groet,
5.1.2e

Van: [REDACTED] ([REDACTED]) <[REDACTED]@minezk.nl>

Verzonden: maandag 1 november 2021 16:35

Aan: [redacted]@minezk.nl>; [redacted]
[redacted]@minezk.nl> [redacted]@minezk.nl>;
[redacted]< [redacted]@rvo.nl>; [redacted]
[redacted]@rvo.nl>; [redacted]@rvo.nl> [redacted]
[redacted]@minezk.nl>; [redacted]@minezk.nl>; [redacted]
[redacted]< [redacted]@minezk.nl> [redacted]
[redacted]@minezk.nl> [redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: Q&A's VLN regeling - graag jullie kritische blik

Beste allen,

Hierbij ontvangen jullie een reeks aanvullende Q&A's over de VLN regeling. Deze zijn aanvullend aan de informatie die al op [Rijksoverheid.nl](https://rijksoverheid.nl) en bij RVO en KVK is gepubliceerd. Graag jullie kritische blik. Het liefst voor donderdagochtend 4 november.

Alvast dank.

5.1.2.e Groeten,

5.1.2.e BComn

EZK | Directie Topsectoren & Industriebeleid

info@minezk.nl

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: Aanvullende QA VLN subsidie_20211101 incl opm LK & JD
Datum: dinsdag 9 november 2021 11:54:23
Bijlagen: [Aanvullende QA VLN subsidie_20211101 incl opm LK JD-MS.docx](#)

Hoi [redacted] en [redacted]

Dank voor jullie reacties. Ik heb er net even snel doorheen gescrolld en mijn zorg is dat bij iedere Q&A over het groepsbegrip andere feedback komt, terwijl we deze informatie al sinds TVL Q1 hanteren. [redacted] wilde bijvoorbeeld dat er overal expliciet 'grote onderneming én groep verbonden ondernemingen' werd geschreven. Ik zie dat jullie dat nu weghalen, maar dan gaan we in de uitleg over de VLN iets anders uitleggen dan we bij de vorige 3 TVL periodes hebben uitgelegd.

Daarnaast zie ik in jullie commentaar iets over een Europese onderneming in moeilijkheden 'als bedoeld in de AGVV'. Dit is een Q&A die door een zo groot mogelijke groep mensen te volgen moet zijn. Een verwijzing naar de AVGG zegt hen niets. Als die verwijzing van belang is, dan moeten we helder uitleggen wat er in het specifieke artikel van de AVGG staat en waarom dat van belang is. Kunnen jullie daar een concrete voorzet voor doen?

Bovendien had ik begrepen dat een bredere definitie van Europese ondernemingen in moeilijkheden nog werd uitgezocht. Of is daar intussen al meer over bekend?

@ [redacted] & [redacted] van jullie heb ik nog geen reactie op deze Q&A ontvangen. Willen jullie ook nog reageren? Als je geen commentaar hebt, dan hoor ik het ook graag.

Alvast dank.

Groeten,
 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 9 november 2021 11:35
Aan: [redacted] <[redacted]@rvo.nl> [redacted]
 <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
Onderwerp: RE: Aanvullende QA VLN subsidie_20211101 incl opm LK & JD

Ha [redacted]

Lijken mij goede verduidelijkingen bij het groepsbegrip, zie nog mijn reactie in de bijlage. Ik had overigens ook al eerder op deze Q&A gereageerd, daarvan kwamen sommige zaken overeen. Ik heb daarom niet meer op alle opmerkingen in dit document gereageerd, want als het goed is heeft [redacted] inmiddels al een paar zaken verwerkt.

Groet,
 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
Verzonden: dinsdag 9 november 2021 10:11
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted]
 <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
Onderwerp: FW: Aanvullende QA VLN subsidie_20211101 incl opm LK & JD

Hoi [redacted]

Sorry voor de late reactie. De systemen lagen er gisteren een deel van de dag uit, dus we hebben wat vertraging. Omwille van de tijd stuur ik ja alvast de input van [redacted] en mij. Kan

zijn dat er nog een aanvulling komt van ^{5.1.2 e} en ^{5.1.2 e}

^{5.1.2 e} zou jij svp mee willen lezen? Ik heb bij een enkele onderdeel een verduidelijking voorgesteld voor bijvoorbeeld de groep versus de Nederlandse groep naar aanleiding van de discussies die er in de tussentijd zijn geweest. Dank alvast!

Groet ^{5.1.2 e}

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: Document2
Datum: dinsdag 23 november 2021 09:49:34
Bijlagen: [Document2.docx](#)

Ha [redacted] zie voorstel QA verhoging steunplafond en relatie cap (maximum subsidie) tot steunplafond.
 Loop jij even na?

HOpelijk kunnen we hier ook inmiddels aan toevoegen dat we dit gewoon gaan gebruiken...is daar al bericht over?

Anders moeten we de regeling gaan aanpassen (naar "het steunplafond is hoger, maar het kabinet kiest er voor dat niet te gebruiken dus we blijven 1,8 mln en de lagere bedragen voor landbouw/visserij hanteren want...??).

Het is makkelijker om de bedragen aan te passen..

Gr. [redacted]

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: eerste concept SO vragen
Datum: dinsdag 23 november 2021 12:15:19
Bijlagen: [Kamervragen SO concept2 \(003\).docx](#)

Dag allemaal,

Hierbij de eerste versie van de SO vragen. Deze week zitten we later om tafel om het definitief te maken.

Mijn verzoek is goed maar vraag 1 antwoord te kijken want dit wordt belangrijk de komende tijd vanuit communicatie / geïnformeerd wachten.

Ik heb de antwoorden in rood gezet.

[redacted] stuur jij mij weer een nieuwe versie zodat we die donderdag kunnen bespreken waarin we alle input weer mee kunnen nemen.

Groeten, [redacted]

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Staatssteungrens Re: [terugkoppeling] overleg woordvoerders steunbrief
Datum: woensdag 24 november 2021 08:47:31
Bijlagen: [QA hoger steunbedrag.docx](#)

Bij deze aangepast QA, kun je de kamer vast bij de hand houden, want die vraag zal komen...

@ [redacted] graag check, dan kan hij door naar [redacted] voor akkoord...
Gr. [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 21:48
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: RE: Staatssteungrens Re: [terugkoppeling] overleg woordvoerders steunbrief

Ja eens, kunnen we omarmen in 1^e termijn in welke vorm het dan ook tot ons komt.

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 20:50
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: Re: Staatssteungrens Re: [terugkoppeling] overleg woordvoerders steunbrief

Ok, dan QA hierover weer toevoegen (zijn er op verzoek [redacted] uitgehaald en hierop aanpassen. Zal ik morgen ochtend doen

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 23 nov. 2021 om 20:00 heeft [redacted] <[redacted]@minezk.nl> het volgende geschreven:

@ [redacted] jij bent er bij geweest. Maar ik neem aan dat we MEZK dit nu kunnen laten zeggen in de beantwoording in 1e termijn. Ik neem aan dat de TK hier in 1e termijn al om zal vragen. Motie is dan niet meer nodig, of wordt dan ondersteuning beleid als de behoefte blijft om deze in te dienen.

Groet,
[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 23 nov. 2021 om 19:51 heeft [redacted] <[redacted]@minezk.nl> het volgende geschreven:

Maar is het nu dan staand beleid (dus in qa zeggen dat we dat tuurlijk

gaan toepassen,) of wachten we een motie af?

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 23 nov. 2021 om 19:23 heeft [redacted]
([redacted]) <[redacted]@minezk.nl> het volgende
geschreven:

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted] ([redacted])
<[redacted]@minezk.nl>
Datum: 23 november 2021 om 19:12:59
CET
Aan: [redacted] ([redacted])
<[redacted]@minezk.nl>
Kopie: [redacted] ([redacted])
<[redacted]@minezk.nl>, [redacted]
[redacted])"
<[redacted]@minezk.nl>, [redacted]
[redacted] ([redacted]) <[redacted]@minezk.nl>,
[redacted] ([redacted])"
<[redacted]@minezk.nl>,
[redacted] ([redacted])"
<[redacted]@minezk.nl>, [redacted]
[redacted])" <[redacted]@minezk.nl>, [redacted]
[redacted] <[redacted]@minezk.nl>,
[redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: Antw: [terugkoppeling]
overleg woordvoerders steunbrief

Sorry, neem aan dat dit de
staatssteungrens is (motie vvd/sgp). Gr
[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 23 nov. 2021 om 19:08
heeft [redacted]
([redacted])
<[redacted]@minezk.nl>
het volgende geschreven:

Dank je wel ^{5.1.2.e} voor deze
terugkoppeling.
Bedoel je met TVL cap
omhoog de staatssteungrens
naar 2,3 mln of de maximale
subsidie van 250k?

^{5.1.2.e}

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 23 nov. 2021

om 18:46 heeft

^{5.1.2.e}

()

<
@minezk.nl> het

volgende
geschreven:

Beste allen,
Zoiest weer
overleg in
woordvoerders.
Betrof met name
verzoeken rond
steunpakket
voor debat
morgen (cap
TVL,
belastinguitstel,
inkomensonderst
euning
gemeenten en
middelen voor
cultuurfonds) en
discussie over
langetermijnaan
pak rond steun
en de rol van
SoPa's hierin.
Weinig
inhoudelijke
discussie rond
NOW, anders
dan afspraken
zoals in brief
opgenomen
bevestigd.

Geconcludeerd:

- TVL
cap
omhoo
g
(MEZK

gaf
aan
dat
discus
sie
over
middel
en dan
nog
gevoer
d
moet
worde
n,
SFIN
gaf
direct
daarna
aan
dat
men
zich
over
budget
tair
beslag
geen
zorgen
hoefde
te
maken
).

- Belasti
nguitst
el.
- Budge
t voor
leenfa
ciliteit
OCW
(Cultu
ur+On
derne
men)
(SFIN
gaf
aan
dat er
budget

is tot
einde
jaar,
niet
meer
wil
toezeg
gen,
maar
zich
niet
onwel
willend
zal
tonen
tot
bezien
of
meer
nodig
is).

- Mogeli
jk een
aantal
moties
op
vlak
gemeen
ten:
Verrui
ming
bbz na
1/1;
voortz
etting
TONK,
inkom
ensste
un aan
prostit
uees.
- Motie
lange
termij
naanp
ak, in
gezam
enlijkh
eid

met
SoPa's
.
Daarin
meene
men
perspe
ctief
evene
mente
nsecto
r
(herst
elplan)
en
steun
bij
bedrijf
sbeëin
diging
(stopp
ersreg
eling).

Alle
bewindspersonen
staan positief
tegenover
laatste
bullet/discussie
over langere
termijn ism
SoPa's. MEZK
gaf daarbij aan:
Zondag eerst in
Catshuis een
slag doen, meest
dringend
vraagstuk is dan
december/januar
i; maar daarbij
terecht de vraag
stellen: verder
vooruitkijkend,
wanneer wordt
Corona een
normaal
ondernemersrisic
o. Eerst in
kabinet een slag
maken, dan met
SoPa's eens
worden. Als dat
kan, mooi. Zo
niet, zelf voorstel
doen. Morgen in
debat
constatering
doen dat we dit

Gr., 5.1.2.e

```
Aan:  
5.1.2.e  
(  
<  
5.1.2.e @minezsk.nl>;  
(  
<  
@minezsk.nl>;  
5.1.2.e 5.1.2.e  
(  
< @min  
ezk.nl>;  
5.1.2.e  
(  
5.  
@minezsk.nl>  
(  
<  
@minezsk.nl>;  
5.1.2.e 5.1.2.e  
(  
5.  
minezsk.nl>;  
5.1.2.e 5.1.2.e  
(  
< @min
```

ezk.nl>
<@minez
k.nl>
cc:
<s@mi
nezk.nl>;
<k@
minezk.nl>

Onderwerp:

[terugkoppeling]
overleg
woordvoerders
steunbrief

Beste allen,

Zojuist
constructief
overleg met
woordvoerders.
Werd gedrukt op
de
omzetdrempel
(30% vonden ze
moeilijk
uitlegbaar bij
drie weken),
maar deur is
goed
dichtgehouden
en MEZK heeft
gewezen op
deadline Brussel
(morgen
indienen anders
verdere
vertraging).

Geconcludeerd
is:

- Morgen
voorafgaand aan
debat een
brief
- TVL
parameter
s zoals
voorgesteld
- Over NOW
tekst

opnemen
dat die
wordt
bezien als
de
maatregel
en langer
blijken te
duren.

Los van de brief
kijkt StasSZW
naar
mogelijkheden
voor werk-naar-
werk
maatregelen en
geld dat
overblijft in de
BBZ. MFIN kijkt
naar
mogelijkheden in
de fiscaliteit die
helpen in de
liquiditeitsteun
voor bedrijven.
Los van de brief,
dat kan later in
de week.

En voor onszelf:
geen
opmerkingen
over evt
geschilpunten
naam TVL of evt
top-up voor
agrobedrijven.

Ambtelijk SZW
probeert 9:30
uur een
afgestemde tekst
gereed te
hebben voor
NOW. Daarmee
gaan we richting
afronding van de
brief.

Gr 5.1.2.e

Van:

5.1.2.e
[redacted]
[redacted])
<
5.1.2.e
[redacted]@minezk.nl>

Verzonden:

maandag 15
november 2021
18:44

Aan:

[@minezk.nl](mailto:minezk.nl)>;

minezk.nl>;

[@minezk.nl](mailto:minezk.nl)>

[@minezk.nl](mailto:minezk.nl)>;

minezk.nl>;

minezk.nl>;

[ezk.nl](mailto:minezk.nl)>

cc:

[nezk.nl](mailto:minezk.nl)>;

[k@minezk.nl](mailto:minezk.nl)>

Onderwerp: RE:
set stukken BWP
steunpakket
Urgentie: Hoog

Hi allen,

Net kort proces
met MEZK
besproken (en
ook al even met
over
geschakeld):

- Inzet blijft

brief
vanavond
afronde,
morgenoc
htend
versturen;

- Betekent dat na woordvoerdersoverleg, de brief z.s.m. moet worden afgerond en de stukken ter goedkeuring naar de bewindspersonen gaan. Ik zal vooruitlopend daarop de versie zoals die bij bwp FIN/SZW in de tas gaat ook aan MEZK sturen –

CHECK @
0.12e 0.12e

 /
 de

openstaan
de punten
m.b.t.
naamgeving en LNV
zijn daarin
verwerkt/
afgehandeld
cf.
vanmiddag

g
besproken
?

- Zullen na
woordvoer
dersoverle
g dan
alleen nog
snel
teksten
nodig
hebben
van SZW,
goed hier
al met hen
over te
schakelen.

5.12a
zag

dat jij
aansluit
bij overleg
vanavond,
dat
scheelt
qua
terugkopp
eling –
mocht ik
nog
aanvullen
de info
ontvangen
dan deel
ik die
z.s.m.

- In principe
is de
beslisnota
de
oplegger.
- Kunnen
jullie de
stukken
ook vast
in een
behandel
map
zetten en
de link

met mij
delen?
Daar zal ik
dan de
stukken
uit halen
zodra ik
seintje
van jullie
krijg dat
die rond
zijn t.b.v.
doorgeleid
ing naar
MEZK, en
de brief
morgenoc
htend
vroeg
laten
opmaken.

- Zodra de
brief rond
is, willen
jullie daar
dan ook
een EK-
versie van
de brief
aan
toevoegen
?

Mocht ik nog iets
of iemand gemist
hebben in deze
mail, trek vooral
aan de bel.

Dank en groet,

Van:

<
@minezk.nl>

Verzonden:

maandag 15
november 2021

15:02

Aan:

5.1.2.e
(
<
5.1.2.e
@minezk.nl>
5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
(
<
@min
ezk.nl>
5.1.2.e
(
<
@min
ezk.nl>;
5.1.2.e
(
<
@minezk.nl>
5.1.2.e
(
<
@min
ezk.nl>;
5.1.2.e
(
<
@minezk.nl>;
5.1.2.e
(
<
@
minezk.nl>

Onderwerp: set
stukken BWP
steunpakket

5.1.2.e
Ha
Wordt
toegewerkt naar
een setje einde
dag ter
ondertekening
van MEZK:

0. Oplegger
5.1.2.e
(
1. Beslisnota
(concept
bijgevoeg
d/opmerki
ngen
welkom;
verwerkt
5.1.2.e
)

2. Kamerbrie

f ()

3. Bundel

Q&A tbv

debat

(steun

algemeen,

TVL/VLN,

evenemen

ten, +

evt. setje

SZW-

Q&A's)

() &

()

Met vriendelijke

groet,

.....
.....
.....

**Directie
Algemene
Economische
Politiek
Ministerie van
Economische
Zaken en
Klimaat**

Bezuidenhoutse

weg 73 | 2594

AC | Den Haag |

B Zuid 2e etage

Postbus 20401 |

2500 EK | Den

Haag

.....
.....
.....

T
M

@minezk.nl
[www.rijksoverhei
d.nl/ezk](http://www.rijksoverheid.nl/ezk)

Q: Wat zijn de gevolgen voor de ophoging van de Staatssteungrens in het Staatssteunkader?

- De Europese Commissie heeft 18 november besloten het Tijdelijke Staatssteunkader COVID-19 te verlengen tot 30 juni 2022. Daarbij hebben zij aanvullend besloten om het maximale bedrag dat een onderneming kan ontvangen wordt opgehoogd van 1,8 miljoen euro naar 2,3 miljoen euro.
- Ook de (lagere) maximum bedragen voor landbouw en visserij zijn opgehoogd.
- Deze nieuwe maximale steunbedragen worden vanaf TVL Q4 2021 toegepast.

Q: Hoe verhoudt de staatssteungrens zich tot de maximum subsidiebedrag (ook wel CAP genoemd)

- Er zijn twee zaken: de staatsteungrens van de Europese Commissie en het maximum subsidiebedrag wat een ondernemer per aanvraag kan krijgen.
- Voor TVL Q4 2021 is dit maximum subsidiebedrag € 250.000
- Dit maximum subsidiebedrag bepaalt het Kabinet.
- De maximale staatsteun is bepaald door de Europese Commissie en gaat over alle openstellingen als geheel vanaf maart 2020.
- Dit bedrag is net opgehoogd door de EC van € 1,8 mln. naar € 2,3 mln. en loopt door tot 1 juli 2022.
- De hogere bedragen worden doorgevoerd vanaf TVL Q4 2021
- Bij toekenning van subsidie bepaalt RVO eerste de hoogte van de subsidie op basis van de gegevens van de onderneming, en maximeert dit eventueel op € 250.000.
- Als daarmee over de Europese staatssteungrens wordt gegaan over alle openstellingen gezamenlijk wordt het daarop afgetopt.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Inventarisatie verzoek MEZK
Datum: donderdag 25 november 2021 11:21:53
Bijlagen: [image001.png](#)
[Two-pager overzicht steun tbv voorbespreking v3 schoon.docx](#)
[Two-pager overzicht steun tbv voorbespreking v2 tracks.docx](#)

[redacted]
 [redacted]
 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: donderdag 25 november 2021 11:17
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: FW: Inventarisatie verzoek MEZK

Zie bijgaand (en hieronder mijn opm bij versie 2)

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: donderdag 25 november 2021 11:17
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: RE: Inventarisatie verzoek MEZK

Dank [redacted] neem ik allemaal over. Zie bijgevoegd ter info ook de tracks. V3 schoon stuur ik nu door naar [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: donderdag 25 november 2021 11:09
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: RE: Inventarisatie verzoek MEZK

Hoi [redacted]

Complimenten, goed werk en mooi gecompriemd. Drie opmerkingen:

- Garantieregeling zou mijn voorstel zijn om t/m q2 te doen. Het idee van een GR is juist om verder vooruit te kunnen werken. Naast dat Q1 een vrij leeg kwartaal is met evenementen, zijn ze nu aan het plannen voor Q2 en Q3, daar wil men van weten of ze daarmee verder kunnen of niet. Ik zou graag uit de hijgerigheid van kwartalen blijven bij deze regeling.
- Onder C: daar advies svp weghalen. Dat moeten we echt bespreken en gelet op feit dat er bij cultuur iets is kunnen we niet categorisch afhouden. Bovendien is het nu dubbel: in gesprek gaan en afhouden. Laten we dit voor nu open houden en bespreken met M hoe hij hier in zit.
- Wil je bij F ondersteuning bij 'hoe dit georganiseerd dient te worden' expliciet zetten: ('privaat of publiek').

Verder voor de minister wellicht handig om nog met kleurtjes aan te geven wat wel en niet onze inzet is, maar dat is niet voor nu.

Groeten,

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Verzonden: donderdag 25 november 2021 10:50

Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
<[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Inventarisatie verzoek MEZK

Ha

Thanks, inderdaad. Bullet bijgevoegd: SZW verkent momenteel binnen de NOW of starters tot 1 september 2021 mogelijk zijn bij eventuele openstelling van de NOW. Zie voor NOW parameters bijlage 1.

Past nu net ook op twee-pagina's, exclusief bijlage.

Groet,

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Verzonden: donderdag 25 november 2021 10:43

Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
<[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Inventarisatie verzoek MEZK

Hoi

Goed om rond starters TVL mee te nemen dat SZW voor wat betreft de NOW momenteel wel verkent starters (tot 1 september 2021) mee te nemen in de regeling bij eventuele openstelling van de NOW.

Gr.,

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Verzonden: donderdag 25 november 2021 10:39

Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
<[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: Inventarisatie verzoek MEZK

Urgentie: Hoog

Ha allen,

Zie bijgevoegd de inventarisatie voor MEZK. Gezien de leestijd van [redacted] nu even in deze vorm. Ik voeg het stuk over de NOW nog bij.

Groet,

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Algemene Economische Politiek (AEP)
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Advies/kernpunten

- Alle bestaande steunregelingen lopen per 1 januari 2021 af.
- Geadviseerd wordt om:
 - voor de evenementen een verlenging van de TRSEC in tenminste Q1 2022 te realiseren (C1). Dit biedt voorspelbaarheid voor het organiseren van evenementen.
 - Een sectorale opslag (A5) tegen te houden. Dergelijk maatwerk op basis van SBI-codes is voor RVO onuitvoerbaar.
 - In het advies van het OMT en besluitvorming in het Catshuis aandacht te vragen voor welke uitingen over steun tijdens de persco vrijdag haalbaar zijn.

Toelichting

A. TVL

1. Uitbreiding voor starters [Uitvoerbaarheid onbekend]
 - Binnen de TVL Q4 2021 komen starters tot 30 juni 2020 in aanmerking. Er dient onderzocht te worden of een startersregeling beleidsmatig als uitvoeringstechnisch mogelijk is.
 - Het ambtelijk advies is om een startersregeling niet op te nemen in de huidige TVL, maar een aparte regeling met openstelling voorjaar 2022 te onderzoeken. Meenemen van starters na 30 juni is een enorme wijziging en vertraagt de openstelling van TVL Q4 2021 enorm.
 - SZW verkent momenteel binnen de NOW of starters tot 1 september 2021 mogelijk zijn bij eventuele openstelling van de NOW. Zie voor NOW parameters bijlage 1.
2. TVL subsidiepercentage van 85% naar 100% [Uitvoerbaar]
 - In TVL Q1 was het percentage ook 85%. In TVL Q2 en Q3 is dit verhoogd naar 100%.
 - Voor RVO is dit uitvoerbaar. Echter neemt de kans op overcompensatie toe.
3. Maximumsubsidiebedrag verhogen in TVL [Uitvoerbaar]
 - Het maximum subsidiebedrag kan opgehoogd worden van 250.000 naar 550.000 voor mkb en 600.000 voor niet-mkb.
 - Dit was het maximum in TVL Q1-Q3 (met uitzondering van TVL Q2, met eenmalig maximum voor grote ondernemingen van €1,2 mln.)
4. Transparantie subsidiebeschikkingen
 - In de Kamerbrief over de VLN-regeling geldt dat van bedrijven die steun aanvragen in de VLN alle subsidies die zijn verstrekt openbaar worden gemaakt. In de Kamerbrief van 16 november is aangegeven dat de VLN wordt verbreed naar TVL Q4 2021. Ambtelijk FIN drukt ook op een dergelijke publicatieplicht binnen TVL Q4 2021.
 - Een dergelijke openbaarmaking kent een risico op precedentwerking naar andere COVID-subsidies en is volgens WJZ beperkt juridisch uitlegbaar in verband met openbaarmaking van persoonsgegevens.
5. Sectorspecifieke top-up en voorraadvergoeding [Niet uitvoerbaar]
 - De sectorspecifieke toeslagen (horeca en detailhandel voorraadvergoeding) en ook opslag extra kosten landbouw houden een sectorale SBI-afbakening van de regeling in.
 - Deze sectorale afbakening op basis van die SBI-codes binnen (of buiten) de TVL is niet meer mogelijk. Het verleden leert dat de beleidsmatige doelgroep niet overeenkomt met de SBI-codes van de ondernemers, waardoor zij worden uitgesloten van steun. Hierdoor ontstaan (te) veel beroep- en bezwaarzaken voor RVO om de regeling uit te voeren

B. Verlenging Corona garantiefinancieringsregelingen [Uitvoerbaar]

- **Advies:** de regelingen verlengen tot en met 2022Q2. Dit stelt ondernemers in staat om vooruit te plannen en tegelijkertijd toegang tot liquiditeit te behouden.
- De coronafinancieringsregelingen (KKC, BMKB-C, GO-C en overbruggingskredieten van Qredits) zijn generieke maatregelen en verschaffen liquiditeit. Ze zijn ook beschikbaar voor een liquiditeitsbehoefte die veel verder reikt dan de looptijd van de regeling en voor investeringen.
- Voor verlenging is bij de KKC, GO-C en Qredits notificatie bij de EC vereist, maar geen voorhang bij de TK. De financieringsregelingen kunnen zonder extra budgettaire claims verlengd worden tot en met 30 juni 2022 (duur Tijdelijk EU staatssteunkader). Hiermee wordt tevens invulling gegeven aan de motie van D66 om te onderzoeken met financiële instellingen hoe extra liquiditeit voor Q4 en Q1 beschikbaar kan komen.
- Het comité voor Ondernemerschap is met het advies gekomen om een faciliteit voor het brede mkb in te richten om met risicodragend vermogen (achtergestelde leningen) de solvabiliteitspositie van het mkb te versterken. Het volgende kabinet beslist hierover.

C. Doortrekken evenementenregelingen [Uitvoerbaar]

1. Garantieregeling evenementen (TRSEC-19)

- **Advies:** doortrekken 100% subsidie tot 2022Q3 (einde staatssteunkader) wordt ambtelijk aangeraden. Dit creëert voorspelbaarheid voor ondernemers op de lange termijn. De TRSEC betaalt niet als er geen verbod is. De regeling biedt zekerheid aan de ondernemers dat als onverhoopt evenementen niet door kunnen gaan, ze gemaakte kosten kunnen opvoeren in de garantieregeling. Hierdoor wordt de organisatie van evenementen aangemoedigd en gewaarborgd dat de backbone van de industrie de pandemie overleeft.
- Op dit moment is er totaal (nog afhankelijk van het verdere verbod): 263 mln. aan subsidie verleend, waarvan uitbetaald incl. voorschotten: 41,5 mln.
- Sector pleit voor doortrekken van TRSEC voor tenminste 2022Q2 en 2022Q3. Dan valt het festivalseizoen binnen de termijn). Ambtelijk FIN heeft aangegeven nog niet op ontwikkelingen te willen vooruitlopen en wacht politieke besluitvorming af. Ambtelijk OCW is voor verlenging garantieregeling.

2. Aanvullende Tegemoetkoming Evenementen (ATE)

- **Advies:** doorzetten van ATE ligt minder voor de hand dan TRSEC. Deze is afgelopen zomer ontwikkeld omdat het verbod acuut van kracht werd.
- Indien politiek gewenst is om de ATE te verlengen, dan is het overwegen waard om te onderzoeken of de garantieregeling en de ATE één regeling kunnen worden. De kostenraming wordt dan ingewikkeld omdat de afbakening van evenementen nagenoeg losgelaten wordt.
- De ATE is voor evenementen die niet onder garantieregeling vallen. Hiermee wordt de sector breed gesteund. In 2022 zal loket opengaan bij RVO.

D. Herstelplan cultuursector uitbreiden naar evenementen [Uitvoerbaarheid onbekend]

- MOCW heeft in de Kamerbrief van 20 november de contouren gepubliceerd van een herstelplan om de culturele en creatieve sector duurzaam te versterken. Net als de creatieve en culturele sector, beperken de coronamaatregelen de evenementen in hun ondernemersvrijheid.
- Dit creëert mogelijk een precedent om ook voor de evenementen een herstelplan uit te werken. Aankondiging van een dergelijk herstelplan zal ook bij andere sectoren leiden tot verzoeken voor eenzelfde plannen (gastvrijheidseconomie, dag-attracties, kermissen, etc).

E. Uitbreiding regelingen reisbranche [Uitvoerbaar]

- **Advies:** er bestaat geen beleidsmatige onderbouwing voor verlenging van de regelingen. Tevens bestaat er ook geen wens uit de sector voor verlenging.

1. Leningsfaciliteiten voor garantiefondsen

- Er loopt tot 31-12-2021 een leningsfaciliteit van 150 mln. voor SGR en 10 mln. voor 3 kleine fondsen om ervoor te zorgen dat de garantiefondsen niet failliet gaan, indien er te veel reisondernemers failliet gaan en de fondsen aan consumenten moeten uitkeren.
- Voor de kleine fondsen wordt nu geïnventariseerd of verlenging wenselijk en noodzakelijk is.

2. Voucherkredietfaciliteit

- Reisondernemers kunnen tot het einde van 2021 via SGR een lening aangaan gefinancierd door de staat voor het teruggeven van vouchers (reissommen) met SGR garantie (dus voor pakketreizen). Hiervoor was 400 mln beschikbaar. Tot nu toe 225 mln toegekend.
- De vouchers zijn nu praktisch terugbetaald en er worden geen nieuwe vouchers mee aangegaan.

F. Stand van zaken: brede aanpak bedrijfsbeëindiging / stoppersregeling (JenV)

- Een stoppersregeling (tijdelijke verlichting van de procedurekosten) is in voorbereiding. Dit sluit aan bij de een motie van de leden van de Jong en Aartsen waarin de regering wordt verzocht – mede vanwege de kosten – de mogelijkheden te onderzoeken tot het opzetten van een stoppersregeling (Kamerstuk 35420, nr. 287). Hiervoor is 8,4 miljoen beschikbaar. Er wordt nog gekeken welke organisatie deze regeling het beste kan uitvoeren. Over inhoud en uitvoering van de stoppersregeling wordt u bij nota op korte termijn nader geïnformeerd.
- De stoppersregeling maakt onderdeel uit van de brede aanpak voor bedrijfsbeëindiging. Ambtelijk JenV heeft aangegeven dat de TK daarover kan worden bericht dat “het streven erop is gericht dat de Kamer spoedig door de Minister voor Rechtsbescherming over de vormgeving van de brede aanpak voor bedrijfsbeëindiging wordt geïnformeerd”.

G. Ondersteuning bij handhaving CTB

- **Advies:** geen steun verlenen in verband met precedentwerking naar het verleden en structurele karakter van steun totdat het CTB-regime vervalst.
- Indien politiek wordt gekozen om over te gaan tot steun, dient verkend te worden of dit uitvoerbaar is en hoe dit georganiseerd dient te worden (privaat of publiek). Om precedentwerking te beperken, dient dit type steun losgekoppeld te worden van het steunpakket en zich uitsluitend te focussen op steun aan handhaving en ondersteuning van veiligheidsregio's.

- Ten behoeve van de controle op CTB is door MJ&V €45 mln. beschikbaar gesteld en verdeeld via de Veiligheidsregio's. Dit geld is vrij in te zetten door Veiligheidsregio's.

Bijlage 1. Introductie Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW) 5

- Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste parameters die voor NOW4 gehanteerd zijn en de keuzemogelijkheden die er nu voor NOW5 zijn. Idealiter wordt de steunregeling nog dit jaar opengesteld. UWV kan dit realiseren, mits zij de parameters uiterlijk aanstaande vrijdag (26/11) ontvangen. Tijdens het BWO morgenochtend vindt besluitvorming hierover plaats.
 - Vergoedingspercentage: het vergoedingspercentage wordt gebruikt om de maximale vergoeding van de loonsom vast te stellen die de werkgever onder de NOW kan krijgen. Voor NOW4 was dit 85%. Voor NOW 5 kan hiervan desgewenst naar beneden afgeweken worden.
 - Loonsomvrijstelling: De loonsomvrijstelling zorgt ervoor dat werkgevers hun loonsom in november en december kunnen verlagen t.o.v. de loonsom in de referentiemaand (september). Voor NOW4 was dit 10%, voor NOW5 kan overwogen worden deze te verhogen.
 - Een hogere loonsomvrijstelling stelt werkgevers in de gelegenheid om hun personeelbestand aan te passen aan de economische ontwikkelingen, zonder dat dit gevolgen heeft voor de hoogte van de NOW-subsidie. Ook worden effecten op de loonsom van natuurlijk verloop door de vrijstelling opgevangen.
 - De vrijstelling moet in samenhang met het vergoedingspercentage worden gezien (kan gezamenlijk niet hoger uitvallen dan 100%).
 - Omzetdrempel: De omzetdrempel bedroeg in de voorgaande NOW periodes 20% omzetverlies. Verhoging van dit percentage is mogelijk.
 - Dagloon: In de NOW4 was een plafond gesteld aan de maximale vergoeding per werknemer van 2 keer maximum dagloon (€ 9.813 per maand). Voor NOW5 kan dit eventueel worden aangepast naar 1 keer maximum dagloon.
 - Startende ondernemingen: Eerdere NOW-periodes hadden geen mogelijkheid om starters ná 1 februari 2020 te ondersteunen, vanwege het ontbreken van een 'zuivere' omzetperiode om de omzet in de NOW-periode tegen af te zetten. SZW ziet nu mogelijkheden om ondernemers die voor 1 september 2021 gestart zijn mee te nemen in de NOW5, door de periode 1 juli t/m 1 oktober 2021 omzetperiode te hanteren.

Advies/kernpunten

- Alle bestaande steunregelingen lopen per 1 januari 2021 af.
- Geadviseerd wordt om:
 - voor de evenementen een verlenging van de TRSEC in tenminste Q1 2022 te realiseren (C1). Dit biedt voorspelbaarheid voor het organiseren van evenementen.
 - Een sectorale opslag (A5) tegen te houden. Dergelijk maatwerk op basis van SBI-codes is voor RVO onuitvoerbaar.
 - In het advies van het OMT en besluitvorming in het Catshuis aandacht te vragen voor welke uitingen over steun tijdens de persco vrijdag haalbaar zijn.

Toelichting

A. TVL

1. Uitbreiding voor starters [Uitvoerbaarheid onbekend]
 - Binnen de TVL Q4 2021 komen starters tot 30 juni 2020 in aanmerking. Er dient onderzocht te worden of een startersregeling beleidsmatig als uitvoeringstechnisch mogelijk is.
 - Het ambtelijk advies is om een startersregeling niet op te nemen in de huidige TVL, maar een aparte regeling met openstelling voorjaar 2022 te onderzoeken. Meenemen van starters na 30 juni is een enorme wijziging en vertraagt de openstelling van TVL Q4 2021 enorm.
 - SZW verkent momenteel binnen de NOW of starters tot 1 september 2021 mogelijk zijn bij eventuele openstelling van de NOW. Zie voor NOW parameters bijlage 1.
2. TVL subsidiepercentage van 85% naar 100% [Uitvoerbaar]
 - In TVL Q1 was het percentage ook 85%. In TVL Q2 en Q3 is dit verhoogd naar 100%.
 - Voor RVO is dit uitvoerbaar. Echter neemt de kans op overcompensatie toe.
3. Maximumsubsidiebedrag verhogen in TVL [Uitvoerbaar]
 - Het maximum subsidiebedrag kan opgehoogd worden van 250.000 naar 550.000 voor mkb en 600.000 voor niet-mkb.
 - Dit was het maximum in TVL Q1-Q3 (met uitzondering van TVL Q2, met eenmalig maximum voor grote ondernemingen van €1,2 mln.)
4. Transparantie subsidiebeschikkingen
 - In de Kamerbrief over de VLN-regeling geldt dat van bedrijven die steun aanvragen in de VLN alle subsidies die zijn verstrekt openbaar worden gemaakt. In de Kamerbrief van 16 november is aangegeven dat de VLN wordt verbreed naar TVL Q4 2021. Ambtelijk FIN drukt ook op een dergelijke publicatieplicht binnen TVL Q4 2021.
 - Een dergelijke openbaarmaking kent een risico op precedentwerking naar andere COVID-subsidies en is volgens WJZ beperkt juridisch uitlegbaar in verband met openbaarmaking van persoonsgegevens.
5. Sectorspecifieke top-up en voorraadvergoeding [Niet uitvoerbaar]
 - De sectorspecifieke toeslagen (horeca en detailhandel voorraadvergoeding) en ook opslag extra kosten landbouw houden een sectorale SBI-afbakening van de regeling in.
 - Deze sectorale afbakening op basis van die SBI-codes binnen (of buiten) de TVL is niet meer mogelijk. Het verleden leert dat de beleidsmatige doelgroep niet overeenkomt met de SBI-codes van de ondernemers, waardoor zij worden uitgesloten van steun. Hierdoor ontstaan (te) veel beroep- en bezwaarzaken voor RVO om de regeling uit te voeren

B. Verlenging Corona garantiefinancieringsregelingen [Uitvoerbaar]

- **Advies:** de regelingen verlengen tot en met 2022Q2. Dit stelt ondernemers in staat om vooruit te plannen en tegelijkertijd toegang tot liquiditeit te behouden.
- De coronafinancieringsregelingen (KKC, BMKB-C, GO-C en overbruggingskredieten van Qredits) zijn generieke maatregelen en verschaffen liquiditeit. Ze zijn ook beschikbaar voor een liquiditeitsbehoefte die veel verder reikt dan de looptijd van de regeling en voor investeringen.
- Voor verlenging is bij de KKC, GO-C en Qredits notificatie bij de EC vereist, maar geen voorhang bij de TK. De financieringsregelingen kunnen zonder extra budgettaire claims verlengd worden tot en met 30 juni 2022 (duur Tijdelijk EU staatssteunkader). Hiermee wordt tevens invulling gegeven aan de motie van D66 om te onderzoeken met financiële instellingen hoe extra liquiditeit voor Q4 en Q1 beschikbaar kan komen.
- Het comité voor Ondernemerschap is met het advies gekomen om een faciliteit voor het brede mkb in te richten om met risicodragend vermogen (achtergestelde leningen) de solvabiliteitspositie van het mkb te versterken. Het volgende kabinet beslist hierover.

C. Doortrekken evenementenregelingen [Uitvoerbaar]

1. Garantieregeling evenementen (TRSEC-19)

- **Advies:** doortrekken 100% subsidie tot 2022Q3 (einde staatssteunkader) wordt ambtelijk aangeraden. Dit creëert voorspelbaarheid voor ondernemers op de lange termijn. De TRSEC betaalt niet als er geen verbod is. De regeling biedt zekerheid aan de ondernemers dat als onverhoopt evenementen niet door kunnen gaan, ze gemaakte kosten kunnen opvoeren in de garantieregeling. Hierdoor wordt de organisatie van evenementen aangemoedigd en gewaarborgd dat de backbone van de industrie de pandemie overleeft.
- Op dit moment is er totaal (nog afhankelijk van het verdere verbod): 263 mln. aan subsidie verleend, waarvan uitbetaald incl. voorschotten: 41,5 mln.
- Sector pleit voor doortrekken van TRSEC voor tenminste 2022Q2 en 2022Q3. Dan valt het festivalseizoen binnen de termijn). Ambtelijk FIN heeft aangegeven nog niet op ontwikkelingen te willen vooruitlopen en wacht politieke besluitvorming af. Ambtelijk OCW is voor verlenging garantieregeling.

2. Aanvullende Tegemoetkoming Evenementen (ATE)

- **Advies:** doorzetten van ATE ligt minder voor de hand dan TRSEC. Deze is afgelopen zomer ontwikkeld omdat het verbod acuut van kracht werd.
- Indien politiek gewenst is om de ATE te verlengen, dan is het overwegen waard om te onderzoeken of de garantieregeling en de ATE één regeling kunnen worden. De kostenraming wordt dan ingewikkeld omdat de afbakening van evenementen nagenoeg losgelaten wordt.
- De ATE is voor evenementen die niet onder garantieregeling vallen. Hiermee wordt de sector breed gesteund. In 2022 zal loket opengaan bij RVO.

D. Herstelplan cultuursector uitbreiden naar evenementen [Uitvoerbaarheid onbekend]

- MOCW heeft in de Kamerbrief van 20 november de contouren gepubliceerd van een herstelplan om de culturele en creatieve sector duurzaam te versterken. Net als de creatieve en culturele sector, beperken de coronamaatregelen de evenementen in hun ondernemersvrijheid.
- Dit creëert mogelijk een precedent om ook voor de evenementen een herstelplan uit te werken. Aankondiging van een dergelijk herstelplan zal ook bij andere sectoren leiden tot verzoeken voor eenzelfde plannen (gastvrijheidseconomie, dag-attracties, kermissen, etc).

E. Uitbreiding regelingen reisbranche [Uitvoerbaar]

- **Advies:** er bestaat geen beleidsmatige onderbouwing voor verlenging van de regelingen. Tevens bestaat er ook geen wens uit de sector voor verlenging.

1. Leningsfaciliteiten voor garantiefondsen

- Er loopt tot 31-12-2021 een leningsfaciliteit van 150 mln. voor SGR en 10 mln. voor 3 kleine fondsen om ervoor te zorgen dat de garantiefondsen niet failliet gaan, indien er te veel reisondernemers failliet gaan en de fondsen aan consumenten moeten uitkeren.
- Voor de kleine fondsen wordt nu geïnventariseerd of verlenging wenselijk en noodzakelijk is.

2. Voucherkredietfaciliteit

- Reisondernemers kunnen tot het einde van 2021 via SGR een lening aangaan gefinancierd door de staat voor het teruggeven van vouchers (reissommen) met SGR garantie (dus voor pakketreizen). Hiervoor was 400 mln beschikbaar. Tot nu toe 225 mln toegekend.
- De vouchers zijn nu praktisch terugbetaald en er worden geen nieuwe vouchers mee aangegaan.

F. Stand van zaken: brede aanpak bedrijfsbeëindiging / stoppersregeling (JenV)

- Een stoppersregeling (tijdelijke verlichting van de procedurekosten) is in voorbereiding. Dit sluit aan bij de een motie van de leden van de Jong en Aartsen waarin de regering wordt verzocht – mede vanwege de kosten – de mogelijkheden te onderzoeken tot het opzetten van een stoppersregeling (Kamerstuk 35420, nr. 287). Hiervoor is 8,4 miljoen beschikbaar. Er wordt nog gekeken welke organisatie deze regeling het beste kan uitvoeren. Over inhoud en uitvoering van de stoppersregeling wordt u bij nota op korte termijn nader geïnformeerd.
- De stoppersregeling maakt onderdeel uit van de brede aanpak voor bedrijfsbeëindiging. Ambtelijk JenV heeft aangegeven dat de TK daarover kan worden bericht dat “het streven erop is gericht dat de Kamer spoedig door de Minister voor Rechtsbescherming over de vormgeving van de brede aanpak voor bedrijfsbeëindiging wordt geïnformeerd”.

G. Ondersteuning bij handhaving CTB

- **Advies:** geen steun verlenen in verband met precedentwerking naar het verleden en structurele karakter van steun totdat het CTB-regime vervalt.
- Indien politiek wordt gekozen om over te gaan tot steun, dient verkend te worden of dit uitvoerbaar is en hoe dit georganiseerd dient te worden (privaat of publiek). Om precedentwerking te beperken, dient dit type steun losgekoppeld te worden van het steunpakket en zich uitsluitend te focussen op steun aan handhaving en ondersteuning van veiligheidsregio's.

- Ten behoeve van de controle op CTB is door MJ&V €45 mln. beschikbaar gesteld en verdeeld via de Veiligheidsregio's. Dit geld is vrij in te zetten door Veiligheidsregio's.

Bijlage 1. Introductie Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW) 5

- Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste parameters die voor NOW4 gehanteerd zijn en de keuzemogelijkheden die er nu voor NOW5 zijn. Idealiter wordt de steunregeling nog dit jaar opengesteld. UWV kan dit realiseren, mits zij de parameters uiterlijk aanstaande vrijdag (26/11) ontvangen. Tijdens het BWO morgenochtend vindt besluitvorming hierover plaats.
 - Vergoedingspercentage: het vergoedingspercentage wordt gebruikt om de maximale vergoeding van de loonsom vast te stellen die de werkgever onder de NOW kan krijgen. Voor NOW4 was dit 85%. Voor NOW 5 kan hiervan desgewenst naar beneden afgeweken worden.
 - Loonsomvrijstelling: De loonsomvrijstelling zorgt ervoor dat werkgevers hun loonsom in november en december kunnen verlagen t.o.v. de loonsom in de referentiemaand (september). Voor NOW4 was dit 10%, voor NOW5 kan overwogen worden deze te verhogen.
 - Een hogere loonsomvrijstelling stelt werkgevers in de gelegenheid om hun personeelbestand aan te passen aan de economische ontwikkelingen, zonder dat dit gevolgen heeft voor de hoogte van de NOW-subsidie. Ook worden effecten op de loonsom van natuurlijk verloop door de vrijstelling opgevangen.
 - De vrijstelling moet in samenhang met het vergoedingspercentage worden gezien (kan gezamenlijk niet hoger uitvallen dan 100%).
 - Omzetdrempel: De omzetdrempel bedroeg in de voorgaande NOW periodes 20% omzetverlies. Verhoging van dit percentage is mogelijk.
 - Dagloon: In de NOW4 was een plafond gesteld aan de maximale vergoeding per werknemer van 2 keer maximum dagloon (€ 9.813 per maand). Voor NOW5 kan dit eventueel worden aangepast naar 1 keer maximum dagloon.
 - Startende ondernemingen: Eerdere NOW-periodes hadden geen mogelijkheid om starters ná 1 februari 2020 te ondersteunen, vanwege het ontbreken van een 'zuivere' omzetperiode om de omzet in de NOW-periode tegen af te zetten. SZW ziet nu mogelijkheden om ondernemers die voor 1 september 2021 gestart zijn mee te nemen in de NOW5, door de periode 1 juli t/m 1 oktober 2021 omzetperiode te hanteren.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: vraag KHN over toepassing 3.12 ivm cap en verbonden ondernemingen
Datum: dinsdag 30 november 2021 16:22:57

Ja, die pak ik. 30% is vorige week ook al uitvoerig aan de hand geweest.

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 30 november 2021 15:57
Aan: [redacted] <[redacted]@rvo.nl> [redacted]
 <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted]
 [redacted]@minezk.nl
Onderwerp: vraag KHN over toepassing 3.12 ivm cap en verbonden ondernemingen

Hi [redacted]

Willen jullie even meekijken op deze Q&A over 3.12?

@ [redacted] pakte jij nog het 30% argument en de verbonden ondernemingen (is niet 3.12), of moet ik die even doen?

Groet,
[redacted]

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: vraag KHN over toepassing 3.12 ivm cap en verbonden ondernemingen
Datum: dinsdag 30 november 2021 16:27:35

Ik bedoel de 30% waar [redacted] het net over had. Dat de 30% omzetverlies over de gehele onderneming geldt ivm onwenselijkheid van schuiven met omzet. Deze was ook in q2 aan de orde, maar ik kan de Q&A daar niet meer voor vinden.

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 30 november 2021 16:23
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
 <[redacted]@rvo.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: RE: vraag KHN over toepassing 3.12 ivm cap en verbonden ondernemingen

Ja, die pak ik. 30% is vorige week ook al uitvoerig aan de hand geweest.

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 30 november 2021 15:57
Aan: [redacted] <[redacted]@rvo.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
 <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
 <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: vraag KHN over toepassing 3.12 ivm cap en verbonden ondernemingen

Hi [redacted]

Willen jullie even meekijken op deze Q&A over 3.12?

@ [redacted] pakte jij nog het 30% argument en de verbonden ondernemingen (is niet 3.12), of moet ik die even doen?

Groet,

[redacted]

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: vraag KHN over toepassing 3.12 ivm cap en verbonden ondernemingen
Datum: dinsdag 30 november 2021 16:30:35

Oh ja, die komt ook aan de orde bij de vraag waarom verbonden ondernemingen maximaal 1 aanvraag mogen indienen. Ik weet wel waar ik ongeveer moet zoeken

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 30 november 2021 16:28
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
 <[redacted]@rvo.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: RE: vraag KHN over toepassing 3.12 ivm cap en verbonden ondernemingen

Ik bedoel de 30% waar [redacted] het net over had. Dat de 30% omzetverlies over de gehele onderneming geldt ivm onwenselijkheid van schuiven met omzet. Deze was ook in q2 aan de orde, maar ik kan de Q&A daar niet meer voor vinden.

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 30 november 2021 16:23
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
 <[redacted]@rvo.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: RE: vraag KHN over toepassing 3.12 ivm cap en verbonden ondernemingen

Ja, die pak ik. 30% is vorige week ook al uitvoerig aan de hand geweest.

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 30 november 2021 15:57
Aan: [redacted] <[redacted]@rvo.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
 <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
 <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: vraag KHN over toepassing 3.12 ivm cap en verbonden ondernemingen

Hi [redacted]

Willen jullie even meekijken op deze Q&A over 3.12?

@ [redacted] pakte jij nog het 30% argument en de verbonden ondernemingen (is niet 3.12), of moet ik die even doen?

Groet,
[redacted]

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: vraag KHN over toepassing 3.12 ivm cap en verbonden ondernemingen
Datum: dinsdag 30 november 2021 17:09:26

Hi [redacted]

Deze Q&A lijkt mij in orde. Over waarom een 3.12 regeling niet uit te voeren is kan [redacted] misschien nog wat zeggen. Voor de vraag waarom het voor landbouwbedrijven wel kon: voor de landbouwregeling was inderdaad de gedachte dat dit gaat om een relatief beperkte groep ondernemingen én belangrijk was dat het staatssteunplafond onder 3.1 voor landbouwbedrijven veel lager lag dan voor andere bedrijven (225.000 ipv 1.8 miljoen, en nu na verlenging steunkader 290.000 ipv 2.3 miljoen).

Groet,

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 30 november 2021 15:57
Aan: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>; [redacted]
 <[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted]
 <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: vraag KHN over toepassing 3.12 ivm cap en verbonden ondernemingen

Hi [redacted]

Willen jullie even meekijken op deze Q&A over 3.12?
 @ [redacted] pakte jij nog het 30% argument en de verbonden ondernemingen (is niet 3.12), of moet ik die even doen?

Groet,

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: [Input gevraagd DL 15:00] Q&A's corona(steen)debat
Datum: maandag 20 december 2021 10:45:01
Bijlagen: [image001.png](#)
[12 D66 sectorale afbakening aangepast.docx](#)
[1\) BBR Aanvullingen dossier debat steunpakket.pdf](#)
[8\) AEP Voorbereiding steundebat 24 november \(1\).pdf](#)
[QAdebat_stand 30 november 2021.docx](#)

Hi [redacted] e [redacted]

Voor het debat morgen heeft [redacted] wat vragen doorgestuurd.
 Hierbij een verdeling van de vragen. De deadline voor [redacted] is 15 uur.
 Dank!

[redacted]

1. Extreem laat besluit door kabinet, de koelkasten van restaurants liggen vol voor kerst.
 Hoe gaat deze sector gecompenseerd worden?
 [redacted]
2. Waarom kunnen we niet hetzelfde doen wat vorig jaar wel kon [Opslagen]?
 [redacted]
3. Winkels met voorraden. Hier was vorig jaar ook een vergoeding voor. Waarom krijgt de detailhandel nu minder dan vorig jaar?
 [redacted]
4. Kwartaalaanpak moet worden aangepast: nu moeten ondernemers de laatste twee weken van het jaar dicht waarin ze maximale omzet draaien. Over hele kwartaal halen ze omzetverliesdrempel niet, dus daardoor krijgen ze geen steun, als de systematiek zo blijft. Verzoek: waarom kan de TVL niet op maandbasis?
 [redacted] (zie eerder debat dossier)
5. Omzetverliesdrempel afschaffen: kan deze naar 20 of 25%?
 [redacted] (zie eerder debat dossier)
6. Hoe gaat u meer maatwerk bieden voor ondernemers in de TVL?
 [redacted]
7. Kunt u de CAP verhogen (grotere winkeliers lopen nu steun mis, hoe gaat de overheid winkeliers passend compenseren?)
 [redacted]
8. 3.12 regeling voor grootbedrijf, kunnen we dat regelen?
 [redacted]
9. Kan de opgangvereiste (kleine reisbureaus, kappers aan huis etc) losgelaten worden?
 [redacted]

T

Deel jij deze toe?

Hi allen,

Naar aanleiding van de persco afgelopen zaterdag, zal morgen waarschijnlijk MEZK ook aansluiten bij het debat. Zouden jullie op onderstaande vragen **uiterlijk 15:00 vandaag** bij mij een antwoord kunnen aanleveren? Ik vermoed dat op een groot deel van de vragen we oude Q&A's kunnen gebruiken of een update kunnen geven.

1. Extreem laat besluit door kabinet, de koelkasten van restaurants liggen vol voor kerst. Hoe gaat deze sector gecompenseerd worden?
2. Waarom kunnen we niet hetzelfde doen wat vorig jaar wel kon [Opslagen]?
3. Winkels met voorraden. Hier was vorig jaar ook een vergoeding voor. Waarom krijgt de detailhandel nu minder dan vorig jaar?
4. Kwartaalaanpak moet worden aangepast: nu moeten ondernemers de laatste twee weken van het jaar dicht waarin ze maximale omzet draaien. Over hele kwartaal halen ze omzetverliesdrempel niet, dus daardoor krijgen ze geen steun, als de systematiek zo blijft. Verzoek: waarom kan de TVL niet op maandbasis?
5. Omzetverliesdrempel afschaffen: kan deze naar 20 of 25%?
6. Hoe gaat u meer maatwerk bieden voor ondernemers in de TVL?
7. Kunt u de CAP verhogen (grotere winkeliers lopen nu steun mis, hoe gaat de overheid winkeliers passend compenseren?)
8. 3.12 regeling voor grootbedrijf, kunnen we dat regelen?
9. Kan de opgangsvereiste (kleine reisbureaus, kappers aan huis etc) losgelaten worden?

Dank alvast!

Downloaded from <http://www.jstor.org/stable/2346192> on Tue, 20 Jun 2016 12:02:05 UTC
All use subject to [JSTOR Terms and Conditions](#)

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Algemene Economische Politiek (AEP)
Bezuidenhoutseweg 73

Vragensteller + fractie: De Jong D66

Vraag:

Kan er ooit maatwerk komen voor het afbakenen van sectoren? Als dat niet kan, komt er een investering in de uitvoering?

Antwoord:

- De vraag van de heer De Jong is herkenbaar. Ook het CPB wijst erop dat hoe langer generieke steuninstrumenten worden doorgezet, hoe kleiner de voordelen en hoe groter de nadelige effecten hiervan. Dat pleit ervoor de generieke steun af te schalen en beter gerichte steun te bieden.
- Echter is een sectorale afbakening binnen de TVL helaas niet haalbaar.
- De enige bedrijfsindeling die bestaat is gebaseerd op de SBI-codes voor hoofdactiviteiten in het Handelsregister.
- Het uitsluiten van sectoren op basis van die SBI-codes blijkt juridisch onverdedigbaar.
- Daarbij zijn de meeste sectoren (zoals de evenementensector) zijn ook niet vast te omlijnen door de SBI-codes.
- Ook (extreme) uitbreiding van de capaciteit in de uitvoering lost deze problematiek binnen de TVL niet op.

Aanvullende Q&A's TVL

- Waarom is het maximale subsidiebedrag voor ondernemers maar € 250.000?
- Welke invloed hebben aanpassingen in het steunpakket op de openstelling?
- Kan er weer een voorraadvergoeding voor horeca komen?
- Waarom kan dan voor bijvoorbeeld vuurwerkverkoop wel een sector specifieke regeling worden gemaakt, zoals afgelopen jaar?
- Waarom kan voor evenementen wel een specifieke regeling worden gemaakt?

Gewijzigde Q&A TVL

- Welke invloed hebben aanpassingen in het steunpakket op de openstelling?

Aanvullende Q&A's evenementen

- Komt een evenement dat vlak na een evenementenverbod plaatsvindt, waarvan de organisator het uit onzekerheid wil annuleren, in aanmerking voor de garantieregeling evenementen (TRSEC) of ATE?
- Hoe staat het met de Garantieregeling (TRSEC) en Aanvullende Tegemoetkoming Evenementen (ATE), nu er nieuwe maatregelen zijn afgekondigd?
- Waarom is de ATE pas begin 2022 aan te vragen?

Aanvullende Q&A reisbranche

- Wat kunt u doen voor de reisbranche?

Aanvullende Q&A niet-steun

- ING berichtte over daling van pinomzet door de coronapas (CTB). Moeten ondernemers gecompenseerd worden voor deze omzetsdaling door 3G-beleid?

Aangepaste Q&A's Algemeen

- Vragen over NOW (voor SSZW)
- Wat doet het kabinet voor de zzp'ers die nu weer de dupe zijn? (voor SSZW)

Factsheet: Reguliere financieringsinstrumenten EZK

Q&A's TVL

Q: Waarom is het maximale subsidiebedrag voor ondernemers maar € 250.000? (aanvullend)

- In de VLN was al aangekondigd dat een maximaal subsidiebedrag gehanteerd van € 250.000 per aanvraag.
- Dit is voor TVL Q4 2021 nu gelijk gehouden.
- Door dit maximumbedrag te hanteren, richt de TVL in het vierde kwartaal zich op kleinere ondernemingen die minder toegang hebben tot andere vormen van financiering en daarmee minder mogelijkheden hebben zich aan te passen aan de nieuwe situatie dan grotere ondernemingen.

Q: Welke invloed hebben aanpassingen in het steunpakket op de openstelling? (gewijzigd)

- Het concept van de TVL Q4 2021 ligt op dit moment bij de Europese Commissie.
- Zonder aanpassingen van de regeling, is het waarschijnlijk nog haalbaar voor de kerst de regeling open te stellen en de eerste aanvragen dit jaar uit te betalen. Dit hangt wel af van de doorlooptijd van de EC. RVO heeft parallel alles klaar staan om snel van start te kunnen.
- Indien de definitieve regeling deze week naar Brussel kan, is er nog een kans dat de openstelling nog dit jaar plaatsvindt.

Q: Kan er weer een voorraadvergoeding voor horeca komen?
(aanvullend)

- Met de huidige maatregelen hoeft de horeca niet volledig gesloten te zijn.
- Daardoor kunnen ze hun voorraden aanpassen aan de nieuwe openingstijden.
- Helaas kunnen is geen precieze afbakening te maken van welke ondernemers echt niet onder voorraadverlies uitkomen, welke ondernemers wel een alternatief hebben en welke ondernemers helemaal geen problemen hebben met hun voorraad.
- Dit is eerder geprobeerd, maar de ervaringen met eerdere opslagen, de toegenomen complexiteit en de omvang van alle openstellingen van de TVL van de afgelopen anderhalf jaar gezamenlijk leiden tot de conclusie dat het niet realiseerbaar is.

Bij doorvragen:

- De enige bedrijfsindeling die bestaat is gebaseerd op de SBI-codes.
- Het uitsluiten van een selecte groep sectoren op basis van SBI-codes blijkt zowel beleidsmatig als juridisch onverdedigbaar. Ik noem hierbij wat redenen:
 - De meeste sectoren zijn niet vast te omlijnen, zo vallen beveiligers niet onder de horeca of evenementen.
 - Binnen één SBI-code zijn activiteiten die tot verschillende sectoren behoren. Bijvoorbeeld koffiecorners en nachtclubs, of lunchrestaurants en partycentra met maaltijden.
 - Het geeft geen inzicht in verschillen binnen sectoren: een restaurant met of zonder afhaalmogelijkheid.

- Daardoor is er het risico van een extreme toename van het aantal bezwaren bij RVO.
- Een dergelijke wijziging verandert het risicoprofiel van de regeling zodanig ingrijpend dat preventie van misbruik en oneigenlijk gebruik faalt en uitgaven in alle openstellingen van de TVL als onrechtmatig zouden kunnen worden gezien.
- RVO heeft eerder een uitvoeringstoets opgesteld t.b.v. een sectorale afbakening. Hierin zijn de ervaringen met de eerdere opslagen en de toegenomen complexiteit en omvang van alle openstellingen van de TVL van afgelopen anderhalf jaar meegenomen. En was de conclusie dat deze sectorale afbakening niet meer uitvoerbaar is.

Q: Waarom kan dan voor bijvoorbeeld vuurwerkverkoop wel een sector specifieke regeling worden gemaakt, zoals afgelopen jaar? (aanvullend)

- RVO voert meer dan 600 verschillende regelingen uit, waaronder ook sectorspecifieke regelingen, waaronder de vuurwerkregeling in opdracht van I&W.
- Verleden jaar had I&W voor detailhandelaren die vuurwerk verkopen twee regelingen:
 - De tijdelijke subsidieregeling vuurwerkverbod.
 - En Tijdelijke subsidieregeling vuurwerkverbod Opslag en vervoer.
 - Het totale budget voor beide regeling is €40 mln.
- De vuurwerkregeling is een aparte regeling. Vorig jaar waren hiervoor zo'n 900 aanvragen
- I&W was vorig jaar de opdrachtgever van deze vuurwerkregeling
- I&W heeft deze week overleg met Financiën en RVO over deze regeling.

Bij doorvragen waarom dit wel sectoraal kan:

- Bij kleinschalige regelingen, zoals een vuurwerkregeling kan handmatige controle plaatsvinden van onderscheidende documenten. Zoals specifieke inkoopfacturen van vuurwerk uit 2019.
- Bij een grootschalige regeling als de TVL met 50.000 tot 100.000 aanvragen per openstelling is een dergelijke handmatige controle niet haalbaar en moet je terugvallen op automatisch controleerbare kenmerken.
- Deze kenmerken zijn niet onderscheidend genoeg om aanvragers uit te sluiten.

Q: Waarom kan voor evenementen wel een specifieke regeling worden gemaakt? (aanvullend)

- De Tijdelijke regeling subsidie evenementen (TRSEC) en de Aanvullende Tegemoetkoming Evenementen (ATE) zijn geen sectorspecifieke regelingen, maar zijn gericht op gebeurtenissen die verboden zijn: het gaat om het vergoeden van gemaakte projectkosten.
- Ook dit zijn kleine aantallen die handmatig beoordeeld worden
- Er zijn onderscheidende documenten nodig om in aanmerking te komen, zoals een evenementenvergunning.

Q&A's evenementensector

Q: Komt een evenement dat vlák na een evenementenverbod plaatsvindt, waarvan de organisator het uit onzekerheid wil annuleren, in aanmerking voor Tijdelijke regeling subsidie evenementen (TRSEC) of Aanvullende Tegemoetkoming Evenementen (ATE)? (aanvullend)

- Een evenement komt alleen in aanmerking voor TRSEC of ATE indien het in de periode van een evenementenverbod van de Rijksoverheid valt.
- Helaas heeft RVO geen mogelijkheden om hier coulance op toe te passen, de regeling is ontworpen rond een daadwerkelijk verbod vanuit de Rijksoverheid.
- In het geval een organisator het evenement zelf annuleert, of indien het evenement door een andere instantie wordt verboden (zoals een gemeente), dan kan er geen aanspraak op de Garantieregeling (TRSEC) of ATE worden gemaakt.

Q: Hoe staat het met de voor Tijdelijke regeling subsidie evenementen (TRSEC) of Aanvullende Tegemoetkoming Evenementen (ATE), nu er nieuwe maatregelen zijn afgekondigd? (aanvullend)

- Omdat de recente coronamaatregelen vrijwel direct na de aankondiging van de nieuwe maatregelen ingingen, is het subsidiepercentage van de TRSEC verhoogd naar 100%. Deze 100% geldt nu van 9 juli tot het einde van de regeling.
- De TRSEC staat open tot 31 december 2021.
- De Aanvullende Tegemoetkoming Evenementen (ATE) ligt nu ter pre-notificatie voor in Brussel. Deze regeling is bedoeld voor evenementen die buiten de garantieregeling vallen en geannuleerd zijn door een verbod vanuit het Rijk op evenementen.
- De ATE gold al voor de periode 10 juli t/m 24 september 2021, en wordt nu uitgebreid naar de periode 10 juli t/m 31 december 2021.
- De ATE zal naar verwachting begin 2022 opengesteld worden.
- Om vergelijkbare redenen als bij TRSEC, zal ook bij de ATE een subsidiepercentage van 100% gelden.

Q: Waarom is de of Aanvullende Tegemoetkoming Evenementen (ATE) pas begin 2022 aan te vragen? (aanvullend)

- De ATE valt onder artikel 107 van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
- Het laten goedkeuren van een regeling onder dit verdrag door de Europese Commissie gaat via een prenotificatie, en een notificatie. Deze procedure is nu bezig.
- Helaas kunnen we dit niet versnellen.
- Zonder goedgekeurde regeling kan geen subsidie worden uitgekeerd. Dit geldt ook voor voorschotten.
- RVO beziet momenteel hoe ondernemers al voor de openstelling hun aanvraag kunnen voorbereiden, zodat deze snel na opening kan worden ingediend en beoordeeld.

Q&A reisbranche

Q: Wat kunt u doen voor de reisbranche? (aanvullend)

- De reissector zit in een bijzondere positie en heeft niet te maken met Nederlandse maatregelen en restricties, maar met bepalingen uit het buitenland of in internationaal verband.
- Het is goed om te beseffen dat deze situatie nog een tijd kan duren en er met name voor verre landen specialisten nog langer onzekerheid zal zijn. Dit is een situatie die we op de lange termijn niet met extra steunmaatregelen kunnen rechtzetten.
- Gelukkig zien we dat de markt dichterbij huis aantrekt.
- Voor nu geldt dat ook ondernemers uit de reissector van de TVL Q4 2021 gebruik kunnen maken.

Q&A niet-steun

Q: ING berichtte over daling van pinomzet door de coronapas (CTB). Moeten ondernemers gecompenseerd voor deze omzetsdaling door 3G-beleid?

- Met het gebruik van een CTB kunnen ondernemers open blijven en daarmee omzet blijven draaien.
- Ondernemers die een omzetsdaling ervaren door het gebruik van CTBs, kunnen aanspraken maken op het generieke steunpakket. Zij dienen dan aan de voorwaarden van de regelingen te voldoen.
- [Het kabinet heeft reeds via Veiligheidsregio's €45 miljoen ter beschikking gesteld om i.s.m. gemeenten ondernemers te ondersteunen in het controleren op CTB. MJ&V heeft daarover de Kamer per brief eind september geïnformeerd.]

Toelichting bevindingen ING

- Sinds 13 november (introductie van nieuwe maatregelen) is de waarde van de offlinetransacties (pinbetalingen en geldopnames) afgenomen. De totale waarde van alle transacties is niet veel afgenomen: de waarde van online-aankopen nam juist toe.
- Deze afname van de pin-omzet komt vooral door lagere pinomzetten bij diensten. Vanaf eind september is daar al een daling te zien: van -6% onder normaal eind september naar -20% eind november.
- De grootste dalers zijn restaurants en cafés, sport- en spelactiviteiten en cultuur.
- De pin-omzetten bij voedingswinkels (w.o. supermarkten) en non-food winkels (w.o. kledingwinkels, bouwmarkten) zijn per saldo niet heel veel veranderd.

Q&A's Algemeen

Vragen over NOW (voor SSZW) (gewijzigd)

- Mogelijke vragen over (herintroductie) NOW kunt u doorverwijzen naar SSZW.
- Ambtelijk is onderstaande lijn voor SSZW voorbereid.

Redeneerlijn herintroductie NOW

- We begrijpen dat ondernemers zorgen hebben over het doorbetalen van hun personeel.
- Er kleven echter wel een aantal inhoudelijke en uitvoeringstechnische nadelen aan het herintroduceren van NOW.
- Allereerst is het doel van het instrument baanbehoud, als er, als gevolg van maatregelen, geen werk is. Dit past minder goed in de huidige, krappe arbeidsmarkt, waar er bedrijven zijn die staan te springen om arbeidskrachten.
- De NOW is een grote en complexe regeling is, en die in de uitvoering bijvoorbeeld niet op maat te maken is voor de korte duur van de drie weken waarvoor op dit moment beperkende maatregelen gelden.
- Deze drie weken vallen namelijk in twee salarismaanden. Het UWV kan alleen werken met hele kalendermaanden.
- Daarnaast is de NOW zowel qua uitvoering bij UWV als vanwege staatssteunregels niet te richten op specifieke sectoren.

- Dit kan alleen worden opgelost door wederom een brede en generieke regeling te introduceren voor twee maanden, en dat is economisch onverstandig in de huidige krappe arbeidsmarkt.
- Het is immers een regeling voor werkbehoud en mensen uit andere sectoren zijn nodig op plekken waar de gaten vallen.
- Om deze redenen kiest het kabinet op dit moment niet voor het herintroduceren van de NOW.
- Dat laat onverlet dat ondernemers het weer zwaar hebben. We hopen dat dit een korte klap is van drie weken. We treffen op dit moment voorbereidingen om de NOW zo snel mogelijk te kunnen herstarten mochten de huidige maatregelen onverhoopt langer duren dan drie weken.

**Q: Wat doet het kabinet voor de zzp'ers die nu weer de dupe zijn?
(voor SSZW) (gewijzigd)**

- We begrijpen dat ondernemers zorgen hebben over het doorbetalen van hun personeel.
- Er kleven echter wel een aantal inhoudelijke en uitvoeringstechnische nadelen aan het herintroduceren van NOW.
- Allereerst is het doel van het instrument baanbehoud, als er, als gevolg van maatregelen, geen werk is. Dit past minder goed in de huidige, krappe arbeidsmarkt, waar er bedrijven zijn die staan te springen om arbeidskrachten.
- De NOW is een grote en complexe regeling is, en die in de uitvoering bijvoorbeeld niet op maat te maken is voor de korte duur van de drie weken waarvoor op dit moment beperkende maatregelen gelden.
- Deze drie weken vallen namelijk in twee salarismaanden. Het UWV kan alleen werken met hele kalendermaanden.
- Daarnaast is de NOW zowel qua uitvoering bij UWV als vanwege staatssteunregels niet te richten op specifieke sectoren.
- Dit kan alleen worden opgelost door wederom een brede en generieke regeling te introduceren voor twee maanden, en dat is economisch onverstandig in de huidige krappe arbeidsmarkt.
- Het is immers een regeling voor werkbehoud en mensen uit andere sectoren zijn nodig op plekken waar de gaten vallen.
- Om deze redenen kiest het kabinet op dit moment niet voor het herintroduceren van de NOW.

- Dat laat onverlet dat ondernemers het weer zwaar hebben. We hopen dat dit een korte klap is van drie weken. We treffen op dit moment voorbereidingen om de NOW zo snel mogelijk te kunnen herstarten mochten de huidige maatregelen onverhoopt langer duren dan drie weken.

Factsheet: reguliere financieringsinstrumenten EZK (aanvullend)

Instrumenten gericht op eigen vermogen (risicokapitaal) in 2021

Versterking risicodragend vermogen	Wat is het?	Financieringsbijdrage	Faciliteit aan doelgroep	Doelgroep	Budget 2021	Benutting 2021	Actueel
Vroegefasefinanciering	Risicodragende lening	100%	50k - 350k	Innovatieve starters, mkb en academische starters in vroege fase	€ 11,25 mln.	€ 7,41mln.	Geëvalueerd in 2018, 5 jaar verlengd
Vroegefasefinanciering regionale luik	Lening aan regionale uitvoerder VFF	100%	50k – 350k	Innovatieve starters, mkb en academische starters in vroege fase	€20 mln.	€5,4 mln.	Per 1 februari 2021 geopend
Seed Business Angels	Lening aan business angels	Max 50%	max 1 mln.	Innovatieve starters in vroege levensfase	€ 10 mln.	€ 1 mln.(Q1&Q2&Q3)	Per 3 juli 2017 geopend
Seed Capital	lening aan fondsen	Max 50%	max 6 of 10 mln.	technologisch en creatief innovatieve ondernemingen	€ 41 mln.	€ 20 mln. (Q1&Q2&Q3)	Geëvalueerd in 2018, 5 jaar verlengd
Innovatiekrediet	Risicodragende lening	25% - 50% (afh. Van grootte bedrijf).	max 5 of 10 mln. (afh. Van of het een klinisch of technisch ontwikkelingstraject betreft)	Bedrijven met een proof-of-concept	€ 60 mln.	€ 26 mln.	Geëvalueerd in 2018, 5 jaar verlengd.

Versterking risicodragend vermogen	Wat is het?	Financieringsbijdrage	Faciliteit aan doelgroep	Doelgroep	Budget	Benutting 2021
DFF (Invest-NL/EIF)	Lening aan Invest- NL*)	25 mln. *)	300 mln.	Innovatieve Start & Scale ups	€300 mln.	€ 82,8 mln.
DACI (Invest-NL/EIF)	Lening aan Invest-NL	50 mln.	200 mln.	(klein) MKB	€ 200 mln.	€ 40- mln.
Deep Tech (nog niet operationeel)	Lening aan Invest-NL	175 mln.*)	250 mln.	Deeptech Start- en Scale-ups	€ - mln.	€ - mln.

*) leningovereenkomst in voorbereiding

Versterking risicodragend vermogen	Wat is het?	Financieringsbijdrage	Faciliteit aan financier	Doelgroep	Actueel
InvestNL	Equity, leningen, mezzanine, garanties	-max 50%	n.v.t.	(doorgroeiende) ondernemingen	In januari 2020 opengesteld voor het publiek.
DVI	Equity	max 50%	€ 402,5 mln.	snel groeiende bedrijven op zoek naar investeringskapitaal	Geëvalueerd in 2018.
ROM's	Participaties	± 50%	€ 397 mln.	innovatieve en snelgroeiende regionale bedrijven	De ROM Regio Utrecht is in mei 2020 opgericht en de ROM Horizon Flevoland in mei 2021. ROM InWest (Noord-Holland) is in oktober 2021 gelanceerd.

Instrumenten gericht op vreemd vermogen (kredieten), van klein naar grote omvang in 2021

Ondersteuning aanbod mkb-financiering	Wat	Financieringsbijdrage	Faciliteit aan financier	Doelgroep	Faciliteit aan doelgroep	Benutting 2021	Actueel
Qredits	Lening	100%	EZK lening en garantie	Starter en kleine ondernemer die bij bank geen krediet krijgt	max 250k	€ 45 mln.	Wordt nog geëvalueerd in 2021.
BMKB(C)	Borgstelling	90% borgstelling op: • standaard: 50% van de lening; • innovatief: 66,67% van de lening • starters / klein krediet (<200k): 75% van de banklening • bedrijven getroffen corona	garantie op max. 1,5 mln. per onderneming	mkb met onvoldoende zekerheden, excl agro, hiervoor is er Borgstellingsregeling Landbouw bij LNV	€ 1,5 miljard ^[1]	2020: € 828 mln. 2021: € 257 mln. (zie toelichting p22)	Looptijd vooralsnog tot 1 juli 2022. In 2021/2022 zal de regeling worden geëvalueerd. De coronamodule loopt tot 1 januari 2022.

^[1] Cumulatief BMKB en BMKB-C

		75% van de banklening					
GO(C)	Garantie	Regulier 50% garantie Coronamodule 80% garantie voor grootbedrijf en 90% garantie voor mkb	max leningbedrag 150 mln	midden- en grootbedrijf	€ 2,5 miljard ^[2]	2020: € 744 mln. 2021: € 110 mln. (zie toelichting p23)	Looptijd is verlengd tot 1 juli 2023. De regeling is in 2020 geëvalueerd. De coronamodule loopt tot 1 januari 2022.

^[2] Cumulatief GO en GO-C

	TVL 1 Q3 2020	TVL Q4 2020	TVL Q1 2021	TVL Q2 2021	TVL Q3 2021	VNL	TVL Q4 2021
Omzetverlies- drempel	30%	30%	30%	30%	30%	50%	30%
Subsidie- percentage	50%	Oplopend 50-70%	85%	100%	100%	Oplopend 50-85%	85%
Maximaal subsidiebedrag	50.000	90.000	Mkb: 550.000 Niet- mkb: 600.000	Mkb: 550.000 Niet-mkb: 1.2 mln.	550.000 mkb / € 600.000 niet-mkb	250.000 voor iedereen	250.000 voor iedereen
Doelgroep	Mkb meest getroffen sectoren	Mkb alle sectoren	Mkb+ niet- mkb	Mkb+ niet-mkb	Mkb+ niet- mkb	Mkb+ niet- mkb	Mkb+ niet- mkb
Budgettair beslag	676 mln	1.350 mln	2.400 mln	2.000 mln	712 mln	180 mln	180 mln (VLN) + 1.200 mln
Maatregelen	Zomer met beperkte restricties, wel op 1,5 meter	-Medio okt: gedeeltelijke lockdown, -Begin nov: 2 weken tijdelijke verzwaring -Medio dec: lockdown	Lockdown	Stapsgewijze heropening	Samenleving open op 1,5 meter of CTB. beperk	Samenleving open met CTB, zonder 1,5 meter. Medio november: sluitingstijden en 1,5 meter terug	
Horeca	Per medio augustus: Reserveren en placeren	Vanaf medio oktober gesloten		-Per eind april: terrassen open -begin juni: horeca binnen open met capaciteits- beperkingen	Open. Nachtclubs en discotheken na 2 weken open met CTB weer gesloten.	Sluiting om 00.00 uur Medio nov: sluiting 20u en placeren	
Kunst en cultuur		-Medio okt: max 30 personen. -Begin nov: 2 weken gesloten -medio dec: gesloten		Begin juni: open met capaciteits- beperkingen	open	Medio nov: placering en capaciteitsbeperking	
Detailhandel		-Medio okt: 20u sluiten -Medio dec: gesloten	Vanaf begin maart: winkelen op afspraak	Per eind april: detailhandel open	Open	Medio nov: sluiting om 18u	
Evenementen		Vanaf medio oktober verboden	verboden		Begin juli: evenementen toegestaan met CTB, in aug/sep toch verbod op ongeplacerte evenementen	Enkel geplacerte toegestaan. Vanaf medio nov tot 18.00u en met capaciteitsbeperking	

TER INFORMATIE

Aan de Minister van EZK

Chief EconomistDirectie Algemene Economische
Politiek**Auteur**

5.1.2.e

T

5.1.2.e@minezk.nl

Datum

22 november 2021

Kenmerk

CE-AEP / 21294224

Bhm: 21294473**Kopie aan**

5.1.2.e

Bijlage(n)

2

nota

Voorbereiding steundebat 24 november

Parafenroute**CE**

5.1.2.e

TOP, MT-lid

5.1.2.e

AEP, MT-lid

5.1.2.e

BBR

5.1.2.e

Aanleiding

Het Kamerdebat over de aanvulling op het steunpakket voor het vierde kwartaal vindt op 24 november tussen 16.00 en 21.00 plaats. Op 23 november (14.30-15.15) spreken wij het debat met u voor.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota.

Kernpunten

- De Kamer heeft laten weten geen plenair debat te kunnen plannen in de week van 22 november. Het debat is daarom omgezet naar een notaoverleg in commissieverband (EZK, SZW, FIN).
- De verdeling voor het debat is als volgt:
 - U: algemene redeneerlijn aanvullend steunpakket, het verbreden van VLN naar TVL en de garantieregelingen (zoals de garantieregeling evenementen), verzoeken om sectorale steun en enkele specifieke regelingen op EZK-terrein (zoals omscholingsregeling naar krapteberoepen) en solvabiliteitspositie bedrijven.
 - SSZW: loonsteun (NOW) en evt. bij vragen over Tozo, TONK, aanvullend sociaal pakket en schulden in relatie tot burgers, zzp'ers en het lopende schuldentrajact van SZW.
 - MFIN: bij vragen over: de fiscale onderwerpen, schulden in relatie tot belasting(uitstel) en het bieden van ondersteuning aan de culturele sector, en sportsector.

Toelichting

- In de bijlage ontvangt u (in aanvulling van de issuenota van afgelopen vrijdag) een set Q&A's en een factsheet over de TVL-regeling ter voorbereiding van het debat.
- Er volgt nog aantal aanvullende Q&A's:
 - TVL en consequentie verhoging van het staatssteunplafond;
 - TVL en verzoek tot verhogen van de CAP.

Ontvangen BBR

Algemene redeneerlijn

Q&A's Algemeen

- Wat wordt er aangepast in het steunpakket?
- Waarom kiest het kabinet voor deze aanpassingen?
- Mocht de lockdown langer duren, worden dan ook de aanvullende maatregelen verlengd?
- Wat gaat u doen in Q1?
- Kan het kabinet met een compensatieplan komen voor het financiële leed dat de samenleving is aangedaan?
- Welke maatregelen lopen nog steeds door?
- Vragen over NOW (voor SSZW)
- Wat doet het kabinet voor de zzp'ers die nu weer de dupe zijn? (Voor SSZW)

Q&A's TVL

- Kan het kabinet uitstel geven aan ondernemers die (een deel van) de TVL subsidie moeten terugbetalen?
- Kunnen loonkosten via een top up van de TVL vergoed worden?
- Waarom omzetrempel op 30%, waarom niet lager
- Kan de omzetrempel gekoppeld worden aan het aantal dagen of uren dat een onderneming gesloten is?
- Kan de TVL uitgaan van een berekening per maand?
- Waarom maar 85% subsidie en niet 100% zoals in TVL Q3 2021?
- In hoeverre hebben ondernemers die dicht moeten toegang tot TVL Q4?
- Factsheet TVL

Q&A's evenementensector

- Kunt u duidelijkheid bieden over steun voor evenementen na 5 december?

Niet-steun gerelateerde vragen

- Vragen over voorstel KHN/OMT-advies over geen verdere toelating na 20:00.
- Waarom komt u ondernemers niet tegemoet in de extra kosten van CTB?
- Hoe worden verkopers van vuurwerk gecompenseerd?

Schulden en solvabiliteit

- Hoe werkt de TOA? Hoe vaak is er gebruik van gemaakt?
- Wat vindt u van het KVK-rapport 'ondernemer in tijden van corona' dat aangeeft dat veel ondernemers schulden, stress en emotionele klachten ervaren?
- Factsheet programma "Zwaar weer"
- Factsheet programma Emotie en Perspectief

Overzicht van alle genoemde maatregelen in de Q4- brieven

Algemene Redeneerlijn

- Het aanvullende pakket ondersteunt ondernemers die als gevolg van de extra maatregelen in hun ondernemersvrijheid worden beperkt. Het kabinet heeft daarom besloten de toegang tot de VLN-regeling te verbreden naar de TVL.
- Specifiek voor noodgedwongen afgelaste evenementen verruimt het kabinet de Tijdelijke Regeling Subsidie Evenementen (TRSEC) en de aanvullende tegemoetkoming evenementen (ATE).
- Voor amateur- en professionele sport stelt het kabinet ook aanvullende tegemoetkoming beschikbaar.
- Naast de aanvullende steunmaatregelen die het kabinet op 16 november bekend heeft gemaakt, lopen verschillende maatregelen in Q4 door.
 - Regelingen om toegang tot marktfinanciering en liquiditeit te waarborgen (waaronder de BMKB-C, GO-C).
 - Belastinguitstel in individuele gevallen daar waar het nodig is.
 - De reissector kan gebruik maken van de leningsfaciliteit voor garantiefondsen om consumenten van pakketreizen schadeloos te stellen bij faillissement. Daarnaast is er de voucherkredietfaciliteit waarmee tijdelijk krediet verstrekt kan worden aan reisorganisaties om de waarde van de aflopende vouchers aan consumenten terug kunnen te betalen.
 - Het aanvullend sociaal pakket dat degenen helpt die in onzekerheid verkeren bij het zoeken naar werk of nieuwe bedrijfsactiviteiten en inkomen. Ook is ingezet op het bieden van snelle hulp en ondersteuning aan mensen die vanwege de crisis te maken krijgen met schulden- en armoedeproblematiek.

Q&A's Algemeen

Q: Wat wordt er aangepast in het steunpakket?

- Het aanvullende pakket ondersteunt ondernemers die als gevolg van de extra maatregelen met omzetverlies worden geconfronteerd. Het kabinet heeft daarom besloten de toegang tot de VLN-regeling te verbreden en ruimhartig op te zetten en het daarom voor de duidelijkheid ook weer TVL te noemen.
- Specifiek voor noodgedwongen afgelaste evenementen verruimt het kabinet de Tijdelijke Regeling Subsidie Evenementen (TRSEC) en de aanvullende tegemoetkoming evenementen (ATE).
- Voor amateur- en professionele sport stelt het kabinet ook aanvullende compensatie beschikbaar.

Q: Waarom kiest het kabinet voor deze aanpassingen?

- De Nederlandse economie is veerkrachtig en heeft zich in 2021 sterk hersteld. Door de nu genomen maatregelen moeten sommige ondernemingen gedeeltelijk of volledig sluiten.
- Tegelijkertijd ziet het kabinet ook een snel herstellende economie die beperkt wordt door de grote arbeidsmarktkrapte. Ook daardoor lopen ondernemers tegen grenzen aan. Dit vraagt om zorgvuldig afgewogen keuzes passend bij deze fase.
- Daarom is besloten een aantal aanpassingen in het steunpakket in het vierde kwartaal door te voeren.

Q: Mocht de lockdown langer duren, worden dan ook de aanvullende maatregelen verlengd?

- Deze maatregelen ondersteunen ondernemers met omzetverliezen over het hele vierde kwartaal.
- Het kabinet houdt zoals gebruikelijk een vinger aan de pols.
- Ook treft het kabinet noodzakelijke voorbereidingen ten behoeve van een mogelijke herstart van de NOW, mocht deze worden heroverwogen in een scenario dat onverhoopt de beperkende maatregelen na 4 december worden verlengd.

Q: Wat gaat u doen in Q1?

- Huidige steunpakket loopt tot en met eind 2021
- De ontwikkelingen rondom het verloop van virus laat zich moeilijk voorspellen.
- Het kabinet volgt nauwgezet de ontwikkelingen en houdt zoals gebruikelijk een vinger aan de pols.

Q: Komt het kabinet met een langetermijnstrategie rond steun?

- Het kabinet is zich er van bewust dat ondernemers behoefte hebben aan een langetermijnvisie op gebied van zowel de maatregelen als steun.
- De ontwikkelingen rondom het verloop van virus laten zich echter moeilijk voorspellen.
- Het kabinet volgt nauwgezet de ontwikkelingen en houdt zoals gebruikelijk een vinger aan de pols.

Q: Kan het kabinet met een compensatieplan komen voor het financiële leed dat de samenleving is aangedaan?

- Het kabinet heeft met de verschillende steunpakketten steeds als doel om de economische gevolgen van de maatregelen zoveel mogelijk te beperken.
- Deze steun zag op het ondersteunen van bedrijven en werkenden, niet op het compenseren van de schade van de coronacrisis. Als overheid kunnen en willen we niet het voortbestaan van elk individueel bedrijf in Nederland garanderen met belastinggeld. We vragen van de gehele keten om samen tot oplossingen te komen zoals bij de huurbaas, toeleveranciers, of banken.
- Daarnaast is het onuitvoerbaar om van ieder bedrijf vast te stellen wat de schade is. We kunnen als overheid niet achter de deuren van alle ondernemers in Nederland kijken. Om op grote schaal steun te verlenen, maken we daarom gebruik van grofmazige instrumenten.
- Het kabinet heeft boven op het reeds aangekondigde pakket voor het vierde kwartaal aanvullende maatregelen genomen om ondernemers te blijven ondersteunen.
- De aanvullende steunmaatregelen zijn onder andere de verbreding van de VLN naar de TVL, en het bieden van ondersteuning aan evenementen, de culturele sector en sportsector.

Q: Wat gaat u doen in Q1?

- Huidige steunpakket loopt tot en met eind 2021
- De ontwikkelingen rondom het verloop van virus laten zich moeilijk voorspellen.
- Het kabinet volgt nauwgezet de ontwikkelingen en houdt zoals gebruikelijk een vinger aan de pols.